UĞUR MUMCU

Esir Teşebbüs

UĞUR MUMCU ARAŞTIRMACI GAZETECİLİK VAKFI YAYINLARI

um:ag

16

BÜTÜN YAZILARI

UĞUR MUMCU

Esir Teşebbüs

16

BÜTÜN YAZILARI

um:ag

um:ag Vakfı Yayınları: 47
Bütün Yazıları Dizisi: 16

ESİR TEŞEBBÜS

UĞUR MUMCU

(1 Ocak-19 Haziran 1981 Yazıları)

Birinci Baskı: Haziran 1997, Ankara, 3 000 adet.

ISBN 975 - 8084 - 46 - 1

Yayın Yönetmeni: Ali TARTANOĞLU
Kapak Tasarım: SOLARİS
Dizgi: um:ag
Baskı: DUMAT

um:ag UĞUR MUMCU ARAŞTIRMACI GAZETECİLİK VAKFI
Atatürk Bulvarı 125/6, Bakanlıklar, Ankara. Tel: 0.312-417 47 62 - 417 77 20 Faks: 417 57 46

UĞUR MUMCU

ESİR TEŞEBBÜS

um:ag

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ

Merhaba 81 11
Hangi Fraksiyon? 13
İstanbul Barosu 15
Korundular 18
Eski Ölçüler 20
Unutturulan Atatürk 22
Ve Bayar 24
6 Ramazan 1400 25
1 Milyar 333 Bin TL 27
Baro'ya Saygı 29
Yardım Etseler 31
Gazetecinin Naylonu 33
Düşünerek, Tartışarak 35
Mafya ve Babalar 37
Yıldız ve "Kürt İdris" 39
At İzi, İt İzi 42
Kurucu Meclis 44
Çürümüşlük 45
Evet, Kintex! 47
Soy ve Mezhep Ayrımı 48
Ne Ekildi, Ne Biçildi? 50
Zorbalık Çeşit Çeşit 51
Şeker Gibi Yensin 53
Bu Soygun Önlenmeli 54
Düşünce ve Eylem 56
Bankerlere Özgürlük 58
Açık Açık 59
Benimsetilmiş 61
Naylon Tutuşacak 62
SSK Dosyaları 65
Kim Ne Derse Desin 67
İpekçi'yi Anarken 69
Bankerlerin İdeolojisi 70
Bu Kafa 73
Niçin Saldırırlar? 75
Zir-Ak Nedir? 77
İşgüzar'dan Sonra 79

Tekziptir 81
Terörü Tanımak 82
İnkılap ve Kadro 84
Akide ve Kesme Şekeri 86
Planlı Devletçilik 87
"Model!" 89
Yüklenici 91
İlaç ve Denetim 93
Naylon Basın Pusuda 95
Avukat 97
Atatürk Devletçiydi 100
Yüksek Gerilim 102
Şellefyan ve Yurttaşlık 104
Kaçakçılık Derken 106
Yılan Hikayesi 108
Esir Teşebbüs! 110
"Fırkamızın Devletçilik Vasfı" 112
Silah Pazarı 114
Savcı ve Sorgu 115
Zil, Şal ve Gül 117
41 Rakım 119
Gel Şellefyan Gel 120
Yine Devletçilik 121
Birçok Neden 123
Habercilik ve Savaş Sanayii 124
Hazine Arazileri 126
Bir Yeni Dosya 128
Arap 130
Uygarlık Adına 131
Gizli Irkçılık 132
Cumhuriyet Okulu 134
Sahip Çıkmak 136
Toplu Konut Yasası 138
Hangi Kuruluşlar 140
Heykel Meykel vs. 141
Sahip Çıkarak 144
İki Haberci 146
Devlet Malı Deniz 148
Doktor ve İlaç 149
Kimler Finanse Etti? 151
Sistemli Yayınlar 152
Açıklama 154

İşçi ve İkramiye 157
Kahveci 159
Faizci "Ulu Hakan" 161
Socialiste d'Etat 163
Kim Basıyor? 164
Kumpanya 167
Geçmişe Bakıp 169
41 171
Orman Arazisi 172
Geleceğe Doğru 173
Ya Bunlar Ne? 175
Kennedy ve Reagan 176
Bir Tartışma 177
Yanıt 180
İşte Mafya Bu 181
Kim Bilmiyor? 183
Canalıcı Nokta 184
Utanç Verici 186
Sürüyor 187
Ayıptır 189
Pan 190
63 TIR 192
Polonya 194
Yine PET 196
Para ve İman 199
Siyasal Suç 201
En Yaygını 203
Babaların Babası! 204
İçi ve Dışı 205
Ermeni Sorunu 208
Bir Yeni Köşe 210
Bitmedi 211
Sezai Bey'in Görevi 213
İşte Kaynak 214
Bir Küçük Söyleşi 216
Vasiyetname 218
Kimin Eli Kimin Cebinde 219
TV İle 221
Sicil 223
Dural 225

Bir İlke 226
Atatürkçülük Adına 227
O Günden Bugüne 229
Söz Adaletin 231
Kime Tercüman? 233
Aynı 146 234
Akılsız Dostluklar 236
Yeni ve Doğru 237
Başka Seçenekler 238
Tekzip 240
Bir Yanıt 242
Çizgiler 245
Mitterand 247
Sağlam Basmak 248
Yine Ağca 250
Kimin Adamı 251
Ağca ve Örgütü 253
Bir Olasılık 254
Niçin Batıyor 256
Söyleyen ve Söyleten 257
Kim Yakınıyor? 259
Tatsız Şeker 260
İstatistik 262
Hediyesi Kaç Lira? 263
Rica Edilse 265
Basın Neyin Aracı? 267
Ege'nin Kalbi:TARİŞ 268
Polonya Gündemde 270
Kamu Kesiminde 271
Yeni Sentez 273
Planları Ne Olabilir? 275
Batı 276
Cimetidine Tehlikesi 277
Fransız Solu 279
Çevik Kuvvet 280
TARİŞ Dosyası 282

SUNUŞ

Atatürkçü, laik, cumhuriyetçi, demokrat bir Türkiye'nin yılmaz savunucusu; devrimci, hep emekten yana, araştıran ve sorgulayan gazeteci Uğur Mumcu, 24 Ocak 1993 günü otomobiline konan bir bomba ile, inandığı tüm bu değerler uğruna yaşamını yitirdi.

Eşi Güldal Mumcu ile çocukları Özgür ve Özge; Uğur Mumcu'nun, bu kişiliğini gelecek kuşaklara aktarmak; kütüphanesini, arşivini ve tüm yazılarını tasnif edip araştırmacıların kullanımına sunmak, gazeteciliğe hevesli gençleri, araştırmacılık alışkanlığıyla mesleğe kazandırmaya çalışmak vb. amaçlarla **Uğur Mumcu Araştırmacı Gazetecilik Vakfı**'nı Ekim 1994'te hukuken, Aralık 1995'te de fiilen yaşama geçirdiler.

um:ag, Uğur Mumcu'nun kitaplarını "Bütün Yapıtları" dizisi olarak kendi logosuyla yeniden yayımladı.

BÜTÜN YAZILARI ise, adından da anlaşılacağı gibi Mumcu'nun yazılarından oluşuyor.

Uğur Mumcu'nun 1962'den itibaren Kim, Ant, Türk Solu, Devrim, Ortam dergilerinde, Milliyet, Akşam, Yeni Ortam, Cumhuriyet gazetelerinde beş bin iki yüz kadar yazısı yayımlanmış.

Bu yazıların altı yüze yakını daha önce yayımlanan Suçlular ve Güçlüler, Bir Pulsuz Dilekçe, Tüfek İcad Oldu, Terörsüz Özgürlük, Devrimci ve Demokrat, Tarikat-Siyaset-Ticaret adlı kitaplarında yer almıştı. **BÜTÜN YAZILARI** dizisi, bir ayrım yapmadan hem bunları, hem de hiçbir kitapta ayrıca yer almamış, sadece yayınlandıkları gazete ve dergide kalmış öteki dört bin beş yüz yazıyı da kapsıyor. Yani beş bin iki yüz yazının tamamını... 1962-1971 arasında yayımlanan yazılarından oluşan ilk kitap, **"Katiller Demokrasisi, Hırsızlar Düzeni"** adıyla Şubat 1997'de yayımlandı.

um:ag için bu kaçınılmaz bir görevdi. Çünkü birincisi, katledilmesinde en büyük etken, düşünceleri ve dolayısıyla bu düşüncelerin yansıdığı yazıları idiyse, bütün yazılarının kitap halinde yeniden yayımlanması, cinayete karşı tek başına en büyük ve en anlamlı tavır olacaktı.

İkincisi, Türkiye'de yaşanan ve üzülerek, endişeyle izlediğimiz gelişmeler Uğur Mumcu'yu ve elbette yazılarını, çok önemli bir başvuru kaynağı haline getirdi. Başta meslektaşı gazeteciler olmak üzere araş-

tırmacılar için **Uğur Mumcu Yazıları** başlıbaşına, vazgeçilemez kaynak durumundalar.

Yazıların bütününden, otuz yılda bu ülkede nelerin değiştiğine ya da değişmediğine ilişkin, hüzün verici veya öfkelendirici sonuçlar çıkarılabilir.

Yazıların galiba asıl gösterdiği ise, Uğur Mumcu'nun derin hukuk bilgisi, hukuki düşünme yeteneği, ülkesini ve onun gerçeklerini kavrayıp sergilemekte gösterdiği olağanüstü ustalık ve isabet. Sistem, onu vahşice yok ederek, bu kadar gelişmiş yeteneklerin kendisi için fazla, hatta tehlikeli olduğunu göstermiş oldu.

Mumcu'nun bütün yazıları bir arada değerlendirdiğinde, 1962-71 ile 1974 sonrası olmak üzere iki farklı dönem görmek olası. Dizinin birinci kitabı olan Katiller Demokrasisi Hırsızlar Düzeni'nde, **birinci dönem yazıları** biraraya getirildi. Bu yazılar, Uğur Mumcu Yazıları'nın bir tür, **"içindekiler"**i, **"ana fikri"** 1974'ten katledilmesine kadar olan **ikinci dönem yazıları** ise bu "içindekiler"in açılımı, bu ana fikrin rakamlarla, tarihlerle, belgelerle somutlanması...

Yalnız "içindekiler"i koca bir kitap oluşturan bu dev "külliyat"ın oluşmasında emeği geçen, katkısı olan TBMM Kütüphane Müdürü Ali Rıza Cihan, Mesut Seven, Fatih Alpertan, Avni Kalkan, Bekir Tekkaya, Serkan Uzun, Şebnem Kocabıyık, Neş'e Tartanoğlu, Murat Kaya, Emrah Yücel ve DUMAT Matbaası emekçilerine teşekkür etmek, sadece bir incelik, bir "âdet yerini bulsun" değil, zorunlu ama içten bir görev. Sağolsunlar...

Çağlar boyunca daha iyi, daha güzel, daha aydınlık bir dünya dileyen insanlar, düşünceleri uğruna eziyet çektiler, öldürülmeyi göze aldılar, öldürüldüler. Yaşamını, bu yolda gözünü kırpmadan feda edebilecek insanlara gerek duyulmayan, ışıl ışıl ve güzel bir dünyanın, aydınların emeği ve çabası ile oluşacağına inanıyoruz.

Bu çabanın başarıya ulaşabilmesinin ilk koşulu, unutmamak!

Düşünenlerin öldürülmemesi, öldürülenlerin unutulmaması dileğiyle...

um:ag

MERHABA 81...

Bugün yeni bir yıl başladı. Bugün, geçen yılın kan ve gözyaşı ile geçen günlerini geride bırakıp, yeni bir yıla, umutla bakmak istiyoruz.

Önceki gün İstanbul'da üniversitenin kapısına doğru ilerlerken geçen yıl yaşadığımız günleri düşünüyordum. Birbirleri ardından vurulan öğretim üyelerini, öğrencileri, memurları, işçileri, erleri, subayları, polisleri, emniyet müdürlerini, savcıları, yargıçları, sendikacıları, yazarları, politikacıları...

Peki ne için bunlar?

Üniversite kapısının hemen yakınında birbirlerine sokulan güvercinlerin ürkek kanat çırpışları ile omuz başımdan uçup, üç beş metre öteye konuşlarını izliyorum. Son on beş yıldır, üniversite kapılarında barış güvercinleri uçuramadık. Öğrencilerimiz bitmez ve tükenmez kan davalarının öfke dolu kin yükleri halinde birbirlerinin mezar taşlarına bile düşman oldular Şu üniversite kapısı önünde daha üç yıl önce, gencecik çocuklar, nasıl da bombalanarak öldürülmüşlerdi. Bu merdivenleri tırmanarak öğrencilerine ders anlatmaya çalışan, Cavit Orhan Tütengiller, Ümit Doğanaylar, düşman askerleri gibi, pusuya düşürülerek nasıl öldürülmüşlerdi. Server Tanilli, belkemiğine giren bir hain kurşunla nasıl da ömür boyu tekerlekli sandalyeye mahkum edilmişti...

Ürkek kanat çırpışları ile omuz başımdan yükselip, yine biraz öteye konan, oradan yine bir kımıldama ile yağmur bulutları gibi bir yerden bir başka yere geçen güvercinlere bakıyordum.

Yok, yok, yapamadık, üniversite bahçelerine, üniversite amfilerine, dershanelerine barış güvercinleri konduramadık.

Daha üç ay öncesine kadar, bu alandan geçmek kolay değildi. İlerde, bir kahvede, bir zamanlar edebiyatçıların, yazar-

ların, duygu dolu satırların acı tatlı titreşimleri ile kahve içtikleri masalarda, kanlı teröristler karargah kurmuşlardı. Gelenin, geçenin yolunu keserler, duvarlara, artık siyasal birer slogan olmaktan çıkıp, çarpık ruhların kanlı tutanakları haline gelen çirkin yazılar yazarlardı.

Geleceğin ne getireceğini bilmiyorum, ama ilk bahardan ödünç gelen güneşin aldatıcı parlaklığı içinde ürkek kanat çırpışları ile uçuşan güvercinlerin yanından üniversiteye doğru ilerliyordum. Biraz sonra, yakın tarihimizin en değerli araştırmacılardan biri, siyasal bilime damgasını vurmuş bir bilim adamı olan Prof. Tarık Zafer Tunaya ile görüşecektim.

Bu yıl ne getirir, ne götürür bilmiyorum. Biz elimizden geldiği kadar, sağ ve sol düşünceler arasında bir hoşgörü ortamı yaratmaya, aynı halk denizinden gelen ve birbirlerine düşman edilen genç insanları itildikleri bu kanlı tuzaklardan kurtarmayı özleyen satırlarla barış ortamına katkıda bulunmaya çalışıyoruz. Tabii, bizlere kan ve kin kokan satır ve manşetlerle saldırıldığı zaman, hanlarımız, hamamlarımız, rotatiflerimiz, ofset tesislerimiz ve binbir türlü şirketimizle değil, yalnızca ve yalnızca tükenmez kalemimizle bu saldırıları püskürtmeye ve saldırı sahiplerinin kimlik kartlarını göğüslerine iliştirmeye çalışıyoruz. Budur yaptığımız!

Güvercinler uçuşuyor Kanatlarını çırparak kaçıyorlar, yem aramak için bir oraya, bir buraya konuyorlar. El çırpıldığı, adım atıldığı zaman kaçarak, ama sonra yine aynı yere konarak, adı "Hürriyet Alanı" olan Beyazıt Meydanı'nın üniversiteye açılan merdiven diplerinde dolaşarak sürdürüyorlar yaşamlarını.

Barış güvercinlerinin hepimizin omuz başlarına konması umuduyla yeni yıla "Merhaba" diyorum!

Merhaba özgürlük, merhaba barış, merhaba hoşgörü, merhaba acı çekenler merhaba 81 öncesinin terör kurbanları, ölenler, yaralananlar, sakat kalanlar ve merhaba terör kurbanlarının geride kalan anaları, babaları, eşleri ve çocukları...

Gelen bu yılı sizlere adıyorum...

(Cumhuriyet, 1 Ocak 1981)

HANGİ FRAKSİYON?

Geçenlerde bir okuyucumdan çok öfkeli bir mektup aldım, soruyor:

Sizin fraksiyonunuz ne?

Birtakım banka hesaplarına ve ticari bağlantılara değindiğim zaman sağcı yazarlar da kendilerine göre bir "fraksiyon" seçip bu fraksiyonun suç halkaları ile saldırıyorlar:

Marksist Leninist, tepeden inmeci, şu, bu..

Demokrasi, her türlü düşünceye söz ve örgütlenme hakkı tanır. Bu, Batı türü demokrasidir. Örneğin, Fransa'da, örneğin İtalya'da, örneğin İngiltere'de böyledir. Bizim kafamızda demokrasi için seçtiğimiz "fraksiyon" budur. Böyle bir demokrasi, böyle bir hukuk devleti, böyle bir özgürlükler demeti... İstediğimiz, özlediğimiz, böyle bir demokrasidir.

Leninistlik ihtilalcilik demektir Leninist olmak, Komünist Parti öncülüğünde bir "proletarya ihtilalini" savunmayı gerektirir. Bu da yetmez. Leninistlik, bu ihtilal ile oluşacak "proletarya diktatörlüğü"nün sınıfsız bir topluma kadar sürdürülmesi gerekir. Ancak böylesine ihtilalcilere "Leninist" denilebilir Her önüne gelen Marksist-Leninist olmayacağı gibi, her solcuya, her sosyaliste de "Marksist-Leninist" denmez.

Biz "NATO ülkeleri kadar özgürlük" istiyoruz ve böyle bir düzenin kurulmasına çalışıyoruz. Amacımız ereğimiz budur NATO ülkelerinde, Ortak Pazar ülkelerinde komünist partilerın de yeri vardır Komünist partilerin bulunmadığı, komünist düşüncenin ağır ceza yaptırımlarına bağlandığı bizim gibi ülkelerde kimin komünist, kimin Marksist-Leninist, kimin demokratik sosyalist olduğunu ayırt edici ölçüler birbirine karıştırılır Bu da kasten yapılır.

Bir ülkede komünist partilerin de kurulmasını istemekle Marksist-Leninist olmak arasında dağlar kadar fark vardır. Batı'da burjuva liberalleri bile komünist partilerin varlıklarına karşı çıkmazlar, ama liberaldırler ve görüşlerini, karşıtları ile tartışa tartışa benimsetmek isterler

Biz bu olgunluğa. bu aşamaya, bu uygarlık merdivenlerine nedense bir türlü ulaşamadık...

Solda iki sınır görüyoruz. Birinci sınır, ulusal bağımsızlıktır "Dışarıdan gelen faşizm" gibi, "Dışarıdan gelen sosyalizm"e de

şiddetle karşıyız. Bu nedenle, bir ülkenin, bir sosyalist ülke askerleri tarafından işgalini, sosyalizm adına, yüzkızartıcı bir olay sayar ve görüşlerimizi açıkça yazarız. Soldaki ikinci sınır, silahlı eylemlerdir Solculuk adına başvurulan silahlı eylemleri yanlış, yanlış olduğu kadar, solculuğa, sosyalizme aykırı görürüz. Böyle gördüğümüz için, bu tür eylemler üzerine en ağır yazıları biz yazar, bu eylemcileri, tuttukları kanlı yoldan geri çevirmeye çalışırız.

"Fraksiyonunuz nedir" diye soran öfkeli okuyucuma bir temel inancımızı daha belirtmek isteriz. Biz, Ulusal Kurtuluş Savaşı'na ve bu savaşın yüce komutanı Gazi Mustafa Kemal Atatürk'e inançla bağlıyız. İlerici düşüncemizin odağına "Kemalist" düşüncenin kutsal bağımsızlık harcını koyarız. Ulusal Kurtuluş Savaşı'nı benimsememiş düşünce ve akımlarla hiç ama hiç bağdaşmayız.

Bu düşünce yapısı içinde, emekçi sınıf ve tabakaların yasal yollar ve barışçı yöntemlerle siyasal sürece katılmalarını, sendika ve siyasal parti olarak örgütlenmelerini savunuyoruz. Bunu yaparken de her türlü yolsuzluğu, bu yolsuzlukların siyasal bağlantılarını sergilemeye çalışırız. "Kara paracılar" adı verilen "illegal zenginler" ile kavga vermeyi, "bu illegal zenginler"in oluşturduğu sınıfsal tabaka ile kapışmayı ilk görev sayarız.

İşte, öfkeli ve sevgili okuyucum, fraksiyonumuz budur. Beğenirsen beğenirsin, beğenmezsen beğenmezsin, ne yapalım? Biz buyuz!..

Dilligil'in Dili:

30 Aralık günü, bu köşede Kemal Ilıcak'ın Mıgırdıç Şellefyan ile ilişkisini saptayan banka işlemlerinden söz ederken, Şellefyan'la Emlak ve Kredi Bankası Bahçekapı şubesi "391 sabit sayılı" hesabında, Kemal Ilıcak adı ile birlikte Turhan Dilligil, Janet ve K. Çavuşoğlu ve İzzettin Turanlı adlarının geçtiğini belirtmiş ve bunların ne anlama geldiğini sormuştum.

Bu konuda ilk yanıt, Adalet gazetesi sahibi Turhan Dilligil'den geldi. Dilligil, gazetemiz Genel Yayın Müdürü Oktay Kurtböke'ye çektiği öfkeli bir telgrafta ve ayrıca gazetesinde "İlk yayın yıllarımda ihtiyacım olan küçük kredi dilimlerine, bir-

çok dostum ayrı ayrı kefil olmuşlardır. Bunlar arasında Şellefyan da vardır Şayet o kullandığım ve son kuruşuna kadar ödediğim banka kredisi Uğur Mumcu'ya göre suç ise iddiasını açıkça yazmalıdır" demektedir.

Dilligil'e teşekkür ederim, gazeteci dayanışması işte budur Gazeteci gazeteciye ancak böyle yardım eder Ben yalnızca, Ilıcak ve Dilligil gibi gazete sahipleri ile Mıgırdıç Şellefyan arasındaki ilişkiyi kamuoyuna duyurmaya çalışıyordum. Dilligil, bu ilişkiyi kendi dili ile açıklıyor, gerçekten teşekkür ederim.

Mıgırdıç Şellefyan, Ilıcak'ın "mutemedi" ve de Dilligil'in "kefil"i olmuş; Allah, devlete, millete hayırlı etsin.

Şimdi sıra Ilıcak'ta: Neydi bu hesap Bay Ilıcak? Ben Meriç tekstil dosyasını açmadan, bugün bu konuyu açıklar mısınız? Az kalsın unutuyordum; bir de silah tacirlerinin eline geçen Hachatte'nin Türkiye temsilcisinin kim olduğunu?

Kendi dilinizle ifade edeyim: Cevabınıza intizar eyliyorum efendim...

(Cumhuriyet, 2 Ocak 1981)

İSTANBUL BAROSU

İstanbul Baro Başkanlığı seçimleri, Tercüman gazetesinin baş konularından biri oldu. Gazetede, birtakım avukatların Baro Başkanı Apaydın'a karşı "divana fiilen el koyması" gibi yasaca suç sayılacak kışkırtmalara kadar giden satırlar çıktı. Bir başkası, Baro dergisinin "kızıl manifesto" olduğunu yazacak kadar kendinden geçti!..

İşin ilginç yanı, Baro Genel Kurul çalışmaları sürerken, "kimliği bilinmeyen kişiler"in Apaydın'ın Sirkeci'deki yazıhanesinin kapısını kırarak, içerde bulunan dosyaları karıştırmaları ve bazı belgeleri yırtıp, bazılarını da alıp götürmeleridir.

Bir yandan "bilinen kişilerin" yazılı saldırıları öte yandan da "kimliği bilinmeyen kişilerin" Apaydın'ın yazıhanesini karıştırmaları, Baro Başkanı Apaydın'ın ayrı ayrı odaklardan planlandığı anlaşılan çok yönlü saldırılarla karşı karşıya olduğunu göstermektedir.

"Kimliği bilinmeyen kişiler" Orhan Apaydın'ın yazıhanesine ne amaçla girmişlerdir ve büroda ne aramışlardır? Bunları, bu aşamada bilemiyoruz. Ancak, Tercüman gazetesindeki saldırıların amacını belirlemekte hiç güçlük çekmiyoruz. Çekmiyoruz, çünkü Apaydın, Tercüman gazetesine karşı, gazetemizin avukatıdır ve basına "35 Milyonluk Dava" olarak yansıyan davada Apaydın, beni ve gazetemizi savunmaktadır

Tercüman gazetesinin ve yazarlarının Apaydın'ın ilerici kişiliğine karşı olmaları doğaldır. Bunu kim yadırgar? Apaydın'ın bir de kendilerine karşı, kamuoyunun önünde, devletin resmi belgelerini sıralayarak, "Ilıcak imparatorluğunu" sergileyenlerin avukatı olması, bu saldırıların önündedir Apaydın, Genel Kurul'da Baro Başkanı olarak bir başka özel nedenini oluşturmaktadır. Herhalde böyledir.

Şöyle ya da böyle, sorun, çok açık seçik gözler önündedir. Apaydın Genel Kurul'da Baro Başkanı olarak açılış konuşması yapmış, bundan sonra "işaret oyu" ile Başkanlık Divanı seçimine geçilmiştir. Divan Başkanlığı için iki avukat adaylıklarını koymuşlardır. Bunlardan birincisi, Prof. Aydın Aybay, ikincisi de Sami Üge'dir. İşaret oyu ile sonuç almak güçleşince, ilgili yönetmeliğe göre, "ad okunmak suretiyle" oylamaya geçilmiş, oylamaya katılanların sayısı artınca, Tercüman gazetesinin savunduğu grup, itirazlarda bulunmuş ve bu arada her iki aday, ortaklaşa imzaladıkları bir önerge ile Baro Genel Kurulu'nun, zamanın dolması nedeniyle bir başka güne bırakılmasını istemişlerdir Önerge oylanmış ve kabul edilmiş, böylece Genel Kurul, bu ayın 10'una bırakılmıştır

Olay budur Şimdi Tercüman gazetesi yazarı Nazlı Ilıcak Hanımefendi, "hayır" diyor Divana fiilen el koyun...

"Divana fiilen el koymak" Boğaziçi'nde milyonluk yalılar almak ve azınlık şirketleri ile lastik dışalımlarından milyonlar kazanmak kadar kolay değildir. Kolaysa, buyurun el koyun!..

Nazlı Hanımefendi'nin yanında, Ergün Göze adındaki yazar da İstanbul Barosu hakkında kışkırtıcı yazılara devam ediyor Siyasal parti çalışmalarının yasaklandığı bir dönemde, bazı partilere bağlı avukatları eyleme yöneltmek için satırlar yazıyor; kendine göre, avukatlara "taktik" veriyor

MC hükümetleri dönemlerinde, devlete bağlı kuruluşlarda, Denizcilik Nakliyat A.Ş.'ye, Ulaştırma Bakanlığı'nın 26.6.1975

gün ve 17-4/a 5640/9280, Marmara Zeytin Tarım Satış Kooperatifleri Birliği'ne Ticaret Bakanlığının 10.9.1975 gün ve 75/332 sayılı müsteşarlık olurları ile aylığa bağlanan bu adam, şimdi kendine arpalıklarda yer bulan partilere, Baro seçimleri dolayısıyla "hizmet arz" ediyor.

Onlar, iktidardayken bu adamı aylığa bağlayacaklar, o da şimdi, kendisine böyle ayrıcalıklar sağlayanları, "vatan, millet" gibi sözcükleri sıralayarak savunacak; ne güzel anlaşma, ne güzel işbirliği, ne güzel anti komünizm ve ne güzel milliyetçilik bu!

Ne derlerse desinler, "Apaydın" adı, İstanbul Barosunun onur dolu bir dönemini simgelemektedir. Baronun 100'üncü kuruluş yıldönümüne başta, Birleşik Amerika, Fransa, İtalya, Federal Almanya olmak üzere, Hollanda gibi, Kanada gibi, Avusturya gibi, Romanya, Macaristan, Yugoslavya gibi, Irak, İran ve Mısır gibi ülkelerin Barolar Birliği başkanları olmak üzere, dünyanın en önemli başkent Baro Başkanları İstanbul'a gelmişler, Avrupa Konseyi Başkanı, İstanbul'a gelerek Apaydın'ın başkanlığındaki Baro'yu selamlamış ve İstanbul Barosu, geçmişteki saygın adına ek olarak bu dönemde uluslararası bir nitelik ve önem kazanmıştır.

Böyle bir Baro Başkanını, yalnızca bu ilerici, bu onurlu tutumundan dolayı değil, aynı zamanda "Niçin bizim düşmanlarımızın avukatlıklarını alıyor" diye hedef tahtası yapmak ve avukatlara "divana fiilen el koyun" diye yazılar yazmak, hukukun ve kişilikli hukukçunun, "evet, doğru, haklı" diyeceği satırlar değildir.

Baro seçimlerinin, dışarıdan gelen çirkin saldırılar, tepeden inme yöntemler ve baskılarla sonuç alması düşünülemez. İstanbul Barosu Genel Kurulu, geçmişindeki, sağlam gelenekler, demokratik hoşgörü ve barışçı yöntem ve tartışmalarla sonuçlanacak, onurlu ve kişilikli avukatlar Tercüman gazetesindeki kışkırtıcı satırların sahiplerini utandıracaklardır.

Selam İstanbul Barosuna ve onun yiğit, namuslu, onurlu başkanına...

(Cumhuriyet, 3 Ocak 1981)

KORUNDULAR...

Yurtdışında uyuşturucu madde kaçakçılığı yaptığı anlaşılan yurttaşlar, Türkiye'de ellerini kollarını sallayarak dolaşabilirler mi? Serbest bırakılan "babalar" konusunda birçok okuyucu, bu soruyu soruyor. Bu konuda bir yasal boşluk mu var?

Hayır, bu konuda bir yasal boşluk yoktur. Ceza Yasası'nın 5'inci maddesi şu hükmü içeriyor; Önce maddeyi okuyalım:

Bir Türk, dördüncü maddede yazılı cürümlerden başka, Türk kanunlarına göre aşağı haddi üç seneden eksik olmayan, şahsi hürriyeti bağlayıcı bir cezayı müstelzim cürmü yabancı memlekette işlediği ve kendisi Türkiye'de bulunduğu takdirde Türk kanunlarına göre cezalandırılır...

Yasanın içerdiği temel kural budur. Eğer suç, Türk yasalarına göre, üç yıldan aşağı kişisel özgürlükleri bağlayıcı bir cezayı gerektiriyorsa, bu durumda, koğuşturmanın başlaması için zarar gören kişinin ve yabancı hükümetin başvurusu gerekmektedir

Yasa maddesinde yeralan *"dördüncü maddede yazılı cürümlerden başka"* ifadesi *"paralarda, itibari amme kağıtlarında ve kıymetli damgalarda sahtekarlık"* suçları ile ilgilidir. Bu tür suçlar dışında, yurtdışında, herhangi bir suç işleyen Türk yurttaşı, Türkiye'de, Ceza Yasasına göre kovuşturulur Yasa, başkaca hiçbir yoruma elverişli değildir.

Uyuşturucu madde ticareti yapmak, Ceza Yasamızın 403'üncü maddesine göre "on yıldan aşağı olmamak" koşulu ile ceza yaptırımına bağlanmıştır O halde, yurtdışında uyuşturucu madde kaçakçılığı yaptığı anlaşılan ya da bu suçu işlediğine ilişkin "kuvvetli belirtiler" bulunan Türk yurttaşları hakkında savcıların doğrudan doğruya dava açmaları gerekmektedir.

Uluslararası polis örgütü olan "Interpol" yurtdışında uyuşturucu madde kaçakçılığı yaptığı saptanan kişiler hakkında Emniyet Genel Müdürlüğüne bilgiler vermektedir. Örneğin ünlü kaçakçı Abuzer Uğurlu'nun yurtdışında kaçakçılık yaptığı, 1979 yılında Türkiye'ye bildirilmiştir. Bu bildirimden sonra, yetkili ve görevli savcıların, Ceza Yasası'nın 5. maddesi gereğince hemen soruşturma açması gerekmekteydi.

Öyle anlaşılıyor ki Abuzer Uğurlu'nun yurtdışındaki kaçakçılığı için Türkiye'de hiçbir savcı dava açmış değildir. Bizler, aynı Uğurlu'nun Bulgar pasaportu taşıdığını, herhangi bir so-

ruşturma başlayınca elini kolunu sallayarak kaçacağını yazmamıza rağmen, bu ünlü kaçakçı, Türk yetkililerinin gözlerinin içine baka baka yurtdışına kaçmıştır!..

Şimdi sorma hakkı bizimdir:

Yurtdışında kaçakçılık yaptığı anlaşılan ve durumları Emniyet Genel Müdürlüğü'ne resmen bildirilen kaçakçılar ve "babalar" hakkında neden soruşturma açılmamıştı?..

Şimdi diyorlar ki: Yasal boşluk var... Hayır yok!.. Boşluk, yasalarda değil, bürokrasi çarklarındadır!...

Ben bu köşede iddia ediyor ve haykırıyorum:

Kaçakçılar, geçmiş dönemlerde korunmuş ve kollanmışlardır Ey devletin etkili ve yetkilileri! Ey toplumun her kesimindeki dürüst ve namuslu insanlar, lütfen, geçmiş gazete koleksiyonlarına şöyle bir göz atın, göreceksiniz: Bizler bu konuları gözler önüne sermeye çalışırken, sağ başın, üzerimize irin kokan satırlarla sövgüler yağdırıyordu. İşte sonuç:

Kaçakçılar, bürokrasinin birçok köşe başlarını çürütmüşler ve akıl almaz yerleri ele geçirmişlerdir.

Evet, belki "atı alan Üsküdar'ı geçti" çoktan geçti... Evet: Bilgilerinize...

Zeki Susar'a Çağrı

Zeki Susar, "Morsu, Sanayi Ürünleri, İthalat ve İhracat A.Ş."nin kurucu ortaklarındandır. Vedat Morano, Naham Susar, Yaşova Susar ve Yusuf İçsevgi de bu şirketin kurucu ortaklarındandır Morsu, Kemal Ilıcak'lı, Güneri Civaoğlu'lu "Tarımsan" şirketinin ortağıdır. Yani, Zeki Susar, Kemal Ilıcak'ın azınlık ortaklarından birisidir Benim, azınlıklara herhangi bir düşmanlığım yoktur. Benim için önemli olan insan olmaktır Bu konuya sıksık değinmemin nedeni, Tercüman gazetesindeki yayınlarla bu ortaklıklar arasındaki çelişkilerdir. Zeki Susar adına da bu nedenle rastlamış bulunuyorum.

Evet şimdi soralım:

Zeki Susar, "Bank Ceneve"nin "Opt No: 11595 Goldstar" ve "14-11595-18" sayılı hesaba 4 Mart 1980 günü adınıza yatırılan 100 bin dolar hakkında bilgi almak istiyorum.

Bu para yurt içinden mi kazanılmıştır, yoksa yurtdışından mı? Neyin parasıdır bu para? Telefonunuzu bekliyorum.

(Cumhuriyet, 4 Ocak 1981)

ESKİ ÖLÇÜLER...

Bürokraside atamalar, nesnel ölçülere dayanılarak mı yapılıyor? Buna, "Evet, böyle yapılıyor" demeye olanak yoktur. Çünkü, geçmiş dönemlerde devlet bürokrasisi, çeşitli yöndeki siyasal baskılarla yozlaşmış; nesnel değer yargılarının yerini siyasal önyargılar almış, kamu görevlilerinin sicilleri bu önyargılar ile doldurulmuştur Geçmiş dönemlerden bugüne kalan atama işlemlerinde de bu siciller rol oynamıştır.

Güvenlik örgütlerinde bu önyargılar, büsbütün katılaşmış ve nesnel ölçüler, yerini, siyasal yönlendirmelere bırakmıştır Mafya babalarına karşı amansız kavga veren dürüst ve namuslu polislerin kimine "sağcı" kimine "solcu" denmiş, ve arada yeraltı dünyası ile içlidışlı polis şeflerine gün doğmuştur.

Örnek mi istiyorsunuz? İşte örnek: Yıllardır İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nde demir atan ve Ankara'da uyuşturucu madde ile yakalanan Zahit Avcıbaşıoğlu adındaki mercedes arabalı güvenlik görevlisi!.. Avcıbaşıoğlu gibilerine yıllarca kimse dokunamamış, ama İstanbul'da yeraltı dünyasına göz açtırmayan Sadettin Tantan, "sağcıdır" diye bir çırpıda görevinden alınmıştı.

Bugün bir başka örnek vermek istiyorum: Komiser Okan Ünal, 1965 yılından bu yana mali polistir Narkotik şubede çalışmış, bu konularda uzmanlık kurslarından geçmiş bir güvenlik görevlisidir Okan Ünal, 1968 yılında, 462 adet yabancı markalı silahı, kaçakçıları ile birlikte ele geçirmiş, çeşitli tarihlerde biri 125 kilo, biri 41.800 kilo, bir başkası 3.494 kilo uyuşturucu maddeyi sanıklarıyla birlikte yakalamış, esrar tekkelerini ve kalpazan yuvalarını basmış ve bu yüzden çeşitli "takdirnameler" almıştır.

Bunlar böyle bir dalda uzmanlaşmış bir güvenlik görevlisinin bu alandaki görevlerde kullanılması için "nesnel ölçü" olabilir Fakat Okan Ünal, uzmanlaştığı ve başarı gösterdiği alanda görevlendirilmemiş ve "solcudur" diye başına binbir türlü iş getirilmiştir

Sadettin Tantan'lara "sağcıdır", Okan Ünal'lara "solcudur" diye oluşturulan önyargılar, bu iki güvenlik görevlisini yıllarca devlete yararlı olacakları alanların uzağında tutmuştur. Ve bunlar gibi kimbilir kaç güvenlik görevlisini!..

Ve sonra da İstanbul'dan, İzmir'den polis şefleri mafya babaları ile ilişkili oldukları gerekçeleri ile yakalanmışlardır. Çünkü rüşvet ve soygun, devlet bürokrasisini çürütmüştür; bir de bunların üstüne, birtakım namuslu polisler, "sağcıdır, solcudur" diye oradan oraya sürülmüşler ve meydan mafya babaları ile eğlence masalarında kadeh kaldıranlara kalmıştır. Evet, evet, böyle olmuştur. Niçin şaşırıyoruz bunlara?

Okan Ünal hakkındaki sicilleri, aralarında uyuşmazlık olan bir Polis Okulu Müdürü doldurmuştur. Bu müdür hakkında yapılan ihbarlar nedeniyle soruşturma açılmış ve bu müdürün dosyası, "lüzum-u muhakeme" kararı ile Danıştay İkinci Dairesi'ne gönderilmişti. Okul müdürüne bu dosyanın açılmasına neden olan başvurulardan biri, Okan Ünal tarafından imzalanmıştır.

Okan Ünal'ın sicili de bu müdür tarafından doldurulmuş ve Ünal, önce narkotik şubesi olmayan bir ile yollanmış, araya Okul Müdürlüğü tarafından verilen cezalar, Danıştay kararları girmiş ve bu namuslu devlet memurunun anasından emdiği süt burnundan gelmiştir.

Okan Ünal ile ilgili işlemlerin ayrıntılarına inmek istemiyorum. Bunu, benim kadar yetkililer de biliyor Ben yalnızca, bu namuslu komiserin, geçmiş dönemlerde oluşturulmuş yargılarla nasıl yerden yere vurulduğunu anlatmak istiyorum.

Okan Ünal eşini, küçücük yavrusunu bırakarak ve ev eşyalarını satarak uzmanlık alanı olmayan bir göreve, bu uzak ile gidiyor.

Sadettin Tantan'lara "sağcı" Okan Ünal'lara "solcu" diyerek ne kazandık? Devlet ne kazandı? Ve ne kazanacak?

Geçmiş dönemlerde doldurulan sicilleri ve oluşturulan değer yargılarını yeni baştan gözden geçirmek gerekiyor. Kaçakçılık olaylarının akıl almaz boyutlara ulaştığı şu günlerde bu zorunluluğu gözden hiç uzak tutmamalıyız. Ve siyasal değer yargıları ile damgalanan kişilerin özlük dosyalarını yeniden incelemeliyiz.

"Sağcılık" ve "solculuk" soyut gerçeklerdir. Bunlar, kimi zaman bir etiket, kimi zaman bir damga gibi yapıştırılıyor Bu etiketleri, bu damgaları kaldırıp, bu soyut gerekçelerin altında ne yatıyor, buna bakmalı... Çünkü gerçekler etiketlerde, bu damgaların gizlediği, kapadığı ve örttüğü yerlerdedir

(Cumhuriyet, 5 Ocak 1981)

UNUTTURULAN ATATÜRK...

Atatürkçülük ne demektir?

Atatürkçülük, kısaca ulusal bağımsızlık ve ulusal onur demektir. Atatürkçülük, özetle antiemperyalist bir kurtuluş savaşını başlatan ve sürdüren bir eylem ve öğretidir.

- Amacımız, ulusal sınırlarımız içinde toprak bütünlüğümüzü ve ulusal tam bağımsızlığımızı sağlamaktır. Buna engel olmak üzere karşımıza çıkacak kuvvet, kim ve ne olursa olsun hiç duraksamadan çarpışırız ve başarı kazanırız. Bu konudaki karar ve inancımız kesindir.

Atatürkçülüğü, "tam bağımsızlık" inancından ayırmanın ve çok yönlü uluslararası ipotekleri "Atatürkçülük" adına savunmanın hiç olanağı yoktur. Kurtuluş Savaşı'nın başlarında Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin bütün programlarına dayanağı, şu iki temeldir: Tam bağımsızlık, kayıtsız koşulsuz ulusal egemenlik!.

Tam bağımsızlık demek, elbette, siyaset, maliye, iktisat, adalet, askerlik, kültür gibi her alanda tam bağımsızlık ve özgürlük demektir. Bu saydıklarımın herhangi birinde bağımsızlıktan yoksunluk, ulusun ve ülkenin gerçek anlamı ile bütün bağımsızlığından yoksunluğu demektir. Biz, bunu sağlamadan ve elde etmeden başarıya ve esenliğe erişeceğimiz kanısında değiliz...

İşte Atatürk budur, işte "Atatürkçülük" budur

Kurtuluş Savaşı, kökeninde "antiemperyalist" ve "antikapitalist" düşüncelerin kutsal harcını taşır:

Biz bu hakkımızı saklı tutmak, bağımsızlığımızı emin bulundurmak için genel kurulumuzca, ulusal kurulumuzca bizi mahvetmek isteyen emperyalizme karşı ve bizi yutmak isteyen kapitalizme karşı kavga vermeyi uygun gören bir yolu izleyen insanlarız..

Bu sözleri söyleyen ve her adımında ulusal bağımsızlığı, devrimci ve ilerici bir dünya görüşü ile sağlayıp pekiştiren Atatürk'ü bugün içine itildiğimiz ekonomik tutsaklığın temeli ve adı gibi görmek, Atatürk'e ve Atatürk'çülüğe karşı yapılabilecek en ağır ve de en sinsi saldırıdır.

Atatürkçülük bağımsızlık demektir, Atatürkçülük ulusal onur demektir, Atatürkçülük devrimcilik demektir. Kurtuluş sa-

vaşımızın ve ulusal devrimlerimizin önderi Mustafa Kemal, bugünkü emperyalist ilişkileri daha o günden görmekteydi:

- Karşılıklı güvenlik ve esenlik, bütün dünya uluslarının üzerinde titremesi gereken bir mutluluk ilkesidir. Ancak bu ilke bütün uluslar için gerçekleşmedikçe, genel bir barışma sağlamaktan çok, sömürülmek istenen bir takım uluslara karşı, bir takım güçlü ulusların yeni davranış ve ayrıcalıklar kazanmasını sağlamak niteliğinde görülse yeridir. Hele uluslararası silah alışverişinin, bir takım ulusların denetimi altında tutulmasını sağlayacak önlemlerin alınması bu kuşkuyu artırmaktadır...

Unutturulan, unutturulmak istenen Atatürk ve Atatürkçülük budur! Televizyon ekranlarında Türk halkına tanıtılmayan, anımsatılmayan sözler de işte bu sözlerdir:

Biz Batı emperyalistlerine karşı yalnız kurtuluş ve bağımsızlığımızı korumakla yetinmiyoruz. Aynı zamanda Batı emperyalistlerin güçleri ve bilinen her aracı ile Türk ulusunu emperyalizme araç yapmak istemelerine engel oluyoruz. Böylece bütün insanlığa hizmet ettiğimiz kanısındayız...

"Ezilen uluslar bir gün ezen ulusları yok edeceklerdir" diyen Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü, yeniden ezilen ulusların, Asya ve Afrika halklarının bayrağı yapmak, biz Atatürkçülerin, bız devrimcilerin namus borçlarıdır

- Bütün dünya bilsin ki benim için tek yanlılık vardır. Cumhuriyet yanlılığı, düşünsel ve sosyal devrim yanlılığı...

Atatürk'ün bütün dünyaya duyurduğu bu ilerici ve devrimci düşünceleri ne yazık ki, ülkeyi Atatürk'ten sonra yöneten, yönettiğini sanan politikacılar eliyle hançerlendi ve Atatürk, gerçek nitelikleri ile değil, beylik anma törenlerinin donmuş kalıpları olarak tanıtılmak ve benimsetilmek istendi.

Atatürk'ü hiç olmazsa bu yıl, gerçek nitelikleri ile tanıtabilirsek, geçmiş dönemlerin ihanetleri bir ölçüde unutulmuş olur Kurtuluş Savaşı'nın yüce önderini "Atatürk Yılı"nda inançla selamlıyoruz:

Hoş gelişler ola Mustafa Kemal Paşa..

(Cumhuriyet, 6 Ocak 1981)

VE BAYAR...

Atatürk'ün 100'üncü Doğum Yıldönümü törenlerinde eski Cumhurbaşkanlarından Celal Bayar'ı "şeref misafiri" olarak görünce ne düşündünüz?

Kiminiz, "Atatürk'ün Başbakanlarından ve on yıl Cumhuriyetimizin başında bulunmuş bir yaşlı politikacının bu törene çağrılması doğaldır" diye düşündünüz; kiminiz "12 Eylül Harekatı"nın amaçladığı barış ortamı için bu gerekliydi" diye düşündünüz; kiminiz de Bayar'ın bu törene "şeref misafiri" olarak katılmasına kızdınız, öfkelendiniz.

Bir eski Cumhurbaşkanının ve Atatürk'ün Başbakanının böyle bir törene "şeref misafiri" olarak katılması, bazılarımızı niçin düşündürmüş, niçin öfkelendirmiştir?

Bayar, Başbakanı Adnan Menderes ile birlikte on yıl süre ile ülkeyi yönetmiş bir politikacıdır. Bu dönem, 27 Mayıs ihtilali ile noktalanmıştır. 1950-60 döneminde Atatürk ilkeleri, en ağır saldırılarla karşılaşmış, dinsel inançların siyasal sömürü aracı olarak kullanılması vazgeçilmez bir ahlak anlayışı olmuş, Said Nursi'ler, Kemal Pilavoğlu'ları bu dönemde palazlanmış; Başbakanlar, bu dönemde yeşil bayraklarla karşılanmış, gerici sakalı bu dönemlerde okşanmış ve "her mahallede bir milyoner yetiştirme" politikası, siyasal ahlakı bu dönemde yozlaştırmıştır

Denilebilir ki, günümüzde yaşanan ve içinden çıkılmayan binbir türlü sorunun temelinde Demokrat Parti iktidarlarının gerici ve işbirlikçi tutumları yatmaktadır. Atatürk'ün en yakın silah arkadaşı İsmet Paşa'nın "kapitülasyon kanunları" adını taktığı Petrol ve Maden Yasaları bu dönemde kabul edilmiş, **Küçük Amerika** olacağız diye diye ülkemiz yabancı sermayenin açık pazarı haline sokulmuş, savaş sanayiimiz çökertilmiş, devlet "dilenci ekonomisi" bağlantıları ile uluslararası bankalara ipotek edilmiştir

Aynı dönemde, sonradan Silahlı Kuvvetlerimiz üzerine "silah ambargoları" koyan Pentagon generalleri emri ile binlerce Mehmetçik, Kore dağlarında açıkça kurban edilmiştir. Hem de Meclis kararı alınmadan!..

Atatürk'ün Yüzüncü Doğum Yılında "şeref misafiri" olmak için, Cumhurbaşkanı olarak görev yapıldığı dönemlerde, Atatürk'e layık olunması, hiç değilse gerici sakalı okşanmaması gerekirdi...

Böyle bir günde, eski kırgınlıkların unutulması, yeni, yepyeni bir barış ortamı yaratılması isteniyorsa, bu törende, Atatürk'e yeniden dönüşün Atatürk'ü yeniden kucaklayışın tarihi olan 27 Mayıs İhtilali'ni gerçekleştirenlerin de anımsanması, çok anlamlı bir barış gösterisi olmaz mıydı?

Bayar'ın "şeref misafiri" olduğu bir törende, 27 Mayıs ihtilalcilerinin çağrılı olmayışları da anlamlı bir jest oldu belki de.. Bilemiyoruz!..

Ve herhalde Bayar, TBMM çatısı altına girerken, 27 Mayıs ihtilali'nın ölüm cezalarına çarptırdığı Başbakanı Menderes'i, Bakanları Zorlu ve Polatkan'ı anımsamış ve kendi Cumhurbaşkanlığı dönemlerindeki yeşil bayraklı çember sakallı gericiliğin "vicdan muhasebesini" yapmıştır.

(Cumhuriyet, 7 Ocak 1981)

6 RAMAZAN 1400...

Elimde bir kitap var. Adı "Temel Hak ve Ödevler" Yazarı Prof. Dr. Servet Armağan. Kitap, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları arasında çıkmış. Yayın tarihi: 1980. Kitabın yazarı, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğretim üyelerinden.

Bu kısa bilgileri verdikten sonra Prof. Armağan tarafından yazılan önsözün altındaki tarihe bakalım: Üniversite, 18 Temmuz 1980, Cuma, 6 Ramazan 1400, Prof. Dr. Servet Armağan...

Yanlış okumadınız tarih böyle: 6 Ramazan 1400...

Bu değerli prefosörün kitabını şöyle karıştırıyoruz. Bir bölüm oldukça dikkat çekici. aktaralım.

Cenab-ı hak insanlan yaratmıştır, ama onlara farklı kabiliyetler ihsan etmiştir, farklı kaderler çizmiştir. Ancak onlara verilen imkanları kullanmada serbest bırakmıştır. Bunun kader noktasından hikmeti vardır ve bir yaratılan olarak vazifemiz, verilen imkanlara, nimetlere ancak şükretmektir.

Kabiliyetli, çalışkan, gayretli bir insanın, tembel, bütün işi boş gezip, lüks yaşamak isteyen kimse ile bir tutulması insafa sığmaz. Çalışmak, gayret göstermek ise, insanın kendi inisiyatifine verilmiş bir sahadır.

Diğer taraftan, zekası ve kendisine verilen sair nimetleri, Cenab-ı hakkın bu nimetine şükretmek için kullanmayan kimsenin mesuliyeti de söz konusudur. O kimseye çok nimetler ve kabiliyetler vermiştir ama onlan, belli ulvi gayeler uğruna kullanmak mecburiyetindedir. Ta ki, kendisini yaratana şükrünü bir nebze edebilmiş olsun..

Bu değerli üstadımız, okuduğunuz satırları Anayasa Mahkemesi'nin, Ceza Yasası'nın 141 ve 142'nci maddeleri ile ilgili kararını değerlendirirken yazmış bulunmaktadırlar. Hocamız, Ceza Yasası'nın 141 ve 142'nci maddelerinin Anayasa'ya aykırı olduğu yolundaki görüşlerin "sözde bilim adamları tarafından" ileri sürüldüğünü belirtmekte, buna karşılık, din sömürüsünü yasaklayan aynı yasanın 163'üncü maddesinin antidemokratik niteliğini vurgularken de şunları yazmaktadır:

" Hatta TRT'nin de ısrarla dini ayinler yaparlarken yakalandılar şeklindeki haber takdimi de üzücü ve o nisbette Anayasa'ya aykındır. Bu durumu bilhassa, resmi vazifeli olup da dini bir inanca sahip ve Cenab-ı hakkın emirlerine uymak isteyenlerin bu inanç ve davranışlannndan dolayı amirleri tarafından kınanamayacağı neticesini de husule getirir...

163. madde kalkmış olsa dahi, idari merciler, Anayasa'nın yukandaki fikrasına dayanılarak, 3-5 kişinin teşkil ettiği bir toplantıyı basmak veya dini bir yazı yazan hakkında dava açmak için TCK'nun 163'üncü maddesi istikametinde bir uygulamayı devam ettirebilirler...

Üstadın bu "ilmi" görüşlerini aktarmaya devam edelim:

1961 Anayasası'nın çok modern bir hüküm ihtiva ettiğinden şüphe yoktur. Yalnız, aşağıda da bahsedeceğimiz gibi, modern olmak isabetli olmak demek değildir...

Bu değerli üstad, özgürlüklerin sınırsız olamayacağını belirtirken, devletin "insanların ahlaki ve hatta dini bünyelerine göre, onların temayüllerine göre, hürriyetlere hudutlar koyması normal ve zaruridir" görüşünü savunmaktadır. Değerli bilim adamı, bu düşünceden yola çıkarak grev hakkı konusunda şu ilginç görüşleri ileri sürmektedir:

" Memurlann grev hakkı olmamasına rağmen, Hava Yollan ve Devlet Demir Yollan'nda çalışanlann işçi kabul edilmeleri sebebiyle greve gittikleri ve bu sebeple, bu sahalardaki kamu hizmetlerinin felce uğradığı müşahede edilmektedir. Bu durumda,

halkın bu hizmetlerden istifadesi mümkün olmamakta, vatandaş perişan olmaktadır... Kısacası, memleketimiz bakımından grevlerin husule getirdiği zarar, grev hakkının verilmemesinden doğan zararlardan daha büyüktür..."

Bu kitap bir ders kitabıdır. Ders kitabı, "6 Ramazan 1400" tarihi ile başlamaktadır.

Biz üstadın bu görüşlerinden çok yararlandık; öğrencilerin de bu görüşlerden yararlanacaklarını umarız. Gerçi bu görüşlere katılmıyoruz, ama yine de bu görüşlerin özgürce, serbestçe ifade edilmesinden yanayız. İnanırız ki, bir görüş, ancak karşıt görüşlerle karşılaştığı ölçüde saygınlık sağlar, güven sağlar Bu yüzden, bu düşüncelerin karşıtlarını ileri süreceklere de özgürlük tanınmasını isteriz. Hocamızın da bu görüşleri savunmasını isteriz.

Yadırgadığımız tek nokta şudur: Bu kitap, niçin Diyanet İşleri yayınlarından çıkmadı da Üniversite yayınları arasına alındı? Tek itirazımız budur!..

(Cumhuriyet, 8 Ocak 1981)

1 MİLYAR 333 BİN TL...

Bu konulardan pek sıkılmıyorsanız, bugün size bir bankanın ödenmemiş kredi borçlarından söz edeyim. Bankamız, Şekerbank. Ödenmemiş kredi borcu, 1 milyar 333 milyon TL. kadar! Borçlular mı? Onları da yazalım:

1- Semih Özgün grubu, 296 milyon 3 bin 200 lira (Bu borcun 180 milyon lirası Hacı Ali Demirel, 10 milyon lirası Rafet Kibritçi'nin Aylin TIR'ı üzerinde kayıtlıdır), 2- Nadir Sert, 32 milyon 3 bin TL., 3 Muammer Kıraner, 34 milyon 292 bin 600 TL., 4 - Hilmi Bener grubu; 66 milyon 151 bin 500 TL., 5 - Ertan Bali grubu 80 milyon 493 bin 600 TL., 6 Yüksel Günay grubu: 533 milyon 42 bin 400 TL., 7 Tunaylar grubu; 234 milyon 145 bin 800 TL., 8 - İlhan Gerim grubu: 57 milyon 640 bin 343 TL..

Banka yazışmalarından anlaşıldığına göre, bu borçlar ödenmediği gibi, borçluların bu borçlarını ödeme yolunda herhangi bir girişimlerine de rastlanmamıştır. Böylece, bir devlet

bankasının 1 milyar 333 milyon TL. parası, bu değerli işadamları üzerinde kalmıştır. Ne yapalım, böyle olmuştur.

Evet, ama ne olacak bu 1 milyar 333 milyon para?

"Tecrübe ile sabit" derler, öyledir; ne zaman bu konulara değinsek, sağın irili ufaklı yayın organlarından üzerimize en bayağı satırlarla küfürler postalanır Bakalım, bu borçları ve borçluları yayınlayınca, kimlerden ne gibi tepkiler gelecek, bekliyoruz.

Örneğin devletimizi dolandırarak kaçan Mıgırdıç Şellefyan adındaki sahtekar ile ilgili yayın yaparız; hemen bir sağcı gazeteden ve gazetenin beceriksiz uydularından saldırılar gelir; bir süre sonra bakarsınız, Şellefyan, birinin "mutemedi" ötekinin kefilidir; o zaman telaşlarını anlarsınız.

"Mobilya yolsuzluğu" diye bilinen sahteciliği belgelersiniz, bakarsınız, sahtecilik sanığı, bu Mıgırdıç ile ortak çıkar Aynı yayın organlarından saldırılar devam eder Belgeleri şöyle bir karıştırırsınız, Mıgırdıç, bunlarla iş ilişkileri kurmuştur Durum iyice anlaşılır.

"Bir haber ajansına, bir devlet bankası niçin ortaktır?" diye sorarsınız, hemen saldırıya geçerler Bakarsınız, bu bankanın Yönetim Kurulunun tepesinde, bir sağcı gazetenin yazarlarından biri oturuyor ve bu banka, bu sağcı gazetenin patronunun ve Genel Yayın Müdürünün kurucu ortağı olduğu ve de azınlıkların kazanç paylaştığı bir şirkete milyonlarca lira kredi açmıştır! Ve ayrıca da bu haber ajansının borç senetleri de bu gazete sahibi ve azınlık şirketi ortağı tarafından imzalanmıştır. Yine kızgınlıkların, öfkelerin hedefi anlaşılır

Bir yolsuzluk haberi yayınlarsınız, bakarsınız, bir sağcı gazete, var gücü ile bu yolsuzluğun sanıklarını korur. Araştırırsınız, bu yolsuzluk sanıklarından birinin içinde bulunduğu bir banka Yönetim Kurulu, bu gazete patronunun ortağı olduğu şirketlere üçyüz milyona yakın kredi açmıştır. Telaşın nedeni yine anlaşılır.

Bunlar yayınlanınca, ellerinden ne gelirse, dillerinden ne dökülürse, yalan, yanlış, iftira, hepsini sıralarlar.

İşte şimdi açıklıyorum: Tam bir milyar 333 milyon TL. devlet parası, birtakım işadamlarının üzerindedir. Yok mudur bunun hesabını soracak? Bu hesabı sormaya kalkan namuslu

bürokratlar, bir gün içinde görevlerinden alındılar; o döndü, ama bugün, yok mudur bu hesabı soracak, yok mu?..

Ben, bugün bu olayı açıkladım, yarın öbürgün, sağ basından saldırılar bekliyorum. Hadi, hadi, tek tek sıraya girin, alın aferininizi. Ama bilin ki hepinizi, kulaklarınızdan tutup, Türk halkına birer birer tanıtacağım.

Türkiye'de "sağ" budur, bir yanda Ermenilerle iş ilişkileri, öte yanda "milliyetçilik edebiyatı" sonra da milyonluk, milyarlık krediler, sonra da bağırmalar, çağırmalar, sokak adamı düzeyindeki ve ilkel, bayağı küfürler

Bütün bunlar, "basın kavgası" ya da sağcı ve solcu yazarlar arasındaki "kalem kavgası" değildir. Ya nedir? Düzeni eleştirenlerle düzenden kazanç sağlayanların kavgasıdır, bu iyi bilinsin!

Kalem kavgası değil, düzen kavgasıdır bu...

(Cumhuriyet,. 9 Ocak 1981)

BARO'YA SAYGI...

İstanbul Barosu'nun ertelenen Genel Kurulu, bugün yeniden toplanıyor. Toplantının avukatlara özgü olgunluk ve barış içinde geçmesini dileriz.

Baro Genel Kurulu çalışmaları ile ilgili olarak sağ basında günlerce sürdürülen kışkırtıcı yayınların ve "divana fiilen elkoyun" yollu suç kokan önerilerin belli bir amaç için yapıldığından hiç kuşkumuz yoktur.

Avukatlar, en karmaşık ve kavgalı sorunları barışçı yöntemler ve hukuk kuralları ile çözmeye çalışan bir meslek dalının insanlarıdır Bu insanları kavgaya, "divana fiilen elkoyun" gibi zorbalıklara itmenin "mesleki" değil, herhalde "siyasal" bir anlamı vardır Bu siyasal içgüdü ve amacın çok yakından izlenmesi gerekir Baro Genel Kurul toplantısının bir önemi de buradadır.

Önümüzdeki dönemde siyasal nitelikli davalara başlanacaktır Bu davalarda büyük bir olasılıkla terörün kaynağı, kökeni ve siyasal örgütler ortaya çıkarılacaktır Bu yüzden, kamuoyunu oluşturan yayın organlarının "görülmekte olan davalar" hakkında yayın yapmamaları beklenmektedir Bizler, bu zorunlulu-

ğa uyarak, elimizden geldiği kadar, belli yönde yorumlar yapmamaya çalışıyoruz; hiç olmazsa buna özen gösteriyoruz.

Ancak sağ basın bu konuda hiçbir kural tanımıyor. Tanımıyor ve kendi yandaşlarını, hatta iş ilişkilerinde bulunduğu kişilerin siyasal örgütlerini korumak, karşıtlarını karalamak için elinden geleni ardına koymuyor Bu tutumun sayısız örneklerine, hemen hemen hergün tanık oluyoruz.

İşte bu vurdumduymaz tutum, baro seçimlerinde kendini gösterdi. Şöyle düşünelim: Siyasal parti çalışmaları yasaktır Bazı siyasal parti yöneticileri, en ağır yaptırımları gerektiren suç gerekçeleri ile tutukludurlar Böyle bir dönemde, tutuklu bulunan sendika yöneticilerini suçlayıp siyasal parti yöneticilerine selamlar gönderen satırları yazanlar, baroyu ilerde bu amaçlar için kullanmayı planlayan yayınlara girişmiş olmuyorlar mı?

Bunun tersini düşünün. Örneğin ben, bu köşede, sol eğilimli avukatlar grubuna seslenip, "divana fiilen el koyun" gibisinden kışkırtmalar yapsam, hemen yakama yapışılır ve bana Ceza Ysası'nın başta 311'inci maddesi olmak üzere birçok yaptırımı hemen anımsatılır!

Ama sağ basın, düşünceden çıkıp, eyleme dönüşecek girişimlerle böylesine kavgalara ve kargaşalara herkesin gözü önünde çanak tutuyor!

İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın, Cumhuriyet Gazetesi'nin ve bu arada benim de avukatımdır. Tercüman Gazetesi ile gazetemiz arasında, basına "35 milyonluk dava" olarak yansıyan davada, Apaydın bizleri savunmaktadır. Tercüman Gazetesi, mahkemelerde bileğini bükemeyeceğini anladığı Apaydın'ı baro seçimleri dolayısıyla "hariçten gazel okuyarak" yenmeğe çalışmaktadır. Bunun için "divana fiilen elkoyun" gibi kışkırtmalara girişmekten çekinmemektedir.

Apaydın'ı yenerlerse, önümüzdeki dönemde, sağ basın ve sağcı avukatlar, çok önemli bir köşebaşını tutmuş olacaklardır Önümüzdeki günlerde, kimlerin hangi tür suçlardan yargılanacakları da gözönünde tutulursa, bu siyasal amaç, büsbütün kendini gösterir. Seçimin önemi buradadır

Avukatlar, kendi uyuşmazlıklarını, kendi barışçı yöntemleri ile çözerler. Avukatlıkla ve baro ile "mesleki" bağları bulunmayan ve geçmiş dönemlerde, hükümetler tarafından aylığa bağlanmış olanların kışkırtıcı kalemleri ile de hiçbir kişilikli avukat,

kendine saygısı olan hiçbir hukukçu, parmak kaldırmaz, bu oyunlara alet olmaz. Ve olmamalıdır...

İstanbul barosunun, kendine özgü olgunluk içinde çalışmalarını tamamlamasını diler, bu kışkırtmaların dışında, kazanacak olan tarafa, kim olursa olsunlar, şimdiden saygılar sunarız...

(Cumhuriyet, 10 Ocak 1981)

YARDIM ETSELER...

Bu pazar sabahı, bazı kişileri kızdıracağım ama ne yapayım? Bu da benim görevim!

Konumuz şu: "PZA 5682-4852" plakalı. Bulgar Kintex şirketine bağlı TIR kamyonu, aralık ayının 21'inde Türkiye'ye geldi ve ayın 26'sında gümrükten çıktı. TIR kamyonunun şoförünün adı, Anglev Bankov'du. Bu TIR ile Türkiye'ye ne getirilmişti ve bu TIR kamyonu daha önce Türkiye'ye hiç gelmiş miydi?

Bunları benim tek başıma araştırmam olanaksızdır. Bulgaristan'a gidip, bu "Kintex" şirketini iyice araştırmak istesem, bu kolay olur mu? Olacağını sanmıyorum. "İyisi mi" diyorum, bu konuyu, komşumuz Bulgarlarla iş ilişkisi içinde bulunan değerli işadamlarına sorayım:

Nedir bu Kintex şirketi?

Benim bildiğim, "Trakya Transport Uluslararası Nakliyat Anonim Şirketi" üçü Türk, üçü Bulgar, yani (Marksist-Leninist!) altı kişi tarafından kurulmuştur. Türkler: AP eski Milletvekili Arif Ertunga, AP eski Milletvekili ve Turizm ve Tanıtma eski Bakanlarından Nihat Kürşat, İşadamı ve Spor Kulübü yöneticisi Mehmet Üstünkaya... Bulgar yurttaşları, yani Marksist-Leninistler: Dimitiar Pantelev Popov, Dimitiar Christov Chopov, Anton İvanov Antonov...

"Trakya Transport" Bulgar "DSO-MAP" TIR nakliyat şirketi ve bu şirketin Türkiye temsilcisi "Balkan Transport Nakliyat Turistik Tesisler Anonim Şirketi" tarafından kurulmuştur "Balkan Transport"un yönetim kurulunda, Arif Ertunga, DP

eski Milletvekillerinden Osman Kavrakoğlu, Mehmet Üstünkaya, Bülent Ertunga, Nihat Kürşat, Diler Ertunga bulunmaktadır Şirketin "idari koordinatörü" de İstanbul eski Emniyet Müdürlerinden Muzaffer Çağlar'dır Karayolları eski Genel Müdürlerinden merhum Servet Bayrakoğlu, AP eski Milletvekillerinden ve TRT Haber Dairesi eski Başkanlarından Hami Tezkan, Cemal Kulu, Özdemir Çekiner ve Ergin Demirdöken ile birlikte şirketin danışman ve denetçileri olarak görünmektedirler.

Bunlardan Muzaffer Çağlar, şirketin kuruluşundan bir süre sonra görevinden ayrıldığını, Hami Tezkan ise, şirket ile ilişkisinin kağıt üzerinde olduğunu, gerçekte şirketle bir ilişkisi bulunmadığını, bildirmişlerdir. Durum, özetle budur...

Bu Kintex şirketini, bilse bilse bunlar bilir. Öyle ya, Bulgaristan ile iş ilişkileri kuran şirketler, hiç olmazsa, Kintex şirketinin adını duymuşlardır.

Nedir Allahaşkına bu Kintex şirketi? Ben, bu şirketi nasıl araştıracağım?

Kendi kendime şöyle düşündüm. Bu "Balkan" ve "Trakya" adlı taşımacılık şirketinin kuruluş aşamalarında, güvenlik birimlerinin Bulgarlar'la ortak taşımacılık şirketinin oluşmasına karşı çıktıklarını biliyoruz. Ancak, Türk-Bulgar ortak taşımacılık şirketinin Türk ortakları, geçmiş dönemlerin "milliyetçi" hükümetleri üzerinde oldukça güçlü etki sahibi olduklarından mıdır, nedir, bu tür yazışmalara karşın, şirket kurulmuş ve para kazanmaya başlamıştır.

Bu güçlü şirketin herhalde, Bulgaristan hükümeti üzerinde de etkisi vardır. Ve bu "milliyetçi" yurttaşlarımız, herbiri "resmen" ve "konsantre" biçimde "Marksist-Leninist" olan ortaklarına "Kintex" şirketini sorabilirler

Nedir bu Kintex şirketi?

"Komünizmi her gördükleri yerde" ezmeye azimli milliyetçi yurttaşlarımızın bu konuda bizlere yardımcı olacaklarını sanıyorum. Kendileri, Bulgaristan'dan ne getiriyorlar, yüklerini, mallarını kimlerden alıp, kimlere götürüyorlar, kime ne taşıyorlar?

Köşemız kendilerine açıktır...

İlişkiler:

Sağ basındaki bazı arkadaşların devlete bağlı kuruluşlardaki görevlerini kısaca belirtmekte yarar görüyorum:

Son Havadis yazarı Tekin Erer, Anadolu Bankası yönetim Kurulu üyesi... Son Havadis yazarı Abdullah Uraz, THY Yönetim Kurulu eski üyesi... Tercüman Gazetesi yazarı Ergun Göze, Denizcilik Nakliyat ve Marmara Zeytin Tarım Satış Kooperatifler Birliği'nde görev yapmış... Tercüman Gazetesi yazarlarından Mukbil Özyörük ve Prof. Fahir Armaoğlu, TRT Yönetim Kurulu üyeleri...

Bunları niçin yazıyorum? Hiç. Bilinsin diye...

(Cumhuriyet, 11 Ocak 1981)

GAZETECİNİN NAYLONU...

"Naylon gazete" ne demektir?

Şu demektir: "Naylon gazete" bir takım açıkgözlerin devletten "resmi ilan" almak için çıkardıkları, satmaz-okunmaz, gazeteye benzer yayınlardır. Ankara, İstanbul ve İzmir gibi illerimizde bu amaçla kurulmuş ve yayın yapar görünen bu tür bir sürü gazete-benzeri bulunmaktadır.

Bir gazetenin Basın İlan Kurumu'ndan resmi ilan alabilmesi için "sarı basın kartı" sahibi olmak kuşkusuz çalıştırması gerekmektedir. Naylon gazete sahibi, bu yasal zorunluluğu "yasaya karşı hile" yoluyla şöyle aşmaktadır: Gazetede, hısım akraba, yeğen, enişte, bacanak çalışır görünür. Bu yolla gazetecilikle ilişkisi olmayan hısım ve akrabaya "sarı basın kartı" sağlanmış olur.

Naylon gazete sahibinin bir ayrıcalıklı durumu daha vardır. Çeşitli nedenlerle gazetelerde iş bulamayan gazetecilerin sigorta haklarının yok olmaması amacıyla bu gibi gazetelerde çalışır görünürler. Açıkgöz bundan da yararlanır.

Kimlerin akrabalarının bu naylon basından sarı basın kartı çıkarttıkları, hangi ünlü genel müdürlerin eşlerinin gazetelerinde çalıştığı, Arap ülkelerinde futbol hakemliği yapanların ilgi

re'de burslu öğrencilerin, emekli eniştelerın nasıl, Ankara'da Rüzgarlı Sokak'ta çalışır gibı gösterildikleri, herhalde birçok kişının merakını çeker

Gün gelir bunları da tek tek açıklarız... Bu gerçekler açıklandığında, gazetecilikle hiçbir ilgisi kalmamış, ve hiçbir yayın organında adlarına rastlanmayan, ancak bayramdan bayrama, ekşimiş, tatsız bır likör gibi, okuyucuların önüne çıkartılan "bayramlık" gazetecilerin içe dönük cemiyetlerinden homurtular yükselir

Anarşist gazeteciler basından atılmalıdır...

Oysa. saygın basın, bunları, bu gibilerini çoktan içinden söküp atmıştır

"Naylon basın" açıkça bir "sahtecilik" yolu, bir sahtecilik yöntemi değil midir? Gazetecilik, bu gibi yollarla haksız kazançlara aracı olmuyor muydu? Ve basın kuruluşları, bu sahtecilikle kavgaya girişmemeli mıydı?

Bu konuda şimdiye dek, Türkıye Gazeteciler Sendikası'ndan başka ses çıkaran olmamıştır!

Bir gazetenin, "resmi ilan" alabilmesi için, kadrosunda, sarı basın kartlı oniki kişinin çalışması koşulu dışında aynı yayın organının İstanbul'da yayınlanıyorsa, günde üç bin, Ankara ve İzmir'de yayınlanıyorsa, günde iki bin beş yüz tane satmış olması gerekmektedir "Naylon gazete" adı verilen gazeteye benzer yayınların, bu sayıda gazete satmadıklarını herkes bilir Bilir ama kimse de bunların üstüne gitmez.

Bu konuda gazete dağıtım birimlerinde yapılacak sağlıklı bir inceleme bu "naylon gazete" sahteciliğini bütün kanıtlarıyla ortaya koyacaktır.

Bu naylon gazetelerin sağcısı vardır, solcusu vardır, ortacısı vardır, ama hepsinin yolları, yöntemleri aynıdır. Sahtecilik yolu ile devletten "resmi ilan" almak, yani ilan yağmacılığından ceplerını doldurmak...

Önümüzdeki ayın 16'sında Basın İlan Kurumunun Genel Kurulu toplanacaktır Basın İlan Kurumu Genel Kurulu'na, gazete sahipleri, İstanbul, Ankara, İzmir Gazeteciler Cemiyetleri, üniversite temsilcileri dışında Bakanlık temsilcileri de katılmaktadırlar

Bugüne dek. belki çeşitli siyasal etkilerle, Basın İlan Kurumu, "naylon gazete" ve "resmı ilan yağması" gibi konulara elini

atamamıştır Geçmiş dönemlerin varsayılan engelleri bugün ortadan kalktığına göre, artık bu yağmanın önüne geçilmesi gerekmez mi?

Bir takım açıkgözler, sırtlarını siyasal güçlere dayayıp, yıllarca, naylon kadrolarla, devletin resmi ilan paralarını ceplerine indirmişlerdir

Adalet mi bu?

(Cumhuriyet, 12 Ocak 1981)

DÜŞÜNEREK, TARTIŞARAK...

Amerikalı ünlü Ekonomist Prof. Milton Friedman'ın Çin Halk Cumhuriyeti'ne gidişi, yerli ve yabancı basında ilginç tartışmalara yol açtı. Serbest piyasa ekonomisti Friedman'in sosyalist ekonomiye nasıl bir yön vermek istediği gerçekten ilginç bir konudur Friedman'ın Çin Halk Cumhuriyeti'nin ekonomik sorunlarına getireceği çözüm yollarının tartışılması, gerçekten ilginç bir tartışmayı başlatacaktır

Friedman'ın görüşlerinin, en ayrıntılı biçimde, bizim kamuoyumuzca da bilinmesi gerekir Yirminci yüzyılda yaşıyoruz, bu yüzyılın her sorunu, Türk kamuoyunca da yakından izlenmelidir

Prof. Friedman, kapitalist ekonomilerin enflasyon kıskacından kurtulabilmeleri için çözüm yolları önermektedir Bu çözüm yollarının, Yugoslavya gibi, kendine özgü sosyalist yapı içinde ve ayrıca Çin Halk Cumhuriyeti gibi, Washington hükümetleri ile oldukça yakın siyasal ilişkilere girmiş sosyalist bilinen ülkelerde de tartışılması hiç şüphesiz, ilginç bir aşamayı vurgulamaktadır.

Biz Prof. Friedman'ın görüşlerine, bazılarımızın başka düşünürlere baktıkları gibi, "zabıta vakası" yaklaşımı ile bakmayız. Çünkü, artık yirminci yüzyılın şu son çeyreğinde "aşırı cereyan, zehirli düşünce?" gibi soyut sözcüklere bel bağlamayız. Düşünceler, ya "yanlış" ya da, "doğru" olurlar Bu doğruluk ve yanlışlık, ancak, özgür bir ortamda, tartışılarak saptanabilir Demokrasi budur. Daha doğrusu, "Batı Demokrasisi" dediğimiz budur

Friedman'ın adını, Friedman'ın görüşlerini siyasal alanda uygulayan bir siyasetçinin adı ile birleştirip, yeni bir "doğma" yaratılırsa: buna ne denir? Bu soruyu, "kavram fetişizmi" içinden çekilmiş beylik sözcüklerle yanıtlamak istemiyoruz. Ama bir düşünelim, ne denir buna?

Bir siyasal görüş, ancak kendi karşıtı ile tartışıldığı zaman güç ve saygınlık sağlar. Tek yönlü görüşler, hele devlet gücüyle benimsetilmeye çalışıldı mı, bu düşünceler, bir süre sonra "resmi ideoloji" haline dönüşürler; "resmi ideoloji"nın başladığı yerde de demokrasi biter, demokrasinin yerine kapalı rejimler ve tek parti yöntemleri başlar.

Biz, Batı türü demokrasiyi savunuyoruz. Her siyasal görüşün, halkın önünde özgürce savunulmasını, bu görüşlerin sahiplerinin sendika ve siyasal parti olarak örgütlenmesini istiyoruz. Batı demokrasileri içinde ülke ve devlet olarak bağımsız kalmayı, ulusal haklarımızı son zerresine kadar savunmayı, kısaca "dünya milletler ailesinin eşit haklara sahip şerefli bir üyesi" olmayı özlüyoruz.

Kurtuluş Savaşı ve bu savaşın görkemli önderi Mustafa Kemal Atatürk'ün sağladığı saygınlık ve bağımsızlığın, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra zedelendiğine, bu saygınlık ve bağımsızlığın kimi politikacıların ve çokuluslu antlaşmaların bağlantıları ile çürütülüp, yok edildiğine inanıyoruz.

Prof. Friedman, "resmi" nitelikte bir "ideoloji" haline dönüştürülür ve Friedman'ın önerdiği çözümlere karşı çıkanlar, "vatan haini" derecesinde suçlu görünürlerse, bunun, Marksizm'in bağnaz uygulamalarından ve "Marksist-Leninist" sistemin tek parti uygulamalarından ne farkı kalır?

Çağımız özgürlükler çağıdır. Marksizm'e de Friedman'ın görüşlerine de "zabıta vakası" gözüyle bakılmaz. Bakılırsa, bu tek yönlü ve tek yanlı bir görüş ve saplantı olur. Bundan da sağlıklı sonuç çıkmaz.

Çözüm yolumuzu, insanlığa mal olmuş bütün düşüncelere, bütün yöntemlere gözlerimizi kapayarak ve kulaklarımızı tıkayarak bulamayız. Doğruları ve yanlışları, düşünerek, tartışarak bulacağız. Ve çözüm yolunu basmakalıp sloganlar, soyut ideoloji ve tek yanlı saplantılarla değil, kendi ulusal hamurumuzla yoğurarak, kendi insanlarımızla düşünerek ve tartışarak bulacağız.

Dünyaya gözümüzü kaparsak, yalnızca biz karanlıkta kalırız, dünya yine döner; ama bizim dışımızda döner, yüzyıllardır döndüğü gibi!

(Cumhuriyet, 13 Ocak 1981)

MAFYA VE BABALAR...

"Mafya" 19'uncu yüzyılda Sicilya'da doğmuş, buradan bütün dünyaya yayılmış bir örgütün adıdır. Mafya'nın kuruluşu, Sicilya'daki sosyal çalkantıların merkezi otoriteyi iyice sarstığı yıllara rastlar Bu yıllarda, İtalya Krallığı, Sicilya'da birbirleriyle boğuşan çetelerden biriyle işbirliği yaparak kamu düzenini sağlamaya çalışır. Napolyon orduları karşısında yenik düşen krallık, Sicilya'da bu yolla otorite kurmaya çalışır. "Mafya" bu işbirliğinden doğmuştur.

Başlangıçta, devlet desteği ile "Köy Jandarma Örgütü" adıyla kollanan ve korunan Mafya, sonraları, merkezi otorite ile çatışarak güçlenmiş ve önce İtalya'da, İkinci Dünya Savaşı sonrasında da Birleşik Amerika'da dehşet saçan bir örgüt haline dönüşmüştür.

Mafya örgütü, Sicilya'da toprak sahiplerini haraca kesmekle yola koyulmuş, Birleşik Amerika'da eğlence dünyasından borsa işlemlerine, borsa işlemlerinden, uyuşturucu madde kaçakçılığına kadar kazanç getiren her alana el atmıştır Örgüt bu işleri başarırken, devlet katında birçok dost edinmiş, birçok etkili bürokratı kendisine bağlamış, birçok siyasal bağlantı kurmuştur

Türkiye'de de son günlerde "Mafya" sözü çok kullanılır oldu. Mafya örgütüne özgü "Babalar" sözü de basında sık sık yeraldı. Nedir bunların anlamı?

Mafya, bu özgün örgütünden ayrı olarak, her ülkede, karanlık işler çevirip bol para kazanan ve egemenliğini silahla sağlayan örgütlerin ortak adı olmuştur Türkiye'de de bu anlamda çıkar örgütleri vardır Eğlence dünyasından uyuşturucu madde kaçakçılığına kadar uzanan yeraltı dünyasında, bu örgütün, ya da örgütlerin kirli parmak izlerine rastlanmaktadır

Bu tür örgütler, son günlerde yeniden adlarını duyurmaya başladılar Ülkemizde belli odaklarca planlanan terör ile bu örgütlerin ne gibi bir ilgisi olabilirdi?

İlgi şuradaydı: Terör ortamı, Mafya türü örgütler için çok kazançlı bir pazardı. Terör pazarında silah satılırdı. Uyuşturucu madde ile silah satışları arasında çokuluslu ilişkilere dayanan gizli bir uyum bulunmaktaydı. Bu uyumu, birçok ülkede köşebaşlarını tutmuş, Mafya türü örgütler sağlamaktaydı. Silah ve uyuşturucu madde, bir çeşit takas yolu ile alınıp, satılmaktaydı. Öyle ki, bazı Türk parlamenterleri, yurtdışında uyuşturucu maddelerle yakalanmaktaydı; ayrıca, Belçika gibi bir NATO üyesi ülkenin fabrikalarında üretilen silahlar, Bulgaristan gibi bir Varşova Paktı üyesi ülkenin topraklarından geçip, ülkemize sokulmaktaydı. Ve haklarında, Uluslararası Polis Örgütü "İnterpol" tarafından verilmiş tutuklama emirleri bulunan Mafya babaları, İstanbul'un orta yerinde, ellerini kollarını sallayarak dolaşıyorlardı. Şimdi bunlardan bazıları yurtdışına kaçıyor, bazıları yakalanıyor Yakalananlar, gözaltına alınanlar, çok ilginç açıklamalar yapıyorlar

"Acaba" diyorum, bu "Babalar"ın cezaevlerinden salıverilmelerini 20:30 haberlerine yerleştiren değerli TRT'miz aynı "Baba'lar"ın polise ve sıkıyönetime verdikleri ifadeleri, kendi görüntü ve sesleriyle yayınlasa da, bu sağ ve sol terör örgütlerine silah verenlerin kimler olduklarını ve bunların bürokrasideki köprü başlarını bir öğrensek, iyi olmaz mı?

"Baba'lar" var, bunu anladık ama bir de "Dayı'lar" ve de Mafya "Dedeler"i var galiba. Babaların babaları, babaların dayıları... Bunları da TRT'de tanısak diyorum... "En iyi yerli dizi" bu olmaz mı?

Hachette'in Temsilcisi Kim?

Silah ticareti ile uğraşan Matra adlı firmanın, ünlü yayım dağıtım örgütünü satın almasından sonra, Hachette'in Türkiye temsilcisinin kim olduğunu sormuş ve bu temsilcinin, bu haberden sonra Hachette'i "Alın, başınıza çalın" diye başkasına satacağını sandığımızı yazmıştık.

Okuyucularımız, bu temsilcinin kim olduğunu benden ısrarla soruyorlar. Gazetecinin görevi, "olaylara tercüman" olmak değil midir? Ben de okuyucularıma "tercüman" olarak, Hachette'in Türkiye temsilcilerini açıklıyorum.

"Haşet Kitapevı Anonım Şirketi" 4.5.1978 günü İstanbul Ticaret Memurluğu'na tescil edilmiştir. 6 Nisan 1978 günlü Türkiye Ticaret Gazetesi'ne göre, şirketin kurucuları: Tercüman Gazetesi sahibı Kemal Ilıcak, aynı gazetenın hanımefendı yazarı Nazlı Ilıcak, Erdin Sencil, Hakkı Özkazanç ve Ilıcak'ın avukatı Ali Çekiç'tir.

Saygıyla bilgilerinize sunarım efendim...

(Cumhuriyet, 14 Ocak 1981)

YILDIZ VE "KÜRT İDRİS"

27 Mayıs devrimcilerinden Emekli Kurmay Albay Ahmet Yıldız, önceki gün, avukatlarının yaptığı itiraz üzerine, Sıkıyönetim Mahkemesince salıverildi. Yıldız, bir süreden beri, Halkevleri Genel Başkanı olarak yaptığı konuşmalar ve verdiği demeçlerden ötürü gözaltına alınmış ve sonra da tutuklanmıştı.

Yıldız'ın salıverildiğine ilişkin haber, nedense, TRT bültenlerinde yeralmadı. Bunun üzerine, TRT yetkililerine, Yıldız'ın salıverilme haberinin niçin verilmediğini sordum:

Sıkıyönetim açıklaması yok da ondan... dediler.

Bir süre önce, basında "Babalar" olarak bilinen kaçakçılık sanıkları, Sıkıyönetim Mahkemesince salıverilmişler; TRT bu haberi, salıverilenlerin adlarını okuyarak vermişti. Ben de bunu sordum:

Sıkıyönetimın açıkladığı haberlere yer veriyoruz... dediler.

Bildiğim kadarıyla "Babalar"ın salıverilmesi konusunda da herhangi bir açıklama yapılmamıştı.

Demek oluyor ki, değerli TRT'miz, "Baba'ların salıverilme" haberini, "haber niteliğinde" görmekte, buna karşılık, 27 Mayıs Devrimini gerçekleştirenlerden Emekli Kurmay Albay Ahmet Yıldız'ın salıverilme haberini, bu önemde görmemektedir.

Buna "TRT çocukluğu" deyip, geçebilirsiniz ama bu "çocukluğu" çoktan aşmış bir tutumun çok acı ve düşündürücü örneklerinden biriyse, konunun üzerinde durursunuz.

27 Mayıs, toplumumuza mal olmuş bir siyasal tarihtir. Bu tarihi, siyasal geçmişimizden söküp, atmaya olanak yoktur. Kimsenin de gücü buna yetmez. Yakın geçmişimize damgasını vuran böylesine tarihsel önemdeki bir devrimin içinde ve en önünde yeralan Yıldız'ın tutuklanma haberi kadar, salıverilme haberi de önemlidir ve en azından "haber niteliğinde" görülmelidir.

"Babaların salıverilmeleri" TRT yetkililerince haberdir. Doğru, bu, gerçekten çok önemli bir haberdir. Bu haberin TRT bültenlerinde böylesine yeralması da bir haberdir. Ahmet Yıldız'ın salıverilme haberinin TRT bültenlerine alınmayışı da işte böyle bir haberdir.

Evet, arkalarında, binlerce sorunu bir çırpıda açıklayıveren iki haber: biri verilen, biri verilmeyen iki haber...

Kimbilir diyorum, şu TRT Genel Müdürü, Yıldız, 27 Mayıs günlerinde, pırıl pırıl üniforması ile görev yaparken, önünde nasıl saygı ile düğme iliklemiştir? Aradan yirmi yıl geçince, 27 Mayıs devriminin bu onurlu Albayı ile ilgili haber, yeraltı dünyasının bir "Kürt İdris"inin haberi kadar da önemli sayılmayacakmış meğer!

"Kürt İdris"e cömertçe açılan TRT mikrofondan, bir 27 Mayıs devrimcisine, bir Emekli Kurmay Albaya kapanıyorsa, bunun çok özel bir anlamı olmalıdır.

Bu anlamın bazılarımızı bir "vicdan muhasebesine" itmesi umuduyla, bizden 27 Mayısçılara, selamlar, yürek dolusu saygılar.

Sokaktakine...

Bir süre önce, bu köşede, Kemal Ilıcak'ın Mıgırdıç Şellefyan ile olan iş ilişkilerine değinirken, Şellefyan'ın banka hesaplarından birinde, Ilıcak ile beraber, kendi kendine "Sokaktaki Adam" adı veren bir gazetecinin de adını geçirmiştim. Sokaktaki adam çok kızmış, günlerdir küçük gazetesinde bana saldırıp, duruyor. Bu saldırılara konu aldığı, babamdan, bana, anneme ve üç kardeşime yani beş mirasçıya kalan iki parsel gayrimenkul üzerinde bir müteahhide "kat karşılığı" yaptırdığımız inşaattır.

1 Babam, Ankara'nın yerlilerindendir. Ben, babamın beş mirasçısından biriyim. Babama, dedemden, dedeme, dedemin babasından kalan miras, Şellefyan kefilliği ile kazanılan paraya benzemez. Ne yapalım?. Şellefyan'ın dostu değiliz, azınlık şirketleri ile dışalımlardan milyonlar kazanmıyoruz, bu yüzden, sırt sırta beşyüzer metrekarelik iki parseli, "kat karşılığı" olmak üzere bir müteahhide vermiş bulunuyoruz. İnşaat bitiminde, beş mirasçıya birer daire düşecektir. Mirasçılarla yaptığım özel antlaşmaya göre, bir süre sonra, benim bu parseller üzerinde hiçbir hakkım kalmayacaktır. "Solcu yurttaşlara miras kalmaz" gibisinden bir medeni hukuk kuralı da bulunmadığına göre "Sokaktaki Adam"ın sokaktaki homurtusu pek anlaşılmamaktadır.

2 Müteahhit ile yaptığımız özel anlaşmaya göre, Belediye ve üçüncü şahıslara karşı, mirasçılar değil, müteahhit sorumlu olacaktır Kat karşılığı yapılan inşaatlarda da izlenen yöntem budur. Müteahhit, 27.6.79 tarihinde bir iki parsel için toprak ruhsatı almış, 11 haziran 79'da proje, 3.7.79'da statik hesap verilmiş, 3.7.79'da temel ruhsatı için başvurulmuş, ancak, bürokratik işlemler nedeniyle ruhsatın verilmesi uzamış, o tarihte, Belediye Başkan Yardımcısı olan ağabeyim, "özel işimizdir" diyerek ruhsatın bir an önce sağlanması yolunda girişimde bulunmak istememiş; müteahhit, inşaat mevsiminin geçmesi nedeniyle, bu ruhsatın imzalanmasını beklemeden inşaata başlamıştır. İhbar üzerine inşaat durdurulmuş, bu arada, işlemler tamamlanmış 5 Kasım 80 tarihinde ruhsat imzadan çıkmış, 9.12.80 tarihinde de "temel üstü ruhsatı" alınmıştır.

Küçük gazetesinde, bu olayı büyük bir gazetecilik olayı gibi anlatmaya kalkan "Sokaktaki Adam"ın akrabası, bu inşaatın yanındaki binada oturan (Ankara, Bahçelievler, 10. Sokak 10/7, Selami Karaboncuk) Adalet Gazetesinde "Müessese Müdürlüğü" yapmış bir yurttaşımızdır Sokaktakinin büyük gazeteciliği de böylece ortaya çıkmaktadır

3 "Sokaktaki Adam" hep sokaklarda dolaştığından, sokak aralarında ruhsatını almış inşaatlarla uğraşmakta, ancak caddelerdeki, bulvarlardaki kaçak ve ruhsatsız inşaatları görmemektedir Sokaktaki Adam, eğer, caddelerde dolaşsa, örneğin, Ankara'nın Tunus caddesinde, büyük Ankara Otelinin hemen bitişiğindeki Tercüman gazetesinin 5708 ada 26 parseldeki bi-

nasının kaçak olduğunu. 22.8.78 gün ve 24377/78 sayılı yazılarla binanın mühürlenmesinin istendiğini, durumun, 23.9.76 tarihli "tesbit tutanağı" ile belirlendiğini de öğrenmiş olurdu.. Yine Sokaktaki Adam, caddelere çıksa, bu binanın, 29.3.77 tarihli projeye aykırı olarak, başta asansörleri olmak üzere, birçok yerinin kaçak olarak yapıldığını belirlerdi.. Aynı Sokaktaki Adam, sokak araları yerine, büyük bulvarlara çıkmış olsaydı. Tercüman gazetesinin yakınlarının kurduğu Hisarbank'ın 1048 ada 20 parseldeki inşaatının 1.7.80 tarih ve a 20 sayılı "tesbit tutanağı" ile belirlenen kaçak inşaat" niteliğinde olduğunu da görmüş ve anlamış olurdu. Ama ne yapalım adam sokak aralarında yaşıyor

4 "Sokaktaki Adam" bana, babamdan "Binlerce metrekare" arazi kaldığını, benim "Mirasyedi" olduğumu da ileri sürmektedir Babamdan kalan bu "Binlerce metrekare arazi" neredeyse, bunu ben bilmiyorum. Bilen varsa, bana bildirsin, memnun olurum.

5 "Sokaktaki Adam" bana sokaktan küfür ediyor. Sokaktakine bu köşede, bu kadar yer ayırmış olmam bile, ona, hakketmediği bir "iltifat" sayılmalıdır Avukatım Emin Değer, ile görüştüm. adamın yaptığı yayınları. Değer'e verdim. sokaktakini, ceza ve hukuk davaları açarak, mahkeme önüne çağırmaya karar verdik. Emin Bey, bu konularda pek dava kaybetmez. Bakalım. sokaktaki ne yapacak?

6 Buna rağmen sokaktaki. büyük gazetecilik yapmıştır, bu yayınlardan ötürü bence ödüle layıktır ama. "Şellefyan Ödülü" mü versek, yoksa Ilıcak Ödülü" mü?

Kıvıramadın arkadaş, hadi başka sokağa, hadi,
hadi!

(Cumhuriyet, 15 Ocak 1981)

AT İZİ, İT İZİ...

Türkçemizde "İt izi ile at izi birbirine karıştı" diye bir atasözü vardır, bilirsiniz. Atlarla itler, aynı yolda gelip, giderlerse gerçekten at izi ile it izini birbirinden ayırmak çok güçleşir

Ülkemizde çoktandır, "kara para" "mafya" "babalar" "Tahtakale" gibi sözler edilmektedir. "Kara para" son zamanlarda, bir de "sırdaş hesap" diye bilinen bir yasal güvenceye bağlanmıştır "At izi" ile "it izi"nin birbirlerine karıştığı ve bu karışıklığın yasal güvence ile korunduğu alanların başında da "sırdaş hesap" gelmektedir Sırdaş hesap açtıranların kaçta kaçı kaçakçı hırsız, uğursuz, kaçı dürüst, namuslu yurttaşlardır, bunu bilmeye, ayırt etmeye olanak yoktur Çünkü burada, at izi, it izi karışıp, bir banka hesabı oluvermiştir

Geçen yıllarda, büyük işletmeler, bu kara paracılarla işbirliği yapmak zorunda kalmışlardır "Kendi dövizini kendin bul" sloganında somutlaşan ilişkiler nedeniyle "Tahtakale" adı verilen, "illegal" ve "kökü dışarıda" bir odak, bir çeşit "Merkez Bankası" gibi çalışmış ve kara paracılarla büyük işletme sahipleri, bu "illegal" alanda birleşmişlerdir.

Bu birleşme, bu yasa dışı koalisyon, "illegal zenginleri" kaçakçıları, havadan para vuran açıkgözleri üretmiş, bunlar, siyasal etkinlik kazanmak için önemli köprü başlarını tutmuşlardır Bu arada, "boynuz kulağı geçmiş" ve çeşitli siyasal partileri güdümüne alan kara paracılar, devlet katında elde ettikleri ayrıcalıklarla, düzenli işletmeleri ve ünlü firmaları geride bırakarak, dışalım ve dışsatımda milyonlar ve milyarlar vurmuşlardır

Özel sektörün, hür teşebbüsün, bu kesimi oldukça etkili, etkili olduğu ölçüde de karışık, kirli ilişkilerle ayakta durmaktadır Kara paracılar, geçmiş yıllarda kazandıkları etkinliklerle büyük iş çevrelerini de kuşatmışlardır Öyle ki, büyük işadamlarının evlerinde, köşklerince, yalılarında ve de yatlarında türedi zenginlere, kara paracılara, tahtakale zenginlerine de kapılar açılmıştır Yani Türkçe'mizdeki atasözü gibi, "At izi ile it izi" bu gibi yerlerde de birbirine karışmıştır.

"Tahtakale" diye bir olgu varsa -ki var,- özel sektörün, "illegal zenginlerinin" ilişkilerinden soyutlamaya, ayırmaya olanak yoktur Yurtdışından gelen yedek parçaların ve makinaların paraları, yurtdışına nasıl ödendi? Nasıl ödendiğini, bizler de biliyoruz, devletin yetkilileri de, özel sektörün yöneticileri de... Öyleyse, ortada bir "danışıklı döğüş" sürüp gidiyor Haksız mıyız?

"At izi ile it izi"nin birbirlerinden ayrılması için "Tahtakale" gibi "illegal merkez bankalarının" devreden çıkarılmaları gerekir Ama "Tahtakale" devreden nasıl çıkarılır?

Bunun nasıl olacağını bilmem, bilemem; ama nasıl olmadığı ve olmayacağı çok açıktır!

(Cumhuriyet, 16 Ocak 1981)

KURUCU MECLİS...

Devlet Başkanı Orgeneral Sayın Evren, Kurucu Meclis'in bu yıl, 30 Ağustos ile 29 Ekim tarihleri arasında kurulacağını açıklarken "ilk geldiğimiz gün dedik ki, biz bozuklukları giderdikten sonra gideceğiz, evvela bu söz asker sözü, namus sözüdür" demiştir.

Türk Silahlı Kuvvetleri bugüne dek üç kez yönetime el koymuş; her seferinde yönetimi sivillere terkederek kışlasına çekilmiştir Yakın tarihimizde kalıcı bir askeri diktatörlüğe rastlanmaz. Sayın Evren'in son Konya konuşmasında, Silahlı Kuvvetler'imizin bu sağlıklı geleneği en yetkili ağız tarafından vurgulanmış bulunuyor Bu açıdan Kurucu Meclis'le ilgili açıklamayı sevindirici bir haber olarak karşılıyoruz.

Sayın Evren'in açıklamasından, Milli Güvenlik Konseyi'nin, oluşacak Kurucu Meclis yanında, yasama çalışmalarında son sözü söyleyecek bir "senato" olarak görev yapacağı da anlaşılmaktadır.

Kurucu Meclis'in kuruluş tarihi kadar, ne nitelikte bir meclis olacağı, üyelerinin ne yolla belirleneceği konusu da ayrıca önem kazanmaktadır Kurulacak Meclis'in toplumun her kesimine açık olması, hazırlanacak anayasanın demokratik yapısını büyük ölçüde etkileyecektir. Kurucu Meclis ile birlikte anayasa tartışmalarının başlaması, bu tartışmaların, hazırlanacak anayasal metne güç ve saygınlık kazandıracağı da kuşkusuzdur

Biz, 27 Mayıs Devrimi'nin topluma kazandırdığı anayasanın, demokratik nitelikleri ile övülmeye layık bir anayasa olduğu kanısındaydık. Yirmi yıl içinde, anayasanın amacına, ruhuna, özüne ve sözüne ters düşen uygulamalar nedeniyle bu anayasa başkalaşmış ve açıkça kendi felsefesine yabancılaştırılmıştır

Her anayasal metin, her hukuksal düzenleme gibi, anayasanın da eksik ya da tartışılır yönleri vardır. Bunların, geniş bir hoşgörü içinde, demokratik tartışmalarla saptanması ve bu eksiklik ve aksaklıkların yine özgürlükçü bir ortam içinde giderilmesi gerekir.

Çok partili yaşama adımımızı attığımız günden bu yana Silâhlı Kuvvetler, onar yıl arayla, 27 Mayıs 1960, 12 Mart 1971 ve 12 Eylül 1980 tarihlerinde yönetime elkoymuş, arada büyük çalkantılar yaşanmış, sonuç olarak toplumumuz terör ortamı ile 11 Eylül gününe sürüklenmiştir. Herhalde aklıbaşında hiç kimse, bütün acı olayları yaşadıktan sonra 11 Eylül gününe yeniden dönmek istemez.

11 Eylül gününe yeniden dönmek istemiyorsak, bütün sorunların, yaşanan acı deneylerin ışığında önyargısız olarak tartışılmasını sağlamalıyız. Kurucu Meclis'in toplumun bütün kesimlerine açılması, 12 Eylül yönetimine hiç şüphesiz, güç katacaktır.

Bu gibi dönemlerde suskunluk, tanınmayan düşman, özgürlük ise istenmeyen bir dost olurlar. Açıksözlülüğün dostluğu ve suskunluğun düşmanlığı ise ilerde bu günler geçtikten sonra çok daha iyi anlaşılır.

Evet öyledir; anayasayı tartışmak, anayasayı hazırlamaktan çok daha önemlidir.

(Cumhuriyet, 17 Ocak 1981)

ÇÜRÜMÜŞLÜK

Devlet Başkanı Orgeneral Sayın Evren, son Adana konuşmasında "işçi sendikalarının etkili biçimde denetleneceğini" söylemiştir. Evet, akçalı her işte olduğu gibi, sendikaların da gelir ve giderleri ile denetimden geçmesi yararlı olacaktır.

Ancak Türkiye'deki "sendika ağalığı" olgusunu yalnızca sol eğilimli sendikalara özgü bir özellik gibi görmemek gerekir. "Sendika ağalığı"nın yaygın örneklerine bir çok sendikada rastlanır. Henüz emekleme aşamasında bulunan Türk sendikacılığının, elbette bu tür bir hastalıktan kurtulması gerekir. Kimse buna "hayır" diyemez; dememelidir.

Türkiye'yi 12 Eylül ortamına getiren koşullar içinde bazı denetimsiz sendikaların teröristlerle ilişkileri olmuş mudur? Elbette bunların araştırılması, soruşturulması gerekir. Yine hiç kimse, bu soruşturmalara, bu araştırmalara "hayır" diyemez; dememelidir

Sağ basında denetimsiz sendikaların yalnızca sol eğilimli sendikalar olduğu yolundaki tek yönlü yorumlara rastlayınca, insan ister istemez düşünüyor:

Teröristlere yardım yapan sağcı sendikalar yok muydu? Vardı; elbette vardı...

Adlarının başında "milliyetçi" sözcüğü bulunan sendikalar ve federasyonların, terörist eylemlerden ötürü aranan sağcı teröristlerle arasındaki akçalı ve siyasal ilişkiler de, herhalde, dikkat çekici özellikler taşımaktadır.

Kim, ne diyebilir; elbette, bunlar da araştırılmakta ve soruşturulmaktadır. Bütün bu araştırma ve soruşturmaların terörün bir bölümüne ışık tutacağını sanmaktayız.. Bu konuda, sağ sendika, sol sendika ayırımı gözetmeden yapılacak denetim ve soruşturmalardan yanayız. Bu denetim ve soruşturmanın yararlı olacağına inanıyoruz. Ama bir tek koşulla: Bu denetimin bütün sendikaları kapsaması, sendika, dernek ve bazı siyasal partiler arasındaki örgütsel bağları, en ince ayrıntısı ve olasılıkları ile gözönünde tutma koşuluyla! Böylesine bir soruşturmanın birçok gerçeği gözler önüne sereceğine inanıyoruz.

Yeri gelmişken, Sayın Evren'in, bir sendika matbaasında "Dev-Yol" adlı örgütün yayın organının basıldığı yolundaki açıklamasının yaptığı çağrışımı da dile getirmek isteriz:

Bilebildiğimiz kadarıyla, sıkıyönetimce tutuklanan bazı örgütlerin yayın organlarını da büyük işadamlarının matbaaları ile "sağcılığı" ve "milliyetçiliği" dillerinden hiç düşürmeyen büyük gazetelerin dev tesisleri basmaktaydı! Yalnızca bu olgunun bile düşündürücü olduğunu sanıyoruz. Bu konuda yapılacak küçük bir araştırma çok ilginç bulguları gözler önüne sermeye yetecektir, bekliyoruz!

Bununla ilgili bir başka konu da "naylon gazete" adını verdiğimiz "sahte gazeteler"in kendilerine ayrılan gazete kağıtlarını, ne yolla, kimlere sattıklarıdır. Hiç belli olmaz, belki, teröristler, yasa dışı bildirileri basmak için bu "naylon gazete pazarı"ndan yararlanmaktadırlar. Bu soruşturmaları da bekliyoruz.

Türkiye'yi 11 Eylül ortamına getiren koşulların genel tanımı, "demokrasinin çürümüşlüğü"dür. Çürümüşlüğün yol açtığı bu çöküşün acı örneklerini gördükçe yaşadığımız düzeni, daha da yakından tanıyoruz.

Çürümüşlük bu, çürümüşlük!

(Cumhuriyet, 18 Ocak 1981)

EVET, KİNTEX!

Geçen hafta bu köşede, "Yardım Etseler" başlıklı yazımda, Balkan Transport ve Trakya Transport şirketlerinin Türk ve Bulgar yöneticilerini tanıtmış, bunlardan "Kintex" adlı Bulgar şirketi hakkında bilgi istemiştim. Aynı yazıda, Türkiye'ye giriş yapan, PZA5680 4652 plaka sayılı Bulgar TIR kamyonu ile ilgili konuya da değinilmişti. Balkan Transport Şirketi'nden gazetemize bu konuda bir açıklama ve açıklamaya ek olarak; bu TIR kamyonu ile ilgili "manifesto" fotokopisi gönderilmiştir

Önce mektubu okuyalım:

"Gazetenizin 11 Ocak 1981 Pazar günkü sayısında "Gözlem" başlığı altında Uğur Mumcu imzası ile şirketimizin yöneticilerinin isimleri sıralanmakta; ve "değerli iş adamları" iltifatı ile kendilerinden KİNTEX şirketi hakkında bilgi istenmektedir.

Balkan Transport bir ithalat, veya bir ihracat firması olmadığı gibi, nakliyecilik yapan bir kuruluş da değildir. Sadece yurdumuzdan geçen kara nakil vasıtalarının transit hizmetlerini yapar ve bu hizmet karşılığı transit komisyonu alır.

Bu çalışma çerçevesi içinde milletlerarası büyük bir nakliyat firması olan SO-MAT Bulgar firmasının da Türkiye'den gelip geçen bütün kamyonlarının transit hizmetleri Balkan Transport tarafından yapılır ve vasıta başına SO-MAT'tan komisyon alınır.

Gazetenizde bahsi geçen KİNTEX firması ile bizim ne doğrudan doğruya, ne de dolayısıyla hiçbir ilgimiz yoktur. Ancak, Türkiye'ye giriş yapan araçlara ait (komisyon tahakkukuna esas olmak üzere transit geçen bütün araçların manifestoları tarafımızda mahfuzdur) manifestonun ekli fotokopisinde de görüleceği üzere bu firma Suriye'ye malzeme satmış, ve bunları SO-MAT Firması arabası ile Türkiye üzerinden Suriye'ye yollamıştır. Bu malzemeyi

taşıyan PZA 5687 plaka numaralı kamyon PZE 4652 plakalı römork ile birlikte 21.12.1980 tarihinde devletin resmi Gümrük Müdürlüğü olan Cilvegözü'nden Suriye'ye geçmiştir. Balkan Transport'un iştiraki bulunan Trakya Transport, henüz faaliyete geçmemiş, ve bu nedenle bugüne kadar herhangi bir taşıma hizmetinde bulunmamıştır.

Ayrıca, şirketimiz yöneticileri arasında çeşitli tarihlerde bazı değişiklikler olmuş ve Nihat Kürşat, Muzaffer Çağlar, Cemal Kulu, Hami Tezkan, Engin Demirdöken, Mehmet Üstünkaya görevlerinden ayrılmışlar, Servet Bayramoğlu da vefat etmiştir.

Durumun böylece kamuoyuna duyurulmasını rica eder, saygılarımızı sunarız."

Balkan Transport Şirketi'nin bu açıklamalarına gerçekten teşekkür ederim. Bu açıklama, bu köşede yaptığım yayınları doğrulamıştır.

Ayrıca konşimentonun incelemesinden ünlü Bulgar "Kintex" şirketi ile ilgili işlemlerin Balkan Transport şirketince yürütüldüğü de anlaşılmış bulunmaktadır. Söz konusu TIR kamyonu ile Bulgaristan'dan Suriye'ye (military technical property), yani "askeri teknik malzeme" gönderildiği saptanmıştır.

Bulgaristan'ın "resmi Marksist-Leninistleri" Türkiye'nin "resmi antikomünistleri" ile bir şirket kuracaklar, bu ortaklıktan paralar kazanacaklar, kimse buna, şu ya da bu ağzını açmayacak, ben bunları sergilediğim için sağ basından kaynaklanan türlü saldırılarla karşılaşacağım.

Evet, bu da bilgilerinize...

(Cumhuriyet, 19 Ocak 1981)

SOY VE MEZHEP AYRIMI...

Mezhep ayrılığı ve bu ayrımcılığı körükleyen söz ve davranışlar, tam ve kesin anlamı ile birer "vatan ihaneti" suçudurlar. Mezhep ayrımına dayalı soykırım girişimlerini tanımlayacak sözcük bulmak bile güçtür. Biz toplum olarak, bu insanlık dışı olayları yaşadık. Kahramanmaraş, Çorum, Malatya, Sivas ve Tokat olaylarının kanlı anıları vicdanlardan ve belleklerden silinmiş değildir.

Devlet Başkanı Orgeneral Sayın Evren'in Kahramanmaraş'ta mezhep ayrılığı konusuna değinmesi, bu ayrımcılığın yaratılığı ve yaratacağı sonuçları vurgulaması son derece yararlı olmuştur.

"Keşke" diyorum, keşke TRT'miz, bu konuşmanın hemen ardından Kahramanmaraş'ta, Çorum'da, Sivas ve Malatya'da yaşanan olayları, canlı görüntüleri ile sergilese ve "İşte, Sayın Evren'in parmak bastığı gerçekler bunlardır" deseydi... Geçmiş dönemlerde, birtakım karanlık odakların, soy ve mezhep ayrımına dayalı kargaşalar çıarmak için çok yönlü kışkırtmalara girıştiğini, bu köşede bıkmadan, usanmadan yazmış; bu çatışmaların öfkeli kalabalıklar arasındaki kavgalar olmaktan çok, birtakım profesyonel eller tarafından ustaca sahneye konmuş planların parçaları olduğunu anlatmaya çalışmıştık.

Bu çok yönlü kışkırtmaların yanında, ülkeye sokulan her türlü silah ve merminin kimler tarafından, nasıl pazarlanıp, sağlı, sollu teröristlerın eline ulaştırıldığını anlamaya, anlatmaya ve kanıtlamaya çalışmış, kaçakçı dostu büyük bürokratları, kaçakçılarla eğlence masalarında kadeh tokuşturan cumhuriyet valilerini de tek tek sergilemiştik. Bu kanlı denklemin görüntüsü şuydu: Bir yandan, soy ve mezhep ayrımına dayalı toplu kıyımlar, öte yandan, bir iç savaşa yetecek kadar silahı Türkiye'ye sokan çokuluslu çeteler...

Yaşadığımız sorunları, dünya ve bölge sorunlarından ayırmaya olanak yoktur. Ortadoğu'nun son yıllarda yaşadığı siyasal serüvenler ve sıcak savaşların Türkiye'nin siyasal konumu ile hiç şüphesiz yakın ilgileri bulunmaktadır. Dünyaya hükmeden büyük güçler, Ortadoğu'nun kaynayan kazanı içinde Türkiye'ye ne gibi bir rol biçtiler, bunu henüz bilmiyoruz. Ama soy ve mezhep ayrımına dayalı çok yönlü kışkırtmaların, bu siyasetle çok yakından ilgili olduğunu seziyor, görüyor ve anlıyoruz.

Kuramsal, siyasal görüşlerimiz ve inandığımız çözümler ne olursa olsun, soy ve mezhep ayrımına dayalı kışkırtmaların arkasındaki kanlı hesapları görmemiz ve elimizdeki olanakları kullanarak, halkımızı, örülen bu tuzaklara karşı uyanık tutmamız gerekir.

Bizler gazeteci ve yazarlar olarak, karınca kararınca, yıllarca bunu yaptık, bugün de aynı duyarlığı göstermeye çalışıyoruz.

TRT'nin, başta Kahramanmaraş ve Çorum olayları olmak üzere bu soykırım girişimleri ile silah kaçakçılığı olaylarını. etkili ve sürekli biçimde halka anlatması, çok daha etkili ve yararlı olmaz mıydı?

Televizyonda Amerikalı beyazların, zenci yurttaşlarla nasıl kaynaştıklarını her gün görüyoruz. Aynı çabayı kendi insanlarımızın barış özlemleri için harcasak, televizyon ekranları mı çatlar acaba?

(Cumhuriyet, 20 Ocak 1981)

NE EKİLDİ, NE BİÇİLDİ?

Devlet Başkanı Orgeneral Sayın Evren, Konya Kız Lisesi'ni gezerken öğrencilere sormuş:

Atatürk ilkelerinden ne anlıyorsunuz?

Öğrenciler, bu soruya pek doğru dürüst yanıt verememişler. Yalnızca lise öğrencilerine değil, yetişmiş sandığımız insanlarımıza da aynı soruyu sorsak, eminim pek doyurucu yanıt alamayız. Niçin böyledir?

Çünkü, biz, yıllarca "Atatürkçülük edebiyatı" yaptık, ancak, Atatürk'ü araştırmadık, anlamadık ve benimsetmedik. Kurtuluş Savaşı'mızın antiemperyalist özü, Kemalist ideolojinin ana doğrultusu. aynı zamanda "Türk milliyetçiliği"nin temel harcıydı.

Atatürkçülüğü, bu nitelikleri ile araştıran, tartışan ve benimseten bir tarih anlayışından ne acı ki, yoksunuz. Ne orta öğrenimde ne yüksek öğrenimde Kurtuluş Savaşı ve Atatürkçülük. bilimsel yaklaşımlar ve tartışmalı yöntemlerle yeterince araştırılmış ve okutulmuş değildir.

"Atatürkçülük" deyince yalnızca ve yalnızca "tören Atatürkçülüğü" akla gelmiş, Kurtuluş Savaşı'mızı, çağın öteki sosyal devrimleri ve siyasal gelişmeleri ile karşılaştıran ve ulusal devrimimizin bize özgü niteliklerini inceleyen tarih anlayışı bir türlü okullara sokulmamıştır

Cumhuriyetimizin temeli, Kurtuluş Savaşı'na ve Atatürk devrimlerine dayanır Ama, bu savaş ve bu devrimler genç kuşaklara benimsetilmez, "tören Atatürkçülüğü" ile yetinilir Şimdiye dek yapılan budur

Hiç olmazsa Atatürk'ün yüzüncü doğum yıldönümünde bu eksikliğimizi anımsamalı ve Atatürk'ü, Kurtuluş Savaşı'nı, bilimsel yöntemlerle inceleyecek araştırmalara öncelik vermeliyiz.

Orta öğrenimi bir yana bırakıyorum, üniversitelerimizde bile "devrim tarihi" gereken önem ve ciddiyetle okutulmamaktadır.

"Atatürkçü eğitim" Atatürk'ün kendi deyişi ile "fikri hür, irfanı hür, vicdanı hür" kuşaklar yetiştiren eğitim demektir Ve "Atatürkçü eğitim" ulusal tarihimizi tanımak, "devrimcilik" ve "milliyetçiliği" birleştiren "Kemalist ideolojiyi" özgürce ve tartışarak benimsetmek ve de yerleştirmek demektir

Gençliğin içine itildiği bu kanlı serüvenin binlerce nedeninden biri de hiç şüphesiz ulusal tarihimizin, genç kuşaklara yeterince tanıtılmamış ve özgür tartışma ortamı içinde benimsetilmemiş olmasıdır.

Şimdi gençlere, "Atatürk ilkelerinden ne anlıyorsunuz?" diye sorulduğunda doğru dürüst yanıt alınamıyorsa, buna kimse şaşırmamalıdır.

Yıllarca ne ektik ki, ne biçmek istiyoruz?

(Cumhuriyet, 21 Ocak 1981)

ZORBALIK ÇEŞİT ÇEŞİT...

İran'da rehin tutulan Amerikalı'ların serbest bırakılarak ülkelerine gönderilmeleri, bütün dünyada sevinçle karşılandı.

Suçsuz insanların, sorumlusu olmadıkları eylemlerden ötürü özgürlüklerinden yoksun bırakılmaları, elbette zorbalıktır Bu zorbalığa, hangi maskeyi takarsanız takın, sonuç değişmez. İran'da CIA'nın bir çeşit "görünmeyen hükümet" olarak Şah ordusunu yönettiği, bugün hiç kimsenin yadsımayacağı belgelerle ortaya çıkarılmıştır. Bu ülkeyi, bir başka ülkenin generallerinden alınan buyruklarla yönetmek; açıkça "vatan ihaneti" suçudur Fakat, bu suçun sorumluları, rehin tutulan Amerikalılar değil, Şah ordusunun ABD yanlısı generalleridir

Bunların büyük bir bölümü, yadırgadığımız ve karşı çıktığımız yöntemlerle de olsa cezalarını çekmişlerdir

Zorbalık ve terör, yirminci yüzyılın en salgın ve şifa bulmaz hastalıklarından biridir Zorbalık ve terör, bazen askeri işgallerle, bazen bireysel ve kitlesel terör ile, bazen de hukuk kalıpları ardına sığınılarak uygulanıyor Pentagon generallerinin Vietnam'da savaşmaları zorbalıktır, tıpkı Sovyet askerlerinin, Afganistan'ı işgal etmeleri gibi!.. İran'da Musaddık rejiminin CIA tarafından devrilmesi de bir zorbalıktır, Macaristan'ın, Çekoslovakya'nın, Varşova Paktı üyelerince işgale uğramaları da...

Şili'de halkoyu ile seçilen sosyalist devlet başkanı Allende'nin, çokuluslu şirketler, bakır madenleri sahipleri ve de CIA kurmaylarınca devrilmesi de zorbalığın acı ve kanlı örneklerinden biri değil midir?

Bir uçağın kaçırılması, bir işadamının rehin tutulması, havaalanlarının bombalanması gibi eylemler de terör ile yürütülen zorbalığın çeşitli örnekleridir İtalya'da "Kızıl Tugaylar" Almanya'da "Baader Meinhof" çetelerinin kanlı eylemleri, çeşitli ülkelerdeki sağ ve sol terör örgütlerinin insanlık dışı yöntemleri, çağımızın yüzkarası suçları olarak görülmelidir.

Ama insaf ile düşünelim. Bir ülkenin içişlerine karışan ve İran gibi ülkelerde, "Acem faşizmini" Pentagon generallerının desteği ile ayakta tutmaya çalışanların terörü, İranlı mollaların zorbalığından; acaba, daha mı çok "insancıl" görünmektedir?

Musaddık'ı kim devirdi, Allende'yi kim, kimler? Kimler, Şah rejiminin cezaevlerinde işkence ile adam öldürdü, kimler? En yaygın ve sürekli zorbalık Şah rejiminde yaşanmıştır. En aşağılık işkenceler Şah'ın cezaevlerinde yapılmıştır. Ve Şah, bu dönemlerde, ABD Silahlı Kuvvetleri tarafından, CIA'sıyla, şusuyla, busuyla, ayakta tutulmuştur Bu "zorbalık" değil de neydi? Bu insan kasaplığı değil de neydi? İşkence görenler, sakat kalanlar ve de işkence masalarında ölenlerden, Şah ordusunun destekçilerinin hiç mi haberi yoktu, hiç mi? Teleksler mi çalışmıyordu, telefonlar mı? Dinleme aygıtları mı? Ne, ne?..

Asya ve Afrika halklarına, Atatürk'ün deyişi ile "mazlum milletlere" karşı, bugüne dek ne cinayetler işlenmiştir, ne cinayetler! Şah'ın "Acem faşizmi"nden, Yunan albaylarının "Hellen faşizmi"ne kadar, ne işkenceler, ne zorbalıklar yaşanmıştır, ne zorbalıklar!

Zorbalığın ve terörün her türlüsünü kınıyoruz. Bu zorbalık, yalnızca, Humeyni rejiminin sarıklı mollaları eliyle değil, yıllarca

ve yıllarca uygar görünüşlü insanların iğrenç elleri ve maskeleriyle yapılmış değil midir? İnsanlık, özgür insanlık, uygar insanlık, bu suçların tanığıdır.

Ondört aydır rehin tutulan Amerikalı rehinelere "geçmiş olsun" derken, Şah rejiminde cezaevlerinde SAVAK'ın işkenceleriyle öldürülen yiğit insanları saygıyla anıyoruz.

(Cumhuriyet, 22 Ocak 1981)

ŞEKER GİBİ YENSİN...

Geçenlerde Şekerbank'a borcu olan bazı işadamlarının listesini çıkarmış ve bir milyarı aşan bu paranın ne zaman ödeneceğini sormuştum.

Bu tür yazılara iki türlü tepki gelir Tepkinin birincisi, tahmin edeceğiniz gibi, "komünist, Marksist, Servet düşmanı" gibi kavramlarla süslenmiş bayağı sövgülerdir Tepkinin ikinci türü çok ilgi çekicidir. Bazı keskin solcularımız da şunları yazıyorlar:

Burjuvazinin bir kesimi ile sizin gibi olan reformistler. sömürü düzeni olan kapitalizmin aşırı pisliklerini azaltarak, göz boyayıcı sözde yeniliklerle, uyduruk demokrasilerde ezilen işçi sınıfının, emekçi halkın öfkesini, uyanışını geriletmek için kapitalizme hizmet ediyorsunuz...

Hadi bakalım, çık işin içinden!..

Şekerbank'ın kuruşu kuruşuna, 1 milyar 334 milyon 772 bin 443 lirası kapanın elinde kalmıştır Bunun hesabını sormak, elbette ki devlet, millet ve hazine yararına bir hizmettir Buna itirazı olan, "hayır" diyen, diyebilen bir tanrı kulu olacağını sanmıyorum.

Sen bunu ne amaçla yazıyorsun?

Benim amacım beni ilgilendirir! Siz buna "devlete hizmet" dersiniz; "Hayır, ideolojik maksatla yayınlıyor" dersiniz; keskin solcu arkadaşlarımız gibi, "Kapitalizme hizmet ediyorsun" da diyebilirsiniz; Bunlara karışmam. Ama sonuç ortada: Tam bir milyar 334 milyon 772 bin 443 lira birtakım işadamlarının üzerinde kalmıştı. Peki ne olacak bu para? Sormayalım mı bunları hiç? Sormayalım mı?

Ben bunları yazdığım için "komünist, vatan ve millet düşmanı" ilan edileceğim; bu paraları ceplerine indirenler de "milliyetçi, mukaddesatçı hür teşebbüs yanlısı" olarak ortalıklarda göğüslerini gere, gere dolaşacaklar Ne güzel iş bu!

Aslını sorarsanız, galiba bizler de biraz küstahlık ediyoruz. Bize ne? Alan razı, veren razı!.. Gelsın paralar, gitsin paralar, devlet bankalarından milyarlar kaçsın, bizler de genel sözleri bir torbaya doldurup. yazarlık yapıyoruz diye avunalım. kim ne der?

O zaman başımıza bela da gelmez. Arada, devletten kredi kapıp, bu kervana katılsak, kimsenin bize bir diyeceği olmaz; üstelik, mangalda kül bırakmayan dönek arkadaşlarımız gibi günümüzü gün ederiz. Olmaz mı?

İyi güzel ama, biz "kapitalizme nasıl hizmet ediyoruz?" Bunu pek anlayamıyorum. Yolsuzluğu, kaçakçılığı sergilemek kapitalizme hizmet olursa, bunun tersi, yani, bütün bunlara karşı susmak ne oluyor? O da "sosyalizme hizmet" mi?

Güldürmeyin Allahaşkına...

Çelişkiler büyüsün, ana çelişkiden baba çelişki, ondan daha büyük çelişki, çelişki artı çelişki, çelişki üstü çelişki, sonra? Sonrasını hep görüyoruz!

Neyse canım, kapitalizme mi hizmet ediyoruz, sosyalizme mi, revizyonizme mi, pasifizme mi, reformizme mi, her neyse; ama ne olacak Şekerbank'ın 1 milyar 334 milyon 772 bin 443 lirası? Ve bu paranın faizi? N'olacak, n'olacak?

N'olacak? Şeker gibi yenecek mi Şekerbank'ın paraları?

(Cumhuriyet, 23 Ocak 1981)

BU SOYGUN ÖNLENMELİ...

"Naylon basın" resmi ilan yağmacılığı ve "basın korsanlığı" demektir Devlet bu hırsızlığın, bu vurgunculuğun, bu yağmacılığın önüne geçmelidir Ama nasıl?..

Bugüne dek, devlet çeşitli siyasal etkilerle bu görevi yerine getirememiş, bu yüzden basın işkoluna sığınmış bir sürü asalak. devlet desteği ile zengin edilmiştir. Önümüzdeki ayın 16'sında Basın İlan Kurumu Genel Kurulu toplanacaktır. Bu toplantıda, ilan yağmasına kesin çözümler getirilmesi beklenmektedir

"Beklenmektedir" diyorum; çünkü, eğer bu dönemde de bu soygun ve vurgun önlenemezse, bir başka dönemde bu işe hiç el atılmaz, soygun yine devam eder

Devletten resmi ilan alabilmek için belli koşullar gerekmektedir. Bu koşullardan biri, gazetenin "sarı basın kartı" sahibi 12 gazeteci çalıştırmasıdır Hiçbir "naylon gazete" bu oniki kişiyi hiçbir zaman çalıştırmaz, ya ne yapar?..

Örneğin sigorta primlerini ödeyemeyen işsiz gazeteciler hem sigorta primlerinin ödenmesi hem de sarı basın kartından, telefon, uçak, tren ücretlerinde belli oranlardaki indirimlerden yararlanmak amacıyla bu gibi gazetelerde çalışır görünürler.

Bu arada hanımefendiler gazete sahibi, enişteler müessese müdürü, yeğenler yazı işleri müdürü, hısım, dost ve tanıdıklar da gazeteci olarak gösterilirler. Eşler, enişteler, yeğenler, Arabistan'da futbol hakemlikleri yapanlar, gazetenin "kadrosunda" gösterilir ve naylon gazete sahibi böylece resmi yerlere "işte 12 tane sarı basın kartlı gazetecimiz" diye resmi bildirimlerde bulunur Bu, bir sahtecilik suçudur...

Bir gazetenin devletten resmi ilan alabilmesi için aranan ikinci koşul, gazetenin belli sayıda satmış olmasıdır Naylon gazeteler, belirlenen bu sayılarda satış yapmazlar Belirlenen sayılara göre, bir gazetenin devletten resmi ilan alabilmesi için İstanbul'da günde beş bın, Ankara'da ise günde üç bin tane satmış olması gerekmektedir

Naylon gazete sahipleri, "fiili satış" koşulundan şöyle kurtulurlar. Bu sahtecilik yoluna göre örgütlenmiş bazı gazete bayileri vardır Naylon gazete sahipleri gider, bu bayilerden "şu kadar satmıştır" diye "naylon fatura" kestirirler. Böylece satılmayan gazeteler de satılmış gibi görünür Bu da bir başka sahtecilik suçudur

Peki, bu gazeteler kendilerine ayrılan gazete kağıdını ne yaparlar?.. Bir de bu konu var. Öyle ya, bu gazetelerin, belli sayıda gazete basmadıkları için ellerinde, devletçe kendilerine ayrılan top top gazete kağıdı kalmaktadır Bunlar ne olmaktadır?.. Bunlar da el altından satılır.

Ve yasa dışı örgütler, büyük olasılıkla, gizli yayınları için bu naylon gazete piyasasından yararlanmaktadırlar

Bu konuda ciddi bir araştırma yapılsa, bütün bu gerçekler tek tek ortaya çıkarılır Basmadığı gazeteyi basmış, satmadığı gazeteyi satmış gibi gösteren gazete sahipleri ve bu gazetelerin müessese müdürleri, hergün suç işlemektedirler Buna karşı devlet, hergün bu gazete sahiplerine yüzbinlerce lira ilan parası ödemektedir!..

TGS Ankara Şubesi ile Çağdaş Gazeteciler Cemiyeti, bu vurgunu bütün kanıtları ile açıklarlarken, bayramlık gazetecilerin cemiyetleri, bu konuda dut yemiş bülbüllere döndüler Basın İlan Kurumu da olup bitenleri, gözucuyla izlemekle yetindi.

Benim şöyle bir önerim var Gazeteciler ve gazete sahipleri, servet bildiriminde bulunup, kendileri, eşleri ve çocukları üzerindeki malları, mülkleri şöyle bir sıralasalar, olmaz mı?..

Naylon gazeteciler, bu dönemi de kazasız belasız atlatırlarsa pes doğrusu, pes!..

(Cumhuriyet, 24 Ocak 1981)

DÜŞÜNCE VE EYLEM...

Bizim alaturka politikacılarımız çağdaş düşüncelerle karşı karşıya gelir gelmez, şu demirbaş klişeye sarılırlardı: Aşırı sağa ve aşırı sola karşıyız...

"Aşırı" ne demektir? "Aşırı" ile "aşırı olmayan" arasındaki şaşmaz ölçü neydi? Örneğin "aşırı sağ" nerede başlıyor, nerede bitiyordu? "Aşırı sol" ne demekti? Solun "aşırısı" ile "aşırı olmayanı" arasındaki siyasal düşüncenin adı neydi? Düşünce tembelliği bu sorulara yanıt bulmuştu:

Aşırı sol "komünizm" demekti, aşırı sağ da "irtica" yanı dinsel gericilik...

Peki o zaman "ırkçılık" ne oluyordu? Irkçılık da "aşırı sağ" sayılır mıydı?..

Ceza yasamız, "bir sosyal sınıfın öteki sosyal sınıflar üzerindeki egemenliğini" yasaklamıştı. Ceza Yasası'nda, "devletin temellerini din kurallarına göre değiştirmek" suç sayılmıştı. Ama aynı Ceza Yasası'nda "Anayasanın tanıdığı kamu haklarını ırk esasına göre değiştirmek" suçu da yeralmıştı.

Yalnız nedense, birçok "alaturka sağcımız", dillerine yerleştirdikleri "aşırı sağa ve aşırı sola karşıyız" klişesine, "ırkçı, şoven ve faşist" eğilimleri yerleştirmeye pek yanaşmıyorlardı. Bunun kendilerine göre anlaşılır bir nedeni vardı. Sermayeci sağ, yani "alafranga sağ" ile "ırkçı sağ" arasında, en azından bir "gönül birliği" söz konusuydu. Bu yüzden "aşırı sağ" kavramının içine yalnızca "dinsel sağ" yerleştiriliyor, "ırkçı sağ" bu suç klişesinin dışında tutulmaya çalışılıyordu. Ve böylece "liberal sağ" alanı gittikçe daralıyordu.

Bu konudaki güçlük şuradaydı. Siyasal düşünceler, geometrik ölçülerle üçe beşe ayrılamayacakları gibi, "aşırı olan" ve "olmayan" gibi değişken ölçülerle de tanımlanamazdı. Çünkü düşünce alanında, "aşırı sağ" ve "aşırı sol" gibi kavramlara, bu iki düşünceye de eşit uzaklıkta bir "merkez" bulunamıyordu. Siyasal bilimde böyle şaşmaz bir ölçü bulmak, tıp biliminde kanser ilacı bulmak kadar güçtü, belki de olanaksızdı. Bu yüzden, "aşırı sağa ve aşırı sola karşıyız" klişesi, ucuz siyasal polemiklerde alkış toplayabilirdi, ancak bunun hukuksal ve siyasal hiçbir anlamı olamazdı.

Düşünceler, "aşırı olan" ve "olmayan" diye ikiye ayrılamazdı: düşünceler ya doğru, ya da yanlış olurlardı. Bu doğruluk ve yanlışlık ancak geniş bir hoşgörü içinde ve tam bir özgürlük ortamında tartışarak belirlenirdi ve ancak eyleme göre bir sınıflama yapmak akla yatkın gelmekteydi.

İşte biz bu yüzden "aşırı sağ ve aşırı sola karşıyız" klişesini bir yana atarak, "silahlı ve eylemli sağ" ile "silahlı ve eylemli sol" gibi sağı ve solu, silahlı eyleme göre tanımlayan bir kavramı geliştirmeye çalışmıştık.

Sağ ve sol düşünce içinde, "fraksiyon" adı verilen, birbirine karşıt çeşitli akım ve eğilimler vardır. Sağın içinde böyle olduğu gibi, solun içinde de böyledir. Solcu vardır, şiddet eylemlerine herkesten önce karşıdır Sağcı vardır, başvurulan yöntemlere temelden karşı durmuştur. Elbette bunun tersi de söz konusudur Sağcı vardır, tek yöntem olarak, solcu düşünceyi silah yolu ile ezmeye çalışır; solcu vardır, burjuvazinin ancak silah yoluyla ortadan kaldırılacağına inanmıştır.

Türkiye'de düşünce yasakları olmasaydı ve yıllarca bu konuların üzerinde yasak perdeleri çekilmeseydi, bu gibi konularda kamuoyu daha da aydınlanır ve şiddet eylemcileri bu öl-

çüde yaygın örgütlenmelere girişemezlerdi. Bu, bizim düşüncemizdir Bu düşünce, "çoğulcu demokrasi" dediğimiz siyasal sistemin, yani "burjuva demokrasisi"nin kabul ettiği ve de bütün NATO ülkelerince benimsenen ilkelerdir. Ne yazık ki, Türk toplumu, yıllarca bu ölçüde bir özgürlüktün bile yoksun bırakılmıştır.

Şimdi, buradan bir başka noktaya geliyorum:

Son yıllarda şiddet eylemleri, "eylemli silahlı sağ" ve "eylemli silahlı sol" tarafından yapılmıştır. Buna ne şüphe! Bunlardan bir kısmını "canım bunlar devleti korumuşlardır" diye kayırmak, suça ortak olmak, yeni suçları teşvik etmek değildir de nedir?

Biz silahlı eylemlerin her türlüsüne karşıyız. Her türlü düşünceye "evet" ama her türlü silahlı eyleme "hayır" diyoruz. Bu "evet" ve "hayır"ın yerini değiştirmek, silahlı eylemcilere şu ya da bu ölçüde hoşgörü tanımak, ne anlama gelir? Bunu hep birlikte bir düşünelim derim...

(Cumhuriyet, 25 Ocak 1981)

BANKERLERE ÖZGÜRLÜK...

Bazı bankerlerin gözaltına alındıklarını öğrenince ne kadar üzüldüm bilemezsiniz: Adamlar gece demeyip gündüz demeyip, çalışıp didinsinler, sonra da başlarına böyle işler gelsin... Yazık adamlara, vallahi yazık!

Ne yapmış banker? Ali'nin külahını alıp Veli'ye giydirmiş, vatandaş Ahmet Efendi'den para almış, sanayici Mehmet Efendi'ye vereyim demiş; arada, bir malı birkaç kişiye ipotek etmiş; parasını isteyene, "Dur kardeşim biraz bekle, çatlar mısın?" demiş. Demiş de ne olmuş?..

Bunların hepsi, memleketin kalkınması içindir Faiz hadleri serbest bırakılmazsa, hür teşebbüs çöker; hür teşebbüs çökünce, vatan elden gider Banker demek, "vatan kurtaran komisyoncu" demektir Bu değerli bankerler, vatan kurtarmaya tam teşebbüsten sanıktırlar Bütün eylemleri, suçları budur Yazık adamlara, yazık...

Bankerlerin her türlü aşırı cereyana karşı olduklarını biliyoruz. Milliyetçi olduklarını da biliyoruz. Kendileri için değil. hep bu vatan için, hep bu millet için çalıştıklarından da eminiz.

Öyleyse? Ben kendi kendime şöyle düşünüyordum tanrı inandırsın. Bu bankerler, 24 Ocak kararlarının yıldönümlerinde İstanbul'un Taksim alanında gösteri yürüyüşü yapıp, "tasarruf fikrini" vatandaşlarımıza benimsetecekler, böylece bankerlerle vatandaşlar bir güzel kaynaşacaklar Ama olmadı, çok üzüldüm, çok...

Bu bankerler. gösteri yürüyüşü yapsalar ne iyi olur, değil mi? Önde en büyük banker, elinde bir pankart:

Tek yol Friedman...

Bir başkası bir başka pankart taşır herhalde:

Yaşasın mali oligarşi...

Arkasından da bir başka banker:

Her türlü yabancı ideolojiye karşıyız...

Tabii, Friedman, "Aslen Yozgat'lı, Kütahya'lı, ya da Erzurum'lu olduğundan" bu yabancının görüşleri, "yabancı ideoloji" kapsamına girmemektedir! Şaka bir yana bu Friedman'ı o kadar benimsedik, o kadar benimsedik ki, bilmeyen, bu gavurcağızı, Sümerbank basması gibi yerli sanacak, vallahi öyle sanacak!

Neyse, bu bankerlere yapılana yüreğim dayanmıyor Benden öneri şu: TRT reklamlarında bu bankerleri iyice tanıdık; bir de gözaltına alındıktan sonra, kendileri ile birer konuşma yapılsa da bu vatanseverleri tek tek yakından tanısak...

"Bankerler" ve "Babalar" azgelişmiş demokrasımizin vazgeçilmez unsurlarıdır.

Babalara ve bankerlere laf yok!..

(Cumhuriyet, 26 Ocak 1981)

AÇIK AÇIK...

Halk arasında "Nereden Buldun Kanunu" diye var olmayan bir yasadan söz edildiğini duymuşsunuzdur "Nereden Buldun Kanunu"na göre herkes. edindiği servetin ve kazandığı paranın kaynağını bildirmeli, böylece haksız kazançlar üzerine denetim kurulmalıdır

Böyle bir yasa yoktur ama, ilke haklı ve doğru bir ilkedir İnsanlar, kazançlarını ve servetlerini, bunların kaynaklarını açıklayabilmelidirler. Açıklayamıyorlarsa, demek ki, bu servetin temelinde bir büyük ayıp yatmaktadır. Söz gelişi, bir gümrük hamalı, son on beş yırmi yıl içinde milyarlarla oynuyorsa, bu yeni zengine sorulmalıdır:

Nereden buldun bu parayı arkadaş?

Basına "Baba'lar" olarak yansıyan yeraltı dünyasının ünlülerine de bu soru sorulmalıdır. Nereden geliyor bu değirmenin suyu? Nerelerden kazanılıyor bu para? Hangi yasal yoldan ediniliyor bu servet?

Türkiye'de yeni bir dönem başlıyor. Bu dönem başlarken, geçmiş yıllarda başbakanlık, bakanlık, genel müdürlük ve müsteşarlık yapmış olanların kendileri ve yakınları ile ilgili servet açıklamaları yararlı olmaz mı? Geçmiş dönemlerinin başbakanları, bakanları ve sıradan politikacıları, kendileri, eşleri, kardeşleri ve yeğenleri üzerindeki taşınır ve taşınmaz malları açıklayan servet bildirimleri verseler, büyük bir politikacı grubu, haksız dedikodulardan ve kuşku bulutlarından kurtulmaz mı?

Haksız suçlamaların en ağırları genel suçlamalardır Her toplumda, her kuruluşta, namuslular yanında namussuzlar, dürüstler yanında rüşvetçiler, hırsızlar bulunur. Namuslu devlet memurunu, namussuzundan nasıl ayırt edeceğiz; dürüst politikacıyı, dürüst olmayanından nasıl ayıracağız?

Diyelim ki, bir belediyede üst görevlerde bulunmuş bir devlet memuru söz konusudur. Bu devlet memuru, servet bildirimini açıklarsa, aynı belediyede aynı görevlerde bulunmuş başka devlet memurlarının edindikleri servet de ortaya çıkar Böylece dürüst ile dürüst olmayan ayırt edilir. Bir eski bakan bütün servetini açıklarsa, görevini kötüye kullanıp, haksız servet edinen bakandan kolayca ayrılabilir

Sendikacılar için de aynı kural uygulanmalıdır Bütün sendika liderleri, DİSK, MİSK ve Türk-İş gibi büyük konfederasyonların başlarında bulunanlar, bu konfederasyonlara bağlı sendikalarda yöneticilik yapanlar, varsa, servetlerini bir bir açıklamalıdırlar.

Ve biz gazeteciler ve gazete sahipleri, teker teker, babamızdan, dedemizden kalanlar başta olmak üzere, varsa malımızı, mülkümüzü açıklamalıyız. İşte o zaman "akkoyun ka-

rakoyun" belli olur; işte o zaman "naylon gazete sahipleri" suçüstü yakalanır; işte o zaman kara paranın basın kesimindeki gücü anlaşılır.

Böyle bir açıklığa, böyle bir hesaplaşmaya biz öncülük etmek isteriz. Var mısınız?

(Cumhuriyet, 27 Ocak 1981)

BENİMSETİLMİŞ

Siyasal konuları içeren kitapların Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okulların kitaplıklarına satın alınmalarına kimler karar verir?.. Elbette, bu konu ile görevlendirilmiş yetkililer vardır. Bu yetkililer, bazı kitapların okunması ve bu kitaplarda yer alan düşüncelerin genç kuşaklarca benimsenmesini istedikleri için, bazı kitapların satın alınarak okul kitaplıklarında okunmasına karar verirler.

Cemal Kutay tarafından yazılan "Tarih Ne Zaman İbrettir?.. adlı kitap da hiç şüphesiz, yetkililerce satın alınıp, okul kitaplıklarına gönderilmiştir.

Biz, sağ, sol, herhangi bir düşüncenin yasaklanmasından yana değiliz. Bu konuda, birçok kişi ile ters düşeriz. Şairin "Çalış, idraki kaldır, muktedirsen ademiyetten" dediği gibi, insanın algılama ve düşünce yeteneklerini ortadan kaldırmadıkça, şu ya da bu düşünceyi yok etmenin olanağı yoktur Tehlikeli ve sakıncalı olan, tek yönlü düşünceler ve tek amaçlı koşullandırmalardır.

Şimdi geliniz "Tarih, Ne Zaman İbrettir?.. kitabının bir bölümünü birlikte okuyalım:

Onun içindir ki Said-i Nursi, Bediüzzamanlık vasfını, değişen bin bir kıymet ölçüsü içinde haşmetle sürdürüyor ve nesiller sonra huzur devirlerinin hasret ve ümidi oluyor, olmakta devam ediyor...

Genç öğrenciler, Atatürk İlköğretmen Okulunu bitirirlerken, Atatürk'ün yeminli düşmanı Said-i Nursi'nin "huzur devirlerinin hasret ve ümidi olduğunu" işte böyle öğrenmiş oluyorlar!..

Bu kitaplıkta Doğan Avcıoğulların, Prof. Tarık Zafer Tunayaların, Prof. Muammer Aksoyların, Prof. Taner Timurların, Prof. Özer Ozankayaların, Prof. Fehmi Yavuzların, Prof. Enver Ziya Karalların, Prof. Coşkun Üçokların, Atatürk'ü ve Kurtuluş Savaşı'nı inceleyen kitap ve incelemeleri yoksa, genç öğretmenler elbette Said-i Nursi'nin, "huzur devirlerinin hasret ve ümidi" olduğunu öğrenerek yetişecektir. Bu "Atatürkçü eğitim" midir?..

Geriye dönüp bakalım. Geçmiş dönemlerde okul kitaplarında Ulusal Kurtuluş Savaşımız nasıl yeraldı, Atatürk nasıl tanıtıldı, sınavlarda ne gibi sorular soruldu? Yıllarca, tek yanlı koşullandırmalar ile eğitim yapıldı ve genç kuşaklara tek yönlü düşünceler aşılandı. Adının başında "Atatürk" olan okullarda bile Atatürk düşmanları işte böyle rahatça övülebildi.

Şimdi diyorum, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okul kitaplıklarında. Said-i Nursi'yi öven kitaplar yerine, solcu tanınan yazarların kitapları okunsaydı, kimbilir neler olurdu?.. Sağ basında kimler neler yazarlardı?..

Evet dostlarım, Atatürk'ün yüzüncü doğum yıldönümü hepinize kutlu olsun...

(Cumhuriyet, 28 Ocak 1991)

NAYLON TUTUŞACAK...

Naylon gazeteler üzerindeki yayınlar, bu korsan gazetelerin açıkgöz patronlarını oldukça telaşlandırmışa benziyor. Önümüzdeki ayın 16'sında Basın İlan Kurumu'nun Genel Kurulu toplanacağından, bugünlerde birden bire üç beş yüz yerine beşer bin tane gazete basmaya başladılar. Teftiş bitince yine eski sayılarına dönecekler.

Sonra gelsin paralar, ayda beşyüz bin, altıyüz bin, bir milyon. Allah ne verdiyse ceplerine indirecekler. Devlet'ten "şu kadar gazete satıyorum" diye aldıkları top top kağıtları da el altından birilerine satıp, oradan da deste deste binlik kazanacaklar.

"Yasa dışı örgütler bu kağıtları nereden buluyorlar" diye sormayın; bu örgütler, bastıkları bildirilerin kağıtlarını büyük o-

lasılıkla bu naylon gazete piyasasından buluyorlardı. Bu konuda biraz ciddi, biraz derin birkaç araştırma yapılmış olsaydı, bütün bunlar tek tek ortaya çıkarılırdı.

Bugün, bu araştırmayı yapmanın tam zamanıdır, tam zamanı!... Bir araştırılsın bakalım, gazoz fabrikalarının genel dağıtıcıları, başka başka kentlerde oturan demiryolları emeklileri, başka gazetelerde çalışanlar, Arabistan'da oturan futbol hakemleri, gazetecilikle ilgisi olmayan hanımefendiler, emekli eniştеler, nasıl gazeteci gibi gösterilip, devletten her ay binlerce lira çekilmiştir?.. Kaç tane gazete basıyor, bunların kaçını genel dağıtım örgütlerine veriyorsun? Geriye kalan gazeteleri kim satmış görünüyor? Geçen yıl, ondan önceki yıl, ondan da ceki yıl, kaç gazete bastın, kaç tane sattın?

Bir denetim, küçük bir vergi incelemesi, bu sahteciliği ya çıkarmaya yetecektir. Teftiş varken beş bin bas, teftiş ce, aynı dümenlere devam et... Şimdiye kadar devleti kandırdılar; sırtlarını birilerine dayayarak... Ama şimdi... şimdi?..

Naylon gazete piyasasına elatılınca, neler çıkacak neler Yeter ki, bu iş ciddi tutulsun... Bekliyoruz...

Mahkeme kararıyla yayınladığımız tekziptir
Cumhuriyet Gazetesi
Yazı İşleri Sorumlu Müdürlüğüne
İSTANBUL

TEKZİPTİR

10 Aralık 1980 tarihli Gazetenizin 20245 sayısı 1 sahife 2 ve 3. sütunlarında "Mafyadan Bir Tanık" başlığı altında Uğur MUMCU tarafından yazılan yazının şahsımla ilgili olan kısmı gerçek dışıdır. İftiradır.

Daha önce dürüstlüğüm konusunda methiyeler yazan gazetenizin, bir süreden beri haksız mesnetsiz ve son derece ağır ithamlarına maruz kalmış bulunuyorum.

Devletin çeşitli kademelerinde 19,5 sene bu yüce millete hizmet ettim. Bugüne kadar gazeteniz hariç hiç kimse beni şu veya bu şekilde itham etmedi. Hayatta en büyük teminatım olan bu hizmetim müddetince nerede yolsuzluk ve kanunsuzluk gördü

isem onunla mücadele ettim. Bunun delillerini ortaya koymakta sıkıntı çekmem. Durumum bu iken, bugün tartışılması imkan dahilinde bulunmayan ve tartışılmasında hiçbir yarar olmayan bir takım malum sebeplerle beni itham etmeye kalkışmanız, hiçbir vicdana sığmaz.

Gazetenizin tutumunu dikkate alarak başlangıçta bu yayınlarınızı ciddiye dahi almadım. Muhabirinizin başvurusu üzerine meali 28 Ocak 1980 tarihli gazetenizde yer alan sözlü bir açıklama ile yetindim.

Bugün ise gazetenizin hiçbir insaf ölçüsü ile bağdaşmayan ithamı ile karşı karşıyayım.

Yazıda bahsi geçen kişilerden hiçbirisi ile ilişkim yoktur. Bir ilişkimin olmadığı 25 Kasım 1979 ve 24 Ocak 1980 tarihli gazetelerinizde hem belirtiliyor, hem hemşehri olmak bir karine gibi gösterilerek, bir takım faraziyelerden ve mantık oyunlarından hareket edilerek ağır bir tarzda itham ediliyorum.

Gazetenizde Uğur MUMCU tarafından 16 Aralık tarihli yazısı ile hayale dahi sığmayan bir senaryo ortaya konmuştur. Senaryoda adı geçen Topuz'un ve böyle bir mektubun mevcut olup olmadığı benim meçhulumdur.

Ancak mektubun üslubu ve mektupta kullanılan tabirler Uğur Mumcu'nun daha önce benimle ilgili olarak yazdığı yazılardaki üslup ve tabirlerin aynıdır.

Bu durumda mektup Uğur Mumcu'nun kaleminden çıkmış veya onun telkini ile kaleme alınmış intibaını uyandırmıyor mu?

Hayal mahsulü veya tertip olduğundan asla şüphem olmayan bu senaryonun sonu da, "Bu başanda mafyanın altın çocukları ile Ahmet KARAASLAN'ın vatan kurtaran rollerle Türk mafyasına yaptıkları hizmet ve sadakat hiç unutulamaz" hükmü ile bağlanmaktadır.

Bu son derece ağır, ağır olduğu kadar da korkunç bir iftiradır Bu kadar ağır bir ithamın altında kalamam. Bunun için yargı organına başvurmuş bulunuyorum. Bu hesap orada görülecektir.

Şu anda bana göre sıfatların en güzeli olan, T.C.'nin sade bir vatandaşı sıfatını taşıyorum. Gazetenizi ve Uğur Mumcu'yu benimle ilgili olan iddialarını isbata davet ediyorum.

Benim, mafya mensubu dediğiniz şahıslardan kiminle ne tür, nerede, ne zaman bir ilişkim varsa, 19,5 yıllık kamu görevim sırasında hangi devlet mercii ve memuru nezdinde hangi türden

kimin hangi işini takip etmişsem ortaya koymak her şeyden önce sizin için bir vatandaşlık ve namus borcudur. Aksi halde müfteri durumuna düşersiniz. Her şeyin kökenine inilip sorumlulann adalet önüne çıkanlmaya çalışıldığı bir dönemde, dikkatleri başka tarafa çekerek yetkilileri yanıltma gayreti içine girmiş olacağınız bir gerçek olacaktır.

Ahmet KARAASLAN
Malatya eski Milletvekili

(Cumhuriyet, 29 Ocak 1981)

SSK DOSYALARI...

Elimizde birçok dosya var Bunlardan bir kısmı yayınlandı, bir kısmı da sırasını bekliyor. Henüz dosyalarını ele geçiremediğimi bazı önemli olayların ipuçları üzerinde de duruyorum. Elim kalem tuttukça bunları bir bir yayınlayacağım.

Bugün SSK inşaatlarına eğilmek istiyorum. Bugünkü konulardan biri, "Borçka Hastanesi" inşaatıdır. Borçka Hastanesi ve hizmet binası, Ömer Kurt adında bir yüklenici (müteahhit) tarafından yapılmıştır.

Ömer Kurt, SSK'nın bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşar Yardımcılarından Saim Kurt'un kardeşidir. Ömer Kurt ve Müsteşar Yardımcısı Saim Kurt, "Kurt İnşaat ve Sanayii Ticaret Anonim Şirketi"nin kurucu ortaklarındandır Şirketin öteki kurucu ortakları, Aysel Kurt, Sudi Göksun ve Erol Özturan'dır Borçka hastane inşaatı, bu şirketin kurucu ortaklarından Ömer Kurt tarafından yapılmaktadır.

Sürdürülen incelemeler sonunda, yüklenici Ömer Kurt'a SSK'ca tamı tamına 33 milyon 837 bin 317 lira fazla ödeme yapıldığı saptanmıştır.

Soracağımız birinci soru şudur: Nedir bu Borçka Hastanesi sorunu? Ve ne oldu bu 33 milyon?

Borçka Hastanesi inşaatına şimdilik bir nokta koyduktan sonra, SSK'nın 146 milyon liralık keşif bedelli "Kozaklı Otel ve Kür Merkezi" inşaatı ile ilgili dosyaya kısaca gözatalım:

İlgili yasal düzenlemelere göre, bir kamu kurumu adına yapılacak inşaat işlerinde, idarenin inceleme ve onayı olmadan

"hafriyat" ve "imalat" yapılamaz. Yüklenici (müteahhit) Veli Kalay bu yasal zorunluluğa uymadan "hafriyat" ve "imalat" işlerine girişmiştir Bu usulsüzlük şu sonucu doğurmaktadır: Yüklenici, ne kadar "hafriyat" yaptığını, kendi ölçülerine göre saptamaktadır Oysa, ne kadar toprak kazıldığı, ne gibi işler yapıldığı, idarece saptanacak ve yükleniciye bu istihkak (hakediş) karşılığı para ödenecektir

Yapılan saptamalara göre, yüklenicinin yapmış gösterdiği kazım ve boşaltım ile idarenin belirlediği kazım ve boşaltım arasında on beş bin metrekarelik bir fark doğmaktadır Bu belirlemelere göre, 79 bin metreküplük kazım gösterilmiş, ancak bu kazımın 39 bin metreküpünün yapıldığı anlaşılmıştır.

Kozaklı Otel ve Kür Merkezi inşaatında yüklenici tarafından bildirilen rakamlara göre ödeme yapılmaması resmen bildirilmiş, ancak SSK Genel Müdür Yardımcısı Okan Işın, 25.2.1980 gün ve 200637 sayılı yazısı ile gerekli işlemlerin tamamlanarak yükleniciye para ödenmesini istemiş ve para ödenmiştir Ödenen 43 milyonluk hafriyat bedelinin, yaklaşık on beş milyon lirası fazla ödeme niteliğindedir.

Bu konuların yanıtlarını aldıktan sonra SSK ile ilgili başka ilginç konulara da el atarak, işçi sınıfının paralarının nasıl kullanıldığını kamuoyuna açıklamaya devam edeceğim.

Tekzibine Tekzip

Dün bu köşede eski bakanlardan Ahmet Karaarslan'ın bir yalanlamasını okudunuz. Karaarslan'ın kendisi ile ilgili açıklamalar yapması, elbette hakkıdır. Bu hakka sonuna kadar saygılıyız.

1 Bugüne kadar Karaarslan'ı öven tek bir satır yazdığımı anımsamıyorum. Karaarslan'ın adı, kaçakçılık olaylarına karışan Uğurlu ailesi ile tanışıklığı nedeniyle gazetemizde ve bu köşede yeralmıştır. Bu tanışıklık ve yakınlıktan herhangi bir "suç karinesi" çıkarmış değiliz.

2 Süleyman Necati Topuz, Abuzer Uğurlu ile birlikte uyuşturucu madde kaçakçılığı suçundan İnterpol'ce aranan bir mafya mensubudur. Şu anda Almanya'da tutuklu olduğunu bildiğimiz Topuz'un, bana çeşitli konularda yolladığı mektuplardan birinde Karaarslan'ın da adı geçmektedir Bu mektup-

larda, herhangı bir kımse adına sansür yapma yetkisini kendimde görmüyorum. Benim amacım, kişileri karalamak ya da yaralamak değil, terörün ana kaynağı olan kaçakçılık konusundaki soruşturmalara yardımcı olmak ve bu konuda kamuoyunu aydınlatmaktır Bu mektupları kendimde saklamayı da haksızlık sayıyorum.

3 Bu nedenle, Karaarslan'ın adının da geçtiği mektubu yayınlarken "Bu açıklamaların düş ürünü mü, yoksa gerçek olaylarla mı ilgili olduğunu araştırmak, bir gazetenin de bir gazetecinin de boyutlarını aşar; bu doğrudan doğruya devlete, devletin güvenlik ve yargı birimlerine düşen görevdir" diyerek mektubun bir suretini devletin ilgililerine vermiş bulunuyorum.

4 Karaarslan, açacağını söylediği davada, bu mektubu görme olanağını bulacaktır. Yazdığım ve yazacağım her satırın belgelere dayandığını, dosta ve düşmana yeniden ilan ederken Karaarslan'a da Uğurlu ailesi ile tanışıp tanışmadığını, bir yakınlıklarının olup olmadığını yeniden ve ısrarla soruyorum.

Mahkeme koridorlarında buluşmak üzere...

(Cumhuriyet, 30 Ocak 1981)

KİM NE DERSE DESİN!

Alın size bir itiraf... Gerçekten bilemedik. Devletin ve şu yoksul halkın hakkını savunacağız diye başımıza binbir türlü dert getirdik. Yolsuzluktu, arsızlıktı, uğursuzluktu, kaçakçılıktı, bize neydi?

Tersine davransaydık, başımıza hiç dert gelir miydi? Naylon gazete sahibi olup mercedeslere kurulsaydık, gazetemizi bir baskı aracı gibi kullanıp, devletten milyonlarca lira kredi alsaydık, ya da ilericilik adına soyut laf salatalarını karıştırsaydık, kim ne derdi bize? Yanlış yaptık, yanlış... Kaçakçılıkmış! Bize ne? Devletin polisi var, jandarması var, bize mi kalmış? Yolsuzluk mu? Devletin müfettişleri, meclislerin soruşturma komisyonları ne güne duruyordu?.. Başbakanlarla, bakanlarla, milletvekili ve senatörlerle niçin dalaşmış, niçin kiminin benzin bayiini, kiminin dışalım şirketini sergilemiştik?.. "Partiler demokrasinin vazgeçilmez unsurlarıdır" diye kestirip atar, bir de üstüne iki yabancıdan beylik söz ekler, bir güzel görevimizi yapardık?

Bize neydi, bize ne? Suya ve sabuna karışmamalıydık; konulara hep uzaktan bakmalıydık; yolsuzluklara, hırsızlıklara meydan okuyan meslekdaşlarımızı görünce "Aman seni vururlar" deyip, sağda solda arsa kapatmaya, türlü türlü şirketler kurmaya yönelseydik, ne peşimize katil çeteleri takılır, ne de hayatımız mahkeme koridorlarında geçer; ne hapis yatar, ne de en kutsal yurt görevimiz askerlik, bizlere ceza diye uygulanırdı!

Evet, doğru; kim ne derse desin doğru! Yanlış yol izledik; devletin hakkını, yoksul yurttaşların hakkını savunmaya kalktık...

Bir devlet bankasından bir buçuk milyar lira kredi alanlar varmış, bunlar, bu paraları geri vermemiş, sana ne? Petrol Ofisi, akaryakıt bayiliklerini gecekondu kirasından da ucuz parayla bir takım sırtı kalınlara peşkeş çekmiş, senin ne işine?.. "Babanlar" denilen eşkiya, köşe başlarını tutmuş, sana ne, bana ne?

Sana mı kalmış, sen mi düzelteceksin? Ne karışıyorsun?! Sen de onlar gibi ol, kullan kafanı, dön köşeyi!..

Bir azınlık kompradoru, kendisine "milliyetçiyim" diyenleri milliyetçilik piyasasına salmış, ne karıştırıyorsun? Öbürü vergi kaçırmış, senin neyine? Birileri, silah getirip satarlarmış, sana mı kaldı bunları önlemek?

Atatürk'ü, Kemalizm'i, 27 Mayıs devrimini savunmak, sosyal adaletten, ülkenin bağımsızlığından, işçiden, köylüden, yoksul memurdan, emekten ve emekçiden yana olmak çok pahalı bir meslektir. Yolsuzluğa, hırsızlığa, arsızlığa karşı çıkmak çok güç bir iştir

Tersini yapsaydık, hanlarımız, hamamlarımız, lüks arabalarımız, yatlarımız, katlarımız, yalılarımız, Avrupa bankalarında paralarımız olurdu. Anamıza, babamıza, ailemize sövülmezdi. Günlerce elimizde tabanca, gerili bir yay gibi yaşamazdık. Telefonlarda ve gazete köşelerinde ciğerleri beş para etmez kemik yalayıcılarının iğrenç salyaları ile karşılaşmazdık.

Bizim çektiğimiz acıları, babaların sofralarında çöplenenler yaşamadı; devleti soyanlar, bankaları dolandıranlar, bu acıların hiçbiri ile bir gün olsun karşı karşıya gelmediler. Kaçakçılar, arsızlar, uğursuzlar, bizlerin geçtiği tehlike çemberinden hiç geçmediler.

Bütün bunları, bir akşam üstü, demli bir çayın burukluğu içinde düşünürken, derinden bir nefes alıp, okurlarıma inançla, güvenle sesleniyorum:

Hey, hey, yine de hey hey...

(Cumhuriyet, 31 Ocak 1981)

İPEKÇİ'Yİ ANARKEN...

Abdi İpekçi'yi ölümünün ikinci yıldönümünde saygıyla anıyoruz..

İpekçi'yi saygıyla anarken, aradan geçen iki yıl içinde, bu alçakça cinayetin katillerinin cezalandırılamadığını da kaygıyla vurgulamak istiyoruz. Evet, aradan geçen bu iki yıl, İpekçi cinayetini, kaskatı kuşku bulutları içine gömmüştür. Katil sanığı Mehmet Ali Ağca, tutuklu bulunduğu cezaevinden kaçırılmış, Ağca'nın suç ortağı bulunamamış, bu iki katili yönlendiren karanlık odaklar bir türlü ortaya çıkartılamamıştır

Ağca, cezaevinden kaçtıktan sonra nerelerde gizlenmiş, kimler tarafından korunmuş; kaçmışsa, yurtdışına kimler tarafından kaçırılmıştır? Bunları bilmiyoruz. Bilebildiğimiz, Ağca'nın devlete sızmış bir takım örgütler eliyle kaçırılmış olmasıdır.

İpekçi olayı çözülmüş olsaydı, ülkemizde işlenen birçok cinayetin de aydınlanması kolaylaşacaktı. Ancak, bu işin üstesinden gelinemedi ve İpekçi olayı, bugünkü haliyle, bir tozlu dosya olarak adliye mahkemelerine terkedildi.

Bunları yazarken, şunu da düşünmekten, doğrusu kendimi alamıyorum. Acaba Milliyet Gazetesi, İpekçi olayına gereken önemi verdi mi? Kusura bakılmasın, ben, İpekçi'nin ölümünden sonra, Milliyet Gazetesi'nin bu olay üzerine, etkili ve sürekli biçimde gittiği kanısında değilim.

Diyeceksiniz ki, Devlet'in yapamadığını bir gazete nasıl yapsın?..

Evet, devlet, bu cinayetin katilerini bulamazsa, bir gazete bu işi nasıl başarsın? Doğru ama, Milliyet hiç olmazsa, kendisine ün kazandıran başyazarı ve genel yayın müdürü İpekçi'nin katilleri ile ilgili haberleri, arka sayfalara atmayacak kadar duyarlı davranabilirdi.

Bir adım daha ileri gideyim. Ben Milliyet Gazetesi'nin sahibi olsaydım, en yetenekli üç muhabirimi çağırır, "İpekçi olayı aydınlanıncaya kadar size başka iş verilmeyecek, bütün işiniz budur" der, olayı bu muhabirlere adım adım izletir ve katiller ile ilgili ipuçlarını yakalatmaya çalışırdım.

Olmadı, hiçbiri olmadı... Bu cinayeti planlayanlar, İpekçi'ye pusu kuranlar, kurşun sıkanlar, devletin gözü önünde, kilitli kapıların aralarından süzülüp, yurtdışına kaçıp, kurtuldular

Ve onun içindir ki, İpekçi'nin, gazetesindeki "Durum" köşesi, Cağaloğlu'nun rotatif gürültüleri içinde öksüz bir çocuk gibi, boynu bükük, çaresiz ve kimsesiz kalıverdi.

İpekçi'yi saygıyla, İpekçi olayını kaygıyla anıyoruz...

(Cumhuriyet, 1 Şubat 1981)

BANKERLERİN İDEOLOJİSİ

Bankerlerin ideolojisi nedir? Bankerlerin ideolojisi kapitalizmdir Kapitalizmin teorik görüşü "bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler" eylem kılavuzu da "bul karayı al parayı"dır.

Son günlerde bazı bankerlerin gözaltına alınıp, tutuklanmalarından sonra kendi kendime düşündüm.

Kim bu temiz vatandaşları bu hale soktu? Her biri saf ve temiz vatandaş olan bankerler, kapitalizmin "zehirli ideolojisi" ile iğfal edilmişlerdir. Bunların beyinlerini yıkayanlar Adam Smith, Ricardo gibi yabancı düşünürlerdir Asıl suçlular, bu kitapları Türkçe'ye çevirip, yayınlayanlardır. Milli bünyemizi kemiren bu yabancı ideoloji ile bugüne kadar yeterince savaşılmış değildir.

Bu bankerler, Anadolu'nun bu saf ve temiz insanları niçin bu hale düştüler? Kim bunları kötü yola itti? Hiç şüphesiz, yabancı ideolojiler, kökü dışarıda fikirler, cereyanlar, aşırı ve zehirli düşünceler

Kahrolsun Adam Smith, Ricardo ve Friedman!..

Bu yabancı ideologların en azılısı Prof. Friedman'dır Bu Friedman, "aslen Yozgatlı, Malatyalı, Erzurumlu" değildir. Friedman'ın, düpedüz kökü dışarıdadır. Devlet daireleri, okullar, üniversiteler, Friedmanist memurlardan, öğretmenlerden ve öğretim üyelerinden temizlenmelidir.

Bu Friedmanist'ler boruları bozuk havagazı gibidirler, her yere sızarlar. Friedmanistler, kendi aralarında "fraksiyonlara" ayrılırlar. "Free Friedmanistler" serbest Friedmanistler demektir En şık giyimlileri bunlardır "Babalar" "bankerler fraksiyonunun" eylemci kanadıdır. Babalar da kendi aralarında "üvey babalar" "öz babalar" "kayınbabalar" olmak üzere üçe ayrılırlar. "Baba"ların, "öz babalar" adı verilen "yürütme komitesin-

de" 1974 affı ile cezaevlerinden kurtulan "eski babalar" yeralmakta, ancak bunlar "müşavir" olarak kullanılmaktadır En hınzırları bunlardır.

Ben bankerlere değil, bankerleri bu yola sevkeden üniversite profesörlerine ve basındaki sağcı yazarlara kızıyorum. Bu yabancı ideolojileri, bu kökü dışarıda fikirleri, körpe beyinlere aşılayanlar onlardır.

Friedmanistler geliyor, yakalayın tutun! Kapının arkasında bir Friedmanist var, kaçırmayın; masanın altında bir başka Friedmanist var, pencerede bir başkası! Tutun!.. Tutun Friedmanistleri, yakalayın; bankerleri bu hale getiren onlardır, tutun, tutun!

Kahrolsun Friedman...

Ilıcak'ın Mektubu:

Tercüman Gazetesi sahibi Kemal Ilıcak'tan bir mektup aldım. Önce Ilıcak'ın yazdıklarını okuyalım:

"Uğur Bey,

Meriç Tekstil ile ilgili iddialannıza cevap vermek zarureti, bu satırlan kaleme almama yol açmıştır. Hiçbir şahsi menfaat beklemeden, yalnız memlekete hizmet gayesiyle giriştiğim bir hayırlı teşebbüsün, aleyhimde bir suçlama vesilesi olarak kullanıldığını hayret ve üzüntüyle gördüm. Meriç Tekstil'in hissedarlan Almanya'da çalışan işçilerdir. Ben, beş bin yirmi üç ortakdan sadece biriyim.

İlk kuruluşta elimde bulunan 3-4 milyon lira değerindeki hisse senetlerini, Avrupa'da çalışan vatandaşlanmızın ısran üzerine onlara satınca, Meriç'te Tercüman Gazetesi'nin, dolayısıyla benim yalnız 100 bin liralık hissemiz kalmıştır. Bugün üstümde görünen diğer hisse senetleri, aslında Avrupa'daki işçilerimize aittir. Bir kısım işçimizin, "Hisse senetlerimiz sandıkta veya bankada duracağına sizde dursun" diyerek, devir muamelesini tamamlamamalan, beni bu itimada layık olabilmek için daha büyük bir gayrete ve fedakarlığa sevketmiştir.

Nitekim, geçtiğimiz seneler, fabrikanın ortaklarına temettü dağıtmasına rağmen ben payıma düşen 100 binlerce lirayı almadım. Para almadım ama, kredi istemek için bankalara başvurulduğunda, bütün varlığımla kefil olmakta bir an tereddüt göstermedim.

Benim imzam olmadan, hiçbir banka kredi açmak istemiyordu. Üzerimde görülen kredilerin büyük çoğunluğunun Meriç Tekstil'e ait olduğunu, bu arada belirtmek isterim.

Meriç Tekstil'i kurarken, maksadım işçi tasarruflarının Türkiye'de değerlendirilmesini sağlamaktı. O tarihte 15 milyon mark civarında bir meblağ Türkiye'ye gönderilmiş ve fabrika 1975 sonunda faaliyete geçmiştir. O zamandan bu yana 30 milyon dolar dolaylarında ihracat yapılmıştır.

Hachette konusuna da kısaca temas edeyim. Jours de France, Paris Match, L'Expresse, Le Nouvel Observateur, Elle, Le Monde, Le Figaro, Newsweek, Time, International Herald Tribune, London Times, Daily Telegraph, Sunday Times, Daily Express, Daily Mail, Dail Mirror, Guardian, Frankfurter Allgemeine, Süddeutsche Zeitung, Burda gibi İngilizce, Fransızca, Almanca dergi ve gazetelerin, bütün Fransızca ders kitaplarının, Oxford gibi önemli İngilizce yayınların dağıtımı Türkiye'de tamamen Hachatte Kitabevi A.Ş.'ye aittir. Matra gibi Fransa'nın en büyük holdinglerinden birinin Fransa'daki Hachette'in hisselerinin çoğunluğunu satın alması, bir kültür hizmeti vasfını taşıyan Hachette'in Türkiye'deki faaliyetlerini neden ve nasıl çirkinleştirirdi?

Bu hususlar sütunumuzda yayınlarsanız, memnun olurum.

Saygılarımla."

Yanıt:

1 - Sanıyorum, Kemal Ilıcak ile Meriç Tekstil üzerindeki tartışmamız bunlar değil. Maliye Bakanlığı Baş Hesap Uzmanı Aytaç Kanam'ın bu kuruluşun vergi işlemleri hakkında 19.4.1979 gün ve 478-353-5 sayılı ve Gelirler Kontrolörü Osman Konuk'un 20.2.1980 gün ve IV-58/3 sayılı raporlarıydı. Meriç Tekstil konusunda tartışılması gereken konular bu raporlarda yeralan olaylar ile yine aynı kuruluşta yanan pamuk ile ilgili savlardır. Ilıcak'ın yanıtlarında, bu konulara bir karşılık bulamadık.

2 - Büyük payları Matra adlı bir silah firmasının eline geçen Hachette'in Türkiye temsilcisinin kim olduğunu okurlarımız merak etmişlerdi, ben de okurlarımın merakını gidermek için bu konuya eğilmiştim. Ilıcak'ın yanıtı ile bu konu da açıklanmış bulunuyor. Teşekkür ederim.

3 İnsanlar sorunları, birbirlerine sövmeden, hakaret etmeden de tartışabilirler. Ilıcak'ın son mektubundaki nazik üslubun Tercüman Gazetesi'nin hergün gazetemize ve bizlere saldıran görevli yazarları tarafından da benimsenmesi dileği ile...

(Cumhuriyet, 2 Şubat 1981)

BU KAFA...

Avrupa Konseyi'nde yapılan konuşmaları merak ediyordum. Neyse ki bu merakım, Metin Toker'in Milliyet'teki yazısı ile giderilmiş oldu. Sizler de merak ediyorsanız, salık veririm, pazar günkü Milliyet'i alıp, Toker'in yazısını okuyun. Bakın Toker, Konsey'de konuşurken neler demiş:

Avrupa Konseyi'nin üyesi kalsak da kalmasak da, Türkiye en kısa süre içinde demokrasisini sağlığa kavuşturacaktır. Ama siz, çiftin arasında anlaşmazlık var diye geçici de olsa evlerin ayrılmasına karar verirseniz, barışmak istediğinizde bir de bakarsınız, eşinizi başkası alıp götürmüş. Türkiye'nin talibinin çok olduğunu bilesiniz...

Yani adam, diyor ki, "siz bizim kocamızsınız, biz sizin karınızız, sakın bizden ayrılmayın, yoksa başkalarına kaçarız.. Evet, kelimesi, kelimesini böyle...

Bu konuşmayı okuyunca tüylerim diken diken oldu. İşte Türkiye'nin onurunu, böylesine adamlar, böylesine sulu sözlerle ve benzetmelerle korumuş oluyorlar. Ayıp, ayıp!..

Konseyin son toplantısında Türkiye üzerine sert tartışmalar yapılmıştır. Türk delegelerin, Türkiye'yi bugüne getiren terör olaylarının ulaştığı boyutları, sayı ve olay belirterek anlatmaları, silah ve uyuşturucu madde kaçakçılığının Batı Avrupa'daki köklerini göstermeleri gerekirken "biz sizin karınızız, aman bizi bırakmayın, yoksa başkasına kaçarız" gibi, en bayağı-

sından Yeşilçam melodramlarını andırır konuşmalar yapmaları, herhalde Avrupalı parlamenterleri oldukça düşündürmüştür.

Ne demek, "bir de bakarsınız, eşinizi başkası almış götürmüş"?!.. Ne ayıp, ne alçaltıcı, ülkesi ve halkına karşı ne güvensiz ve saygısız tavırdır bu!..

Yurtdışında bu kafayla mı temsil ediliyoruz; Türkiye'nin haklarını, çıkarlarını bu kafalarla mı savunuyoruz?.. Evet öyle yapıyoruz. Öyle yaptığımız için de bir arpa boyu yol alamıyoruz.

Bir de bakarsınız, eşinizi başkası alıp götürmüş...

Efendi, efendi!.. Türkiye Cumhuriyeti, yedi düvel ile çarpışa çarpışa kurulmuş, temelinde Mustafa Kemal'in kutsal bağımsızlık harcını taşıyan, gün görmüş bir ülkedir Bu bilince sahip her yurttaş, ülkemizin bağımsızlığını, hiç boyun eğmeden hiçbir komplekse kapılmadan, kapitalist emperyalizme de, yurtdışından yönetilen uydu komünist partilere de, kendi içimizden çıkmış "yeni mandacılara" karşı da korumasını bilir. Sen kendine gel, kendine!..

Ey Devlet'in yetkilileri! İnsaf edin! Avrupa kamuoyu önünde "bir de bakarsınız, eşinizi başkası alıp, götürmüş, Türkiye'nin talibinin çok olduğunu bilesiniz" gibisinden konuşmalar yapmak, Türk halkına, Türk ulusuna, şu koskoca Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı akılalmaz bir güvensizlik ve saygısızlık değildir de nedir acaba?..

Türkiye'nin siyasal durumunu, hemen ayartılacak oynak bir kadına benzeten bay Metin Toker'i, konseydeki Batılı parlamenterler, herhalde şaşkınlıkla ve tebessümle izlemişlerdir

Bizler, Toker'i kamuoyunda çok yakından tanıdığımız için bu konuşmayı okuyunca şaşırmadık. Ama bu "alafranga sağcı"yı bugüne kadar yeterince tanımayanlar varsa, tanısınlar diye konuya bu köşede yer ayırdık...

Koskoca Türkiye Cumhuriyeti, Avrupa Konseylerinde kimlerce temsil ediliyor ve kimlere benzetiliyor

Uyan Gazi Kemal, uyan!..

(Cumhuriyet, 3 Şubat 1981)

NİÇİN SALDIRIRLAR?

Bir de bu çıktı: Cumhuriyet Gazetesi "Cağaloğlu'nun Pravdası" imiş!.. Sövgüden başka hünerleri olmayan Tercüman yazarları, binbir türlü sövgü ile bulamaç ettikleri köşe yazılarında şimdi de böyle yakıştırmalara başvuruyorlar

"Pravda", Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin resmi yayın organıdır Cumhuriyet Gazetesi ise, kurtuluş savaşının kutsal isyanı ile birlikte kurulmuş, temelinde Mustafa Kemal'in bağımsızlık harcını taşıyan ilerici ve devrimci gazetedir. Ve Cumhuriyet, herkese düşünce ve örgütlenme hakkını savunan, çoğulcu demokrasinin, insan hak ve özgürlüklerinin ve hukuk devletinin yılmaz savunucusudur.

Bizim gazetede, "Sonra birtakım dalkavuklar toplandılar, O'nda uzun süre uğraşarak meydana getirmeye çalıştıkları kibrini okşamak için Atatürk sıfatını verdiler armak zoru ile. Niçin Atatürk? Mustafa Kemal'den önce Türklük yok mu idi? Veya Türklük ondan mı doğmuştur?" diye yazan Kabaklı Efendiler ve "Devlet deyince siz insanın başına kuşu konan, insanı servete, sâmâna boğan bir nevi piyango anlarsınız; biz ise Selçukluyu, Osmanlıyı, devlet-i ebet müddeti... Biz (Atam) deyince kastımız (Adem peygamberdir), siz (Atam) dersiniz, kastınız maymundur" gibi yazan Ergun Göze'ler yazmaz. Atatürkçü gazetedir bizim gazete!

Dizgi makinalarımız ne Mıgırdıç, Şellefyan'ın "mutemetliği" ile gelmiştir, ne de Abaruh'lu, Moreno'lu, Susar'lı, Çamcıyan'lı, Mitrani'li azınlık ortaklarımız vardır...

Atatürk'ün kurduğu, Atatürk'ün desteklediği, savunduğu ve Atatürkçülüğü sönmez bir meşale gibi taşıyan ne kadar kuruluş ve kişi varsa, bunların hepsinin yeminli düşmanıdırlar. Atatürk devrimlerinin, Kemalizmin, ülke bağımsızlığının, çok partili düzenin ve hukuk devletinin savunucusu Cumhuriyet'e karşı bitmez tükenmez kinlerinin ana kaynağı budur, şüpheniz olmasın, budur!

Niçin Atatürk'e Kabaklılar, Ergun Gözeler gibi bakmadık, niçin son yirmi yılda milyon üzerine milyon vurup, dönmedik köşe bırakmadık; niçin azınlık şirketleri ile lastik dışalımlarından milyonlar kazanmadık; niçin çokuluslu şirketlerle ortak yatırımlara girmedik; niçin kurduğumuz ajanslara devlet bankalarını

ortak edip paralar kazanmadık; niçin son yirmi yılda hanlar, hamamlar, Pire limanlarında bekletilen yatlar almadık; niçin yüzme havuzumuzun mermerlerini, yalı kapılarımızın kollarını İtalya'dan, Fransa'dan getirtmedik?.. Niçin onlarla beraber, son yirmi yılın zenginleri arasında katılıp, kapitalizmin faziletleri üzerine sütun sütun yazılar döktürmedik!

Ya ne yaptık?

Uyuşturucu madde ve silah kaçakçılığını, her türlü tehlikeyi göze alarak sergilemeye çalıştık. Şiddet eylemcileri arasında "sağcıdır, solcudur" ayrımı gözetmeden, herbirini en ağır satırlarla suçlayan yazılar yazdık, yayınlar yaptık. Kahramanmaraş sokaklarından oluk oluk kan akarken, "Asil kısrak binicisini beğenmedi" gibisinden satırlar yazmadık. Halkı kıyıma kışkırtmaktan sanık siyasal örgütleri kurtarabilmek için askeri savcılara, yargıçlara gözdağı vermek isteyen yazıları kaleme almadık. Sağcı, solcu, kim olurlarsa olsunlar, katillere, katil çetelerine karşı çıktık. Devlet bankalarından verilip de geri gelmeyen milyarlık kredileri, işçinin alınterinden çalınıp, sırtı kalın müteahhitlere peşkeş çekilen milyonları, gecekondu kirası karşılığı kapatılan benzin istasyonlarını yazdık; bunların herbirini belgeleyip, ilgililerin önüne sürdük.

Mıgırdıç Şellefyan'ın Türkiye'deki ilişkilerini sergilerken, bu sahteciye Türkiye Cumhuriyeti tarafından "diplomatik pasaport" verilmek üzere olduğunu yazdık. Şellefyan'ın dostları bunu hiç unutmadılar; ellerine gelen her fırsatta sövgü, iftira ve yalan çamuru ile üzerimize gelmeye çalıştılar.

İsterler ki susalım; isterler ki yazdıklarımızın hiçbiri hele bu dönemde yazılmasın. Bunun içindir ki, bizleri susturmak için türlü yollara başvururlar. Bizleri susturmak için başvurdukları ve ellerine yüzlerine bulaştırdıkları sinsi girişimleri ile ilgili ipuçları ellerimizdedir! Bunu da bilir, bunların açığa çıkmaması için köşelerinde kıvranıp, dururlar.

Evet yazacağız, susmayacağız. Bütün yolsuzlukları, kaçakçılıkları, pislikleri, cinayetleri tek tek sergileyeceğiz.

Kavgaysa, kavga.. Hadi buyurun bakalım! Şellefyanlar, Morenolar, Susarlar, Mitraniler, Camcıyanlar, Ilıcaklar, Kabaklılar, Gözeler, hadi gelin bakalım! Gelin, "milliyetçilik" adına gelin, üzerimize...

(Cumhuriyet, 4 Şubat 1981)

ZİR-AK, NEDİR?

ZİR-AK, Alet, Makina ve Reklam Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'dir Şirketin kurucuları, T.C. Ziraat Bankası Personel Yardımlaşma Vakfı, Akdeniz Haber Ajansı, Uğur Reyhan, Özcan Ergüder ve Nuri Eren'dir. Şirketin kuruluşu 16 Şubat 1977 tarihli Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde yayınlanmıştır.

Şirket, reklamcılık yanında, "her türlü zirai motorlu araç, alet, makina ve teçhizatın, zirai ilaçlama uçak ve helikopterleri, ilaçlama maddelerinin ithali, pazarlaması, her türlü motor, motorlu araç ve yedek parçalarının imali, ithali, pazarlaması, kiralanması, elektrikli araç ve gereçlerin ithali, mümessillik işlerinin yapılması, gıda sanayi tesisleri kurulması, her türlü termik santral araç ve gereçlerinin ithali ve bu işlerin mümessilliğini yapmak, gemi inşaa ve ithali, deniz, hava, kara araç ve gereçlerinin ithali, bunların mümessillik işleri, sivil havacılık araç ve gereçlerinin ithali, içerde ve dışarda, orta ve kısa vadeli borçlanma işleri, her türlü ihracat ve ithalat, gayrimenkul alıp, satmak" gibi işlerle uğraşacaktır.

Bir haber ajansının bu işlerle ilgisi nedir, diye sorarsanız, o zaman hemen Akdeniz Haber Ajansını da yakından tanımak gerekecektir. Tanıyalım:

Akdeniz Haber Ajansı, Uğur Reyhan, Özcan Ergüder, Ömer Öztürkmen, Kemalettin Özbayraç, Alpaslan Başakçı, Yaşar Güngör ve Aydın Erdoğan'ın yanında, Anadolu Bankası ve Turizm ve Tanıtma Bakanlığınca kurulmuştur.

Anadolu Bankası Yönetim Kurulu Başkanı Osman Kibar, Yönetim Kurulu üyesi Tekin Erer'dir. Erer, Sonhavadis, Kibar da Tercüman gazetesi yazarlarındandır

Akdeniz Haber Ajansı, Anadolu Bankasından senet karşılığı kredi kullanmaktadır. Bu krediler, Uğur Reyhan, Orkan Teknik A.Ş., ZİR-AK A.Ş.'nin borçlu olduğu hatır senetleri ile işlem görmektedir. Tercüman gazetesi, Ak Ajansın bir kısım borçlarına da kefil olmuştur.

Uğur Reyhan, Tercüman gazetesinin Ankara temsilcisidir Osman Kibar, Tercüman'ın yazarlarındandır. Ve Anadolu Bankası, bir yandan Uğur Reyhan'ın kurduğu ajansa ortak olurken, aynı zamanda, Tercüman gazetesi sahibi Kemal Ilıcak'ın "azınlık ortaklıkları ile takviyeli" şirketi Tarım-San'a ve Morsu ve Oto

Kırklar Şirketlerine kredi vermektedir. Biz bu ilişkileri sergilediğimiz zaman da bankanın Yönetim Kurulu üyesi ve Sonhavadis gazetesi yazarı Tekin Erer'den sövgüler gelmektedir

Düzen ne güzel kurulmuş görüyorsunuz!

ZİR-AK kurulduğunda, şirketin Yönetim Kurulu Başkanlığına Prof. Fahir Armaoğlu getirilmiştir. Armaoğlu o tarihte "Ziraat Bankası Genel Müdürlük Özel Müşaviri" bu tarihte de Tercüman gazetesi yazarı ve TRT Yönetim Kurulu üyesidir!

Şirket kurulur kurulmaz, devlet bankaları olan Ziraat ve Halk Bankalarının reklamcılık işlerini üstlenmiş ve bu bankalardan reklam karşılığı paralar almıştır. Şirketin, kurulur kurulmaz Ziraat Bankası'ndan aldığı para 700 bin TL'dir ZİR-AK'ın, Uğur Reyhan'ın yüzde 45 payına sahip olduğu "Ak İnşaat ve Sanayi A.Ş."ye ortak edilmesi için çalışmalar yapılmış; şirket gübre, demir çelik, zirai araçlar, traktör, ağır yol ve inşaat makinaları, jeneratörler, kaynak makinaları gibi alanlara el atmıştır. Şirket, yurtdışı finans kuruluşları ile de ilişkilere geçerek bazı bağlantılar kurmuştur

Ziraat Bankası Yardımlaşma Vakfı, 5.4.1979 tarihli Genel Kurul toplantısı sonunda, şirketteki paylarının bir kısmını Uğur Reyhan, Alpaslan Başakçı ve Ali Muzaffer Ilıcak'a devretmiştir

Bir devlet bankası, bir özel haber ajansına ortak oluyor, niçin?.. Bu ajans, dışalım, dışsatım ve savaş sanayii başta olmak üzere her alana el atıyor, nasıl?.. Bir devlet bankasının özel müşaviri, kurulan bu şirkete Yönetim Kurulu Başkanı oluyor niye?.. Bu şirket, aynı bankadan para alıyor, nasıl?..

Bütün bunları şunun için anlatıyorum: Bu beyler, gazetecilikten çok, bu işlerle uğraşıyorlar. Böyle olduğu için de sahibi oldukları, haber ajansları ve gazeteler eliyle siyasal iktidarları, devlet bankalarını ve devlet bürokrasisini etkileyip, yönlendiriyorlar İşin iç yüzü bu!

İşte bunun içindir ki, bizim sağcı gazetecilerle bir "kalem kavgamız" yoktur Biz, bu düzeni, bu düzenin girdisini çıktısını, kimlerin devlet desteği ile nasıl zengin olduklarını, son yirmi yılın zenginlerinin siyasal bağlantılarını ortaya çıkarmaya çalışıyoruz. Onlar da yalanla, küfürle, iftira ile bizleri sindirmeye ve susturmaya çalışıyorlar Ama susmayacağız, susturamayacaklar! Düzenle böylesine ilişkileri olanların, bu düzeni savunmalarından başka ne yapmaları beklenir? Elbette görevlerini yapıyorlar,

Evet, önceki gün gazetelerde bir haber okuduk; "Devlet, Anadolu Ajansı dışındaki haber ajanslarından mali desteğini çekecekmiş." İyi güzel ama bu türlü destekler ne olacaktır?

Habercilikten savaş sanayiine!.. İyi iyi, maşallah, maşallah!...

(Cumhuriyet, 5 Şubat 1981)

İŞGÜZAR'DAN SONRA...

Sosyal Güvenlik eski Bakanlarından Hilmi İşgüzar, görev süresi ile ilgili yolsuzluk savları nedeniyle önümüzdeki günlerde Anayasa Mahkemesi'nde yargılanacaktır.

Eski başbakanların, bakanların ve devletin çeşitli birimlerinde devlet adına harcama yapan bürokratların, haklarındaki yolsuzluk savlarıyla ilgili olarak hesap vermeleri, hiç şüphesiz devletin saygınlığını arttırıcı işlemlerden biridir. Geçmiş dönemlerde, çürüyen parlamento çatısı altında, ne ayıp ki, bu tür yolsuzluk savları kesin işlemlere bağlanamamış, çeşitli ayak oyunları ve içtüzük engellemeleri ile yolsuzluk dosyaları hasıraltı edilmiştir

İşgüzar dosyasının, Milli Güvenlik Konseyi'nce Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmesi, yıllarca hasıraltı edilen dosyalara da sıranın bir gün geleceği izlenimini vermektedir. Bu nedenle, İşgüzar ile ilgili işlemleri sevindirici bir başlangıç sayıyoruz.

Sosyal Güvenlik eski Bakanlarından İşgüzar ile ilgili Soruşturma Komisyonu raporunu, bir hukukçu titizliği ile okuduğumuzda, Soruşturma Komisyonu'nun bir çok olayı kanıta bağlamış olduğunu gözlerimizle görüyoruz.

Bu konulardan birkaçını, o günlerde, kısıtlı olanaklarımızla incelemiş ve İşgüzar ile ilgili yanıt bekleyen sorular olduğunu vurgulamıştık. Şimdi artık söz adaletindir. Artık hep birlikte "Yüce Divan" görevi yapacak olan Anayasa Mahkemesi kararını bekleyeceğiz.

Okurlarımız anımsayacaklardır, gazetemizde muhabir arkadaşlarımız ve ayrıca bu köşenin yazarı olarak ben, birçok yolsuzluk olayına değinmiş, devlet ihaleleri ile ilgili dosyaları gözler önüne sermeye çalışmıştık. Gazetemizde yer alan ve yanıt bekleyen bir sürü yolsuzluk savı, bürokrasi çarkları ara-

sında çürümeye terkedilmiş, bır kısmı da gün ışığına çıkarılmıştır.

Bu köşede SSK ihaleleri ile ilgili dosyalara değindik; hiçbir yanıt alamadık. Geçmişte, mobilya yolsuzluğunda ve İşgüzar olayında da, önce kimse bu gibi sorulara yanıt vermek istememiş, ancak sonradan, bütün gerçekler, sergilerdeki işporta malları gibi gözler önüne serilmiştir.

Daha önce değinip de yanıt alamadığımız konulardan biri, Bayındırlık Bakanlığı'nca 1979 fiyatlarına göre 48 milyar lira keşif bedelli Ankara-İstanbul demiryolu üzerindeki bir milyar T.L. keşif bedelli "Ayaş Tüneli" ile ilgili dosyalardan kaynaklanmaktadır. 48 milyar lira keşif bedelli demiryolu üzerindeki Ayaş Tüneli, 31.1.1976 tarihinde "Nurol İnşaat ve Ticaret Kollektif Şirketi"ne ihale edilmiştir. Tüneldeki inşaat fiyatları, 1 Mart 1978 gün ve 5/1599 sayılı kararnameye göre saptanmaktadır Bu kararnameye göre, "tünel uzunluk zammı" adıyla yüklenici firma tarafından istenen ek ödemelerin, inşaatın "yapıldığı tarihteki" birim fiyatları esas alınarak yapılması gerekmektedir

Yüklenici firma, bu kararnamenin açık hükümlerine karşın, ödemenin, inşaatın "bittiği tarihteki" birim fiyatlarına göre yapılmasını istemiştir. Firmanın bu isteği, Bayındırlık Bakanlığı Yüksek Fen Kurulunca ve ayrıca Bayındırlık Kurulunca, ayrı ayrı ele alınmış ve reddedilmiştir

Bu arada hükümet değişikliği olmuş, yüklenici firmanın istemini reddeden kurul üyeleri görevlerinden alınmış ve adı geçen firmaya, istem doğrultusunda, bir çırpıda 55 milyon lira ödeme yapılmıştır. Daha sonra da 11.3.1980 gün ve 8/505 sayılı kararnamenin 7 maddesine bir hüküm konularak yapılan haksız ödemelere yasal kılıf hazırlanmaya çalışılmıştır Yapılan bu değişikliklerden sonra yüklenici firmaya daha ne kadar ödeme yapılacağı belli değildir.

İşgüzar soruşturmasından sonra, öteki Bakanlar için de benzeri soruşturmalar açılırsa, kimbilir daha neler çıkacak? Bakan ve müsteşar çocuklarının hangi firmalarda çalıştıkları, bu firmaların, bu bakanlıklardan ne gibi işler aldıkları, vs. vs...

Vesaire efendim, vesaire!..

(Cumhuriyet, 6 Şubat 1981)

TEKZİPTİR...

Yazarınız Uğur Mumcu'nun HACHETTE'i hedef alan ve 24.12.1980 tarihli gazetenizde intişar eden makalesini okudum.

Fransa'nın en büyük holdinglerinden birisinin, gene Fransa'daki HACHETTE hisselerinin çoğunluğunu ele geçirmesi, ve bu holdinge bağlı şirketlerden birisinin de silah imal etmesini bir vesile ittihaz ederek, olay yaratacak büyük bir skandala parmak basmışçasına, HACHETTE'in Türkiye'deki mümessilini aramakta ve müteakip makalelerinde de "haydi konuşsanıza" cinsinden tahriklerde bulunmaktadır

Meselenin aslını araştırması ve hatasını düzeltmesi için bir müddet bekledim. Gazeteci değilim ama, kitleleri inandırmayı hayal eden bir yazar için, doğru ve inandırıcı haber vermenin de gazeteciliğin ilk prensiplerinden birisi olduğunu iyi bilirim.

Hemen şunu belirteyim ki, başında bulunduğum HAŞET KİTABEVİ A.Ş.'nin Fransa'daki HACHETTE firması ile, mezkur yabancı firma iki buçuk yıl önce Türkiye şubesini kapatıp giderken, prensipte anlaşmaya varılan İSMİN DEVAMI ve HACHETTE tarafından dünyada dağıtımı yapılan çeşitli yayınların Türkiye Bayiliği anlaşması dışında hiçbir alakası yoktur Yazarınız Mumcu, bir bardak suda fırtınalar koparmadan önce bu hususu iyice tetkik edebilseydi...

Üstelik Fransız HACETTE'in, bir şirketi de silah imal eden bir holding tarafından satın alınması, temsilcisi olsaydık bile, bize ne gibi bir leke getirebilirdi acaba?.. Bu mantığı anlamak kolay değil. Mumcu'nun bunu bir suçmuş gibi gösterme gayreti açık olduğuna göre, bu suçun delillerinin de neler olduğunu açıklaması gereklidir.

Türkiye'ye giren Time, Newsweek, Herald Tribune, Daily Telegraph, Daily Mail, The Times, Suddeutscher Zeitung, Frankfurter Allgemeine, Le Nouvel Observateur, L'Express, Paris Match, Jours de France, Le Figaro, Le Monde, Burda gibi yabancı gazete ve mecmuaların yanısıra, okulların yabancı dil eğitimi için ihtiyaç duydukları İngilizce, Fransızca ve Almanca ders kitaplarının dağıtımı HAŞET KİTABEVİ A.Ş. tarafından

yapılmaktadır. O halde, bu yayınların hiçbirisini kimse alıp okumasın, belki üzerlerine BARUT KOKUSU sinmiştir.

Değerlendirmeyı okuyucunun takdirine bırakıyorum.

Kenan Eren
HAŞET KİTABEVİ A.Ş.
Umum Müdürü

(Cumhuriyet, 7 Şubat 1981)

TERÖRÜ TANIMAK...

Terörü nasıl değerlendiriyoruz?

Terörün bir "polisiye" yanı vardır. Bu, devletin güvenlik kuvvetlerini ilgilendirir. İstihbarat alınır, operasyonlar düzenlenir, sorgular yapılır ve terörist, mahkemelere teslim edilir. Bundan sonra yargılamalar başlar; savcılar iddianamelerini hazırlar, sanıklar ve avukatları savunmalarını yaparlar, mahkemeler de kararlarını verirler

Terörün devlet güvenliğini ilgilendiren yanı, siyasal iktidarın üst birimlerince ele alınır. Terörü, yurtdışından yöneten var mı? Varsa, bunlar kim? Hangi ülkenin gizli servisleri, terörü yönlendiriyor? Terörün uluslararası boyutları ile Türkiye genelinde yaşanan terör arasında bir ilişki var mı? Bu kadar silahı Türkiye'ye kim sokuyor, hangi ülkeler bu kaçakçılığa göz yumuyor? Örneğin, bir NATO ülkesinde üretilen silah, bir Varşova Paktı üyesi ülkenin topraklarından geçip, ülkemize nasıl sokuluyor? Terörün, ülkemizdeki etnik özellikler üzerinde çok yönlü bir planı var mı? Bölge barışı açısından terörün önemi nedir, amacı nedir?

Bunları bir yana bırakıyorum. Bütün bunların dışında, terörün, sosyologlar, ekonomistler ve psikologlar tarafından incelenecek başka özellikleri de vardır.

Geçenlerde Tıp Fakültesi'nde görevli bir öğretim üyesi dostum anlatıyordu; ateşli hastalıklara tutulmuş insanlara, doktorların gelişigüzel "antibiyotik" vermeleri çok sakıncalıymış; çünkü, ateş yapan mikrobun kimliği ve özelliği tanınma-

dan verilecek antibiyotikler, kısa bir süre hastanın ateşini düşürmüş, ancak, bu antibiyotik, hemen hastanın bünyesinde bir bağışıklık yaratır ve bundan sonra verilecek ilaçların etkisini azaltırmış; bunun için, önce "boğaz kültürü" denilen bir işlem yapılır, hastanın boğazındaki mikrop saptanır, ancak bundan sonra mikrobu yok edecek türden bir antibiyotik verilirmiş...

Terörün, siyasal, ekonomik, sınıfsal ve psikolojik nedenlerini tanımadan alınacak önlemlerin uzun süreli ve kalıcı olması kolay görünmüyor. Polisiye önlemler, atılacak adımlar, ateşli hastanın ateşini belli bir süre için düşüren antibiyotikler gibi, geçici bir rahatlık sağlıyor Bundan sonra, devletin, olaya, çok başka gözle bakmasını gerektiriyor.

Öyle sanırım ki, terörün, çeşitli nedenleri arasında, işsizlik önemli bir yer tutmaktadır. Sağda ve solda acımasız olaylarda görev alanların bir kısmının "boşta gezer" olması, bu gözlemi doğrulamaktadır. Türkiye gibi karmaşık sınıfsal yapılı bir ülkede, teröre, her sınıftan insan katılmaktadır. Bu da doğrudur Ancak, karşılaştırmaları, 12 Eylül öncesi olayları veri alıp, yaparsanız, yaşadığımız bu dönemde, "lümpen" dediğimiz sınıfsal özü olmayan birtakım insanların sağ ve sol şiddet eylemlerinde yaygın biçimde görev aldıklarını görmezlikten gelemezsiniz.

"Lümpenleşme" düzensiz kentleşmenin başlıca sonuçlarından birisidir. Köylerden kentlere akın eden ve kentlerde iş bulamayan yığınların "maceracı" eylemlerde görev almaları kolaylaşmaktadır. Terör pazarı da bu tür insanlara gereksinme duymaktadır. Kültürsüz, gözü kara, düzenden umudunu kesmiş, işsiz ve güçsüz bir sürü insan, tek yönlü kışkırtmalara kapılarak, eline silah alıp eylemlere katılmaktadır. Lümpen kökenli sağcı terörist ile lümpen kökenli solcu teröristin bilinçaltı duyguları da birbirine benzemektedir.

Terörün, devlet güvenliğini ilgilendiren özellikleri dışında, bir de araştırmaya, tartışmaya açık bu yönleri de vardır.

Yarın için terörsüz bir Türkiye istiyorsak, konunun bu yanlarını da anlamak ve anlatmak zorundayız. Terörün, sınıfsal ve ekonomik nedenleri ile birlikte kitle ve birey psikolojisi ile ilgili özelliklerini araştırmak da Türk aydınına düşen görevdir.

Terörden kurtulmak istiyorsak, önce terörü, bütün yönleri ile tanımak zorundayız.

Yanıt:

Dün bu köşede Hachette'in mahkeme eliyle gönderdiği tekzibi okudunuz.

1 Bu konuya, daha geçenlerde, Kemal Ilıcak'ın mektubu nedeniyle değinmiş ve ünlü silah üreticisi Matra adlı firmanın eline geçen Hachette'in Türkiye'deki temsilci ve sahiplerinin adlarını okuyucularımın merakını gidermek için yayınladığımı vurgulamıştım. Bu ilişkiden herhangi bir "suç karinesi" çıkarmış değilim. Hachette'in sorumlusu, fazla yabancı yayın okumaktan Türkçe yapılan yayınları anlamakta güçlük çekmektedir. Bu eksikliğin giderilmesi için gazetemizin sık sık okunmasını salık veririz.

2 - Söz açılmışken, daha üç gün önce yayınladığım "Zir-Ak Nedir?" başlıklı yazıda, Tercüman Gazetesi Ankara temsilcisi Uğur Reyhan ile birlikte, senetlerini Tercüman Gazetesi'nin imzaladığı "Akdeniz Haber Ajansı"nın "harp araç ve gereçleri" dışalımı, temsilciliği ve sanayi konularında çalışmalara giriştiğini açıklamıştım. "Harp araç ve gereçleri"nin bir parça barut koktuğunu da Hachette sorumlusuna anımsatırım.

Evet efendim, yok mu başka "tekzip" eden?..

(Cumhuriyet, 8 Şubat 1981)

"İNKILAP VE KADRO"

"İnkılap ve Kadro" Atatürk'ün izni ve desteği ile yayın hayatına atılan bir derginin adıdır

1932 ile 1935 yılları arasında yayınlanan "İnkilap ve Kadro" Kemalist dünya görüşünü açıklamayı ve benimsetmeyi amaçlayan bir yayın organıydı. Şevket Süreyya Aydemir, Yakup Kadrı Karaosmanoğlu, Vedat Nedim Tör, İsmail Hüsrev Tökin, Şevki Yazman ve Burhan Belge tarafından çıkarılan "İnkılap ve Kadro" ilk sayısında amaçlarını şöyle özetliyordu:

Türkiye bir inkılabın içindedir. Bu inkılap kendine prensip ve onu yaşatacaklara şuur olabilecek bütün nazari ve fikri unsurlara maliktir. Ancak bu nazari ve fikri unsurlar inkılaba ideoloji olabilecek bir fikriyat sistemi içinde terkip ve tertip edilmiş değildir. Gerek milli mahiyeti gerek beynelmilel şumul ve tesirleri itiban ile, tarihin en manalı hareketlerinden biri olan inkılabımızın zatında mündemiç bu ileri fikir ve prensip unsurlarını şimdi inkılabın seyri içinde ve onun icaplarına uygun bir şekilde izah işi, bugünkü Türk inkılap münevverliğine düşen vazifelerin en acil ve en şereflisidir...

Kısa adıyla "Kadro" dergisi, Atatürkçülüğün ekonomik uygulamalarını savunan ve bu politikaya "Milli Kurtuluş Devletçiliği" adını veren bir siyasi hareketin adıdır "Kadro" Marksizm ve faşizm karşısında, Kemalizm'in özgün ve ulusal özelliklerini belirlemiş ve Kemalist devrimi sonuna kadar savunmuştur.

Genç Türkiye Cumhuriyeti, bütün dünyayı sarsan "1929 Dünya Ekonomik Buhranı"nı, Atatürk'ün sımsıkı bağlı bulunduğu "planlı devletçilik" ile aşmasını başarmıştır. "Kadro" bu başarıyı savunur. Kadro, Atatürkçü politikayı, planlı devletçilikte, ulusal bağımsızlıkta ve sürekli yeniliklerde bulur. Kadro'nun felsefesi budur.

Kadro'nun bu çabaları, bir yandan iş çevrelerinin, öte yandan da bağnaz Marksist'lerin tepkileri ile karşılaşır.

Kadro dergisinin tarih içinde en önemli katkılarından biri, İtalyan faşizminin yükselmeye ve yayılmaya başladığı yıllarda, Kemalizmin faşizme karşı takındığı tutumu savunmasıdır.

Özetle, "Kadro" gerek Marksist-Leninist sisteme, gerekse faşist devlet anlayışına karşı, Kemalizm'in, ekonomik siyasetini ve "planlı devletçiliğe" bağlı özünü savunan bir siyasal hareketin adıdır.

Kemalizm, antiemperyalist başkaldırma ile başlayan, ulusal devrimler, planlı devletçilik ve laik dünya görüşü ile gelişen "ilerici" bir ulusal eylem ve ideolojinin adıdır. Kadro, bunu belirler.

Atatürk'ün laiklik ilkesini, halkçılık ilkesini, milliyetçilik ilkesini nasıl Atatürkçülü'kten ayırmak olası değilse, Atatürkçülüğü, devletçilikten ayırıp yorumlamaya da olanak yoktur. "Planlı devletçilik" Atatürkçülüğün başarı ile uygulanmış vazgeçilmez ilkesidir.

Atatürkçülük, Kemalizm, kadrocuların belirlediği gibi, kendine özgü ulusal bir devrimin adıdır Atatürkçülüğün dün, nasıl Marksizm ile bir ilgisi yoksa, bugün serbest piyasa ekonomisine dayalı "Friedmanizm" ile de bir ilgisi yoktur!

Kemaliz'min kaynakları, liberal ekonominin "monoterizm" adı verilen ideolojilerinde değil, ulusal tarihimizin antiemperyalist köklerinde aranmalıdır.

Eğer yaygın deyişleri kullanacaksak, liberal ekonomi de Atatürkçülüğe açıkça aykırı bir "yabancı ideoloji" değil de nedir acaba?.. Evet, düşünelim ve tartışalım...

(Cumhuriyet, 9 Şubat 1981)

AKİDE VE KESME ŞEKERİ...

Şekerbank'dan bir milyar 334 milyon lira kredi alıp da bugüne dek bu borçlarını ödemeyen değerli "hür teşebbüs Mensupları" ile ilgili yayınlarımızla, Şekerbank kredilerinin, akide şekeri gibi emilerek yendiğini kanıtlamıştık. Bu değerli işadamları, şeker hastalığına tutulmuş olacaklar ki, aldıkları krediyi geri vermeyi unutmuşlardır!..

Bugün de Şekerbank'ın kurucu ortaklarından Şeker Fabrikaları A.Ş. ile ilgili bazı konulara kuşbakışı göz gezdirerek bu kuruluşun paralarının da birtakım müteahhitler tarafından nasıl, kesme şekeri gibi, kıtır kıtır yendiğini ortaya koymaya çalışacağız.

Şeker Fabrikaları A.Ş. Yönetim Kurulu, 5.6.1980 gün ve 1474/24-1475/-75.9 ve 11 sayılı kararları ile kurum inşaatlarını yapmakta olan müteahhitlere bir çırpıda yüzde otuz fiyat farkı vermiştir. Yani, Bayındırlık Bakanlığı birim fiyatlarına yüzde otuz oranında zam yapılmış ve müteahhitler, bu zam sonucu yaklaşık bir buçuk milyar lira ek ödeme almışlardır.

Ayrıca, müteahhitlerle yapılan sözleşmelerde değişikler yapılarak, şirketin inşaatlara verdiği demir ve çimento bedellerinin yüzde yirmi beşi oranında müteahhitlere kazanç da sağlanmıştır Bu kazancın kuruma maloluş fiyatı, aşağı yukarı 250 milyon TL'dir.

Diyeceksiniz ki, son yıllarda inşaat maliyetlerinde artış olduğu için, şirket, müteahhitlere bu ödemeyi yapmıştır...

Bu yanıt pek tutarlı görünmüyor. Çünkü, geçen yılın Ağustos ayında Etimesgut Şeker Fabrikaları alanında ihaleye çıkarılan 64 adet lojman, 210 milyon TL'ye bir firmaya ihale edilmiştir. Bu firmanın kabul ettiği birim fiyatlar, Bayındırlık Bakanlığı'nın kabul ettiği birim fiyatlardan yüzde 25 oranında düşüktür!..

Aynı kuruluşun, ihaleye çıkartılan bir inşaatı, birim fiyatların yüzde yirmi beş oranında düşük bir fiyatla verilirken, aynı yıl içinde birtakım müteahhitlerin kabul edilen birim fiyatlarına yüzde otuz oranında zam yapmak pek tutarlı görünmemektedir

Çarşamba, Bor, Ilgın, Ağrı, Muş, Elbistan ve Van'da kurulmakta olan şeker fabrikaları inşaatlarında müteahhitlere ne kadar fazla ödeme yapıldığının araştırılmasında, herhalde, yarar vardır

Şekerbank'ın kredileri tadından yenilmez! Şeker şirketinin ihaleleri tatlı kazançlı! Arada bizim yaptığımız tatsızlık değil mi?

Ama alan razı, veren razı, bize ne? Bu paraları, bu kredileri alıp yemek "milli birlik ve beraberlik ruhuna" uygun düşmekte, ancak bunları yazmak "ideolojik" yayın sayılmaktadır.

Ne diyelim? Allah ağızlarının tadını bozmasın...

(Cumhuriyet, 10 Şubat 1981)

PLANLI DEVLETÇİLİK...

Atatürk ilkeleri bir bütündür Bu bütünü bölüp, parçalamaya olanak yoktur. Nasıl, laiklik ilkesinden soyutlanmış bir Atatürkçülük söz konusu olamazsa, devletçilikten ayrı bir Atatürkçülük yorumu da olamaz. "Planlı devletçilik", Atatürk döneminin iktisat politikasının özüdür. Bu tarihsel gerçeği hiçbir yorum değiştiremez.

1929 bunalımından sonra genç Türkiye iki yol ağızındaydı: Ya özel girişimci liberal bir yol izlenecek ya da planlı devletçilik yoluna sapılacaktı, öyle yapıldı.

Atatürk döneminin başarısı, liberal ekonomi yerine planlı devletçilik yolunun izlenmesindendir.

Atatürk, 1929 dünya ekonomi bunalımından sonra gerçekten iki seçenekle karşı karşıya kalmıştı. Birinci seçenek, o tarihlerde "Serbest Fırka" adıyla kurulan, liberal kapitalist gelenekçi ve tutucu bir partinin yaydığı ve savunduğu özel girişime dayalı liberal yol, ikinci seçenek ise "Kadro Dergisi" tarafından savunulan "planlı devletçilik" uygulamalarıydı. Atatürk, bu ikinci seçeneği uygun buldu ve Türkiye bu bunalımın yıkıntılarından ancak "Planlı Devletçilik" ile çıkmasını bildi.

"Kadro Dergisi" bir çoğunun sandığı gibi "Marksist" görüşlü bir yayın organı değildi. Kadro, gözlemleri ve çözümleri ile Marksizm'den temel noktalarda ayrı düşmekteydi. Ancak, Kadro'nun liberal ekonomiye, liberal ekonominin siyasal rejimi olan faşizme karşı takındığı tavır da çok açıktı. Kadro bu yüzden birçok çevrenin boy hedefi olmuştu. Kadro Dergisi, Ankara İktisadi ve Ticari ilimler Akademisi'nce iki ciltlik bir kitap olarak yeniden yayınlanmıştır Doçent Cem Alpar'ın özenli çalışmaları sonucunda yayınlanan Kadro Dergilerinde, Kadro yazarlarının Kemalizm'e getirdikleri yorumları bugün, dikkatle okuyoruz. Atatürk'ün sağlığında ve Atatürk'ün desteğinde çıkarılan Kadro Dergilerinde "antiemperyalist" ve "antikapitalist" düşünceler savunulmakta ve çözüm yolları önerilmektedir.

Kadro'nun başyazarı Şevket Süreyya Aydemir'in sonradan "İnkılap ve Kadro" adıyla bir kitapta topladığı yazılarda da Kadro hareketinin siyasal çizgisi izlenebilir. Kadro, Marksizm dışında bir çözüm göstermekte, ancak, antikapitalist ve antiemperyalist düşünceleri savunmaktadır.

Marksist açıdan Kadro'nun savunduğu, önerdiği ve benimsediği çözüm yolları o günden bu yana çok tartışılmıştır. Kadro, kendi çizgisinde tutarlıdır. Onlara göre, o tarihlerde, Türkiye'de büyük sınıf çelişkileri yoktur. Dünya ölçüsünde kapitalizm, "metropol koloni nizamına" dayanır. Temel çelişki, sömüren ülkelerle sömürülen ülkeler arasındadır Bu nedenle "ön planda" olan, Marksizm'in ön gördüğü "sınıf savaşları" değil, "milli kurtuluş savaşlarıdır"; Kadro'nun yaklaşımı budur Ve bu yüzden Kadro, "mlli kurtuluş devletçiliği" adını taktığı, Türkiye'ye özgü bir ekonomi siyaseti uygulanmasını ister. Bunlar, aynı zamanda Atatürk'ün düşünceleridir

Bu görüşlerin Marksizm'le, tarihsel maddecilikle bir ilgisi yoktur; tersine bu görüşler, Marksizm'e temelden yabancıdırlar. Kadrocular devlet kapitalizmi önerirler; Leninist uygulama ise kollektivist esaslara dayanır. Ancak kadrocu görüşler, "piyasa ekonomisine" liberal düzene, tekelci kapitalizme de karşıdırlar. Marksizm sınıfsallığı, Kadrocular ise ulusallığı ön planda tutmaktadırlar.

Kadro, Türk devriminin ulusal temellerini araştırmaya, devrimin kendine özgü niteliklerini belirlemeye ve Kemalist ideolojiyi benimsetmeye çalışan katıksız Atatürkçü bir yayın organıydı.

Evet, yine aynı noktaya geliyoruz. Nasıl laiklik ilkesi olmadan, cumhuriyetçilik ilkesi olmadan, milliyetçilik, halkçılık ve devrimcilik ilkesi olmadan Atatürkçülük olmazsa, devletçilik ilkesinden ayrı bir Atatürkçülük de olmaz; çünkü Atatürkçülük bir bütündür, bölünmez ve parçalanmaz.

Ama denir ki; Atatürk'ün devletçilik uygulamalarını yaptığı dönemdeki ekonomik koşullarla bugünküler çok farklıdır...

O zaman kolayı var Bankerlerle bankaların yarıştığı, dışarda borca, içerde yüksek faize dayalı bu liberal düzene, bu piyasa ekonomisine bir başka ad bulunmalı!

Çünkü ekonomide Atatürkçülük demek, "planlı devletçilik" demektir.

(Cumhuriyet, 11 Şubat 1981)

"MODEL!.."

Sovyetler Birliği, bir Varşova Paktı üyesi olan Polonya'da klasik Marksist-Leninist yapının çatlamasına izin vermez. Bunun başlıca iki nedeni varsayılır Birinci neden, Moskova'nın Polonya'yı kendi savunması açısından bir güvenlik halkası olarak görmesidir İkinci neden, Moskova'nın ideolojik ve siyasal öncülüğündeki klasik Marksist-Leninist yapının Polonya'da çökmesi, Doğu Avrupa'daki öteki sosyalist ülkelerde de bu yolda girişimlerde bulunulması olasılığının belirmesidir.

Sovyetler, Brejnev doktrini gereğince, "Marksist-Leninist" modelin çökmesine izin vermezler. Verirlerse, bu, Mosko-

va'nın sıyasal, askeri ve ideolojik öncülüğünün tehlikeye girmesi demektir Bunun için gerekirse, askeri müdahalede de bulunurlar Macaristan ve Çekoslovakya örnekleri, henüz belleklerdedir.

"Süper güç" dediğimiz büyük devletlerin kendi egemenliğinde ya da doğrultusundaki ülkelere bakış açıları budur. Aynı bakış açısını, Birleşik Amerika karşısında sosyalist Devlet Başkanı Allende'nin dramatik serüveninde de bulmak olasıdır. Pentagon generalleri, Güney Amerika'da halk oyuyla gelişen bir Marksist harekete izin verilirse, bunun, Şili modelinin, ötekı Güney Amerika ülkelerine de örnek olacağından endişe ederek, Allende'yi kanlı bir darbe ile devirmişlerdir.

Çağımız, sosyal adalet ve siyasal özgürlükler çağıdır Sosyal adalet ile siyasal özgürlükleri belli dengelerde tutmayan ülkelerde çeşitli huzursuzlukların başgöstermesi doğaldır. İşsizlik, enflasyon ve üretim düşüklüğü, sosyal adaletten yoksun toplumlara özgü hastalıklardır. Sosyal adaleti, belirli ölçülerde sağlamış ülkelerdeki başlıca huzursuzluk kaynağı ise siyasal özgürlüklerin tanınmamış olmasıdır.

Böylesine huzursuzluklar içinde kıvranan ülkeler, ABD ve Sovyetler Birliği'nin yüksek gerilim alanı içine düşmekte ve bu gerilim ters yönden gelen iki ayrı etki ile günden güne artmaktadır. Polonya'da yaşanan budur ABD'nin yeni Devlet Başkanı Reagan, başkanlık koltuğuna oturur oturmaz, soğuk savaş rüzgarları estirmeye başlamış; buna karşı, Brejnev doktrininin uygulanacağını belirten göstergeler de devreye sokulmuştur Şimdi Polonya bu yüksek gerilimin tam odak noktasındadır

Brejnev, bir başka Romanya'ya, bir başka Yugoslavya'ya izin vermek ve örneklerin çoğalmasına yeşil ışık yakmak eğiliminde değildir Çünkü bu eğilimler artarsa Sovyetler'in dünya genelindeki ideolojik öncülüğü sarsılır Ayrıca Polonya modeli başarı sağlarsa, Doğu Avrupa'da klasik Marksist-Leninist yapının dışında arayış özlemleri yoğunluk kazanır Sovyetler, bu tür gelişmeleri, hem kendi egemenliğine hem de "detant" adı verilen yumuşama sürecine karşı bir tavır olarak görme eğilimindedir.

ABD, Güney Amerika'da demokratik sosyalizmin gelişmesine ve "model" olarak kök salmasına izin vermedi. Sovyetler de Polonya'da klasik Marksist-Leninist yapının çökmesine izin vermek istemez.

Ancak, Sovyetler Çekoslovakya ve Macaristan olaylarında görüldüğü gibi, açıkça bir askeri müdahaleyi göze alırlar mı? Yoksa açık bir askeri müdahale yerine, Polonya Silahlı Kuvvetlerini grev hakkı peşindeki işçilere karşı yönetime el koymaya mı zorlarlar?

Bunları bilemeyiz. Ama bizler, Türk basınında kalem sahipleri, sağcısı ve solcusuyla çok dikkatli olmak zorundayız. Eğer sağ basındaki değerli arkadaşlarımız gibi, Polonya işçilerine "hak" gördüğümüzü Türk işçisine "yasak" sayarsak, o zaman, dünya çapındaki ABD-Sovyetler kutuplaşmasında ister istemez, bir tarafın propagandasına hizmet etmiş oluruz!..

Bizim tavrımız ise çok açıktır Serbest seçim, genel oy, toplumun her kesimine düşünme ve örgütlenme özgürlüğü, grev ve toplu sözleşme hakkı ve kayıtsız koşulsuz bağımsızlık!..

Kendimize de böyle bir demokrasi isteriz, başkalarına da!..

(Cumhuriyet, 12 Şubat 1981)

YÜKLENİCİ...

"Müteahhit" bir işi üzerine alan kimse, demektir. Müteahhidin öz Türkçesi, "yüklenici"dir Devlet inşaatları, genellikle yükleniciye verilir Yüklenici, devletten aldığı para karşılığı, inşaatı tamamlar, teslim eder. Arada uyuşmazlıklar olur Uyuşmazlıklara rastlandığı gibi yolsuzluklara, fazla ödemelere de rastlanır. Bizler de bunları yazarız.

Kural böyledir· Bu konular basında yeralınca, devlet bürokrasisi içinde bir kovalamaca başlar; bakanlık koridorlarında cadı kazanları kaynatılır: Kim sızdırdı bu bilgileri?

"Tecrübe ile sabittir" derler; öyledir, deneyle kanıtlanmıştır, genellikle bu milyonları alanlarla, ödeyenler hakkında soruşturma yapılması yerine, bu bilgileri basına ulaştıranlar izlenir

Yüklenici firmaların ortakları bakanlık müsteşar yardımcılıklarında oturmaktadır; aldıran yoktur! Yüklenici firmalara ihale veren daire başkanları, bu yüklenici firmalarda çalışırlarmış, ilgilenen yoktur! Var mı, yok mu, bu dosyaları basına gösterenler. onlar, asılmalı, onlar kesilmelidir!

Basın da bir "kamu görevi" yapıyor Araştırıyor, inceliyor, yazıyor. Basınınki, bir çeşit denetim görevidir. Olağan yolların tıkandığı yerde basın, konuları kamuoyuna malediyor Çoğu zaman, bundan sonra kovuşturmalar hızlanıyor. Bunun için kimi bürokrat, bu işlerin basına yansımasından son derece tedirgin oluyor.

Son zamanlarda devlet ihaleleri ile ilgili bazı dosyalara kuşbakışı göz gezdirdik; bazı dosyaları da gazetemizdeki arkadaşlar sergilediler. Bayındırlık Bakanlığı'nda, Şeker Fabrikaları'nda ve SSK'da yüklenici firmalara yapılan fazla ödemelerle ilgili yayınları gazetemizden izleme olanağı buldunuz.

Yoksa bu yayınları yapmasa mıydık? Bizler, gazeteci olarak "Bize ne canım" desek, bu dosyaları bizlere ulaştıran namuslu bürokrat, "Aman benim başımı yerler" diye korksa, bu konular nasıl izlenecek, devletin hakkı nasıl savunulacaktır?

Elbette, evet elbette, bakanlık bürokrasisi içinde yüklenici firmaların dostları yakınları ve yandaşları bulunur Ve bir bakanlık içinde yüklenici firmaların çıkarlarını savunanlarla devletin hakkını gözetenler arasında kıyasıya bir savaş başlar. Sonunda kabak, çoğu kez olduğu gibi, namuslu devlet memurunun kafasında patlar. Namuslu devlet memuruna yol görünmüştür, haydi güle güle!

Yani anlaşılan, yıllarca, müteahhit firmalar, öz Türkçesi ile yükleniciler, inşaatlara değil, yolsuzlukları ortaya çıkaran namuslu devlet memurlarına yüklenmişlerdir!

Şimdi ben, kamuoyu önünde soruyorum:

Madde bir: Şekerbank'tan bir milyar 334 milyon TL. kredi alıp da bu kredileri geri vermeyen kişiler hakkında ne gibi işlem yapıldı ve bu işlemleri başlatanlara ne gibi yasa dışı yaptırım uygulandı? Madde iki: Şeker Fabrikaları inşaatları ile ilgili soruşturma açıldı mı?. Madde üç: Bayındırlık Bakanlığı Ayaş Tüneli inşaatı ile ilgili soruşturma ne oldu? Madde dört: SSK, Borçka Hastanesi, Kozaklı tesisleri, Ankara Orman Çiftliği Toplu Konutları, Eskişehir-Kütahya, Türk İş Kooperatifi inşaatları ile ilgili 579 milyonluk fazla ödeme, Karabük 5000 Evler, İl YSE Kardeşler İnşaatları ile ilgili soruşturmaları açtıranlar, başlatanlar nerede; bu namuslu devlet memurları hangi bürokrasi cenderesinin altında?

Ne demişler, devlet malı deniz, yemeyen domuz...

Domuz mu olsunlar?..

(Cumhuriyet, 13 Şubat 1981)

İLAÇ VE DENETİM...

İlaç konusunda devletçe gerekli ve yeterli denetim yapılıyor mu? İlaç denetiminin, yapım, satım ve kullanışında olmak üzere üç aşamada yapılması gerekir. Birinci aşama, ilacın yapımında uygulanacak denetimdir Yapımcı firma ilacı üretir ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'na başvurur Bakanlığın ilgili birimince gerekli denetim yapılır ve ilaca "ruhsat" verilir. İlaç, bu izinden sonra satışa çıkar.

Satışa çıkan ilacın ruhsat verildiği gündeki niteliklerini koruyup korumadığının denetimi nasıl yapılıyor? Korsan ilaç yapımcıları ile nasıl savaşılıyor? Alışkanlık yapan ve birey psikolojisinde yıkımlara yol açan ilaçlar, leblebi ve çekirdek gibi nasıl her isteyenin eline geçiyor? Bu aşamada bir denetim var mı, yok mu?

Kastomonu Valisi Sayın Sadullah Verel, il sınırları içinde "yaygın biçimde kullanma alışkanlığı edinilmiş ve misafirliklerde, düğünlerde şeker gibi ikram aracı ve içki yerine kullanılır hale gelen" ilaçlarla ilgili olarak çeşitli resmi kuruluşlara başvurmuştur.

Sayın Vali'nin bildirdiğine göre, halk arasında "alakuzu" olarak bilinen "Reyonel" "alakanat" olarak bilinen "Revonetart" "sarı kız, sarı bomba" olarak bilinen "Nembutal" "yedek şoför kriz" olarak bilinen "Propilamin Arsan" "optin kırmızı" olarak olarak bilinen "Bioptin" ve "beyaz" olarak tanınan "Efedrin Arsan Tb" ile "Efedrin Merck Tb" yaygın biçimde kullanılmaktadır.

Her ilacın yararı kadar zararı da vardır Eğer ilaç, yerinde, zamanında ve dozunda kullanılmazsa, yarar yerine zarar doğurur. Hele alışkanlık yapan ilaçlar, her hangi bir uyuşturucu kadar zarar yaratırlar Örneğin, halk arasında "alakuzu" olarak bilinen "Revonal"in sağlığa zararı, en az eroin kadardır! Günlük dilde "hapçılık" olarak anılan "uyuşturucu ilaç alışkanlığı" insan sağlığı bakımından son derece tehlikelidir.

Evet, bunlar denetleniyor mu? Bu ilaçların gerektiği gibi denetlenmediği çok açıktır Kastamonu Valisi'nin başvurusu, devlet olarak, bu denetimin işlemediğini ortaya koymaktadır

Türkiye'de ilaç denetimi 1262 sayılı "Tıbbi Müstahzarlar Kanunu" gereğince yapılmaktadır. Bu yasanın yetersiz kaldığı yaşanan deneylerle anlaşılmıştır Dünyada farmakoloji alanındaki son bilimsel gelişmeleri gözönüne alan bir yasaya şiddetle gerek vardır.

İlacın ruhsata, yani izine bağlanması, satışında izlenmesi, etkinlik ve risk oranlarının araştırılması, eski ilaçların yeniden gözden geçirilerek, yararsız ve zararlı ilaçların yasaklanması zorunludur.

Akla yatkın gelen bu yasal düzenlemelerin ve önlemlerin alınması pek o kadar kolay değildir. Çünkü, Türkiye'de ilaç sanayii dışa bağımlıdır. Ve ilaç işverenleri, toplumda etkin güce sahiptirler Bu nedenle belli ilaçları yasaklamaya yönelen çalışmaların engellerle karşılaşması doğaldır Çünkü ilacın "ticari" yanının "insani" yanına ağır bastığı da görülmektedir. Örneğin, 1976 yılında Dünya Sağlık Örgütü'nce yasaklanan "proctoclol" aktif maddesini içeren ve körlüğe yolaçan ilaç, bugün eczanelerde satılmaktadır. Ayrıca "cimetidine" aktif maddeli bir mide ilacının ani ölümlere yolaçtığının bilinmesine karşın, yine de bu maddeyi içeren ilacı kullananlar bulunmaktadır.

Peki denetim?.. Denetim yok!..

Yasaklanması gerekli ilaçlara, en azından, yasak sayılan ve yasaklara açıkça aykırı biçimde toplatılan kitaplar kadar önem verilse, bu sorun, bir ölçüde çözümlenmiş olurdu!

Bir trafik kazasında ölenlerin sayısını, bir anarşik olayda can verenleri, sakat kalanları belirlemek kolaydır. Bunları, hergün gözlerimizle görüyoruz.

Peki ya bu ilaçlar nedeniyle ölenleri ve sakat kalanları saptayacak herhangi bir istatistik çalışması var mıdır? Bunları biliyor, saptayabiliyor muyuz?

Bireyler gibi, toplumlar da, yıllardır belli ilaçlarla uyutulursa, bu tehlikeli alışkanlıklardan kurtulmak göründüğü kadar kolay olmuyor

Bu okuduklarımızdan ötürü başınıza ağrı girip, asabınız bozulmuşsa, alın bir sinir yatıştırıcı hap, kurtulun bu sıkıntıdan!

Hem değer mi canım?

(Cumhuriyet, 14 Şubat 1981)

NAYLON BASIN PUSUDA...

Basın İlan Kurumu'nun Genel Kurulu yarın toplanıyor. Yarınki Genel Kurul toplantısı için "naylon gazete" sahiplerinin çok yoğun kulis yaptıkları biliniyor. Resmi ilan yağması, yarınki toplantıda da önlenmezse, "korsan gazetecilik" bugüne dek tepe tepe kullandığı ayrıcalığı yine sürdürecek, atalarımızın dediği gibi, "böyle gelmiş, böyle gidecek..." Görünüş budur!

Bugüne dek naylon gazeteler üzerinde Basın İlan Kurumu denetimi niçin kurulamamıştır? Ortada bir gerçek var. Basın İlan Kurumu anıyla şanıyla görev yapıyor, ancak naylon gazete patronları da devletten çarptıkları milyonlarla mersedes arabalara kurulup geziyorlar! Nedir bunun anlamı?

"Naylon gazete" olgusu varsa, Basın İlan Kurumu bu denetim görevini yerine getirmemiş demektir. Tartışmaya bu noktadan başlamak gerekir. Adam, bir gazoz fabrikasının genel dağıtıcısı, ama bir naylon gazetede gazeteci görünüyor; adam, Devlet Demiryolları'ndan emekli memur, İzmir'de oturur, Ankara'da görev yapar görünür; adam, Başbakanlığa bağlı bir kuruluşun memuru, gazete kadrosunda görünür; adam, Arabistan'da futbol hakemliği yapmakta, Ankara'da gazeteci sayılır...

Basın İlan Kurumu, bugüne dek bunları nasıl saptayamamıştır?

Eşler gazete sahibesi, enişteler müessese, yeğenler yazıişleri müdürü; ayda devlet ne verdiyse, altıyüzbin, yediyüzbin, bir milyon, beraberce, "milli birlik ve beraberlik ruhu içinde" ceplerine indiriveriyorlar. Oh, yaşasın basın özgürlüğü!..

Yapılacak ilk iş şu. Çağırırsınız bu gazetenin gelmiş geçmiş sahip ve müessese müdürlerini; araştırırsınız gazetelerde çalışır görünen kişilerin kimliklerini; soruşturursunuz, gazete hangi tarihte ne satmış, genel dağıtım ne satış gösteriyor. Bundan sonrası, "naylon faturalar" ile satış gösteren sahteci bayileri denetlemeye kalır.

Böyle bir denetim yapılsa, devletten top top alınan kağıtların kimlere, nerelere gittiği araştırılır; o zaman, yasa dışı örgütlere kimlerin gazete kağıdı sattıkları anlaşılır, belki de terörün hiç umulmadık bir yönü ortaya çıkartılır.

Ama kim yapacak bu araştırmayı? Basın İlan Kurumu Genel Kurulu'nda gazeteciler bile doğru dürüst temsil edilmiyorlar

Örneğin, Ankara'da fiilen gazetecilik yapan sarı basın kartlı gazetecilerin çoğunluğunun kayıtlı bulundukları Çağdaş Gazeteciler Cemiyeti yerine üyesi olmayan gazetecileri bile kayıtlı üyeleri olarak gösteren Ankara Gazeteciler Cemiyeti, Basın İlan Kurumu'na temsilci göndermektedir. Örneğin, aynı Genel Kurula katılacak "Anadolu Gazete Sahipleri" Genel Kurulu, ilgili yönetmeliklere aykırı olarak toplanmış ve temsilci seçmiştir.

Yarınki Genel Kurul'da, naylon basın konusu nasıl ele alınacak bilmiyoruz. Ama "eski hamam, eski tas" devam ederse, bu hamamda, naylon gazete sahipleri kapkara kirlerini yine devlet ilanlarından bu taslara doldurulan paralarla keselemiş olacaklardır.

Haydi hayırlısı!

Said-i Nursi'nin Atatürkçülüğü(!)

28 Ocak günkü yazımda, Cemal Kutay'ın Atatürk İlköğretmen Okulu kitaplığında 20168 demirbaş sayı ile kayıtlanmış "Tarih Ne Zaman İbrettir" başlıklı kitabının 59'uncu sayfasının son satırlarındaki Said-i Nursi, bediüzzamanlık vasfını, değişen binbir kıymet ölçüsü içinde haşmetle sürdürüyor ve nesiller sonra huzur devirlerinin hasret ve ümidi oluyor, olmakta devam ediyor" bölümünü aktarmıştım.

1- Bu yazı ile ilgili olarak Cemal Kutay'dan çok sınırlı bir anında yazıldığı anlaşılan bir mektup aldım. Mektubun bir bölümü çok ilginç. Üstad şunları yazıyor:

Ben, bediüzzaman Said-i Nursi'nin yeminli Atatürk düşmanı olduğunu bilmiyorum. Böyle ağır bir ittihamı doğrulayacak hadiseye de rastlamadım. Menfiliğini tarihin ve vicdanın tasdikindeki böylesine bir hareketi öğrendiğim an, sizin gibi susmaz, karşısına çıkardım. Nitekim Atatürk'ü inkar ve tasallut saydığım her hareketin karşısına çıktım da.. Soruyorum: Eğer sizin elinizde böylesine iddiayı ispatlayacak delil, belge, olay, inandırıcı tesbit varsa bunları şimdiye kadar, sadece gazete sütunlarında değil kanun makamları karşısına kadar uzanan çeşitli emek safhalarında açıklamanız borcunuz değil miydi? Eğer gönülden, samimi, gerçek Atatürkçü iseniz."

2 - Cemal Beyefendi'nin yaşını bilmiyorum, herhalde araştırmalarının verdiği aşırı yorgunluktan olacak, Said-i Nursi'nin "Mektuplar" başlıklı 1958 baskısının 401, 1957 baskısı "Sözler" adlı yayınının 143, "Münazarat" adlı yayının 17, "Şualar" adlı kitabının 258, 372, 377, 382, 383, 385'inci sayfaları gözünden kaçmıştır Bu satırlarda, Atatürk'e ve Kemalizm'e, laiklik ilkesine çok ağır saldırılar yeralmaktadır.

Cemal Beyefendi, Said-i Nursi'nin Baria Mektupları'nın, 54'üncü sayfasının 23'üncü satırını, eski harflerle basılmış "Tılsımlar" başlıklı yazının 195'inci, Maidet-ül Kuran'ın 33'üncü sayfalarını da okumuşa benzememektedir.

3 - Mektubunda "iliklerine kadar Atatürkçü" olduğunu ileri süren Cemal Beyefendi'nin, bu yayınlardan ve nurculukla ilgili kendi deyişi ile ifade edersek- "kanun makamları"nın kararlarından haberi olmadığı da anlaşılmaktadır.

4 Cemal Beyefendi, bu gidişle acaba "huzur devirlerinin hasret ve ümidi" olduğunu ilan ettiği Said-i Nursi'nin bir de "Atatürkçülüğünü" mü kanıtlayacaktır?

5 Cemal Beyefendi, beni mahkemeye vereceğini de söylüyor. İyi olur. Hiç olmazsa, "kanun makamları" karşısında Atatürkçülük ile Said-i Nursi tartışması yapma olanağına kavuşuruz. Dava dilekçesini bekliyorum.

Ne deyim? Ne deyim:

Uyan, uyan Gazi Kemal, şu dünyanın işine bak...

(Cumhuriyet, 15 Şubat 1981)

AVUKAT

Avukatlığın kökeni eski Yunan'dadır. Önceleri taraflar, yargıç önüne kendileri gitmek zorundaydılar Sonradan "Synagore" adı verilen kişiler kullanılmaya başlandı. Bunlar, davalarda, taraflara yardım etmekteydiler. Zaman içinde, davacı ve davalılara savunma hazırlayan "Logoraphes" adı verilen bir meslek dalı oluşmaya başladı. Avukatlığın meslek olarak kökeni bu oluşuma dayanır. "Logoraphes"lerin çoğalmaları, ilk baroların kurulmasına yolaçtı. İlk baro Atina'da kuruldu.

Eski Roma'da avukatlık soylu mesleklerden biri sayılırdı. Öyle ki, avukatların, davalarını savundukları kişilerden ücret almaları bile yasaktı. Ancak, avukatlar sağladıkları ün nedeniyle siyasal iktidar merdivenlerini rahatça tırmanabilirdi. Sezar ve Çiçeron siyasal etkinlik kazanmalarından önce tanınmış birer avukattılar

Avukatlık, Batı demokrasisinin kilit taşlarından birisidir Ortaçağlarda, Rönesanslarda avukatlara "Adalet Şövalyeleri" adı takılmıştır 1344 yılında avukatlık mesleği Roma'da belirli kurallara bağlandı. Avukatlara "şövalyelik" düzeyinde saygınlık sağlandı. Ve avukatlara "Yasa Şövalyeleri" adı verildi.

Avukatlara karşı, tarih içinde en sert tepki Fransız imparatoru Napolyon'dan gelmiştir. Napolyon, güçlü günlerinde "avukatların dillerinin kesilmesini" istedi, sonradan, "İmparatora sadık kalmak" koşulu ile baroların kurulmasına izin verdi.

Bundan sonra uygarlık ve demokrasi geliştikçe avukatlık mesleğinin saygınlığı arttı. Barolar, çoğulcu demokrasi içinde sözleri dinlenir, uyarılarına kulak verilir birer kuruluş oldular.

Adaletin üç ayağı vardır. Bu üç ayağın birincisi yargıç, ikincisi savcı, üçüncüsü avukattır Adaletin bu üç ayağından biri zedelenirse, adaleti ayakta tutmaya olanak yoktur. Bunun içindir ki hukuk devleti, yargı bağımsızlığına ve özgür barolara dayanır. Yargıç bağımsız değilse, savcı bağımsız değilse, avukat, hergün çeşitli baskılarla karşı karşıya ise bundan adalet duygusu zarar görür, dolayısıyla bütün toplum, bu zararın yükünü taşımak zorunda kalır

Bu sakıncaların en yıpratıcı süreci siyasal nitelikli davalarda yaşanır.

Bu nedenle biz, basın olarak, bu dönemde çok duyarlı bir görev ile karşı karşıyayız. Askeri savcılara, yargıçlara basın yolu ile saldırılarda bulunulması, yasalarda öngörülmeyen bir baskı türüdür. Görevleri gereği, savcılar ya da yargıçlar, basındaki bu saldırılara yanıt vermek istemezler. Bu tür yayınlar, adalet erkine, doğrudan doğruya "müdahale" niteliğindedir.

Bunun gibi, bazı baroların ve avukatların, siyasal nitelikli davaların başlayacağı günlerde basından kaynaklanan ağır saldırılarla karşılaşmaları, adalet erkine karşı kural tanımaz bir yıpratma savaşıdır.

İstanbul Barosu Başkanı Sayın Orhan Apaydın, son yıllarda ve özellikle son günlerde bu saldırıların baş hedefi olmuştur Apaydın, çeşitli dönemlerde siyasal nitelikli davalara girmiş ve işlevi ile adalete katkıda bulunmuştur. Apaydın, ayrıca toplumsal konularda görüşlerini uygarca kamuoyuna açıklamış ve bu işlevi ile de hukuk devleti ve demokrasiye hizmet etmiştir.

Bu yüzden de Apaydın'ın adı, birtakım terör örgütlerinin cinayet listelerinde yeralmış ve Avrupa'nın en büyük barosunun başkanı, katil çetelerince adım adım izlenmiştir Bugün Apaydın'a yapılan yazılı saldırılar, doğrudan doğruya, adalet erkine, özgür barolara ve saygın hukukçulara yapılmış demektir.

Görüyoruz. Yargıca saldırı, savcıya saldırı, avukata saldırı... Peki nasıl bir adalet, nasıl bir mahkeme istiyorlar?

Mercurio Gazetesi:

Mercurio Gazetesi, Şili'de "Edwards Ailesi" tarafından çıkartılan ve ITT (Uluslararası Telefon ve Telgraf Şirketi) tarafından mali güçle desteklenen, "milliyetçi" ve "muhafazakar" bir gazetenin adıdır. Bu gazete, Şili'de Devlet Başkanı Allende'nin düşürülmesinde baş rolü oynamıştır.

Mercurio Gazetesi, Allende ve rejimi aleyhine yayınlar yapar, bu yayınları denetimi altında tuttuğu haber ajansları aracılığı ile bütün dünya ülkelerine yayardı.

Türkiye'de Mercurio Gazetesi'ne benzeyen gazetenin adını bulup, bize yazanlar arasında yapacağımız çekilişte, birinciye, zengin azınlıklarla milliyetçilerin kurdukları ünlü bir lastik dışalım şirketinden sosyalist ülkelerden getirtilen araba lastiği, ikinciye Mıgırdıç Şellefyan'ın Türkiye'den alıp satmış göründüğü "hayali mobilya takımı"nı, üçüncüye de Boğaziçi'nde yanyana dizilmiş üç yalının kartpostallarını vereceğiz.

"Yerli Mercurio" hangi gazetedir? Bilen kazanıyor!..

(Cumhuriyet, 16 Şubat 1981)

ATATÜRK DEVLETÇİYDİ...

1924 Anayasası'nın ikinci maddesinde Türkiye Cumhuriyeti'nin, "cumhuriyetçi, milliyetçi, halkçı, devletçi ve inkılapçı" olduğu yazılıdır. "Devletçilik" Atatürk dönemi anayasasının temel taşıdır.

Atatürk ilkeleri, herbiri birbiriyle uyumlu bir denge oluştururlar. Devrimciliği milliyetçilikten, milliyetçiliği halkçılıktan, cumhuriyetçiliği laiklikten soyutlayıp uygulamaya nasıl "Atatürkçülük" denmezse, ekonomi siyaseti devletçiliğe dayanmayan uygulamaya da "Atatürkçü" adı verilemez.

Marksist çözümler ve uygulamalar nasıl "Atatürkçü" değilse, liberal kapitalist uygulama ve yöntemler de "Atatürkçü" sayılamazlar. Atatürk döneminin ekonomi siyaseti, doğrudan doğruya "planlı devletçilik" ilkesine dayanır. Bu uygulama bir çeşit devlet kapitalizmidir; ama bankalarla, bankerlerin boğuştuğu faiz düzeninden çok ayrı bir görüş açısından kaynaklanır

Dünya, o günden bu yana büyük değişikliklere sahne oldu. Ekonomik değişiklikler siyasal değişikliklere yol açtı; siyasal değişiklikler, değişik nitelikli rejimleri doğurdu. Sosyalist ve kapitalist ekonomiler, bu süreç içinde iyice kemikleştiler Böyle bir dünyada tıpkı "dayanıklı tüketim araçları" gibi ekonomik modeller "ihraç" ve "ithal" edildi. Dünya böyle bir dünyadır şimdi.

Bugün Türkiye'de uyguladığımız "model" Atatürk'ün "planlı devletçiliği" gibi, kendimize özgü "yerli malı" bir "model" değildir Bu "model", başta İngiltere, İsrail olmak üzere, bazı Latin Amerika ülkelerinde de uygulanan çokuluslu bir modeldir Bu "model"in "babası" ünlü Amerikalı ekonomist Prof. Friedman'dır Ve Friedman'ın önerdiği çözüm yolları, dünyanın birçok ülkesinde kapitalist ekonomistler tarafından tartışılmaktadır.

"Tek yol Friedman'dır" görüşlerinde direnenler, tıpkı, "Tek yol Marksizm-Leninizm'dir" diyen militanlar gibi gerçeğe çok bağnazca ve tek yanlı duygularla yaklaşmaktadırlar

Kapitalist model içinde başka yöntemler, başka çözüm yolları da vardır Bir bunalımın içinde olan ülkemizde kapitalist modelin öteki seçenekleri de açıkça tartışılmazsa, bu, toplumu tek yanlı düşüncelere mahkum etmek olmaz mı? "Bu uygulamanın seçeneği Marksizm'dir" demek için de insanın körkütük "Mc Carty'ci" olması gerekir Şimdi dönüp, aynı noktaya geli-

yoruz. Atatürk dönemi, ekonomi açısından "planlı devletçilik" dönemidir. Türkiye, dünyayı sarsan ekonomik bunalımda izlenecek yolun "devletçilik" olduğunu belirlemiş ve bunu anayasasına yazmıştır Böylesine bir gerçektir devletçilik. Friedman modeli, dünyanın birçok ülkesinde olduğu gibi, bizde de uygulanabilir. Bu uygulamaları bizler de ilgiyle izliyoruz. Ama sağ basındaki arkadaşlarımız, bu uygulamaya "Atatürkçülük" adını verirlerse, bu yaklaşımların, tarihsel gerçeklerle bağdaşmadığını yazmak da bizim görevimizdir. Kendi görüşlerine göre, "Bu uygulama bir zorunluluktan doğmuş" olabilir. Ama Friedman ile Atatürk'ün ne gibi bir benzerlikleri vardır ki, bu uygulamaya "Atatürkçülük" adını vermektedirler?

Atatürk, dünyayı altüst eden "1929 dünya ekonomi bunalımı"nı, bu "devletçilik" ilkesi ile aşmasını bilmiştir. Başarı Atatürk'te ve Atatürk'ün devletçilik uygulamasındadır.

Emperyalizme karşı savaş veren, 1920'lerin bildirgelerinde amaçlarının "Türkiye halkını emperyalizm ve kapitalizmin tahakkümü ve zulmünden kurtarmak" olduğunu dosta, düşmana ilan eden ve devletçilik ilkesini anayasasına kazıyan, yıllarca bu uygulamayı sürdüren Atatürk, elbette devrimci, elbette "anti-emperyalist" elbette devletçiydi.

Friedman modeline Friedman'ın adı verilmelidir. Doğrusu bu değil midir?

Sarı Efe Edip

Tercüman gazetesinde Kabaklı Efendi, Celal Bayar ile sohbetini yayınlarken bir yanlışlık yaptı. Bu yanlışlığını düzeltirken bir de büyük çam devirdi. Kabaklı Efendi düzeltmesinde diyor ki:

Hafıza yanlışlığı ile "San Edip Efe"yi, kendi arzusu ile ıslah-ı hal etmiş bir eşkiya, diye yazmıştım. Sayın Bayar, o zatın "Hüseyin Gökşen Efe" olduğunu hatırlattı. San Edip Efe, "şaki" değil, bir jandarma yüzbaşısıdır. Kuvay-i Milliye'de büyük yararlılıklan olmuştur. Şehit Gökşen Efe'yi de, San Edip Efe'yi vatana hizmet eden herkes gibi rahmetle anarım...

Kabaklı Efendi'nin "rahmetle andığı" Sarı Efe Edip, 1925 yılında Atatürk'e düzenlenen suikast girişiminden ötürü ölüm

cezasına çarptırılanlardan biriydi. Bir zamanlar "Atatürk'e niçin Atatürk adı veriliyor" diye yazılar yazan Kabaklı Efendinin, 12 Eylül'den sonra ulaştığı Atatürkçü aşamaları sevinçle izliyoruz. Ancak Kabaklı Efendi'nin değerli hafızasında Sarı Efe Edip'in Atatürk'e suikast düzenlemekten ötürü asıldığına ilişkin bir bilgisi yok muydu acaba diye merak ediyoruz? Yoksa düzeltme yaparken de "hafızada bir yanlışlık" mı olmuştur diye düşünmekten de kendimizi alamıyoruz.

Öyle sanıyoruz ki, Kabaklı Efendi hemen bir düzeltme yaparak, "rahmetle andığı" Sarı Efe Edip'in, Atatürk'e suikast düzenlemekten ötürü asıldığını da yazacaktır. Bekliyoruz.

(Cumhuriyet, 17 Şubat 1981)

YÜKSEK GERİLİM...

Yirminci yüzyıl, geride bıraktığı seksen yıl içinde, ikinci dünya savaşı, Asya ve Afrika'da ulusal kurtuluş savaşları, sosyalist devrimler yaşadı. Yirminci yüzyıl, sömürgeci devletler ile sömürülen ulusların, tekelci kapitalizm ile ulusal güçlerin, sosyalist devrimlerle burjuva demokrasilerinin kavgaları ile geçti.

Türkiye Cumhuriyeti bu kavgaların en bunalımlı günlerinde kuruldu.

İki dünya savaşı arasında dünya, "Tek adam yönetimleri" ile biçimlendi. Hitler ve Mussolini'nin önderliklerindeki faşist rejimler yayılma stratejileri ile kendi mezarlarını hazırladılar İkinci Dünya Savaşı sonunda Avrupa haritası yeniden çizildi. Ve savaş sonrasında Sovyet ve ABD etki bölgeleri kesin coğrafi çizgilerle birbirlerinden ayrıldı.

İkinci Dünya Savaşından sonra dünya bir "Soğuk savaş" dönemi yaşadı. Soğuk savaş, bir süre sonra yerini uluslararası antlaşmalara ve uzlaşma çabalarına bıraktı. Soğuk savaş izlerinin iyice silindiği aşamada, iki dünya devi arasında "detant" yani, "Yumuşama" dediğimiz bir süreç başlatıldı.

Mustafa Kemal Türkiye'si, İkinci Dünya Savaşı öncesi, bu kutuplaşmaların dışında kalabildi. En bunalımlı dönemlerde verdiği Ulusal Kurtuluş Savaşı ile dünya ulusları önünde onurlu yerini alan Türkiye, "Tam bağımsızlık" ilkesi inancı ve kişilikli

politikası ile dünya savaşının dışında kalmasını bilebildi. Atatürk'ün temellerini attığı, İsmet İnönü'nün uyguladığı bu yansızlık politikası, Türkiye'yi İkinci Dünya Savaşının dışında tuttu, ancak, savaş sonrası Türkiye, çeşitli dış odakların etki ve tepki bileşimi ile bir başka yola sokulmuş oldu.

Bugün yirminci yüzyıl, yeni serüvenlerin, yeni sancıların arefesinde çalkantılı günler yaşıyor.

ABD'nin ön karakolu Şah rejimi, yerini Humeyni yönetimine bırakmasından sonra patlak veren Irak İran savaşı, bölgede içten içe gelişen etnik kökenli ayaklanmalar, Filistin Kurtuluş hareketinin gelişimi, Sedat rejiminin Arap dünyasında gün geçtikçe etkinlik ve saygınlığını yitirmesi, Lübnan'daki açık pazar politikasının sonucu doğan iç savaş görüntüleri, Ortadoğu'yu, daha uzun süre çalkantılar içinde tutacağa benzemektedir.

Sovyetler Birliği'nin Sovyet yanlısı Babrak Karmal'ın çağrısı ile Afganistan'ı işgal etmesi, Polonya olaylarının beklenen, ya da beklenmeyecek gelişmeleri etki alanı dünya çapında genişletmekte olan bir gerilim doğurmuştur. ABD'de Reagan yönetimi ile birlikte estirilmeye başlayan soğuk savaş rüzgarları, ABD Çin Halk Cumhuriyeti yakınlaşmaları, Balkanlarda "Bağımsız sosyalizm" özlemleri, bu gerilimin titreşimlerini gün geçtikçe artırmaktadır

Doğu ve Batı blokları arasında son sertleşmenin yansımalarını günlük olayların içinde adım adım izlemek olasıdır Söz gelişi, Fransız, İtalyan, Japonya ve İspanya Komünist Parti Başkanları, önümüzdeki hafta Moskova'da toplanacak olan Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin 26'ncı Kongresi'ne katılmayacaklarını bildirmişlerdir Çekoslovak hükümeti, Fransa'nın Prag'daki iki askeri yetkilisinin geri alınmasını istemiştir, buna karşılık, Fransız hükümeti de Paris'te görevli iki Çek diplomatını "İstenmeyen adam" ilan ederek, bu iki diplomatı geri göndermiştir.

Polonya'ya bir Sovyet askeri müdahalesi, ya da Polonya Silahlı Kuvvetlerinin Moskova emri ile yönetime elkoyması, bu yüksek gerilimi daha da artıracaktır.

Türkiye, işte bütün bu yüksek gerilimin tam orta noktasındadır

Ülkemizde yaşadığımız ve de yaşayacağımız olayları, bu yüksek gerilim alanı dışında düşünemeyiz. Dışımızda sandığımız dış etkilerin çatışma, ya da uzlaşmalarından doğan yansımalar, bizleri çok yakından ilgilendirmektedir

Bu gerilim içinde Atatürkçü politika, bu çalkantıların, bu çatışmaların dışında kalmamızı gerektirir. Soğuk savaş rüzgarlarına pencerelerini kapamış, kapılarını da özgürlüğe açmış bir Türkiye, bu yüksek gerilimin sarsıcı ve yıkıcı etkilerinden uzak durabilir

Çünkü Atatürkçü politika, kısaca, bağımsızlık, yansızlık ve barış demektir.

(Cumhuriyert, 18 Şubat 1981)

ŞELLEFYAN VE YURTTAŞLIK

Mıgırdıç Şellefyan adlı sahteci yurttaşlıktan çıkarılabilir mi? Hemen yanıtlayalım:

Milli Güvenlik Konseyi'nce Türk Vatandaşlığı Yasasında yapılan değişikliklere göre Şellefyan yurttaşlıktan çıkarılabilir.

Yasadaki yeni değişikliğe göre, "Yurtdışında bulunup da, Türkiye Cumhuriyeti'nin iç ve dış güvenliğiyle yasanın suç saydığı şekilde iktisadi ve mali güvenliği aleyhine faaliyette bulunan veya yurt içinde bu tür faaliyetlerde bulunup da her ne surette olursa olsun yurtdışına çıkan ve hakkında bu nedenle kamu davası açılmasına ve hükmün infazına olanak bulunmayan ve gelmesi için yapılan uyarıya rağmen 3 ay içinde, sıkıyönetim ve olağanüstü hallerde bir ay içinde yurda dönmeyenler vatandaşlıklarını kaybedeceklerdir veya vatandaşlıktan çıkarılabileceklerdir"

Yasa doğrudan doğruya Şellefyan'ın İsviçre'deki adresini tanımlamaktadır.

Gerçekten de Şellefyan, "Yasanın suç saydığı şekilde iktisadi ve mali güvenlik aleyhine faaliyette bulunmak" suçunu işlemiş yüksek düzeyde bir dolandırıcıdır. Anımsayacaksınız, geçen dönemde, bu sahteciye Millet Meclisi Zatişleri Müdürlüğü'nün 9 Nisan 1980 ve 2811 sayılı yazısı ile "eski parlamenter" olduğu bildirilmiş ve Dışişleri Bakanlığı'nca Şellefyan'a eski

parlamenterlere "diplomatik pasaport" verilmesini sağlayan bir ayrıcalık yasasına göre "diplomatik pasaport" verilme işlemlerine başlanmıştı. Bu günlerde, olayı haber almış ve sıcağı sıcağına gazetemizde duyurmuştuk. Bunun üzerine başlatılan işlemler durdurulmuş ve bir süre sonra da Anayasa Mahkemesi, ayrıcalık yasasını Anayasa'ya aykırı bularak iptal etmiş, böylece Şellefyan'ın girişimi sonuçsuz kalmıştı.

Bu yayın yapılmamış olsaydı, hiç şüpheniz olmasın, Türkiye Cumhuriyeti bankalarını dolandıran bu "kara para imparatoru" cebinde kırmızı kaplı diplomatik pasaport ile Avrupa piyasalarında, bu ay yıldızlı pasaportun arkasına gizlenerek daha nice sahtecilikler yapacaktı...

Şellefyan, bilindiği gibi 1950 60 döneminde DP Milletvekili olarak Parlamento'ya girmiş; Yassıada'da hapis cezasına çarptırılmış, cezaevinden çıktıktan sonra, devrik Cumhurbaşkanları ile yeni Başbakan'lar arasında "arabuluculuk" görevleri yapmış, bu arada, devlet bankalarından, bu ilişkilerinin verdiği güçle milyonlarca lira kredi almıştır.

Bugün "milliyetçiyim" diye ortalıkta dolaşan havada yem arayan kuşu bile komünistlikle suçlamaya hazır yayın organlarının ilk harcı, bu "azınlık kompradoru" tarafından atılmıştır. Şellefyan, böylesine dal budak salmış, bir zehirli sarmaşık gibi heryeri sarmıştır.

Şellefyan, Türkiye Cumhuriyeti Hazinesi'ni alçakça dolandırdıktan sonra İsviçre'de karanlık işlerin peşine düşmüş ve basınımızda "hayali mobilya" olayı olarak bilinen sahteciliği planlamış ve bundan da ortağı Yahya Demirel ile beraber milyonlarca lira para kazanmıştır.

Şellefyan'ın İsviçre'de daha ne gibi karanlık ilişkileri olduğunu, herhalde devletin güvenlik birimleri bizlerden çok daha iyi bilmektedirler

Ama bizler de şunu biliriz: Ne zaman Şellefyan ile ilgili bir yazı yazsak, kendilerine "milliyetçi" etiketini yapıştırmış olanların salyalı küfürleri ile karşılaşırız!

Azınlık düşmanlığı yapmak çağ dışıdır ve insanlığa aykırıdır

Türkiye Cumhuriyeti, çağdaş yapısı ile "Din, dil, cıns ve sınıf ayrımı gözetmeden" herkesi yasa karşısında eşit sayar Bizler, azınlık düşmanlığı yapanları ayıplar ve kınarız. Ama Şellefyan olayını bu gibi konulardan çok kesin çizgilerle ayırmak gerekir. Çünkü dolandırıcılık çok başka bir iştir

Şimdi soruyoruz:

1-Şellefyan'ın yurtdışına kaçarken geride bıraktığı borçlar ne oldu? Ne gibi kovuşturmalar açıldı, ne gibi işlemler yapıldı?

2-Şellefyan yurtdışına nasıl kaçtı, kimlerin yardımı ile kaçtı? Bu konuda ne gibi soruşturma açıldı?

3-Şellefyan'ın ilişkili olduğu gazeteler ve yayın organlarının sahipleri kimlerdir?

4-Şellefyan'a diplomatik pasaport verilmesi işlemlerini kimler yürütmüştür?

Ve yine soruyoruz:

Şellefyan, bunca sahteciliği, bunca eylemi ile Türk yurduna yurttaşlık bağı ile bağlı bir kimse sayılabilir mi?

Devleti dolandır, yurtdışına kaç, aynı dolandırıcılığa oradan da devam et, devlet hazinesini, bir sülük gibi em, sana bir de ayyıldızlı diplomatik pasaport verilmesine kalkışılsın, yıllarca yurdun ekonomik ve mali güvenliğini zedeleyen unca eylemi kotar ve yine "Türk yurttaşı" olarak kal"

E, vallahi bravo!..

(Cumhuriyet, 19 Şubat 1980)

KAÇAKÇILIK DERKEN...

İçişleri Bakanlığı ile Emniyet Genel Müdürlüğü'nde "Kaçakçılık, İstihbarat ve Harekat Merkezi" adıyla Daire Başkanlıkları kurulmuştur. Bu yeni kuruluşun, terörü besleyen ana damarlardan biri olan silah kaçakçılığını etkin biçimde önlemesini yürekten diliyoruz.

Uyuşturucu madde ve silah kaçakçılığı konusunda güçlü haberalma olanaklarının ivedi operasyonlarla tamamlaması, hiç şüphesiz, bu karanlık ticaret dalının kaynaklarının gün ışığına çıkartılmasına yarayacaktır.

Kaçakçılık, tabiatı gereği, "toplu kaçakçılık" türü ile yürütülen "örgütlü suç" niteliğindedir "Bireysel kaçakçılık" hemen hemen yok gibidir; olsa bile devede kulak oranında, küçük ve dar boyuttadır

Uyuşturucu ve silah kaçakçılığının "toplu" biçimde, yani bir "grup" bir "çete" bir "örgüt" eliyle yapılmış olması, olaya, daha ciddi gözle bakmayı gerektirmektedir

Türkiye'ye sokulan silahların hepsinin üreticisi yabancı ülkelerdir. Browning, Smith Wesson, Map, Vizor, Parabellum, Kaleşnikof gibi silahlar yurtdışından Türkiye'ye gönderilmektedir. Uyuşturucu maddeyi eroine dönüştüren kimyevi madde de yurtdışında üretilmektedir. Öyleyse, gerek uyuşturucu, gerekse silah ve mermi kaçakçılığının yaygın deyişiyle ifade edersek kökleri dışarıdadır

Yani, kaçakçılık yapan "grup" "çete" ve "örgütün" yurtdışında bağlantıları bulunmaktadır. Çetenin yurtdışındaki adamları, silah üreten fabrikalardan ya da bu fabrikaların resmi ya da gayriresmi komisyoncularından silah sağlamaktadırlar

Öyleyse, yasal deyiş ile bu "toplu kaçakçılık" suçunun bir kısım sanıkları hem de en önemlileri yurtdışındadır Bunlar, bazı olaylarda görüldüğü gibi, örneğin, Alman yurttaşı olabilirler Türk işçilerinin yoğun olarak bulundukları Federal Almanya'da bu tür örgütlere çok rastlanmaktadır. Kaçakçılık yapan Türkler, Türkiye'ye giriş yapan Almanlarla anlaşıp, bir kaçakçılık yolu seçmektedirler.

Bir silah fabrikası, ürettiği silahı, nasıl olur da önüne gelene satar? Buna inanmak güçtür Silah üreten ülkelerde gerekli denetim kurulsa, bu silahların eline geçmesi olanaksızdır Siyasal desteğin söz konusu olduğu yer bu noktada aranmalıdır

Bu noktada, silah üreten, kapitalist ve sosyalist ülkelerin büyük sorumlulukları söz konusudur.

Diyelim ki, Belçika'da üretilen Browning marka tabancalar Türkiye'de, sağcısı ve solcusuyla teröristlerin elindedir Ve anlaşılmıştır ki, bu silahlar, Federal Almanya ve Bulgaristan yolu ile Türkiye'ye sokulmuştur.

Bir NATO üyesi ülkede üretilen silah, bir Varşova Paktı üyesi ülkenin topraklarından geçip, yine bir NATO üyesi ülkeye nasıl sokuluyor?

Yalnızca bu olgu bile sorunun uluslararası dayanışma ve yardımlaşmalarla önlemler alınmazsa, bu ticaret dalının kökünü kurutmaya hiç olanak yoktur.

Türkiye'de kaçakçılık davaları ya ihbar üzerine ya da rastlantılarla ortaya çıkartılmaktadır. İhbar ya da "cürüm affi" üzerine yapılan operasyonlarda da doğal olarak mahkumiyete yeterli kanıt bulunamamaktadır

Varsayalım ki, uluslararası yardımlaşma gerçekleşti ve silah üreten ülkeler, satışlarını denetim altına aldılar Bu sorun çözümlenirse, bizler de içimize dönük olarak, kaçakçılık olayının ulaştığı boyutları rahatça araştırabiliriz.

Terör, silah kaçakçısının pazarıdır. Terör sürdükçe kaçakçı bu pazara yatırım yapacaktır. Terörün artmasında siyasal çıkarı olan ülkeler varsa, onlar da bu pazarı canlı tutmaya çalışacaklardır. Bu yüzden kaçakçıların devlet bürokrasisinde de güçlü yandaşları ve dostları bulunmaktadır

Örneğin, Uluslararası Polis Örgütü İnterpol tarafından uyuşturucu madde kaçakçılığı yaptığı savıyla izlenen Türk kaçakçıları hakkında, ceza yasamıza göre, niçin yasal kovuşturma açılmamıştır? Buna basit bir "görev ihmali" diyemeyiz. Burada bal gibi planlı bir "himaye" söz konusudur. Geçmiş dönemlerde kaçakçılar korunmuşlardır. Bu çok açıktır.

Evet, diyelim ki, Türkiye'de birtakım adamlar silah kaçakçısı diye yakalandılar ve mahkum oldular. Bu suç, "örgütsel" nitelikte, yani birden çok kimsenin işlediği bir suç özelliğinde ise o zaman, bütün kaçakçılık halkalarını tek tek, aşama aşama izlemek ve kaçakçılar ile teröristler arasındaki son ve önemli halkayı bulmak gerekir.

Bu yapılmazsa, kaçakçılık "adi suç" niteliğinde görülür ve olayın "örgütsel" ve de "siyasal" yanı gizlenmiş olur. Şimdiye kadar yapılan budur.

Evet, kaçakçılık siyasal destekli, çokuluslu ve örgütsel nitelikte bir yaygın suç türüdür; görüldüğü gibi, "zabıta vakası" değildir.

(Cumhuriyet, 20 Şubat 1981)

YILAN HİKAYESİ...

Yüksek öğrenimimiz yasal açıdan ne durumdadır? Yeni bir Üniversiteler Yasasının hazırlanmakta olduğu şu günlerde bu konuyu, sağcı gazetelerdeki arkadaşlarımız gibi, kulaktan dolma, yalanyanlış bilgiler ve ucuz siyasal polemiklerle ele alacak değiliz. Bu aşamada yapılması gereken iş, "Türk yüksek öğrenimi" sorununu soğukkanlı gözlemlerle değerlendirmek ve

buna bağlı olarak çözüm yolu bulmaktır. Bunu yapmaya çalışacağız.

Türkiye'de yüksek öğrenim dört yasal gruba ayrılır. Bunlar, Üniversiteler, İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri, Devlet Mimarlık ve mühendislik Akademileri ve çeşitli bakanlıklara bağlı yüksek öğrenim kuruluşlarıdır.

Bu dört ana başlık içinde toplanan üniversite, akademi ve yüksek okulların bağlı bulundukları yasalar birbirlerinden farklıdır. Örneğin, üniversiteler, 1946 yılında 4936 sayılı yasa ile tek bir yasal düzene bağlanmışken, bu yasa 115 ve 1750 sayılı yasalarla değişiklik görmüş; 1950 yılına kadar "Yüksek okul" niteliğinde olan SBF "Fakülte" olarak üniversiteye katılmış, 1955 yılında 6594 sayılı yasa ile Ege Üniversitesi, 6990 sayılı yasa ile Atatürk Üniversitesi, 7307 sayılı yasa ile ODTÜ kurulmuştur.

Böylece üniversitelerin tek bir yasaya ve tek bir düzene bağlanması ilkesi tamamen ortadan kaldırılmıştır.

İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri, Üniversiteler Yasasına benzer bir yasa olan 7334 sayılı yasa ile kurulmuşlardır. Bu yasa önce 1169, sonra 1438 sayılı yasalarla değişiklik görmüş ve değişikliklerle akademilere "Özerklik" verilmiş ve en son değişiklikle de fakülte açma yetkisi verilmiştir.

Akademilerle üniversiteler arasında görev ve işlev açılarından temelli bir fark yoktur Her iki kuruluş da, gerek akademik ünvan vermede, gerekse lisans, lisansüstü ve doktora eğitimlerinde hemen hemen aynı ve benzer kurallara dayanmaktadırlar.

Öyleyse fark nedir?

Her meslek dalında bir "Meslek şövenizmi" vardır. Bu "Meslek şövenizmi" üniversitelerle akademiler arasında gereksiz sürtüşmelere yol açmış ve iki temel öğrenim kurumu arasında amansız bir çatışma başlatılmıştır.

Bugün, Üniversiteler Yasası, yeni baştan düzenlenirken, bu farklı düzenlemelerin yarattığı kargaşayı gözönünde tutmak ve bütün öğrenim kurumlarını kapsayacak tek bir yasal düzenleme getirmek, bu sorunu bir ölçüde çözmeye yetecektir.

Türk yüksek öğrenimini belli bir "Çerçeve yasaya" bağlayacak bir düzenlemeden sonra, ayrı ayrı nitelikteki öğrenim kurumları için başka idari düzenlemeler de getirilebilir

Bu yasal özellikler dışında bir de siyasal endişeler söz konusudur; siyasal endişe de özerklik konusundan kaynaklanmaktadır.

Üniversite öğretim üyeleri, toplumun en yetişkin insanlarıdır. Bunlara, "Siz kendinizi yönetemezsiniz" diyerek özerkliği ortadan kaldırmak bilmem, ne kadar tutarlı olur? Toplumun en yetişkin inda yönetmiş sayılacaklardır? Demokrasi, insanların kendi kendilerini yönetim biçimidir. Bu erginliği ve yetkinliği üniversite için yok saymak, hiçbir inandırıcı gerekçeye dayanmaz.

Özerklik sorumsuzluk değildir, doğrudur Özerklik suç işleme ayrıcalığı değildir, bu da doğrudur. Ama bu doğruların yanında başka doğrular da vardır. Sözgelişi, anarşi, yalnızca "Özerk" kuruluşlardan değil, "Özerk olmayan" orta öğrenim kurumlarından da kaynaklanmıştır. Anarşinin, toplumun her kesimini sardığı bir dönemde, suçu yalnızca üniversiteye ve öğretim üyelerine bağlamak, tek yönlü ve yanılgı dolu bir bakış açısı olmaz mı?

Olur elbette... Yüksek öğrenimi, tek bir yasal düzenlemeye bağlamak gibi teknik yasal çalışmalar yapılırken, "Özerklik" denen kavram üzerinde de uzun uzun düşünmek gerek...

(Cumhuriyet, 21 Şubat 1981)

ESİR TEŞEBBÜS!

Bazılarımızın "Devletçilik" deyince tüyleri diken diken oluyor. Bunlara göre, devlet ticaret yapamaz. Peki, ticareti kim yapar? Ticareti özel sektör yapar. Bu yüzden de özel sektöre çok anlamlı bir ad taktılar:

Hür teşebbüs...

Özel sektör, "Hür teşebbüs" olunca, bunun karşıtı ne olur? "Esir teşebbüs" değil mi? Evet öyle. Demek ki, eskilerin deyişi ile, "Hür teşebbüsün mefhum u muhalifinden" özgür olmayan bir sektör çıkmaktadır: "Esir sektör!"

"Devlet bu işlere karışmasın" diyenlere şöyle bir bakınız, bunların hepsi de devlet bankalarından aldıkları kredilerle zengin olmuş kişilerdir.

Devlet karışmasın...

Devlet sizlere kredi vermesin!... Yok, devlet, her türlü olanağı ile bunları desteklesin, kredi versin, bu kredilerin hesabını sormasın, devlet bankalarından hür teşebbüs bankalarına düşük faizle yüzmilyon lira para yatırılsın, bunlara hiç ama hiç itirazları yoktur.

İstedikleri şu açıkça:

Devlet bizi zengin etsin...

Devlet bankalarına bakın; bakın bakalım, bu bankaların yönetim kurullarında kimler oturuyor? Kimler olacak, "Hür teşebbüs"ün "fazileti"ne inanmış politikacı eskileri!... Bunlar partileriyle bağlarını hiç kesmezler Devlet bankalarından kredi toplamaya çıkan hür teşebbüs mensupları ile bu yönetim kurulu üyelerinin eylemleri gibi "ideolojileri" de aynıdır Hür teşebbüs devlet bankalarından kredi mi istedi, gelsin krediler, elli milyon mu olur, yüz milyon mu, beşyüz mü, paşa gönüllerinden ne koparsa verirler

Hani devlet karışmayacaktı?

Hayır, devlet karışacak ki, bu beyler, devlet eliyle zengin edilecekler. Bu işlerin girdisini çıktısını araştırıp, devlet bankalarından çıkıp da geri gelmeyen milyonların hesabını sorarsanız, gözleri karadır, hemen saldırırlar:

Efendim bunlar komünist, hep ideolojik görüşleri ile bu işlere karışırlar, bunların hepsini içeri atmak gerekir

Bir de şu konuya bakın; devlet ekonomik yapısı ile güçlenmesini ve gelişmesini isteyen yayın organları, devletin bankaları, KİT'leri tarafından neredeyse, "İlan ambargoları" konularak cezalandırılır, ama "Naylon basın" milyar yağmuruna boğulur.

"Böyle gelmiş, böyle gitmez" diyeceğimiz geliyor ama kazın ayağı hiç de öyle değil, böyle gelmiş, böyle gidiyor!... Ne yapalım, böyle gidiyor işte...

Şimdi size çok somut bir örnek vereyim: Ben, Cumhuriyet Gazetesi'nin yazarlarından Uğur Mumcu, Atatürk'ün "Planlı devletçilik" ilkesini dilim döndüğü kadar savunmaya çalışıyorum. Hiçbir bankadan kredi almamışım, hiçbir ticari ortaklığım yok!

Mıgırdıç Şellefyan adlı ayrıcalıklı vatandaşımız, Atatürk'ün planlı devletçilik ilkesine şiddetle karşıdır. Ve devlet bankala-

rından, şunun bunun aracılığı ile milyonlarca lira çekip, zengin olmuştur.

Sağ basında hergün ben ve benim görüşümdeki arkadaşlar, başları ezilmesi gereken "Devlet düşmanları" ilan edilmekteyiz. Yine bunlara göre, Şellefyan "Devlet dostu" zararsız bir vatandaş sayılmaktadır. Hem zararsız hem de yararlı!

Benimsetilmeye çalışılan değer yargıları bu kadar açık ve somuttur.

Devlet, beylerin ve beyoğlubeylerin emme basma tulumbasıdır Aman susun, aman dokunmayın, aman karışmayın!

(Cumhuriyet, 22 Şubat 1981)

"FIRKAMIZIN DEVLETÇİLİK VASFI..."

Atatürk'ün başbakanı ve en yakın arkadaşı İsmet İnönü, "Kadro" dergisinde Cumhuriyetin onuncu yıldönümünde şunları yazıyor:

Türlü krizlerden dolayı, en serbest nice müesseseleri, senelerden beri, sert fırtınalara karşı tutunduran, devlet'tir. Ticaret gibi, en serbest sahada, dar vaziyete düşen tüccarları (mesela tütün tüccarlarını) korumak için hükümet, geçen senelerde hususi tedbirler almıştır İnhisarlar, her sene hasat zamanında piyasaya müdahale ederler Ve, bir sene, "devlet inhisarı" ve "devletçilik" aleyhine hayalat kuran nice müteşebbisler görmüşümdür ki, mevsiminde inhisarların piyasaya müdahale etmesi için bütün idraklerini sarfederler.

İsmet paşa, Kadro'nun 1933 ekim sayısındaki "Fırkamızın Devletçilik Vasfı" başlıklı yazısında daha sonra şunları söylüyor:

Devlet şimendiferleri, bazı yerlerde ve bazı mahsuller için yaktığı kömür parasını çıkarmayacak kadar ucuz tarife ile naklederler. Devlet elinde olmayan bir şimendiferin böyle bir tedbir almasına imkan var mıdır?

Bu misallerle, devletçilik aleyhindeki en büyük iddiayı izah etmiş oluyorum: Hususi müesseseler daima karlı çalışırlar ve devlet müesseseleri daima masraflı ve zararlı olur iddiası.. Bütün memleketin menfaatına tedbir alırken bazen yaktığı kömürün bedelini ve inhisarın varidatını düşünmemek vaziyetinde

kalan devlet, elbette serbest bir bezirgan gibi, bir çok ahvalde kar etmeyecektir Bundan daha tabii ne vardır? Ve zaten devletçilik'in memleket için en büyük faydası da, ancak bazı ahvalde, bu kadar cesurane tedbirler almasının mümkün olması ile izah edilebilir

Atatürk'ün başbakanın "Kadro" dergisinde yazdığı "devletçilik" ile ilgili yazının bir bölümünü daha okuyalım:

Biz, iktisatta devletçilik'i, inkişaf için ve yeni bir düzen kurmak için de feyizli ve müsbet bir yol sayıyoruz. Demek istiyorum ki, yalnız müdafaa gibi muhafazakar ve noktai nazardan değil, ilerlemek ve inkişaf etmek gibi genişletici politika için de müsbet ve en müessir vasıta sayıyorum. Memleketin muhtaç olduğu sanayii, teşkilatı, vasaiti, devletin yardımcı nezareti ve hatta doğrudan doğruya teşebbüsü olmaksızın kurabilmeyi, safdil olanlar düşünebilir. Asır, çok amansızdır. Ve seneler geçtikçe, zamanın insafsızlığı azalmıyor, her hududu aşacak kadar azgınlaşıyor Geri ve eksik vasat içinde bırakılmış olan kahraman ve büyük bir milletin sanayiini ve iktisat düzenlerini, devletin bütün vasıtaları ve imkanları ile bir an evvel vucuda getirmek, taşıdığımız vazifelerin en ağırı ve en mühimidir

Atatürk'ün devletçiliği, elbetteki marksist, kollektivist bir uygulama değildi, ama aynı devletçilik, piyasa ekonomisi ve liberal düzen de demek değildi.

Şu sözler Atatürk'ündür; okuyalım:

Türkiye'nin uyguladığı devletçilik sistemi, 19'uncu yüzyıldan beri sosyalizm teorilerinin ileri sürdükleri fikirlerden alınarak tercüme edilmiş bir sıstem değildir. Bu, Türkiye'nin ihtiyaçlarından doğmuş Türkıye'ye özgü bir sistemdir. Devletçiliğin bizce anlamı şudur: Fertlerin özel teşebbüslerini ve kişisel faaliyetlerini esas tutmak, fakat büyük bir milletin ve geniş bır memleketin ihtiyaçlarını ve çok şeylerin yapılmadığını göz önünde tutarak memleket ekonomisini devletin eline almak... Türkiye Cumhuriyeti devleti, Türk vatanında yüzyıllardan beri ferdi ve özel teşebbüslerce yapılmamış olan şeyleri biran evvel yapmak istedi ve görüldüğü gibi, kısa bir zamanda yapmayı başardı. Bizim takip ettiğimiz bu yol görüldüğü gibi liberalizm'den başka bir sistemdir

Atatürk'ün devletçilik ilkesini incelerken tarihsel gerçeği yerli yerine oturtmak gerekir. Atatürk devletçiliği marksist uygulamalara benzemez, ama liberal düzenle de hiçbir ilgisi yoktur

Atatürk'ün devletçiliğine de "komünistlik" deniyorsa, o zaman başka.. o zaman tartışılacak konu kalmamış demektir!.

(Cumhuriyet, 23 Şubat 1981)

SİLAH PAZARI...

Silah ticaretinin uluslararası boyutlarını ele alan pek çok kitap vardır Bunlardan birini okuyorum. Kitabın yazarı, Anthony Sampson. Silah yapım şirketlerini, dağıtıcılarını, uluslararası rüşvet skandalları ve bunlara bağlı siyasal olayları inceleyen kitabın adı, "The Arms Bazaar" yani, "silah pazarı" Kitap, İngiltere'de 1977 yılında yayınlanmış.

Sampson, Kıbrıs olayları nedeniyle Yunan cuntasının kimlerden silah sağladığından Türkiye'deki Lockheed rüşvet skandalına kadar birçok konuyu işlemiş. "Keşke" diyorum, "TRT, bu konuları içeren bir program hazırlasa" Böyle bir program hiç şüphesiz, Türkiye'de yaşadığımız teröre bir parça ışık tutabilir

Söz gelişi, Sampson, Lübnan iç savaşında, "sağcı Hıristiyanlar" ile "solcu Müslümanlar" arasındaki çatışmalar sırasında yoğunlaşan silah ticaretini anlatıyor. Bunları anlatırken, "Cummings" adlı bir silah firmasının birçok savaşta, savaşan iki tarafa da silah sattığını kanıtlamaya çalışıyor.

Bunları okurken, belleğimde bazı çağrışımlar uyandı; örneğin, sağcı bir militanda Sovyet yapısı Kalaşnikof, solcu bir militanın elinde Amerikan yapısı Smith Wesson ne arardı? "Solcular, Sovyet silahlarını, sağcılar, Amerikan silahlarını kullanır" gibisinden genellemelerin olaylara hiç uymadığını biliyoruz. Solcuların elinde Sovyet ve Çin silahları, sağcıların elinde de Amerikan silahları göründüğü gibi, bunun tersi örneklere de çok rastlanmaktaydı; solcuda Amerikan silahı, sağcıda Sovyet silahı da ele geçmiyor değildi.

Mermiye gelince, o da ilginç: Mermiler de "gecco" adlı Alman firmasından geliyordu..

Neydi bunların anlamı?

Silah ticareti için bir uluslararası denetim yok mudur? Yani, silah üreten fabrikalar ve ülkeler, buzdolabı ve çamaşır makinası gibi, silahları, "serbest piyasa ekonomisi" gereğince "arz ve talep" kuralına göre mi satarlar?

Öyle olduğu anlaşılıyor...

1975 yılında ABD'de Senatör John Culver liderliğinde yüz Kongre üyesi, silah ticaretine bir sınır koymak için girişimlerde bulunmuşlar; ancak, zamanın Dışişleri Bakanı Kissinger, bu öneriye karşı binbir türlü gerekçe sıralarken, "silah üreten ülkeler, bu ticaretten kazanç sağlıyorlar, buna karışamayız" demiştir. Kitap bunları yazıyor.

1970'li yıllarda, ABD, Türk hükümetine dönüp, "afyon ekimini yasaklayın, benim gençlerim zehirleniyordemiş Türkiye de buna karşı "ne yapalım, sen sınırlarında gerekli önlemi al" gibi bir gerekçe ile karşı koyamamıştı.

Silah ticaretinde bunun tersi oluyor: Silah üreten ülkeler, bu silahların uluslararası terör olaylarında kullanıldığını biliyorlar. Bunu kapitalisti de biliyor, sosyalisti de... Ama işin ticaretine gelince, "şu silah ticaretini denetim altına alın" diyenlere "canım sizler de önlem alın, sokmayın silahı ülkenize" deniliyor.

Yani özetle, bu terörün arkasında binbir türlü çıkar, binbir türlü siyasal ticari destek var. Terör bir pazar yaratmış, eloğlu da bu pazara yatırım yapıyor. Onlar para kazanıyor, Türk insanı da can veriyor!

Bizler de bu gibi konularla ilgilenip, çözüm yolları arayacağımıza, nelerle meşgul ediliyor, nelerle uğraştırılıyoruz!

(Cumhuriyet, 24 Şubat 1981)

SAVCI VE SORGU

Hukukçular arasında şu konu hep tartışılır: Acaba ceza sorgularında işkenceyi önleyecek bir hukuksal yöntem bulunabilir mi?

Evet, bulunabilir. Eğer savunmanın suçlama ile başlayacağı bir ceza yargılaması sistemi kabul edilirse, bu sorun, büyük öl-

çüde çözüme bağlanmış olur Anglo Sakson hukuk sistemindeki uygulama budur

Bizim ceza usulü sistemimiz, hazırlık soruşturmasını gizli tutan, savunmayı, yargılamanın belli aşamalarından sonra kabul eden kıta Avrupası sistemidir Hazırlık soruşturmasının gizliliği, savcıya, suç kanıtlarını serbestçe toplama olanağı verir Avukat, soruşturmanın ilk aşamasında sanıkla ve sanığa suç yükleyen kanıtlarla karşı karşıya gelemez.

Yakınmalar, genellikle sorgu aşaması ile ilgilidir Sorgunun "kim" tarafından yapıldığı kadar, "nerede" yapıldığı da önemlidir Çünkü sorguda "kim" ve "nerede" soruları içiçedir

Ceza Mahkemeleri Usulü Tasasının ek 3'üncü maddesinde, siyasal nitelikli suçlarda "bizzat Cumhuriyet Savcıları veya yardımcıları veya bunların bulunmadıkları hallerde sulh ve sorgu hakimi tarafından" sorgu yapılacağı belirtilmektedir Yani, siyasal nitelikli suçlarda, hazırlık soruşturması yapma yetkisi, belli yasal güvencelere sahip savcılara ve yargıçlara tanınmıştır. Siyasal nitelikli suçlarda polisin yaptığı ya da savcı ya da yargıç olmayan kişilerce yürütülmüş sorgulamaların hiçbir yasal dayanağı bulunmamaktadır

"Adam öldürme" suçlarının bu yasa maddesinin dışında tutulması düşünülebilir Çünkü, kahve tarama, acımasızca adam öldürme, bireysel ve kitlesel terör olayları, öncelikle birer "adi suç" niteliğindedirler "Siyasal" amaçla işlense bile bu suçlar "siyasal suç niteliğinde" görülemez.

Siyasal nitelikli suçlarda hazırlık soruşturmasının savcı ya da yargıç eliyle yapılması kuralı Askeri Mahkemelerin Kuruluş ve Yargılama Usulü yasasında gerçi açıkça yer almış değildir Ancak, Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Yasasında sorgunun "askeri mahkeme" ya da "sulh hakimi" önünde yapılacağına ilişkin kurallar da yok değildir Sözgelişi, bu yasanın 80'inci maddesinde yakalanan kişinin durumu hakkında kolluk kuvvetlerinin hemen Askeri Savcıya veya Cumhuriyet Savcısına bilgi vereceği yazılıdır

Bu yasal düzenlemelerden çıkacak sonuç şudur: Sorgu, savcı ya da yargıç eliyle yapılır Sorgu, savcı ya da yargıç eliyle "mahkeme" önünde yapılır Sorgu yeri, mahkemedir, mahkeme salonudur, savcılık odasıdır

Yürürlükteki sistemin özellikleri, aşağı yukarı şöyledir

Savunmanın sorgu ile başlaması kuralı, hıç şüphesiz, ceza yargılamasında bugünkü sistem karşısında, daha demokratik bir uygulamayı yansıtmaktadır. İşkence söylentilerini büsbütün oradan kaldıracak tek yasal düzenleme de budur.

Bu sistemin kabulü ayrı bir yasayı gerektirmektedir Ancak, bugünkü sistemimiz de sorguda savcı ve yargıç güvencesi getirmektedir. Bu güvencenin uygulamada da yaygınlaşması ceza adaletini ve hukuk devletini güçlendirecektir

(Cumhuriyet, 25 Şubat 1981)

ZİL, ŞAL VE GÜL...

Bir parlamento, anarşi ve teröre karşı çaresiz kalmışsa, kendi kendini "Tasfiye etmiş demektir!

Ülkemizde 12 Eylül öncesi durum buydu. Bu yüzden 12 Eylül öncesi Türkiye'sinde anayasal düzenden, temel hak ve özgürlüklerden ve de insan haklarından söz etmenin olanağı yoktu. Demokrasi, teröre yenik düşmüştü. Çürümüş bir parlamento ve kırık bir kol gibi çaresiz bir hükümet ile anayasal düzen savunulamaz ve devlet otoritesi sağlanamazdı. Bu çürümüşlük ve bu çaresizlik bir "İktidar boşluğu" doğurmuştu, doğan bu iktidar boşluğu 12 Eylül harekatı ile doldurulmuş oldu. Olan budur!..

Devlet Başkanı Orgeneral sayın Evren'in önceki gün Batılı parlamenterlere anlattıkları, bu tablodan kaynaklanmış gerçeklere ve bu gerçeklerin yansıttığı görüntülere dayanmaktadır

Sayın Evren'in 12 Eylül öncesi ile ilgili değerlendirmelerini televizyon ekranından izlemeden önce aynı ekranda İspanya'daki başarısız ihtilal girişimi ile ilgili unutulmaz bir tablo gördük. Bir serüvenci yarbayın komutasında parlamentoyu basan sivil muhafızlar, sağasola ateş ederek parlamento üyelerini teslim alıyorlardı.

Ve bir yaşlı milletvekili serüvencilere karşı direni
yordu...

İspanya parlamentosu, henüz, etkinliğini, gücünü ve saygınlığını yitirmemişti; parlamento kurum olarak çürümemiş ve henüz devlet otoritesi yok olmamış, devlet teröre yenik düş-

memişti. Böyle bir parlamentonun kendi kendini koruması, kendi onurunu ayakta tutması elbette hakkıydı.

Emekli general ve Başbakan eski yardımcısı olduğu anlaşılan yaşlı bir milletvekili, bu hakkı kendinde bularak sivil muhafızların ve serüvenci yarbayın üzerine yürüme cesaretini gösterdi...

Kırk yıl, Franko faşizminin acımasız çizmesi altında inlemiş İspanyol ulusunun, yeni serüvenlere ve yeni bir faşist rejime karşı duyarlı tepkiler taşıdığı biliniyor. Bu duyarlı tepkiye İspanyol monarşisinin tepesinde oturan Kral'ın ve Kral ile birlikte kuvvet komutanlarının da katılması, Üçüncü Ordu Komutanı ve ordudaki faşist güçleri şimdilik geriletmiş bulunuyor.

İspanya'nın kanayan yarası, Bask bölgesinden kaynaklanıyor "Eta" örgütünün terörist eylemleri, bu eylemlerin silahlı kuvvetlerde yarattığı tepkiler, sağ ve sol siyasal kutuplaşmalar, işsizlik, enflasyon, genç İspanyol demokrasisini temelinden sarsmaktadır.

Ancak, bu olumsuz koşullara karşın, parlamento henüz gücünü ve saygınlığını yitirmiş değildir. Silahlı Kuvvetler içindeki Franko yanlısı subaylar bile kendi kendini korumasını bilen ve işlevlerini şu ya da bu ölçüde yerine getiren bir parlamentoya karşı ayaklanacak bir gücü bulamamışlardır.

İspanya olayından kendimize dönük bir sonuç çıkarmak zorundayız:

Son otuz yıl içinde Türk Silahlı Kuvvetleri, üç kez yönetime elkoymuştur. 12 Eylül Harekatı bu müdahalelerin üçüncüsüdür Daha önceki iki askeri müdahalede Silahlı Kuvvetler, yönetimi sivil yönetime bırakarak kışlasına dönmüştür. Bu özellik, Silahlı Kuvvetlerin, böylesine siyasal çalkantılar içinde bulunan ülkelerde rastlanmayan, sağlam bir geleneğini göstermektedir En temel işlevlerini yerine getiremeyen, ülkedeki kan gölünü kısır tartışmaların içinden izleyen bir parlamentoya karşı, "Müdahale" zorunluluğu duyan ve de bu koşullara zorla itilen Silahlı Kuvvetlerin, tıpkı 27 Mayıs 1960 ve 12 Mart 1971 tarihlerinden sonra olduğu gibi, yeniden sivil yönetime geçme kararında olduğunu biliyoruz. Sayın Evren de bu kararı, sık sık vurguluyor.. Bir takım serüvenci grupların varolduğu olasılığını biran için gerçek kabul edersek, 12 Eylül Harekatının emir komuta zinciri içinde yapılmış olmasının önemi de çok iyi anlaşılmaz mı?

Franko faşizminin özlemini taşıyan serüvenci gruplar. faşist yarbay Molina'yı bir kızgın boğa gibi parlamentoya saldırtmışlar, ancak Kral Carlos usta bir matador tavrı ile, kılıcını kullanarak bu azgın boğayı yere sermesini bilmiştir.

(Cumhuriyet, 26 Şubat 1981)

41 RAKIM...

Gümrük kapılarına nasıl atama yapılır? Böyle bir soru sorulursa, yanıt bellidir: Atamalar. Devlet Memurları Yasasına göre yapılır. Kayırma hıç söz konusu değildir Siyasal baskı yoktur Herşey, yasalara, tüzüklere, yönetmeliklere uygun yürümektedir.

Fakat kazın ayağı hiç de öyle değildir. Siyasal kadrolaşmanın, kayırmanın, adam tutmanın en geçerli olduğu yer gümrüklerdir. Geçen dönemlerde bu kadrolaşmanın çok somut örneklerini gördük.

Giriş ve çıkışların yoğun olduğu bazı gümrük kapılarında görev yapmak isteyenler, bir kolayını bulup, bu yerlere atanmaktaydılar. Örneklerini biliyor, duyuyorduk.

Şöyle bir araştırma yapsak: Giriş ve çıkışların en yoğun olduğu sınır kapılarındaki gümrük müdür ve memurları kaçar yıldır aynı görevdedirler? Ve buna bağlı bir soru daha: Bu müdür ve memurların atamaları nasıl yapılmıştır.

Geçenlerde elime bir geçti. Belge dediğim, bir Tıp Fakültesi kurulunun, Gümrük ve Tekel Bakanlığı memurlarından biri hakkında verdiği rapordur Bu rapordan anlaşıldığına göre memurumuz hastadır Hasta olduğu için ancak 41 metre rakımı olan bir yerde çalışmak zorundadır!

Raporun ilgili bölümünü aktarayım:

Hastanın bu durumu ile her an acil müdahale yapılabilecek tam teşekküllü hastanesi bulunan ve rakımı (41) olan bir yerde görev yapması zorunludur...

Raporun altında "Şirurji" uzmanı dört sayın Profesör doktorun imzası bulunmaktadır.

Bir hastanın "tam teşekküllü bir hastane"nin bulunduğu yerde görev yapması anlaşılır bir önlemdir Ama tıp biliminde

"ancak rakımı 41 olan" diye kesin bir yükseklik ölçüsü verilebilir mi?

Ben de bu konuyu "Şirurji" uzmanı başka öğretim üyelerine sordum: güldüler "Ya" dediler, "bir metre yukarçıksa ya da aşağı inse ölecek mi?" Onlar da bana bu soruyu sordular Yanıt veremedim.

İşin ilginç yanı şu: 41 metre rakımı olan yer, giriş ve çıkışı çok yoğun olan bir gümrük kapısıdır! Hasta memurumuz, büyük bir olasılıkla "rakımı 41 olan" bu önemli gümrük kapısında "sıhhat ve afiyetle görevine devam etmektedir.

İlgililer "nedir bu iş?" diye sorarlarsa, şimdilik şu tarih ve sayıyı bildireyim: Değerli hastamız, Gümrük ve Tekel Bakanlığının 29.8.1977 gün ve 10563 sayılı resmi yazısı ile bir üniversite hastanesine başvurmuştur O üniversite hastanesinin adı bende saklı verdiği rapor, genel şirurji kürsüsü, 2.9.1977 gün ve 2435 sayılıdır

Bu konu ile ilgili başkaca bilgi için telefonla başvurulması rica olunur...

(Cumhuriyet, 27 Şubat 1981)

GEL ŞELLEFYAN GEL...

Devleti dolandırarak kaçan ünlü sahteci Mıgırdıç Şellefyan'ın yurda dönmesi, dönmemesi halinde yurttaşlıktan çıkarılacağı yolundaki uyarı, sağ basındaki bazı arkadaşlarımızı üzmüşe benzemektedir. Nasıl üzmesin ki, bu Mıgırdıç Şellefyan, sağ basının nimetle anılması gereken babalarından birisidir.

Şellefyan olmasa, hiçbiri, bugünkü ayrıcalıklı köşelerinde oturamaz, bugünkü zenginliklerini sürdüremezlerdi.

Bu yüzden Şellefyan hakkında işleme üzülmekte yerden göğe kadar haklıdırlar...

Çünkü Şellefyan demek, sağ basını yaratan, oluşturan ve geliştiren adam demektir. Şellefyan'ın bu alandaki hizmetleri asla unutulmaz. Kendilerine "milletçi" diye etiket yapıştıran bazı gazeteler, hergün Şellefyan'ın renkli posterini "ilave" olarak verseler yine de borçlarını ödeyemezler

Sağ basıdaki yeni zenginlere yol gösteren, onların elinden tutan, kimine "mutemet" kimine "kefil" olan, yirmi yaşında delikanlılardan çokuluslu işadamı yaratan, şeytanın aklına gelmeyen yolarla devlet hazinesini dolandıran Şellefyan'a "yurda dön arkadaş, yoksa yurttaşlıktan atılırsın" denmesi, sağ basındaki arkadaşlara bir "şok" etkisi yapmıştır.

Ben şimdi olanları ve olacakları adım gibi bilirim: Şellefyan, bu kararı öğrenir öğrenmez, otomatik telefonla Türkiye'dekı dostlarını arar. Ne yapılacağını, ne yapılması gerektiğini anlatır Ricalarda bulunur, emirler verir Bazıları da iş gezisi diye yurtdışına çıkıp, Şellefyan ile görüşür, talimatını alır gelirler Şellefyan bazılarının "Mıgır amcası" dır. "Mıgır amca" aynı zamanda baba dostudur

"Mıgır amca" güç durumdadır.

Mıgır amcaya yardım etmek gerekmektedir Mıgır amcanın dostlarına haber salınır. Mıgır amcanın bir dostu "benim derdim bana yeter" der, yardım önerisini geri çevirir, çünkü kendisi ve yakınları güç durumdadır. Mıgır amcanın büyük dağları yaratan yaşlı dostu son zamanlarda etkinlik kazanmıştır. Ona ricada bulunur.

Şellefyan'ın "Amasyalı dostu" sağa, sola koşuşturur. Ama iş işten geçmiştir.

Peki ne olacak? Sağ basının kurucusu, ağabeyi, babası, özel ve güzel sektörün bu hünerli evladı, hür teşebbüsün gurbet kuşu bu işe nasıl çare bulacak?

Devlet Bankası değil ki, dolandırsın, devlet ihalesi değil ki yüzüstü bıraksın, ne yapacak şimdi. Ne yapacak?

Gel Şellefyan gel. İster sahteci ol, ister devleti dolandır, istersen bin kere tövbe etmiş ol. Gel: Gel Şellefyan gel...

(Cumhuriyet, 28 Şubat 1981)

YİNE DEVLETÇİLİK...

Ceza yasamızda yıkıcı eylemlere karşı korunan "Memleket içinde müesses iktisadi ve sosyal temel nizamlar" tanımı ile belirtilen kurulu düzendir 141 ve 142'nci maddelerde bu tanım yer almıştır. 163'üncü madde "devletin içtimai veya ikti-

sadi veya siyasi veya hukuki temel nizamlar" tanımını getirmektedir.

Türkiye Cumhuriyeti, Kurtuluş Savaşı sonunda kurulmuştur. "Müesses nizam" Atatürk'ün kendi eliyle kurulmuştur. Bu "müesses nizam" Cumhuriyetçi, laik, halkçı, milliyetçi, devletçi ve devrimcidir.

"İktisadi ve sosyal temel nizamlar"ın genel çerçeveleri anayasalarla çizilir, 1924 Anayasası devletçiliği, devletin "Temel nizamlarından biri" olarak belirler. 1961 Anayasası da sosyal haklar ve ödevler bölümü ile "sosyal temel nizamları" tanımlar.

Öyleyse "müesses nizam" yani "kurulu düzen" Atatürk ilke ve devrimlerine dayanır. Atatürk ilke ve devrimleri de bir bütündür. Laikliği cumhuriyetçilikten, cumhuriyetçiliği halkçılıktan, halkçılığı devletçilikten, devletçiliği milliyetçilikten ve devrimcilikten ayırmaya olanak yoktur.

Devletçilik yerine liberal bir düzen getirirseniz, bu yasalarda yazılı "müesses nizam", daha doğrusu "müesses iktisadi temel nizam" ile çelişmez mi? Bu "müesses nizam" Atatürk'ün kendisi tarafından kurulduğuna ve devletçiliğin de Atatürk tarafından 1924 Anayasasına yazıldığına göre, devletçilikten ayrı bir Atatürkçü ekonomi düzeninden hiç söz edilmez. "Müesses iktisadi temel nizam" devletçiliktir. Bunun başkaca yorumu yoktur!

Devletçiliğin çeşitli uygulamalar ile ortadan kaldırılması, bu "müesses iktisadi temel nizam" yerine yeni bir "nizam" yeni bir "düzen" getirilmesi suç sayılır mı?

Bir tek koşulla sayılmaz.

Yasalar, zoru, şiddeti, hukuk dışı yolları yasaklar. Bu değişiklik barışçı yöntemlerle ve demokratik kurallar içinde gerçekleşirse, bunun yadırganacak yanı yoktur.

"İktisadi temel nizam" devletçiliktir; "müesses sosyal nizam" Anayasada çerçeveleri çizilen sosyal devlet kurumlarıdır; "müesses hukuki nizam" hukuksal dayanakları anayasa ve yasalarla çizilmiş hukuk devleti kurallarıdır, "devletin siyasi nizamı" Anayasa ile belirlenen, temel Atatürk ilkelerine, laiklik ilkesine, cumhuriyetçiliğe, çok partili yaşama dayalı özgürlükçü düzendir

Yasaların yasakladığı, günlük basında "ideolojik suç" denilen yol ve yöntemlerle, bu düzeni zorla, şiddetle, hukuk dışı yollar-

la yıkıp, yerine bu temel düzenlere ayrı olarak, Marksist Leninist, faşist ya da teokratik devlet kurma girişimleridir.

Atatürk'ün devletçiliği, bu düzenin "müesses iktisadi temel nizamlar"ından biridir. Düzen korunacaksa, devletçilik ilkesi de savunulmalıdır.

Bu gibi konuları, sağ basındaki arkadaşlarımızla, bağırmadan, çağırmadan, sövmeden, karşımızdakine yalanla dolanla, iftira ile saldırmadan tartışmak isterdik.

Ama bu gibi konuları uygarca tartışmak bir "olgunluk" sorunudur. Dağarcıkları fikirle değil küfürle dolu insanlarla neyi nasıl tartışabiliriz ki?

(Cumhuriyet, 1 Mart 1981)

BİRÇOK NEDEN...

Toplumsal olayların çok yönlü ve karmaşık nedenleri vardır. Bu yüzden herhangi bir olayı bir tek nedene bağlayarak açıklamak çok yanıltıcı olduğu gibi, bizleri yanlış çözüm yollarına sürükler.

Yıllardır şiddet olgusunun yüksek gerilimi içinde yaşıyoruz. Bu gerilimin siyasal nedenleri vardır, ekonomik nedenleri vardır, polisiye nedenleri vardır. Bunlar var olduğu gibi gençliğin yetişmesinde, adaletsiz ve dengesiz eğitimin, bununla birlikte, kitle ve psikolojisini ilgilendiren çalkantıların da elbette payları vardır.

Bütün bunları, serinkanlı yaklaşımlar ve yansız değerlendirmelerle ele almak zorundayız.

Şunu düşünelim: İlk ve orta öğretimde yurdun dört bir köşesine aynı düzede, aynı nitelikte eşit ve yaygın eğitim verebiliyor muyuz? Orta öğretimini tamamlayan gençlere üniversite kapılarını özgürce açabiliyor muyuz?

Bugün sağ ve sol şiddet eylemlerinden ötürü cezaevlerinde bulunan genç İnsanların bu açıdan değerlendirilmesinde yarar vardır.

Biz toplum olarak, çok gerilimli olaylar yaşadık. Bu gerilimin hepimizin sinir sistemini altüst ettiği bir gerçektir. Hergün öldürülmek korkusu içinde yaşayan bir üniversite öğretim üye-

sinin, ya da bir öğretmenin, rahatça ve kolayca ders vermesi düşünülemez. Bunun gibi kapısında bombalar patlayan, bahçesinde adam öldürüen bir üniversitede, bir fakültede öğrenciler öğrenim yapamazlar

Yıllarca böyle oldu. Bu yüksek gerilimin basıncı altında insan ilişkileri de karşılıklı olarak günden güne bozuldu, yozlaştı. Hep birlikte bir çeşit toplumsal bunalım geçirdik. Kitlesel olaylar bireysel psikolojiyi yönlendirdi. Toplum ve insan kendilerine yabancılaştı.

Geleceğe umutla bakmak için geçmişi çok iyi değerlendirmemiz gerekir Bu değerlendirmede, hepimize, evet hepimize büyük görevler düşer. Belli kişileri, partileri, ideolojileri, siyasal sistemleri yine tartışalım. Ama Türkiye'yi bugüne getiren siyasal süreci ve toplumsal nedenleri, gözümüzün kestiği, aklımızın yattığı bir tek nedene bağlayarak açıklamayalım. Çünkü toplumsal olayların yapısında binbir türlü eden, etki ve tepki söz konusudur Bunların bileşimi, bu bileşimin etkileri, bireysel ve toplumsal psikolojide bu etkinin doğurduğu tepkiler, ekonomi biliminin, istatistiklerin, hukuksal kapıların, birey psikolojisinin, sanatın ve edebiyatın duyarlı süzgeçlerinden geçmedikçe yaşadığımız gerçeğin boyutlarını kavramamıza olanak yoktur.

Düşünün bir, bu gerilimin romanını bile yazan çıkmadı henüz. Romancılarımız bile bu gerçeğe el atmadılar, atamadılar nedense.

Roman deyip geçmeyin. Yıllardır hepimizin yanlışlarımız ve doğrularımızla bu romanın içindeyiz.

(Cumhuriyet, 2 Mart 1981)

HABERCİLİK VE SAVAŞ SANAYİİ

Türkiye'de Lockheed Uçak Yapım Firmasının dağıttığı rüşvet ile ilgili soruşturmalar bir yerde durdu. ITT'nin ödediği rüşvet ile ilgili soruşturma da bir yerde takıldı kaldı.

ITT'nin kimlere rüşvet verdiğini merak edip, ararken, bu çokuluslu şirketin temsilcısının kim olduğunu saptadık. Temsilci, John Kare Aho adında bir Amerikalıydı. Bu Amerikalı daha önce Şah döneminde Tahran'da görev yapmıştı.

John Kare Aho'nun Türkiye'deki ilişkileri de bizleri oldukça ilginç noktalara sürüklemişti.

Bu Amerikalı'nın Türkiye'de çok yakın dostları bulunmaktadır Bu dostlardan biri, büyük bir sağcı gazetenin işverenidir

Neyse bu konuya şimdilik bir nokta koyup, bir başka konuya geçelim:

TUSAŞ, Türkiye'de uçak sanayii kurulması için ön çalışmalar yapıyor. Bilebildiğimiz kadarı ile Amerikan Northop, İngiliz Jaguar ve Fransız Mirage Uçak Yapım Şirketleri, uçak sanayii için Türkiye'de müthiş bir yarışmaya girişmiş bulunuyorlar

Bu üç büyük uçak yapım şirketinin Türkiye'de temsilcileri, destekçileri, yakınları ve bağlantıları bulunmaktadır Ve bu şirketlerin, Türk uçak sanayiini üstlenmek için milyonlarca lira para harcamaya hazır olduklarını söylemeye herhalde gerek yoktur

Uçak yapım işinin teknik ayrıntısını bilemeyiz. Hiç şüphesiz TUSAŞ, bütün projeleri tek tek inceleyecek ve yurt güvenliği ve ekonomisi açısından en yararlı ve güvenli uçak tipini seçecektir

Uçak yapım şirketlerini bilemeyiz ama basın kuruluşlarının hangilerinin savaş sanayii ile ilişkili olduğunu biliriz.

Bir haber ajansı var, biliyorsunuz adı, "Akdeniz Haber Ajansı" Bu özel haber ajansının kurucu ortakları arasında, Yönetim Kurulu Başkanlığını Tercüman Gazetesi yazarı Osman Kibar'ın yaptığı Anadolu Bankası da var. Tercüman Gazetesi Ankara Temsilcisi Uğur Reyhan Ajansın büyük ortağıdır Ajansın senetleri, Tercüman Gazetesi T.A.Ş. tarafından imzalanmaktadır

Uzmanlık alanı havacılık olan bir emekli hava korgenerali İhsan Göksaran da Akdeniz Haber Ajansı Yönetım Kurulunda görev yapmaktadır.

Geçen yıllarda "Or Kan" adıyla bir şirket kurulmuştur. Şirketin kurucuları, 27 Mayıs İhtilalcilerinden emekli Albay Orhan Kabibay ve Emekli Korgeneral Sulhi Kaner'dir. "OR KAN" Mirage uçaklarının Türkiye temsilcisidir.

Sulhi Kaner'in Ankara'da üzerine kayıtlı 18 77 20 numaralı telefon Akdeniz Haber Ajansı tarafından kullanılmaktadır

Akdeniz Haber Ajansı, "Zir Ak" adlı bir şirket kurarak, habercilikle uzaktan yakından ilgisi olmayan savaş sanayiine el atmıştır.

Şirket kurmak suç değildir; bir yabancı şirketin Türkiye temsilcisi olmak da suç sayılmaz. Çünkü suçu belirleyecek ölçü yasalardadır. Yasalar bu gibi kuruluşları, bu gibi ilişkileri suç saymaz.

Bu konulara değinmemizin amacı, Türkiye'de basın kuruluşlarının, habercilik dalı dışında, ne gibi işlerle uğraştıklarını sergilemektir.

Bu olgu, Türkiye'de basının işlevi konusunda yeterince bilgi vermektir.

NOT:

İstanbul Barosu Başkanı Apaydın ve bana saldırılar sürüyor Almanya'ya iki kez konuk olarak çağrıldım. Birincisinde 1978 yılında Halkçı Devrimci Federasyonu, ikincisinde de Apaydın ile birlikte Fidef'in konuğu olarak Almanya'da çeşitli illerde konuşmalar yaptım. Bu gezilerle ilgili izlenimlerimi de bu köşede yayınladım.

Almanya'da terörün kaynakları, silah ve uyuşturucu madde kaçakçılığı konuları başta olmak üzere ülkemizin önemli sorunları üzerinde duran konuşmalar yaptım, çeşitli söyleşilerde bulundum. Bu konuşmalarda, çoğu yazılarıma konu olmuş, birçok olayı birçok ilişkiyi gözler önüne sermeye çalıştım. Bu arada, Türkiye'de uzun süre görev yapmış ve şimdi de Almanya'ya kapağı atmış olan Ruzi Nazar adlı CIA görevlisinin siyasal ilişkileri hakkında da bildiklerimi aktardım.

Bundan tedirgin olan çevreler, sürekli olarak saldırarak, beni akıllarınca yıldırmaya çalışıyorlar

Çabalarının boşuna olduğunu bir kez daha bildiririm.

(Cumhuriyet, 3 Mart 1981)

HAZİNE ARAZİLERİ...

Hazine arazileri gereği gibi korunur mu?

Pek korunmadığını biliyoruz. Hazine arazileri üzerindeki gecekondular pek kolay yıkılıyor da lüks villalara kimse dokunamıyor. Örnek mi istersiniz? Verelim:

Yeniköy tepelerindeki lüks villaların sıralandığı arazi Milli Savunma Bakanlığınındır. Yargıtay 14'üncü Hukuk Dairesinin 10.05.1977 gün ve 1977/1921 2957 sayılı kararından öğreniyoruz ki, bu bölge, DP iktidarı döneminde Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü yapan Mithat Dülge tarafından işgal edilmiştir.

Kararın ilgili bölümünü okuyalım:

Dava konusu taşınmazın kadastrodan önce de hazine adına tapulu olduğu, Mithat Dülge adındaki şahsın kendisine ait tapu kapsamını usulsüz genişleterek, bu hazine yerine de sahip çıkmak istediği, hazine tarafından Mithat Dülge aleyhine açılan müdahalenin önlenmesi davasının hazine lehine sonuçlandığı ve taşınmazın kadastro, ada ve parsel numarasıyla hazine adına tescil edildiği...

Yıllarca sürüncemede bırakılan bu dava hazine arazisinin güçlü ellerce nasıl parsellendiğini, üzerine nasıl lüks villalar yapıldığını kanıtlıyor

Hazine arazilerini yalnızca topraksız köylüler işgal etmez, İstanbul'un büyük zenginleri de işgal eder. İşte Yeniköy tepeleri, işte Ayhan Aydan'ların, Sadıkoğlu'ların, Özdoğancı'ların, Arıman'ların, Serbest'lerin, İplikçi'lerin, Arel'lerin, Pekün'lerin, Muratlı'ların, Işıl'ların, Dülge'lerin, Çavuşoğlu'ların, Konak'ların, Koraltan'ların villaları, işte Sarıyer Asliye Hukuk Mahkemesinin 4.4.1960 gün ve 1955/43 esas, 1960/97 kararı, işte Yargıtay 14'üncü Hukuk Dairesinin 10.5.1977 gün ve 1977/1921 2957 sayılı kararı, işte Milli Savunma Bakanlığının Maliye Bakanlığına yazdığı 18 mart 1977 gün ve 6110 (3414 21) 77 sayılı yazı...

Hazine arazisi mi? Evet hazine arazisi... İşgal mi edilmiş? Evet işgal edilmiş... Mahkeme kararları var mı? Evet var.

Bir başka dosyaya bakalım.

Karaman Küçükbakkalköy'de Karaman çiftliğinin 31 parseli, 405 hektar, 2080 metre kare tutmaktadır. Arsanın sahipleri, Salomon Benfenesti ve Eleni Andaniyadis'tir. Bu iki şahıs yasal mirasçı bırakmadan öldüklerinden bu arazinin hazineye kalması gerekmektedir.

Ancak bu konuda uyuşmazlıklar çıkmış ve Kadıköy Birinci Asliye Hukuk Mahkemesinin 27.1.1964 gün ve 12/1 sayılı kararı, Yargıtay 7'nci Hukuk Dairesi'nin 964/2439 4096 ve 26.12.1972 gün ve 4/1545, Yargıtay İkinci Hukuk Dairesinin 973/5941 6777 sayılı kararı ile bu arazinin hazine ile özel kişi-

ler arasındaki uyuşmazlığı bir türlü çözüme bağlamamıştır Kadıköy Üçüncü Bölge Tapu Sicl Muhafızlığı, 31.1.1975 gün ve 119 sayılı yazı ile uyuşmazlık konusu bu arazinin Tercüman Mesken Sanayii A.Ş.'ye satılmak üzere olduğunu ve bu konuda önlem alınmasını istemiştir. İstanbul Milli Emlak Müdürü, aynı günlerde Muhakemat Müdürlüğüne yazdığı 509 11040/4653 sayılı yazıda şu ilginç olayı açıklamıştır:

İdaremizde çıkan yangında mezkür parseller hakkındaki bütün dosyalarımız bulunmadığından, bu parseller hakkında bu güne kadar ne gibi işlem yapıldığı bilinememektedir

İstanbul Valisi Sayın Nevzat Ayaz'a soruyorum:

Bu hazine arazisi şu anda kimin üzerine kayıtlıdır? Yangından sonra dosya bulunmuş mudur? Dava nasıl sonuçlanmıştır

Şimdi bu konuları sergilediğim için sağ basından bugünlerde saldırı gelir "Aşırı cereyan, ideoloji, vatan ve millet düşmanlığı" gibi, "laf aşureleri" ile saldırıya geçerler, yalan, iftira, küfür, art arda sıralanır

İsterler ki, susalım, susalım ki, bu gibi olaylar hiç yazılmasın.

Ama yağma yok; yazacağız yine yazacağız.

(Cumhuriyet, 4 Mart 1981)

BİR YENİ DOSYA...

Banka işlemleri çok karmaşıktır Bankacı olmayan bu işlemlerden anlamaz. Paralar gelir; paralar gider, havale gönderilir, havale alınır, yurtdışından döviz gelir, Türk parasına çevrilir, Merkez Bankasında bir sürü işlem yapılır, şu olur, bu olur

Krediler bir başka alemdir. Krediler kimlere niçin verilir, kimin üzerinde ne kadar kredi vardır, devlet bankaları sırtı kalın müteahhitlere açtıkları milyarlık kredileri niçin izlemezler, bunların faizleri ne olur, bunlar da insanın aklını çok karıştırır

Bir devlet bankası, bir özel habercilik kuruluşuna niçin ortak olur? Anadolu ajansının paraları, niçin ajans binasının hemen yakınındaki bankalara yatırılmaz da kilometrelerce uzaklıktaki bankalara milyonlarca liralık hesaplar açtırılır? Biz bunları bilemeyiz.

1979 yılında bu karışık işlerden birini kovalayım demiştim. Konu şuydu: Akbank'ın Mithatpaşa şubesinden Türkiye'nin çeşitli yerlerine Ahmet Bilgin adına 679 bin TL.'lık havaleler yollanmıştı. Olayın sonrasını Maliye Bakanlığı müfettişleri araştırdılar.

Yapılan araştırmalar, bu Ahmet Bilgin'in "hayali" bir kişi olduğunu göstermiştir Daha doğrusu, Şahap Karaosmanoğlu adındaki bir hünerli yurttaş, Ahmet Bilgin adıyla belirli kişilere para göndermektedir Araştırmalar biraz daha ilerleyince, bu Şahap Karaosmanoğlu'nun yurtdışından Türk işçilerinin marklarını toplayıp, bunların karşılığını, Türk parası olarak bu işçilerin yakınlarına havale ettiği anlaşılmıştır.

Yani, bu Şahap Karaosmanoğlu Merkez Bankasının işlevini üzerine alarak, her türlü bankacılık işlerini yürütmüştür.

Bu gibi işler tek başına yapılmaz. Bu işler bir örgüt eliyle yürütülür Bu konuda uzmanlaşmış "ticari illegal örgütler" bulunmaktadır Bu "ticari illegal örgütler"in teorisyeni ve uygulayıcısı Mıgırdıç Şellefyan adındaki ünlü dolandırıcıdır.

Bu ünlü dolandırıcının, her nedense, siyasal ve ticari dostları, hep "milliyetçi" ve "mukaddesatçı" etikti ile dolaşan değerli yurttaşlarımızdır Allah eksikliklerini duyurmasın!...

Bu Şahap Karaosmanoğlu, İzmir Kordon Vergi Dairesi GA 25290 hesap sayılı vergi yükümlüsüdür. İzmir 5. Sulh Ceza Mahkemesinin 31.2.1979 gün ve 1979/80 sayılı kararı ile bu beyefendinin ev ve işyerlerinde arama yapılmak istenmiş, ancak söz konusu adreslerde başka şahısların oturdukları saptanmıştır.

Karaosmanoğlu, bu soruşturmalar başlayınca kuş olup uçmuş ve izini kaybettirmiştir.

Ancak soruşturmalar ilerleyince bu değerli işadamının Vakıflar Bankası İzmir Basmane ve Ankara Yenişehir, Türkiye İş Bankası Başkent şubelerinde hesapları olduğu ve bu hesapların çok yüklü para alışverişine aracılık ettiği belirlenmiştir

Arkadaşımız, tıpkı Yahya Demirel gibi, "orman ürünlerinin alım ve satımı, dışalımı ve dışsatımı" ile uğraşmaktadır Tabii, Yahya Demirel "mobilya prensi" olduğundan Karaosmanoğlu arkadaşımız da bu prenslikte çalışmaktadırlar.

Şellefyan Demirel ve Atilla Özçelik ortaklarına bir de bu Karaosmanoğlu adı eklenmiştir..

"Yahya yurtdışında nasıl para buluyor?... diye sorarsanız, işte böyle buluyor efendim, paranın bir kısmını işte böyle sağlıyor

Siz de "köşeyi" dönmek mi istiyorsunuz, böyle yapın..

Yapan kazanıyor!...

(Cumhuriyet, 5 Mart 1981)

ARAP...

Arap sözcük olarak çok yaygın yerlerde kullanılır. Arap ülkeleri, Arap rejimleri, Arap sosyalizmi, Arap saçı, Arap atı, Arap müziği, Arap birliği, Arap bülbülü gibi kavramları hepimiz biliriz.

Teni biraz esmer, saçı da biraz koyu olanlara arkadaş arasında "Arap" diye sesleniyor. Arap aşağı, Arap yukarı...

Ünlü babalardan birinin takma adı da "Arap"tır Arap, İstanbul'da çok tanınır Arabın adamları, adamlarının da adamları vardır

Esmer futbolcuları, seyirciler ve taraftarlar "Arap" diye coştururlar:

Haydi Arap, yürü Arap, koş Arap..

İstanbul'da bu Araplardan biri mobilya ticareti ile ilgilenir, yurtdışından mobilya getirip, İstanbul sosyetesine ve de türedi zenginlerine satar. Arabın bu konuda çok geniş bir de çevresi var

Arap, üç koltuk bir sandalye istiyoruz.

Emredin efendim...

Yurtdışından mobilya getirip, satmak için çokuluslu ilişkiler gerekir. Hadi burada paran var, elin İtalyası'ndan mobilyayı nasıl getireceksin?... Gerçi, mobilyanın "hayalisi" üzerine dışsatım hünerlerimiz gelişmiştir ama bu hüner dışsatımdadır, buradan, dışarıya mobilya satmış gibi görünüp, devlet hazinesini soymak kolaydır, bunu anlıyoruz.. Ancak İtalya'dan mobilya getirtmek için döviz gerekmez mi?... gerekir

Peki bu döviz nereden geliyor?

Bu soruyu sormayacaksınız, sorarsanız, işler "Arap saçına" döner Bu "Arap" kim, önce bunu araştıracaksınız, "Arap" de-

diğin, boy boy, cins cins, arabı bulmak güç. Hadi buldunuz, soracaksınız. Arap, mırın edecek, kırın edecek, baklayı çıkaracak ağzından:

Vallahi, ben tek başıma değilim...

Arap'ın arkadaşlarını araştırıp, soruşturdunuz mu, bazı muhteremler Arap atı gibi dört nala kaçıverirler. Mobilyacı Arap da bu işleri sezmiş olacak ki, bir film artistinin yardımıyla basmış gaza, atmış kapağı Milano'ya.. arada telefon edermiş "Kör" diye bilinen yakın dostuna:

Abi perişanım...

Arap, bugünlerde durumu idare ediyor ama "Nihayet o da bir insan"; bakacak gitmedi, "Arap bülbülü" gibi konuşacak. O zaman eyvah: "Yandım gülüm keten helva!"

Hem konuşacak da diyorlar. Konuşmasın diye araya dostları giriyormuş:

Etme Arap, yapma Arap, üzülme Arap!..

Kullan, kullan garibanı Arabı, sonra mendil gibi at Milano sokaklarına, buna vicdan dayanır mı? Dayanmaz!

"Arabesk" müziğe meraklıysanız ben şahsen değilim üzerinize afiyet koyun bir plak dinleyin; iyi gelir.

Bir teselli veeer

(Cumhuriyet, 6 Mart 1981)

UYGARLIK ADINA...

Ermeni soykırım örgütlerine karşı nasıl önlem alınabilir?

Terör eylemleri örgütler eliyle planlanır Her örgütün, siyasal ilişki ve bağlantıları bulunur. Ve her örgüt, belli çevrelerce desteklenir. Ermeni örgütlerinin de böylesine siyasal ve mali destekleri vardır.

Fransız polisinin bu siyasal ilişkileri ve bağlantıları bilmemesi olanaksızdır Bu bağlantılar, bu ilişkiler bilinir Ermeni örgütlerini siyasal ve mali destekçilerinin kimler olduğunu bildikten sonra, işin kaynağına inmek kolaylaşır

Üstelik, bu gibi terör örgütleri hakkında uluslararası güvenlik kuruluşlarında ciddi bilgiler de vardır

Olaya bu açıdan bakarsanız, Türk diplomatlarına karşı girişilen sürekli, sistemli ve planlı saldırıların, hiç olmazsa nerelerden kaynaklandığının bilinmemesi akıl alacak iş değildir.

Fransa Devlet Başkanı Giscard d'Estaing, dünkü Milliyet'te M. Ali Birand arkadaşımızın yazdığına göre, Dışişleri Bakanı İlter Türkmen'e, "Fransa, Ermenilerin tarihsel olgusuna karşı gelemez, Ermenilerin tarihsel haklarını arama ve hesap sorma niteliği taşıyan yaklaşımlarına karşı çıkamaz" demiştir.

Bu düşüncede, bu kafada bir Cumhurbaşkanının bulundu bir ülkede, Ermeni terör örgütlerinin kanlı eylemlerini, rahatça ellerini, kollarını sallayarak sürdürmelerinden doğal ne olabilir ki?

Giscard d'Estaing'in bu mantığı bizleri çok ilginç noktalara sürükler. Bu mantık kabul edilir, bu yaklaşım benimsenirse, o zaman örneğin Vietnamlı, Cezayirli teröristlerin de Fransız diplomatlarına karşı girişecekleri kanlı eylemlere de hak vermek gerekecektir.

Geçmiş yılların azgın sömürgecisi Fransa siyasal sabıkasında, mazlum Asya ve Afrika halklarının kan izlerini taşımaktadır...

Türk işçilerine, Türk emekçilerine, Türk yurttaşlarına vize üstüne vize koyan Fransız hükümeti, eli tabancalı Ermeni teröristlere karşı sınırlarında en küçük bir önlem de alamıyorsa, işin niteliği ve rengi çok ama çok değişmektedir

Bugünlerde Giscard d'Estaing'in seçimi var, mösyö, Ermeni oylarını sömürebilmek için buna benzer sözler söylemekten de herhalde geri kalmayacaktır.

"Yazıklar olsun" demeyeceğiz. Çünkü yalnızca yazık değil, ayıp, ayıp!. Uygarlık adına, insanlık adına ayıp!.

(Cumhuriyet, 7 Mart 1981)

GİZLİ IRKÇILIK...

Geçen aylarda Paris'de Sinegog'un bombalanması üzerine Fransa'nın dörtbir köşesinde büyük gösteriler düzenlenmiş ve olay Fransız kamuoyunca şiddetle kınanmıştı. Demek ki, Fransız kamuoyu, soykırım girişimlerine karşı böylesine duyarlı

tepkiler gösteriyordu. Bu tepkiler, uygarlık ve insanlık adına gerçekten sevindiriciydi.

Ancak, aynı Fransız kamuoyunun, televizyonu, gazetecileri, sendikaları, siyasal partileri ve düşünürleri ile Türklere karşı Ermenilerce girişilen soykırım eylemlerine sessiz ve kayıtsız kalması, aynı insanlık ve aynı uygarlık adına utanç vericidir!

Yahudi soyuna karşı girişilen eylemlerin şiddetle kınanması, Türk soyuna karşı girişilen aynı tür saldırılara karşı kayıtsız kalınması, Ermeni ve Yahudi sermayesinin Batı uygarlığı üzerindeki korkunç egemenliğini göstermektedir. Çünkü, Batı basınında, Ermeni ve Yahudi sermayesi oldukça güçlü etkinliğe sahiptir Ve bu sermaye Batı kamuoyunu belli etkilere göre koşullandırmaktadır.

Bu, ırkçılığın dünya çapında kazandığı yeni sinsi bir görünümdür

Türk yurdu Kurtuluş Savaşı öncesi, Batının emperyalist ordularınca işgal edildi. Bu dönemde Türk halkı uygarlık ve insanlık adına utanç verici zulümle karşılaştı. Bu işgal orduları, İngilizdi, Fransızdı, Yunandı, unutmadık bunları.

Geçmiş yılların utanç verici işgalleri şimdi de utanç verici kayıtsızlıklarla bütünleşiyor!...

Türkiye'de azınlıklar, Osmanlı İmparatorluğunda olduğu gibi, bugün de ekonomik ayrıcalıklara sahiptirler. Ticaret burjuvazisinin bir kesimini Ermeni yurttaşlarımız oluşturmaktadır. Bu nasıl zulümdür ki, Ermeni kökenli yurttaşlarımız ticaret burjuvazisinin en üst tepelerinde dolaşmaktadırlar? Bu nasıl zulümdür ki, Ermeni yurttaşlarımız, Türkiye'de kiliseleri, okulları, hastaneleri, huzur evleri ile rahat ve özgürce yaşamaktadır?

Müslüman tüccarlarla, işadamları ile aynı ticaret siciline mühür basan Ermeni ve Yahudi işadamlarının hangisinin ayrıcalığı, hangi Türk köylüsünde, işçisinde var sayılabilir?

Kurtuluş Savaşı yıllarında Türklere en ağır, enaşağılık, en zalim baskıları uygulayanlar, şimdi kendi sömürgeciliklerini, kendi soykırım eylemlerini unutup, Türklere karşı girişilen bu alçakça saldırılara arka çıkmaya kalkarsa, o zaman Mehmet Akif'i nasıl anımsamazsınız?..

Ne demişti şair:

Medeniyet dediğin tek dışı kalmış canavar...

Evet, "gizli ırkçılık" bu, uygarlık postuna girmiş canavarlık, canavarlık bu!

(Cumhuriyet, 8 Mart 1981)

CUMHURİYET OKULU...

Cumhuriyet Gazetesi bir "okul" gibidir Bu okulun temelleri, büyük Atatürk'ün unutulmaz katkı ve desteği ile Yunus Nadi tarafından atılmıştır Çalımsız öyküsünü "Kurtuluş Savaşı Anıları" kitabında okuduğumuz Yunus Nadi, rahata, servete düşkün nice meslektaşının yaptığı gibi, İstanbul'da Damat Ferit hükümetlerinin koruyucu kanatlarına sığınmamış, boz kalpağı ve kalemi ile birlikte Mustafa Kemal Paşa'nın yanında, emrinde yeralmıştır

Cumhuriyet Gazetesi, Yunus Nadi'den bugüne, Kurtuluş Savaşı'nın ulusal bilincini, Kemalist devriminin ilerici atılımlarını savunagelmiştir...

"Cumhuriyet bir okuldur" demiştik. Gerçekten öyledir Bizim "başöğretmenimiz" Yunus Nadi'nin oğlu Nadir Nadi'dir ve Nadir Nadi'nin yönetimindeki Cumhuriyet Gazetesi, yıllardır, Amerikan mandacılığının yeni fraksiyonlarına, Abdülhamit Han özlemcilerine, devrim kundakçılarına karşı amansız bir savaş vermektedir. Amansız ve özverili bir savaş!

Gazetemizin kaynağı, kökeni, Kurtuluş Savaşı ve Atatürk devrimleridir. Kurtuluş Savaşımızın ve Atatürk ilkelerının en kıskanç, en bağnaz, en ödün vermez savunucuları bizleriz. Atatürk devrimlerini, bu devrimlerin ereği olan çok partili düzeni, çoğulcu demokrasiyi bütün kurumları ile birlikte savunmak, Cumhuriyet Gazetesinin değişmez ve şaşmaz yörüngesidir Kurtuluş Savaşından 27 Mayıs devrimine, 27 Mayıs devriminden çoğulcu demokrasiye giden yolda Cumhuriyet Gazetesi hep ülke bağımsızlığının, anayasal düzeninin, hukuk devletinin baş savunucusu olmuştur

Cumhuriyet düşmanlarının bizlere yönelttikleri saldırıların nedeni. gazetemizin yarım yüzyıldır taşıdığı, bundan sonra da inançla ve dirençle taşıyacağı, Kurtuluş Savaşının bağımsızlık bayrağını dimdik ayakta tutmasıdır

Gazetemizin Başyazarı Nadir Nadi, bu bağımsızlık bilincini, ikinci Dünya Savaşı eşiğinde 6 mayıs 1939 tarihli yazısında şöyle savunuyordu:

Günden güne kaynayan ve kaynadıkça belirsizlikten kurtularak şekil almaya başlayan Dünya buhranı karşısında Türkiye'nin vaziyeti, muhafazasına titiz bir itina sarfedilen bitaraflık hudutlarını şimdiye kadar aşmış değildir. Bunu basit bir iş saymayalım. Bir yandan totaliter devletleri çenberlemek isteyen demokrasi cephesinin, öte yandan, çenbere mani olmak suretiyle, müstakbel "hayat sahaları"nı emniyet altına almaya çalışan totaliter cephe'nin ayrı ayrı giriştikleri siyasi teşebbüslere hedef bulunuyoruz...

Nadir Nadi, Türk dış politikasını eleştiren Alman "Diplomatische Korrespondenz" yazarını yanıtlarken, daha sonra şunları yazıyordu:

Genç Türkiye Cumhuriyeti'nin başında tehditten korkan yahut bir kuruşluk menfaat karşılığı milli kudretini kiraya veren bir hükümet tasavvur etmek, genç Türkiye Cumhuriyetini tanımamak demektir. Kendi varlığımızdan sonra korumaya çalıştığımız en büyük nimet Dünya sulhü olduğuna göre münasebette bulunduğumuz bütün milletlerin aynı gaye uğruna çalıştıklarına inanmak isteriz. Bu itibarla diğer milletlerle olduğu gibi Almanya ile olan dostluğumuzda da samimiyiz. Ancak, beynelmilel siyaset dünyasındaki vaziyetimizi Almanya'nın keyif ve arzusuna göre tanzim etmeye ve kendi menfaatlerimizi Almanya'nın menfaatlerinde aramaya mecburuz gibi bir neşriyatta bulunmak, iki devlet arasındaki dostluk hesabına faydalı bir hareket sayılmaz...

Cumhuriyet'in İkinci Dünya Savaşı yıllarında takındığı tavrın genel çizgisi bu yazıda yeterince ortaya konulmuştur. Bu tavır "savaş karşısında yansızlık ve ulusal bağımsızlık bilincini ayakta tutmak" biçiminde özetlenebilir.

Nadir Nadi, Atatürk devrimlerine sırt çeviren ve birbirlerine benzer iki büyük siyasal parti egemenliğindeki demokrasiyi, "San Francisco markalı demokrasi" olarak niteler ve her yazısında bu tür demokrasinin saplanacağı çıkmaz sokakları gösterir.

Gazetesini tam bağımsızlık bilincinin, devrimlerin ve çoğulcu demokrasinin platformu yapmaya çalışır; sayfalarını, yolsuz-

lukların, hırsızlıkların, kaçakçıların kelepçesi gibi kullanır; barıştan, demokrasiden, özgürlükten yana olan tavrını, bin bir türlü baskıya karşı sürdürür.

Nadir Nadi'nin geçen yıllarda yayınlanan "Perde Aralığından" adlı yapıtı ve bu anı demetini bütünleyen bu yılların yayını "Olur Şey Değil" adlı yapıtı, Cumhuriyet'in ana çizgisini belirlediği gibi, geçmiş ve gelecek arasındaki köprüleri kuruyor, dünden bugüne bağlanan, bugünden de yarına uzanacak yolları, kilometre taşlarını ve yol ayrımlarını aydınlatıyor.

Cumhuriyet, Nadir Nadi'nin yönetiminde Kurtuluş Savaşının ve Mustafa Kemal'in kutsal mirası, bağımsızlık ve özgürlük bayrağını dimdik ayakta tutuyor; Amerikan mandası mirasçılarına, Abdülhamid Han özlemcilerine, Atatürk ve devrim düşmanlarına, çokuluslu sömürücü maşalarına karşı bitmez ve tükenmez bir savaşım veriyor

Cumhuriyetin geçmiş kavgalarına, herbiri, Cumhuriyet tarihimize kazılmış yayınlara bakıp, okuyucularımızla beraber inanç ve coşkuyla sesleniyoruz:

Yaşasın Cumhuriyet...

(Cumhuriyet, 9 Mart 1981)

SAHİP ÇIKMAK...

Geçenlerde "Hazine arazilerinin korunup, korunmadığını" sormuş ve korunmadığına ilişkin iki örnek vermiştik. Örneklerden biri, İstanbul Yeniköy'de Milli Savunma Bakanlığı arazisi üzerindeki lüks villalı burjuvazi işgali, ikincisi de Kadıköy Küçükbakkalköy, Karaman Çiftliği adı ile bilinen 405 hektar, 2082 metrekarelik arazi üzerinde Tercüman Mesken Sanayi A.Ş.'nin toplu konut yapımları ile ilgiliydi.

Bu konuda yetkililerden yanıt bekliyoruz. Bekliyoruz ama gelmiyor. "Yoksul mahallelerdeki gecekonduları yıkmaya yeten devlet gücü, Yeniköy tepelerine tırmanamıyor mu acaba?" diye kendi kendimize soruyoruz. Milli Emlak Müdürlüğündeki kayıtları yandığı anlaşılan Karaman Çiftliği ile ilgili son gelişmelerin neler olduğunu da merak edip, soruyoruz. Toplu Konut Yasası, Karaman Çiftliğindeki uyuşmazlığı da çözecek mi, bunu da bilemiyoruz...

Ama önemı yok, yakında öğreniriz; öğrenir ve yazarız...

Bugün, bu konulara şimdilik kaydı ile birer nokta, daha doğrusu, noktalı virgül koyduktan sonra Vakıflar Genel Müdürlüğü ile ilgili bazı benzer işlemlere göz atacağız:

İstanbul'da "Ayastrati Taksiarhi Rum Ortodoks Kilisesi Vakfı" Arnavutköy, 101 ada, 12 parselde 15527 metrekare tutan araziyi, "Güzel Turizm İşçi Yapı Kooperatifi"ne satmak ister. İlgili "mevzuat" gereğince, bu gibi işlemler Vakıflar Genel Müdürlüğünce denetlenmektedir Bu denetim yetkisi kullanılır ve söz konusu arazinin "Sultan Beyazıt Hanı Veli Vakfına" kalması gerektiği sonucuna varılarak, satış istemi reddedilir. Bu karar, Vakıflar Genel Müdürlüğü İdare Meclisinin 27.6.1978 gününde 257 267 sayı ile alınır.

Bu kararda, Vakıflar Genel Müdürlüğünün, bu arazi ile ilgili olarak uyuşmazlığın çözümü amacıyla dava açması istenir.

Ancak, Vakıflar Genel Müdürlüğü, bu karara karşın dava açmamış ve söz konusu arazinin satışı için gerekli hazırlıklara girişmiştir. Kilise vakfı, araziyi, işçi kooperatifine 2 milyon 800 bin TL'ye satmaya karar vermiştir. Vakıflar Genel Müdürlüğü, satış işlemi ile ilgili "kıymet takdiri" yaptırır... Verilen rapor, kıymeti, 2 milyon 800 binin çok üzerinde bir rakam saptamıştır: 25 milyon 153 bin 740 TL.

Kıymetin 25 milyon olarak belirlenmesi üzerine hem kooperatif hem de kilise vakfından itiraz gelmiştir. Kooperatifin itirazı haklıdır; elbet kooperatif araziyi ucuz fiyata satın almak istemektedir. Ancak kilise vakfının itirazını anlamak olası değildir. Ortalama 3 milyon yerine 25 milyon para alacak olan kilise neden "bana daha az para verin" diye itiraz etmektedir? Bunu kimse anlamamıştır.

Vakıflar Genel Müdürlüğü İdare Meclisi, 12.1.1979 gün ve 21 evrak, 60 karar sayısı ile söz konusu taşınmaz malın 31 milyon 54 bin TL. karşılığı satışına izin vermiştir. Kararda, İdare Meclisi Başkanı bulunmamıştır. Üyeler Necmettin Vangöl ve Orhan Akkoyunlu, daha önce satış işlemi için red oyu vermiş olup, ayrıca, karara karşı üç sayfalık karşı oy yazısı da yazdıklarından, bu karar, genel müdür vekili yerine imza atan Sadettin Karaerkek imzası ile alınmış olmaktadır.

Bu nasıl iştir?

Bunun nasıl iş olduğunu, herhalde, Devlet Bakanı Sayın Mehmet Özgüneş, bir soruşturma açtırarak saptayacaktır

Vakıflar Genel Müdürlüğü ile ilgili dosyalar açılırsa bir de Beşiktaş Ortaköy Mahallesi, Zincirlikuyu Caddesinde "Sultan Beyazıt Vakfından" taşınmaz malın Agavni Şişmanoğlu'na kayıtlanması ile ilgili işlemlerin de gözden geçirilmesinde yarar vardır

İş edebiyata gelince, "Ey bu topraklar için toprağa düşmüş asker" diye göz yaşartıcı konuşmalar yapmak hele basın için çok kolaydır, güç olan, "Bu topraklar için toprağa düşmüş askerin" kanı pahasına kazanılmış toprakları, ona, buna, kurda, kuşa kaptırmamaktır

İşte tarih, işte sayı, işte dosyalar, buyrun!.

(Cumhuriyet, 10 Mart 1981)

TOPLU KONUT YASASI

Toplu konut yasa tasarısı, bugünlerde Milli Güvenlik Konseyinde görüşülecektir. Bu nedenle yasa tasarısı konusunda düşünce ve kaygılarımızı belirtmek istiyoruz.

Tasarı, "toplu konut kuruluşları" adı altında özel ve kamu kuruluşları eliyle "endüstriyel inşaat teknikleri" ile alt ve orta gelir grubundaki kişilerin konut gereksinmesini karşılamayı amaçlamaktadır Bu amaca uygun olarak "Kamu Konut Fonu" adıyla, doğrudan doğruya devletçe oluşturulacak bir mali destek ve kaynak bulunmuş olmaktadır.

Eldeki tasarının 6. maddesine göre, "toplu konut yerleşme alanlarındaki arsalar, toplu konut kuruluşlarınca satın alınabilmekte" aynı alanlar, Arsa Ofisi Genel Müdürlüğü ve Emlak Kredi Bankası tarafından kamulaştırılabilmektedir Ayrıca, aynı maddede, toplu konut yerleşme alanlarındaki hazine arsalarının, "takdir edilecek bir bedelle" devredilebileceği, bu alanlar içindeki "Vakıf, Belediye ve Özel İdare taşınmaz malların rayiç bedeller üzerinden anlaşma yoluyla satılacağı" da belirtilmektedir

Buradan şöyle bir sakınca çıkmaktadır: İmar ve İskan Bakanlığından "toplu konut kuruluşu" belgesi almış olan, örneğin İSOTAŞ, örneğin Tercüman Mesken Yapı Kooperatifi, Arsa Ofisi Genel Müdürlüğünce kamulaştırılmış ya da "rayıç bedelle, anlaşma yoluyla" ve de "takdir edilecek bir bedelle" satın alınmış hazine arazilerini çok ucuz fiyatla elde etme olanağına sahip olacaklardır Bu hükmün, partizan yönetimler eliyle hazine yağmasına yol açması çok büyük bir olasılıktır

Tasarının 13. maddesiyle, toplu konut kuruluşlarına konut bedellerinin yüzde 90'nına kadar kredi almaları sağlanmaktadır Tasarıya göre, bu ödeme inşaatın izlediği aşamalara göre taksit taksit yapılacaktır, ancak, şöyle bir açık kapı da bırakılmaktadır:

İnşaatta uygulanan teknolojinin özelliğine göre ön ödeme yapılabilir

Bu gibi açık kapıların, nasıl yolsuzluk kapılarına dönüşeceğini ayrıntısı ile açıklamaya herhalde gerek yoktur Milli Güvenlik Konseyinde bulunan geçmiş dönemlerin ihale yolsuzlukları ile ilgili dosyaları, bu sakıncayı yeterince açıklamaktadır

Tasarıda yer alan ve kötüye kullanılma olasılığı bulunan bir başka madde de, toplu konut projeleri içine konut yanında "işyeri" yapma olanağı veren 2 ve 11 maddelerdir Tasarı, bu işyerlerinin konut sayısına göre sınırlandırılacağına ilişkin herhangi bir hüküm getirmiyor Tasarıda, bu işyerlerinin, toplu konut kuruluşları eliyle satılabileceği, kiraya verilebileceği ve "bizzat işleteceği" açıkça belirtiliyor

Bunun doğal sonucu, toplu konut kuruluşlarına önce ucuz fiyatla arsa, sonra inşaat maliyetinin yüzde doksanına varan kredi verip, aynı çevrelere işyeri yapma, satma ve işletme olanağı da sağlanmasıdır. Böyle cömert devlet dostlar başına!...

Buna "devlet eliyle fert zenginleştirme" denir TİMLO, OYAK, EMEK, inşaat, Ankara İmar Limited şirketi gibi devlet kuruluşlarını genişletmek, SSK'nın konut üretim olanaklarını artırmak varken, devlet arsalarını, özel kuruluşlara ucuza kapattırıp, bir de inşaat maliyetinin tamamına yakın kısmını devlete ödetip, yeni zenginler üretmek çok sakıncalı bir yoldur

Aynı konuya yarın da devam edeceğiz....

(Cumhuriyet, 11 Mart 1981)

HANGİ KURULUŞLAR

Dünkü yazımızda, Toplu Konut Yasa tasarısının taşıdığı sakıncalara değinmiştik. Bugün, aynı konuya kaldığımız yerden devam ediyoruz:

Tasarı, "Toplu Konut Fonu" adıyla bir mali kaynak yaratmaktadır. Bu mali kaynak, bütçe gelirlerinin en az yüzde 2'si, Mali Denge Vergisi gelirleri, fondan verilecek kredilerin geri dönen ana para ve faizleri, uluslararası kuruluşlardan alınacak kredi ve yardımlar, Türkiye Emlak ve Kredi Bankası'nca çıkarılacak konut tahvilleri, Merkez Bankası'ndaki kamu konut fonu faizleri gibi ana dilim lerden oluşmaktadır.

Devlet, kendisi ve kuruluşları ile ayakta dururken, birtakım özel kişilere, "Gel bu paraları kullan, sana ucuz arsa bulayım, inşaat maliyetinin yüzde doksanını da vereyim, sen de konut yanında işyeri yap, bunları sat" diye milyarlık olanaklar tanımaktadır.

Tasarının 10'uncu maddesi, bu fonun yüzde ellibeşini, "Yapı tasarrufları hesaplarına teşvik primi ve konut kredisi faizleri için hibe ve konut kredisi olarak" ayırmaktadır. Bu yüzde 55'in ne kadarının "hibe" ne kadarının "konut kredisi" olduğu belli değiıdir. Fonun yüzde 18'i, "Toplu Konut Kuruluşu"na hemen ödenecektir Bu ödeme, "arsa sağlanması" "alt yapı projeleri" ve "bağlantılarının uygulanması" içindir. Fonun yüzde 15'i de "yapı malzemesi ve elemanı üreten sanayi kuruluşlarına yatırım ve teçhizat kredisi olarak" verilecektir. Kamu Konut Fonundan alınan kredinin faizleri de yüzde 5 ile 15 arasında değişmektedir.

Toplu konut kuruluşlarının müşterileri, yapı tasarrufu hesabı açtırmış olan yurttaşlarımız olacaktır. Bir toplu konut kuruluşu projesinde yeralan konutlar, herhangi bir nedenle satılmıyorsa, bu konutlar, "Fon Yürütme Kurulu"nun uygun göreceği bir toplu konut kuruluşunca belirleneceğinden haksız kazanca da yol açabilecektir.

Böylece devlet eliyle fert zenginleştirmenin bütün yolları açılmış olmaktadır...

Tasarının geçici 1'inci maddesi, bu yasadan öncelikle kimlerin yararlanacağını açıklamaktadır.

Madde şöyledir:

Kanunun yürürlüğe girmesinden önce arsa sağlamış ve inşaata geçmiş olup, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde İmar ve İskan Bakanlığına başvuran toplu konut kuruluşları, kooperatifler ve kamu kuruluşları da bu kanunla getirilmiş imkanlardan yararlanabilirler...

Ucuza alınmış, ya da uyuşmazlığı süren arsalar üzerinde toplu konut yapımına geçen şirketleri, bu şirketin ortaklarını, üzerinde konut yapacakları arsaların niteliklerini gözönüne alırsanız, yasadan kimlerin yararlanacağı çok açık biçimde gözler önüne serilmektedir!

İlginçtir; toplu konut üretimi için devletin tüm desteğini arkalarına almak isteyenler, aynı zamanda devletin ekonomik hayata müdahalesine karşı çıkanlardır. Devlet, ancak ve ancak, bu gibilerini zengin etmek, desteklemek, kredi vermek, zararını ödemek için ekonomik hayata "müdahale" etmelidir. Bunun dışındaki müdahale, haşa huzurdan marksistliktir, komünistliktir, vatan hainliğidir!

Bu toplu konutçular kim? Ortakları kimler? Ellerindeki yayın organları hangileri? Amaçları ne, kazançları ne?...

Toplu konut tasarısı, yoksul yurttaşların konut gereksinimini karşılamayacak, yalnızca, ekonomik çıkmaza giren inşaat sektörünün önde gelen şirketlerine devlet desteği ile para kazandıracaktır.

Bizden söylemesi...

(Cumhuriyet, 12 Mart 1981)

HEYKEL, MEYKEL VS...

Devletçilik, Atatürk döneminin iktisat politikasının adıdır Bu bir Atatürk devletçiliğinin Marksizmle bir ilgisi yoktur Bu da iki.. Atatürk devletçiliği, bir çeşit devlet kapitalizmidir Bu da üç..

İsmet Paşa, Atatürk'ün devletçilik politikasını uygulayan Başbakandır. Atatürk'ün devletçi, müdahaleci iktisat politikası, İsmet Paşa eliyle 1945 yıllarına kadar tam bir "sadakat" ile uygulanmıştır. Bu da dört!.

Metin Toker, İsmet Paşa'nın damadıdır Ve Metin Toker, bugün İsmet İnönü'nün bu devletçilik politikasına, yani Paşa'nın "fikri ve siyasi mirasına" karşı tavır almakta, ancak aynı Paşa'nın Ankara'nın en güzel yerinde "Pembe Köşk" bahçesinde yükselen lüks apartman dairelerinden oluşan maddi mirasına da sahip çıkmaktadır.

Yani, özetle, "Paşa'nın siyasi mirasına hayır, maddi mirasına evet.. Damadımızın görüşü ve tutumu budur

Metin Bey, Milliyet'teki not defterinde, bizim devletçiliği Atatürkçülüğün ayrılmaz parçası saymamız ve de kayınpederinin de yazı yazdığı Kadro Dergisinden alıntılar almamıza çok kızmış, aklınca bizlere yükleniyor

Evet doğrudur, devletçilik Atatürkçülüğün ayrılmaz parçasıdır Çünkü, Atatürk döneminin iktisat politikası budur Bunu yok saymaya. "Hayır böyle uygulama olmadı" demeye olanak var mıdır? Elbette yoktur.

Konu çok açık ve çok basittir: Atatürkçü iktisat politikası Atatürk'ün sağlığında uygulanan politikadır Bu politika 1930'lardan 1945'lere kadar devleti biçimlendirmiş politikadır

Kadro Dergisinde savunulan görüşlerin marksizmle uzaktan yakından ilgisi yoktur Bunu herkes biliyor Kadro Atatürk'ün desteği ile yayın hayatına atılmış; dergide devrin Başbakanı İsmet Paşa yazı yazmış, bir süre sonra İktisat Vekili Celal Bayar'ın çabaları ile kapatılmıştır.

Kadro Dergisi olsa da olmasa da; gerçek ortadadır Atatürk devletçidir, bu politika da Metin Toker'in kayınbabası İsmet Paşa tarafından uygulanmıştır

Bu tarihi gerçeği yok saymak kime ne kazandırır?... Tarih, Pembe Köşk bahçesi değil ki, üzerine dilediğin binaları kondurasın!... Atatürk devletçiliği, devletin temelini oluşturan harçlardan biridir. Bu tarihsel gerçeği kimse değiştiremez, kimse!...

Metın Beyefendi, "yolsuzluk ve uğursuzluk olaylarının belirtilmesini bugünün ekonomik tutumuna takılan çelme" olarak görmektedir Bu mantığa söylenecek sözümüz yoktur. Avrupa Konseyi önünde, koskoca Türkiye Cumhuriyetini, hemen ayartılacak oynak ve işveli kadınlara benzetecek kadar geniş yürekli bir yazarımızla bu konuda aşık atacak değiliz!... Ama insaf

buyursunlar. Washington'dan Brüksel'e, Brüksel'den Ankara'ya kadar bir yelpaze gibi kullandıkları değerli ve batılı kalemlerini, lütfedip, bir tek yolsuzluk, bir tek kaçakçılık konusu için meşgul etsinler O zaman, Sırça köşklerden başlarını biraz dışarıya uzatmış ve gerçeklerle gözgöze gelmiş olurlar

Komünistlik, marksistlik, sosyalistlik konularına gelince, Metin Beyefendi'nin pek batılı kalemleri, bu konuda hernedense birdenbire körleşmektedir.

Biz, Türkiye'de "NATO ülkeleri kadar" özgürlük istiyoruz. Marksist partilere yasal örgütlenme hakkı tanınırsa, kimin komünist, kimin sosyalist, kimin "kripto" olduğu anlaşılır O zaman kimse de görüşlerini beğenmediği yazarları ihbar etmeye, kara çalmaya kalkmaz; "kripto hafiyeliği" de Abdülhamit jurnalciliği gibi tarihe karışır.

Metin Beyefendinin batılılığı buna neden izin vermez acaba?

Bizde marksizm, bir "zabıta vakası" ya da "Rus casusluğu" biçiminde tanıtıldı, bundan da çok yarar umuldu. Bazı insanların "komünist" diye suçlanması, bu insanların herhangi bir felsefi inanca, herhangi bir ideolojiye bağlı olmalarından çok, belli çıkarlara, belli yolsuzluklara, belli uğursuzluklara karşı savaş vermelerinden ötürüdür Marksist partilerin yasaklandığı bir ülkede "ben marksistim" ya da "değilim" demenin, en azından anlamı yoktur Böyle bir anlamın olabilmesi için marksist partilerin özgürce örgütlenmesi, marksist düşüncelerin de rahatça konuşulabilmesi temel koşuldur.

Neyse canım bu konuları ilerde uzun uzun tartışacağız. Aslında bugün bir başka konu ile ilgilenecektik. Konu da şuydu: İsmet Paşa'nın at üstündeki heykeline yirmi yıldır dikilecek yer bulunamıyormuş, kendi hesabımıza biz, heykelin Pembe Köşk bahçesine dikilmesini isteyecektik ama bu alan da müteahhit eliyle kapatılmış.

Öyle ya, Pembe Köşkün bahçesine apartman dikmekten heykel dikmeye yer mi kaldı?

(Cumhuriyet, 13 Mart 1981)

SAHİP ÇIKARAK...

Geçenlerde işgal edilen Hazine arazileri ile ilgili yazımızda Kalender tepelerinde Milli Savunma Bakanlığı arazisi üzerinde kurulan yirmiiki villa ile "Karaman Çiftliği" ile ilgili satış işlemleri üzerinde durmuş ve o ana kadar elimizdeki bilgileri sergilemeye çalışmıştık. Aynı yazımızda, her iki dosya ile ilgili olarak öğreneceğimiz bilgileri de yazacağımızı bildirmiştik.

Bize ulaşan son bilgiler şöyle:

Geçmiş dönemlerde, çeşitli nedenlerle Kalender'deki lüks villa sahipleri ile Hazine arasındaki uyuşmazlık yıllarca sürüncemede bırakılmış; gerek Milli Savunma Bakanlığı'nın, gerekse Genelkurmay Başkanlığının ısrarlı çaba ve uyarıları ile konu artık son aşamasına gelmiştir. Son aşama, Hazine arazisini işgal edenlere karşı açılan davalarla yürümektedir. Medeni Kanunun 649'uncu maddesine göre altı kişi için dava açılmış, diğer onaltı kişi hakkında da dava hazırlıklarına girilmiştir.

Hazinenin, "Başkasının arsasına inşaat yapmak" eyleminin hukuksal yaptırımlarını öngören Medeni Kanunun 649'uncu maddesine göre açtığı davalar sonuçlanır sonuçlanmaz, bu villaların Milli Savunma Bakanlığına teslim edilmesi gerekmektedir Bu binalar gecekondu kapsamına girmediğinden binalarının yıkılması da söz konusu olmayacaktır.

Bu arada yine öğrendiğimize göre, İstanbul Belediye Başkanlığı da bu villaların Belediyeye devri için başvuruda bulunmuştur.

12 Eylül harekatından sonra, bu dosyanın Milli Savunma Bakanlığı'nca çok yoğun biçimde izlediğini de memnuniyetle öğrenmiş bulunuyoruz.

Bu konu, Hazine arazileri üzerindeki yağmacılığı gözler önüne serdiği gibi, aynı zamanda, devlet gücünün son zamanlarda görüldüğü gibi Hazine arsalarına nasıl sahip çıkabileceğini de kanıtlamaktadır

Devlet gücünün bu alanda böylece kanıtlanması, bu konuyla ilgili olarak geçmiş dönemlere yönelik olarak yaptığımız eleştirilerin de haklılığını göstermektedir

"Karaman Çiftliği" konusunda da İstanbul Valisi Sayın Nevzat Ayaz'dan bir açıklama aldım. Açıklamanın ilgili bölümlerini aktarıyorum:

"Kadıköy Küçükbakkal köyünde bulunan ve Karaman Çiftliği adıyla maruf olup Fatma Melek Soyperi, Yorgi Andonyadis varisi Eleni Andonyadis Berker Ziya Kumsal ve Salamon Benvenisti ve Abbas Tevfik Dilmaç adlarına tapuya kayıtlı olan 405 hektar 2080 metrekare yüzölçümlü arazi, Tapulama Müdürlüğünce, 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 30, 31 parsel numaraları verilerek, anılan şahıslar adına tahdit ve tesbit edilmiştir Bilahare tapulama tesbit kararlarının incelenmesi sonucunda, tapu kayıtlarına nazaran miktar fazlalığı olduğu anlaşılarak, 1965 senesinde Abbas Tevfik Dilmaç ve müşterekleri aleyhine Hazine tarafından dava açılmıştır

Yukarıda belirtilen taşınmaz mallardan 3, 5, 10, 16, 18 numaralı parsellerin 75/100 hissesi Salamon Benvenisti, 2 ve 8 numaralı parsellerin 75/100 hissesi Yorgi Andonyadis, mirasçısı karısı Eleni Andonyadis tarafından, 20/3/1975 tarihinde, açılmış olan dava neticesinde, nasıl olacak kesin durumu kabul etmek şartı ile, Termes Tercüman Mesken Sanayii Anonim Şirketine Tapulama Kanunu'nun 81. maddesine dayanılarak satılmıştır. Öte yandan Hazine'ce sözkonusu taşınmaz malların tapu kayıtlarına 27 1 1975 gün ve 673 yevmiye numarası ile ihtiyati tedbir konulduğundan, bu satışlarla ilgili olarak tapuca, tesbit edilen parseller üzerinde herhangi bir işlem yapılmamıştır.

Halen belirtilen taşınmaz malların tapu kayıtlarında malik haneleri açık bulunmaktadır

Diğer taraftan dava Kadıköy 1. Asliye Hukuk Hakimliğinin 1974 128 sayılı dosyasında devam etmekte olup, 24/6/1981 günü duruşması yapılacaktır Bu dava 3 Hazine avukatı tarafından takip edilmektedir

İstanbul Defterdarlığı'nın 1972 yılında geçirmiş olduğu yangında Milli Emlak Müdürlüğü dosyası yanmış olmakla beraber, davaya ait tüm bilgiler daha önce Muhakemat Müdürlüğüne ve mahkemeye intikal ettirilmiş olduğundan, Hazine menfaatının korunmaması gibi bir durum mevcut değildir

Görüldüğü üzere, Salamon Benvenisti ve Eleni Andonyadis, hisselerini 20/3/1975 tarihinde 2218 ve 2219 yevmiye numarası ile Termes Tercüman Mesken Sanayii Anonim Şirketine bizzat takrir vermek suretiyle satmış olduklarından, bu hisselerin Hazineye ait olduğunun iddia edilmesi mümkün değildir"

Vali Sayın Ayaz'a göstermiş oldukları bu duyarlık ve ilgiden ötürü teşekkür ederiz.

Sayın Ayaz'ın verdiği bilgiden de anlaşıldığı üzere. Termes Tercüman Mesken Sanayii T.A.Ş.'ye satılan arazinin bir kısmı Hazine ile özel kişiler arasında uyuşmazlık konusu olmuş ve bu bölümler üzerinde satış ve devri engelleyen "ihtiyati tedbır" kararları alınmıştır.

Kadıköy Birinci Asliye Hukuk yargıçlığındaki davanın altı yıldır sonuçlanmamış olmasını hukukun geç ve güç işleyen çarklarına bağlıyor ve sonucu bekliyoruz.

Hazine arazilerini konu alan yazılarımızla devletin yanında yer aldığımız inancındayız. Bu gibi yazılarda eksiklerimiz ya da yanlışlarımız olursa ki doğaldır, olabilir ilgililerin bu konularda bızleri aydınlatmalarını özellikle rica ediyoruz.

Çünkü inanıyoruz ki, bizler de bu konuda kamuoyunu aydınlatarak ve ilgililere seslenerek "kamu görevi" yapıyor ve bu bilinçle yazı yazıyoruz.

(Cumhuriyet, 14 Mart 1981)

İKİ HABERCİ...

İnşaat sektörünün güç durumda olduğu biliniyor Bankalarla bankerlerin yarıştığı bu faiz düzeninde birikimlerin taşınmaz mallardan daha çok faiz çarklarına yönelmesi kaçınılmaz bir sonuç gibi görünüyordu. Öyle oldu. Şimdi toplu konutçular gibi "Yap satçı" dediğimiz küçük müteahhitler de kan ağlıyor.

Toplu konutçulara ve inşaat malzemecilerine bir çözüm yolu bulundu: Toplu Konut Yasası inşaat sektöründeki büyük sermayeye akılalmaz cömertlikte destek sağlıyor. İnşaat malzemeleri de bu destekten gereken payı alacaklar. Olan şimdilik küçük müteahhitlere oluyor.

Evet. küçük müteahhitler arada silinip gıdecekler Kapitalizmin tekelci süreci bu alanda da kendini kanıtlayacak, olanlar inşaat sektöründeki küçük sermayecilere olacak.. Bu müteahhıtler de artık olanak bulunursa, toplu konut yapımcılarının yanında, mühendis, usta, ya da kalfa olarak çalışacaklar. Gidiş o gidiştir!

Otomotiv sanayii de bir bunalım içindedir. Araba satışları durmuştur Bu nedenle, araba satış fiyatlarında yüzbin TL dolayında indirimler başlamıştır

Geçen yıllarda otomotiv sanayii, Türkiye'de "Altın devrini" yaşadı. Akaryakıt fiyatları düşüktü, dünya petrol fiyatları büyük sıçramalar göstermemişti. Enflasyon, bu oranlarda hüküm sürmüyordu, bu yüzden küçük tasarruflar kolaylıkla otomotiv sanayiine kaydırılıvermişti.

Araya, büyük satışlı gazeteler girdi: Gazeteler, otomotiv sanayii ile küçük tasarruf sahipleri arasında kazanç köprüleri kurdular İyi niyetli binlerce yurttaş, yerli marka araba sahibi olabilmek için bu gazetelere her ay milyonlarca lira para yatırdı. Bu para, faizsiz olarak, bu gazetelerin yan kuruluşlarınca kullanıldı. Araba fiyatlarında artış olunca, parasını gazeteye yatıran yurttaş çaresiz kaldı, çünkü bu yeni fiyatlarla araba alabilmek olanaksızdı.

Ancak, yatırdığı para, gazete sahibince faizsiz olarak işletilmişti!..

Otomotiv sanayiinin piyasa alım gücü sıfırın altına düşmüştür. Bu yüzden araba satış fiyatlarında indirimler başlamıştır Bu yüzden araba satış fiyatlarında indirimler başlamıştır. Bu indirimlerle otomotiv sanayiini ayakta tutmaya olanak yoktur Bunu, sizlerden bizlerden çok otomotiv sanayii bilmektedir

İnşaat sektörü, akılalmaz ayrıcalıklarla donatılan Toplu Konut Yasası ile varlığını sürdürecek, ama otomotiv sanayii ne yapacak?

Bütün bunlar, günlük dilde "Orta sınıf" denen sosyal tabakanın yavaş yavaş eridiğini göstermektedir Bunlar, çok açık göstergelerdir

Alım gücü olmazsa, satış alanı da yok olur Alım gücü yok edilirse, paranın da, faizin de, faizin faizininde bir hükmü olmaz. "Görünen köy" budur

1950'lerden bu yana uygulanan sistem burada düğümlenmiştir İşte otomotiv sanayii, işte inşaat sektörü, başka örnek vermeye ne gerek var?

Başka örnekleri de ev kirasından, ekmek ve peynirin fiyatına kadar, her yerde ve her şeyde görüyoruz..

(Cumhuriyet, 15 Mart 1981)

DEVLET MALI DENİZ...

Hazine arazileri üzerinde ne gibi işlemler oluyor? Kimler Hazine arazileri üzerine oturuyor?. İşgallere nasıl hukuksal kılıflar bulunuyor?

Bunlar çok karmaşık işlerdir Geçmiş tapu kayıtları, vesaret senetleri, vakıf mevzuatı, asliye hukuk mahkemesi kararları, Yargıtay ilamları ile bu konu başlıbaşına uzmanlık dalıdır

Gazete köşelerinde bu konuların ince ayrıntılarına inmenin, kabul edersiniz ki pek olanağı yoktur. Bizim yaptığımız, konuları ana çizgileri ile kamuoyuna sunmak ve bu yolla Hazine mallarına sahip çıkacaklara yardımda bulunmaktır.

Bu arada yanlışımız olursa düzeltir, eksiğimiz varsa tamamlarız.

Gelelim bugünkü konumuza:

Bugünkü konumuz, Beşiktaş, Ortaköy Mahallesi, 30 ada, 69 parsel sayılı 6.400.27 metrekarelik arsanın Ohannes kızı Agavni Şişmanoğlu üzerinde kayıtlanması ile ilgili kuşkulu işlemlerdir.

Sultan Beyazıt Vakfından ada ve parseli bildiren bu taşınmaz malın tamamı, Mehmet Naim ve Mehmet Şemsettin adlarına kayıtlı iken 9 dönümlük kısım, Eftal eşi vara vara Binti Toros'a satılmıştır Kadastroca "malik" bölümü boş bırakılan bu arazinin, 30 ada 7 parseli İstanbul 14'üncü Asliye Hukuk Mahkemesinin 950/555 ve 960/177 sayılı kararı ile 4 parçaya hükmen "ifraz" edilmiş ve 69 sayılı parsel Toros kızı Varvara'nın mirasçısı Agavni Şişmanoğlu adına tapuya kanıtlanmıştır

Vakıf adına kayıtlı mallar, yasa gereğince, Vakıflar Genel Müdürlüğünce denetilmektedir. Vakıflar Genel Müdürlüğü müfettişlerinden Eşref Köseoğlu'nun yaptığı ilk araştırma 5.11.1976 gün ve 9 sayılı inceleme raporuna bağlanmış ancak, bu raporda, Agavni Şişmanoğlu'nun Varvara Toros'un yasal mirasçısı olup, olmadığı konusu kesinleştirilememişti.

Bu raporun Vakıflar Genel Müdürlüğüne sunulmasından sonra, o günkü Genel Müdür, bu araştırmaları yeterli görmemiş ve 12.2.1978 günlü emir ile konunun yeniden ele alınmasını istemiştir

Aynı müfettişin yaptığı ikinci inceleme, 19.7.1978 gün ve 107/68 sayılı rapor, ayrıca, 28.8ç1978 gün ve "İnsor (78 137)"

sayılı yazı ile kesin bir sonuca ulaşmıştır Varılan sonuç, "Gayrimenkulün Sultan Beyazıt Vakfı adına" kayıtlanmasıdır.

Buraya kadar söylenecek söz yoktur Vakıflar Genel Müdürlüğü, Hazine arazisine sahip çıkmış; gereken incelemeleri olağanüstü duyarlılıkla yaptırmıştır.

İşin ilginç yanı bundan sonra başlamaktadır:

Bu rapordan sonra Birinci Hukuk Müşaviri Naci Oğuzer, Agavni Şişmanoğlu aleyhine "İntikal işleminin istinat ettiği veraset ilamının veya belgesinin iptali zımnında dava açılmasını" istemiştir. Sayın Oğuzer'in bu yazısı, 19 mart 1979 tarihlidir

Birinci Hukuk Müşaviri Naci Oğuzer, bu yazıyı yazdıktan sonra emekliye ayrılmış, yerine vekâlet eden Avukat Hüseyin Salepçi, 26.2.1980 gün ve 12 1910 sayılı yazı ile "Vakfa rücu etmeyecek olan taşınmaz hakkında açılacak dava redde mahkum olduğundan dava açılmaması gerekir" yolunda görüş bildirmiştir!

Bu yazıdan sonra davanın peşi bırakılmış ve söz konusu parsel, hukuk diliyle ifade edersek, "Serbest tasarrufa terkedilmiştir.. Yani, Şişmanoğlu, bu taşınmazın tam yetkili sahibi olmuştur.

Bu nasıl iştir?. Müfettiş raporları, Genel Müdürlük yazıları, Hukuk Müşaviri görüşleri, bir anda bir yana atılıyor ve Vakıflar bürokrasisinde yapılan değişiklik sonucunda bu milyonluk arazi, bir çırpıda bağışlanıveriyor!

Bu olay, Hazine arazilerine sahip çıkması gereken bürokratik kadroların seçiminde nasıl olağanüstü titizlik gerektiğini kanıtlayıcı özellikler taşıyor...

Şöyle ciddi ve kapsamlı bir inceleme yapılsa hangi Hazine arazileri, hangi Vakıf malları, kimlerin işgalinde, kimlerin hüküm ve tasarrufundadır, bunlar, tek tek ortaya çıkar.

İşte tarih, işte sayı, işte dosyalar, bizden bu kadar!

(Cumhuriyet, 16 Mart 1981)

DOKTOR VE İLAÇ...

Geçen gün gazetede okudum, bir yabancı ilaç fabrikası, kendi ürettiği ilaçların kullanılması için doktorlara milyonlarca lira tutan rüşvet dağıtmış..

Haber, doğru mudur, değil midir bilemiyorum. Doktorsuz ve ilaçsız yaşamak olanaksız olduğu için bu konuların çok titiz incelemelerden geçirilmesi gerekir, diye düşünüyorum.

Çünkü "rüşvet" çok ağır ağır bir sözdür; bundan birçok doktorun alınması da olağandır. İlaç fabrikaları, doktorlara "al bu para senin" diye rüşvet verecek değillerdir. Üretilen her mal gibi, ilacın da "pazarlanması" sözkonusudur. Pazarlama, çeşitli yollarla olur. Bu gibi fabrikalar, tıbbi malzeme, büro malzemesi gibi hediyeler dağıtır, herhalde "rüşvet" gibi kaba bir sözün ardındaki, olgu olsa olsa bu gibi armağandır.

Geçenlerde elime "Tam Gün Yasası'na şiddetle karşı olan" Tıp Fakültesi öğretim üyelerinden birinin reçetesi geçti. İlacın ne için verildiği, tıp bilimi ile uzaktan yakından ilgisi olmayan bizler için anlaşılacak bir konu değildi. Aldım, bu reçeteyi, bu işlerde uzmanlığı ile tanınan öğretim üyelerine ve doktorlara gösterdim ve sordum:

Bu profesörün verdiği on ilaç, insanın midesini nöbetçi eczaneye döndürmez mi?

Öğretim üyesi ve doktor dostlarım, bu reçeteyi uzun uzun incelediler ve bana şu bilgiyi verdiler:

Reçete son derece ilginçtir ve ülkemizdeki ilaç savurganlığının, rasyonel olmayan tedavi yöntemlerinin ve hastaya zarar vermenin tipik bir örneğidir...

Merak edip, sordum:

Peki nasıl?

Devam ettiler:

Reçetede on kalem müstahzar vardır. Hepsi de lüks ambalaj içinde firmalarca üretilmiş ilaçlar olup, bu ilaçlara ödenen paranın yaklaşık yüzde 40'ı ilaçların ambalajına ödenmiştir

"Peki" dedim, "ya ilaçların özelliği?"

Anlattılar:

Bu on kalem müstahzar içinde en az 15 kalem aktif madde vardır Hastaya, artık hekimlikten kaldırılmış nane ruhu (Vaildol) bile verilmiştir Ayrıca hastaya "Antihiperpert Ansif" ilaçlar da verilmiştir.

Merakım büsbütün arttı:

Nedir o ilaç?

Yine devam ettiler:

O ilaç Brineı din'dir. Bu ilacın etkisi geniş ölçüde "Libroksil" diye verilen ilacın içindeki "Amitriptilin" ile yok edilir

Eeee?

Öğretim üyesi doktor, bu iki ilacı da beraber vermiş..

Hastanın bir özelliği olmasın?

İlacın özelliği önemli.. "Trankobuskos" ve "Libroksil" aynı istikamette etkili iki ilaçtır Beraber verilmesi kesinlikle doğru değildir "Volteren"in hastaya verilmesi, tamamen spekülatiftir ve bir dayanağı yoktur.

Peki, hasta bu ilaçlarla iyileşir mi?

Hayır iyileşmez.

Peki ne olur?

Hastalığı artar

??!!??

Ben bu işin içinden çıkamadım. Üstelik, üzerine afiyet üşütmüşüm, başım ağrıyor, midem bulanıyor

Ne yapayım?

"Nane limon" kaynatıp içeceğim!

(Cumhuriyet, 17 Mart 1981)

KİMLER FİNANSE ETTİ?

Hergün ele geçen silah ve mermiler ile ilgili haberleri televizyon ekranlarından izlerken, "Bu kadar silah ve merminin Türkiye'ye nasıl sokulduğunu" soruyorsunuzdur

12 Eylül tarihinden 11 Mart gününe kadar geçen altı aylık sürede teslim edilen ya da yakalanan silah sayısı sizlere yeterince bilgi verecektir: Bu dönemde 151 bin 959 tabanca, 38 bin 859 tüfek, 5734 kg. patlayıcı madde ve 1 milyon 42 bin 707 mermi teslim edilmiş ya da ele geçmiştir

1975 yılından 80 yılının ilk altı ayına kadar, yalnızca polis bölgesinde jandarma bölgesi dışında ele geçen silah sayısı, kısa ve uzun namlulu olmak üzere 11 bin 920 tabanca ve 8 milyon 647 bin 831 mermidir.

Son altı yıl içinde ele geçen uyuşturucu madde toplamı da 19 tondur

Yabancı markalı bir tabancanın piyasa satış fiyatı 100 200 bin olduğuna göre, terörün, yurt içinden ve dışından "finanse" edildiği çok açık bir gerçek olarak belirmektedir.

Araştırılması gereken gerçek işte bu gerçektir...

Bir iç savaşa yetecek kadar silah ve mermi, ne yolla, kimler tarafından ve de nasıl yurda sokulmaktadır? Bu silahların, bu mermilerin parası kimler tarafından ödenmektedir?

Bu konular aydınlığa kavuşmadan, yaşadığımız o korkunç terörün kaynağına, kökenine inmenin olanağı yoktur.

Ele geçen silah ve merminin markalarına göre bir ayrımı yapılsa, bu silahların hangi ülkeden yollandığı çok çabuk anlaşılır.

Yapılan istatistikler, silah satışının, dünya genelinde 1975 76 yılları arasında olağanüstü sıçrama gösterdiğini ortaya koymaktadır Dünyanın çeşitli ülkelerinde 1975 öncesinde yaşanan gerginlik ortamlarını, 1975 yılı sonrasındaki kanlı olaylarla birlikte yorumlarsanız, bu silah ticaretinin, amacı gibi, siyasal içeriği de ortaya çıkmaz mı?

Ülkemizde yaşanan olaylara bir de bu açıdan bakmakta yarar vardır

Silah ticareti, basit bir ticaret dalı değildir. Bu kanlı ticaret dalının ardında siyasal hesaplar ve çıkarlar yatmaktadır

Evet, soralım ve soruşturalım:

Bu kadar silah ve mermi ülkemize nasıl sokuldu, kimler tarafından sokuldu?

Kimler "finanse" etti terörü? Nereden geldi bu değirmenin suyu?

(Cumhuriyet, 18 Mart 1981)

SİSTEMLİ YAYINLAR

Propaganda, "Bir düşünceye, bir ideolojiye ve bir siyasal kuruluşa yandaş kazanmak amacıyla yapılan her türlü yayın" demektir Propagandanın kabası vardır, incesi vardır, sinsisi vardır açığı vardır, kapalısı vardır.

Elime bir kitap geçti. Kitabın adı, "Kompozisyon... "Yay Kur Açık Yüksek Öğretim Dairesi Eğitim Enstitüleri, Türkçe

Bölümü" yayınlarından olan bu kitabın 13'üncü sayfasını açıyoruz. Bu sayfada, "Cümlenin yapı bakımından incelenmesi" başlığı ile bir bölüm yer alıyor. Bu bölümden, örnek cümle olarak öğrencilere okutulan şu satırı aktaralım:

Yılma Durak, Erzurumluların ve hatta Atatürk Üniversitesi'nin on yıllık mezunlarının tamamının gönüllerinde taht kurmuştur...

"Kim bu Yılma Durak?" diyeceksiniz.. Yılma Durak, sağ eylemcilerin Erzurum'daki lideridir ve bu eylemlerinden ötürü şu anda tutukludur!

Kitabın yazarı, Sadık K. Tural, öğrencilere cümle yapısını öğretirken, özellikle Yılma Durak örneğini seçiyor Öğrenciler de bu Yılma Durak'ın kim olduğunu öğreniyorlar ve "Demek bu Yılma Durak, ders kitaplarına girecek kadar önemli bir adam" diye düşünüyorlar. Propagandanın amacı bu!

Bu örneği ters çevirelim: Sol eylemcilerden birinin adı, bir okul kitabında Falanca, Erzurumluların ve hatta Atatürk Üniversitesinin on yıllık mezunlarının tamamının gönüllerinde taht kurmuştur" gibisinden bir cümle yer alsa ne olurdu?

Ne olacağını "taktirlere" sunup, bir benzer konuya geçelim:

12 Eylül Harekatı'ndan sonra birçok kişi gözaltına alındı ve tutuklandı. Bunların bazıları, sizlerin de yakınlarınız ve dostlarınız olabilir. Elinizde bir büyük gazete varsa "Bunlar masumdur, bunlar silahlı eylemlere karşıdır" gibi yazılar yazıp, savcıları ve yargıçları etkilemeye kalkarsanız, bu da bir çeşit propaganda olmaz mı? Olur, bal gibi olur!

Bir siyasal partinin kanlı eylemlerde payı olup, olmadığını mahkemeler belirler. Bu yüzden yasalar, görülmekte olan davalarla ilgili yorum yapmayı yasaklamıştır. Bazı avukatları, "Şunların davasını, bakın şu eski parlamenter alıyor" diye suçlayıp, devletin yetkili organlarınca gözaltına alınıp tutuklanan siyasal parti üyeleri için "Canım o adam çok masumdur, niçin içerde tutuyorsunuz?" diye yazılar yazmak, çok kaba, çok açık bir propaganda sayılmaz mı? Sayılır, hem de nasıl!

Yine tersini düşünelim: Sol basında, tutuklanan sol eğilimli sendika liderleri, yazarlar ve öğretim üyeleri hakkında bu tür yayınlar yapılsa, ne denir?

Sağ basın, aylardır bu tutumunu sürdürüyor. belli kişileri karalamak, belli kişileri de aklamak için sistemli ve sürekli yayınlar yapıyor.

Gözaltına alınan sol eğilimli bir yazar için ilk sayfadan suçlayıcı yayınlar yapmak, tutuklu Belediye eski Başkanına, sendika liderlerine en ağır saldırılarda bulunmak, sonra da sağ eylemcilere aynı suç halkaları içinde görülen eski parlamenterleri, "Niçin onları içerde tutuyorsunuz?" diye savunmalara girişmek ne anlama gelmektedir?

Önümüzdeki aylarda, MHP, MSP gibi sağ eğilimli siyasal partilerin, DİSK gibi sol sendikaların ve de sağ ve sol terör örgütlerinin davalarına başlanacaktır.

Tercüman gazetesi, önümüzdeki günlerde olaylara değil ama bazı siyasal partilerin davalarına böyle "Tercüman" mı olacaktır, diye sormadan edemiyoruz...

(Cumhuriyet, 19 Mart 1981)

AÇIKLAMA...

Vakıflar Genel Müdürlüğü'ndeki bazı işlemler hakkında yazdığım yazılarla ilgili olarak Vakıflar Genel Müdürlüğü'nden bir açıklama aldım. Genel Müdür adına 1 Hukuk Müşavırı Avukat Hüseyin Salepçi imzasını taşıyan açıklamayı yayınlıyorum.

"Yazınızdaki gazete köşelerinde çok karmaşık ve uzmanlık isteyen bu konuların ince ayrıntılarına inmenin kabul edersiniz ki pek olanağı yoktur" ve "bu arada yanlışımız olursa düzeltir, eksiğimiz varsa tamamlarız" şeklindeki ifadeniz gerçekten size yanlış ve eksik olarak aksettirilen pek ince ve özel hukuk bilgisi gerektiren bu konularda bir açıklama yapmak zorunluluğu doğmuştur

Herşeyden önce bilinmesi gereken husus, yazılarınızda sözü edilen gayrimenkullerin malikleri adına tapuya tescillerinin mahkeme ilamlarına dayandığıdır.

Yazılarınızda sözü edilen Arnavutköy 101 ada 12 parselde kayıtlı gayrimenkul, İstanbul 15. Asliye Hukuk Mahkemesi'nın 20.3.1963 günlü ilamına dayanılarak, Ayastrati Taksiarhi Rum Ortodoks Kilisesi Vakfı adına 19.11.1963 günü tescil edilmiştir

Beşiktaş Ortaköy Mahallesi 30 ada 69 parsel sayılı gayrimenkul ise, yine İstanbul 15. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 18.7.1960 gün 950/555, 960/177 kararlaı ile Agavni Şişmanoğlu adına, tapuya, ilama dayanılarak tescil edilmiştir.

Öte yandan, mülkiyetin vakfa ait olup olmaması yönünden Vakıflar, iki hukuki yapı gösterir:

1-Sahih Vakıf: Vakfedilen gayrimenkulün çıplak mülkiyeti ve bundan doğan kullanma ve yararlanma hakkının vakıf hükmi şahsiyetine ait olduğu mülk araziden yapılma vakıflardır

2- Gayrisahih Vakıf: Miri arazinin tasarruf hakkının veya aşar ve rüsumunun mevcut bir vakfa tahsis olunmasıdır Bu tür vakıfta vakfedilen gayrimenkulün çıplak mülkiyeti Vakıf Hükmi şahsiyetine ait değildir

Gayrisahih Vakıf daima devlet tarafından yapılır Bu durumda miriyet, yani Hazineye aidiyet zail olmaz. (Prof. Şakir Berki, Vakıflar Dergisi sayı 1.)

Her iki gayrimenkul yukarıda anılan vakıf çeşitlerinden gayri sahih vakıf kapsamına girmekte olup, Sultan Beyazıt Vakfından bedeli öşrü mukataalıdır Yani vakfedilen şey gayrimenkulün kendisi değil sadece öşrüdür Olayımızda bu öşür Sultan Beyazıt Han Vakfına tevcih edilmiştir

Daha sonra Aşar'ın kaldırılması ile bu gayrimenkuller sırf mülk haline dönüşmüş ve mutasarrıfın veresesine arazi kanunu hükümlerine göre intikal etmiştir.

Aşarın kalkması ile mülk haline dönüşen gayrımenkulün vakfına dönmeyeceği, tatbikatın ve Yargıtay'ın kökleşmiş içtihatları ile belirlenmiş olması karşısında kazanılması mümkün olmayacak bir davayı açmak ya da açtırmak haksız bir fiil olacağı gibi, dava kaybından dolayı da idarenın zarara uğrayacağı açıktır.

Söz konusu her iki gayrimenkulün Sultan Beyazıt Vakfına dönmesi gerektiği yolundaki beyan ve mütalaalar Vakıf Hukukunu iyi bilmemekten ya da yeterince tetkik etmemekten kaynaklanmaktadır Nitekim, İdare Meclisimizce 27.6.1978 tarihinde satışı reddedilen gayrımenkulün, idaremizden emekli olan Hukuk Müşavirinin 8 kasım 1978 tarihinde bu görüşle verdiği hukuki mütalaaya dayanılarak 9 1.1979 günü müzekkere ile tekrar satışı istenmiştir

Genel Müdür Vekili sıfatıyla satışı teklif eden İdare Meclisi Başkanının bulunamadığı 12.1.1979 günü yapılan toplantıda, alınan 121/60 sayılı kararla satışa izin verilmiştir.

Oybirliği ile alınan iki satış kararına herhangi bir muhalefet şerhi konmamıştır. Ancak Hukuk Müşavirliğinin mütalaası ile ilgili bazı görüşler ihtiva eden bir açıklama karara eklenmiştir.

Agavni Şişmanoğlu adına kayıtlı gayrimenkulün, müfettişin 5.11.1976 günlü ilk raporunda, mahluliyet yönünden vakıfla ilişiğinin olmadığı ve serbest tasarrufa terkinin gerektiği; 19.7.1978 günlü ikinci raporunda ise, bedel i öşür mukataalı olduğu açıkça belirtilmesine rağmen, vakfına dönüşünü sağlayabilecek bilgi ve belgeler bulunmak suretiyle vakfı adına tesciline çalışılması öngörülmüş; ancak, sonuca ulaşmayı sağlayacak hukuki dayanak gösterilmemiştir

İstanbul Muhakemat Müdürlüğü'nün 25 avukatının görüşünü yansıtan hukuk heyeti kararında, bu yolda bir dava açılamayacağı ve gayrimenkulün vakfına rücu etmeyeceği görüşü benimsenmiştir

19.3.1979 günü Agavni Şişmanoğlu adına kayıtlı gayrimenkulün adı geçenin veraset ilamının iptali için dava açılmasına ve tapu kaydının da, "hangisinin şartları varsa" gibi kesin olmayan bir ifade kullanılarak, mahlülen veya metruken iptali talebinde bulunulmasına ilişkin Hukuk Müşavirliği'nin mütalaasına, kökleşmiş görüş ve Yargıtay kararları doğrultusunda, İstanbul Muhakemat Müdürlüğü 3.10.1979 günü ve 17 1 1980 günlü yazıları ile, İlişkili İşler Müdürlüğünün 17.8.1979 günlü yazısında vakfın nev'inin kesin olarak bedel i öşür mukataalı olduğunun bildirilmesi nedeniyle, bunların vakfına rücu etmesinin sözkonusu olamayacağı esasından hareketle, böyle bir davanın açılamayacağını bildirmek suretiyle karşı çıkmıştır

Hukuk Müşavirliği, yukarıda açıklanan sebepler ile tertib üs sunuf m. 354 Ali Haydar efendi, medeni hukuk tüzel kişileri Hüseyin Hatemi, arazi kanunu, ahkam ul evkaf mesele 138, eski vakıfların temel kitabı Prof. İsmet Sungurbey (D. Tan. K. No. 937/76, Der. 3 Sah. 11, Dş. U. Y 828) de açıklanan hüküm ve kararların ışığı altında verdiği 26.2.1980 günlü mütalaasında, bedel i öşür mukataalı gayrimenkulün, aşarın kalkması ile sırf mülk haline dönüşmesi nedeniyle vakfına dönmesini sağlayıcı bir dava açılmasının hukuken mümkün olmadığı görüşünü bildirmiştir.

Öte yandan, Agavni Şişmanoğlu'na ait gayrimenkul Karayolları Genel Müdürlüğü'nce 1970 yılında istimlake tabi tutulmuş, karşılığı 448.000. TL'da bankada maliki adına bloke edilmiş olup henüz mirasçılarına da ödenmemiştir.

Tümüyle mevzuat çerçevesinde gerçekleştirilen her iki gayrimenkule ilişkin işlemler, yukarıda açık olarak özetlenmiştir

Açıklamalarımız da göstermektedir ki, hiç kimseye hiçbir şekilde ifade ettiğiniz gibi bir gayrimenkul bağışlanmasından söz edebilmek mümkün değildir.

Basının vakıf mallarına karşı göstermiş olduğu hassasiyeti takdirle karşıladığımızı belirtmek isteriz. Saygılarımızla."

Bu açıklamayı yarın yanıtlayacağım.

(Cumhuriyet, 20 Mart 1981)

İŞÇİ VE İKRAMİYE...

Kamu personeli ile ilgili yasal düzenlemeler, aynı işi yapan insanlar arasında farklılıklar doğurucu özellikler taşımaktadır "İşçi memur ayrımı" bu konunun en somut örneklerinden birisidir. Aynı kamu kurumunda kimin işçi, kimin memur olduğu, hukuksal açıdan çok tartışılmış, yüksek yargı organları, zaman zaman birbirleriyle çelişkili kararlar vermişlerdir.

İşçi statüsünün, toplu sözleşmelerle memurlara göre ayrıcalıklı durumlar yaratması, memur statüsünden işçi statüsüne geçiş eğilimlerini arttırmıştır. Bu uygulama içinde çok garip örneklere de rastlanmıştır. Örneğin, bir yüksek bürokrat, işçi statüsündeki makam şoföründen daha az aylık almış ya da bir kamu kurumundaki yüksek bürokrat "hizmet akdi"ne göre çalışırken, odacısı memur olabilmiştir.

Kamu kurumlarında toplu sözleşme ile belirlenen işçi ikramiyelerinin Sayıştay kararı ile sınırlandırılması, bu yasal kargaşanın sonuçlarından birisidir

Bu kararın, kamu kurumlarından sonra, özel kesim sözcülerince özel işyerlerinde de uygulanmak istenmesi "sürpriz" sayılmamalıdır! Bu gibi uygulamaların yaratacağı sosyal sorunların bugünden ele alınmasında sayısız yarar vardır

Yaşadığımız baş döndürücü enflasyon, işçi ve memur gibi sabit gelirlileri perişan etmiştir. Enflasyonun getirdiği bu yıkıntının, "ikramiyelerin sınırlandırılması" gibi kısıntılarla daha da ağırlaşması kaçınılmaz gibi görünmektedir

Bu gibi sorunlar, ancak köklü çözümler ile yasal ve ekonomik düzenlemelere bağlanabilirler Bu konudaki köklü çözüm, kamu kurumlarındaki yapay "işçi memur" ayrımını kaldırarak, bu statülerde çalışanları tek bir statüde toplamak ve bu statüye toplu sözleşmeli yasal güvenceler tanımaktır

Yapay ayrımlar, geçici çözümleri zorlar, geçici çözümler de sosyal sorunlar yaratır

Son Sayıştay kararı, bu güçlüklerin, bu sorunların yarattığı sonuçlardan birisidir

Vakıf işleri

Dün bu köşede, Vakıflar Genel Müdürlüğünün açıklamasını okudunuz. Vakıflar konusu, hukuk dünyasının en karışık, bu yüzden derin araştırmaları gerektiren dallarından birisidir Yine bu nedenle, bu konuların bütün ayrıntıları ile gazete köşelerinde yeralması olanaksızdır Bizim yaptığımız, resmi belgelere dayanarak, söz konusu dosyaları genel çizgileriyle kamuoyunun dikkatine sunmak ve Hazine çıkarlarının korunmasına katkıda bulunmaktır

1 İstanbul'da "Ayastrati Taksiarhi Rum Ortodoks Kilisesi Vakfı" Arnavutköy 101 ada, 12 parseldeki 15527 metrekare tutan yeri 2 milyon 800 bin TL karşılığında "Güzel Turizm İşçi Yapı Kooperatifi" ne satmak istemiştir. Vakıflar Gn. Müdürlüğü Yönetim Kurulu, söz konusu arazinin "Sultan Beyazıt HanıVeli Vakfına" kalacağı görüşü ile satış izin istemini reddetmiştir Ancak, Hukuk Müşavirliği, 2 kasım 1978 günlü raporunda söz konusu arazinin "Vakfa intikali gerekeceği yolunda bir iddiada bulunma imkanı mevcut değildir" yolunda görüş bildirmiş; bunun üzerine satış izni çıkmıştır. Kilise Vakfının 2 milyon 800 bin TL'ya satmayı kararlaştırdığı arazinin değeri, kıymet takdiri sonunda önce 25 milyon 153 bin TL'ye, sonra da 31 milyon TL'ye çıkmıştır. Bu arada söz konusu arazi, 15.12.1978 günlü kararla SİT alanından çıkarılmış, bu değişiklikten sonra yapılan kıymet takdirinde 77 milyon 635 bin TL'lık değer biçilmiştir.

Aynı arazi parçası için 2 milyon 800 bin TL ile 77 milyon 635 TL'lık değer farkları konuyu yeterince açıklamaktadır!

2 Ortaköy mahallesi, Zincirlikuyu caddesinde tapunun 30 ada, 69 parselindeki soruna gelince... Bu konunun can alıcı noktası, tapuda malik görünen Agavni Şişmanoğlu'nun veraset belgesinin gerçek olup, olmadığıdır. Vakıflar Genel Müdürlüğü Müfettişi Eşref Köseoğlu'nun verdiği 19.7.1978 gün ve 15 sayılı raporda, "Veraset ilamının gerçeği yansıtmadığı görüşü belirtilmiştir

Vakıflar Genel Müdürlüğü Hukuk Müşavirliğinin 19 mart 1979 gün ve 12 1910 sayılı yazısı ile Agavni Şişmanoğlu'nun veraset ilamının veya belgesinin iptali için dava açılması istenmiş, buna karşılık, İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğü, "Mirasçılık durumlarının incelenmesi idaremiz lehine bir durum yaratmayacaktır" görüşünü bildirmiştir Bu yazışmalardan sonra Genel Müdürlük 1'inci Hukuk Müşavirliği, "Dava açılmaması gerektiğini" İstanbul Başmüdürlüğüne yansıtmıştır.

Bundan sonra, Vakıflar eski Genel Müdürü Mustafa Ernam, 2 temmuz 1980 gün ve 13 3 12/3 8 2089 sayılı yazı ile daha önce dava açılması gerektiği hakkında hukuk müşavirliğinden görüş alındıktan sonra, dava açılması öngörüldüğü halde söz konusu arazinin serbest tasarrufa terkedilmesini soruşturmayı gerektiren bir işlem olarak görmüş ve dosyası Teftiş Kurulu Başkanlığına gönderilmiştir.

Görüldüğü gibi, vakıf işleri oldukça karışıktır

Genel Müdürlüğe, verdikleri bilgiler için teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım!

(Cumhuriyet, 21 Mart 1981)

KAHVECİ...

Adnan Kahveci, Başbakan Yardımcısı Turgut Özal'ın müşaviridir Kahveci, hem mühendis, hem de iktisatçıdır Şimdi moda böyledir Yalnizca iktisatçı olmak yetmemektedir Olacaksan, önce mühendis, sonra iktisatçı olacaksın!

Başbakan yardımcısı Turgut Özal, beraberindeki heyet ile birlikte Libya'dan dönerken uçaktan Kahveci üzerine kayıtlı,

"Bir renkli televizyon, bir video alıcısı, bir video çekicisi, bir video teyp, bir stereo teyp, bir pikap, biri küçük biri büyük iki radyo ve 26 tane video televizyon kaseti" çıkmış, gümrük yetkilileri de bunların gümrükten çekilmesine izin vermemişler

Kahveci kardeşimiz bir devlet memurudur, bu kadar elektronik aygıt alacak parayı yurtdışına çıkarmasına elbette olanak yoktur. "Hadi" diyelim, "Bunlar hediye... Hediye ise Libyalılar, Heyet Başkanı varken niçin heyet üyelerinden birine bu kadar hediye versinler?.. Sonra efendim, adettir, her ülke, kendi ülkesinde üretilen, ya da yapılan bir hediye verir Örneğin Libya hediye verse verse bir varil ham petrol, ya da iki kutu hurma verir. Renkli televizyon ile video teyp ile Libyalıların ne ilgisi olabilir?...

Özal ve beraberindeki heyet, Libya'ya gitmek üzere Ankara İstanbul uçağına bindiler. İstanbul'dan da bir başka uçak ile Libya'ya uçtular. Rastlantı bu ya, ben de o gün aynı uçak ile İstanbul'a gitmekteydim. Özal ve heyeti de uçağın kendileri için ayrılmış ön kısmına yerleştiler. Bir de ne göreyim?.. Lockheed rüşvet olayında sık sık adını duyduğumuz Altay şirketi sahibi ve Lockheed'in Türkiye temsilcisi Nezih Dural da aynı heyet içinde değil mi?

Kendi kendime, "Allah Allah" dedim, "Acaba Libya'ya uçak mı satacağız?.. Sonra düşündüm; Dural, her türlü elektronik aygıt satışı üzerinde de uzman sayılacak değerli bir işadamıdır ve yabancı şirketlerin Türkiye temsilcisi olduğu için de yurtdışında yoğun ilişkileri bulunmaktadır.

Yanılmıyorsam, Dural, birara "Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkındaki Kanun" gereğince yargılanmış ve tutuklanmış sonra da serbest bırakılmıştı.

Ben, bu kadar elektronik aygıtın Adnan Kahveci üzerine kayıtlanarak yurda sokulmak istendiğini öğrenince "Bu konuyu" dedim, "Nezih Dural'a sormalı..." Diyeceksiniz ki, "Adamın kendi yok, Allahı var, bu aygıtları Dural mı aldı yani?.. Siz de çok kötü niyetlisiniz. Ben diyorum ki, nasıl olsa, bu konuda bir soruşturma açılacak, en iyisi, "aidiyet ciheti ile" Dural'ı, bu konuda "Bilirkişi" seçmek...

Dural, bu konularda tam uzman sayılacak bir kişidir Bu konuları en iyi bilecek kişi O'dur. Dural, bu konuda hem tanıktır, hem de bilirkişi...

Kim verdi Kahveci'ye video teypleri, televizyonları, stereo teypleri, radyoları, kasetleri? Kim satın aldı bunları?.. Kimden aldı, ne kadar para ödendi, bu paralar, yurtdışına nasıl çıktı?

"Yoksa" diyorum. "Kahveci'nin günahını mı alıyoruz... bu kadar aracın sahibi bir başkası olmasın?

Allah kuru iftiradan, Allah elektronikli iftiradan, video teypli, televizyonlu, stereolu iftiradan esirgesin..

Amin!

(Cumhuriyet, 22 Mart 1981)

FAİZCİ "ULU HAKAN"

Bir kısım sağcıların ikinci Abdülhamit'i bu kadar benimsemeleri ve savunmalarının anlamı nedir?

Bunun anlamı Abdülhamid'in kişiliği ile birlikte bu kişiliğe damgasını vuran işbirlikçilik ve gericilikte aranmalıdır Bu işbirlikçilik ve gericilik, bir siyasal miras gibi, o günden bu güne yaşatılmaktadır Bugünkü, sağcılığın ve gericiliğin düşünsel kaynakları ve tarihsel kökeni Abdülhamid dönemine kadar dayanmaktadır

Abdülhamid'in marangozluktan önce gelen merakı, bankerlik ve faizciliktir! "Ulu Hakan" ın en yakın iki dostu, Rum Banker Zarifi ile Ermeni simsarı Assani'ydi. Tahta çıkmadan önce Zarifi ile birlikte Galata borsalarına para yatıran Abdülhamid, tahta çıktıktan sonra da bu dostlukları sürdürmüştür, parasının bir kısmını "Credit Lyonnais" ve "Deutsche Bank" gibi yabancı bankalarda saklamıştır

Bu "Ulu Hakan"ın Banker Zarifi ve Assani ile birlikte en yakın dostu, İngiliz işadamı Mr Thomson'du.

Abdülhamid dönemi, yabancı elçiliklerin "Bab ı Ali" siyasetine en çok karıştıkları bir devir olmuştur

Kıbrıs'ın İngilizlere verilmesi, Abdülhamıd dönemine rastlar. Rus ordularının, Batum, Kars ve Ardahan'ı almaları, İngilizlerin Kıbrıs'tan sonra, Mısır, Sudan ve Kuveyt üzerinde egemenlik kurmaları, Fransızların Tunus'a elkoymaları, Karadağ, Sırbıstan ve Romanya'nın Bulgaristan'ın bağımsızlıkları, Avusturya'nın Bosna Hersek'i işgali, Tesalya'nın Yunanlara verilmesi,

Girit Adası'nın elden çıkması, hep "Ulu Hakan Abdülhamid" dönemine rastlamaktadır

Bu vatan toprakları elden çıkarken, "Ulu Hakan" Banker Zafri'nin önerileri ile yabancı bankalara para yatırılıyor. Arnavutluk ve Mezopotamya'da çiftlikler ve petrol alanları alıp, bunları özel mülkiyetine geçiriyordu!

Öyle ki, o zamanın parası ile bir buçuk milyar lira tutan bu servet, Abdülhamid'in ölümünden sonra mirasçıları tarafından paylaşılıyor ve Avrupa bankalarındaki paralar, yurtdışında harcanıp gidiyordu.

Abdülhamid döneminin bakanlıkları, yolsuzlukların ve rüşvetin dönme dolapları olarak çalıştırılmış."Devlet i Ali Osman" hırsızlığın, yolsuzluğun ve ahlaksızlığın barınağı olmuştur.

Ulu Hakan'ın bir yanı, kapitalist borsa oyunları, öbür yanı, yabancı dostluklar, bir başka yanı da İslamcılıktır

Türkiye'de gericiliğin temel taşları da bunlardır: Kapitalizmin faiz düzeni, yabancı dostluklar ve ilişkiler ve de din sömürüsü..

Bu yüzden biz, yakın tarihe bakarken, hareket noktası olarak, Kurtuluş Savaşını, Kuvay ı Milliye ruhunu, Kemalist Devrimleri, 27 Mayıs ihtilalini, bu ihtilalin getirdiği Anayasayı, çağdaş özgürlükleri, laik devleti ve çoğulcu demokrasiyi alır ve bunları savunuruz.

Onlar, yani gerici ve sağcılar, hareket noktası olarak "Ulu Hakan" diye selamladıkları, Rum Banker Zarifi ve Ermeni simsarı Assani dostu, faizci padişah Abdülhamid Hanı, yabancı sermayeyi, çokuluslu ortaklıkları, Atatürk düşmanı fikir ve eylem odaklarını, anti laik direnişleri, 27 Mayıs Devrimine karşı sürdürülen düşmanlıkları alırlar ve bunları savunurlar

Tarihe de bugüne de bakış açıları, bu düşüncelerle oluşur, Abdülhamid gericiliğinden kaynaklanan işbirlikçi ve gerici tutum, bugüne kadar uzanır Kapitalizmin dışa bağımlı faiz düzeni, din sömürüsü ile bugünlere kadar ulaşır.

Abdülhamid gericiliği ile Mustafa Kemal ilericiliği arasındaki tarihsel hesaplaşma, türlü biçimlerle sürüyor ve sürdürülüyor

(Cumhuriyet, 23 Mart 1981)

"SOCİALİSTE d'ETAT..."

Samet Ağaoğlu, "Kuvay ı Milliye Ruhu" adlı yapıtında eski Cumhurbaşkanlarından Celal Bayar için şunları yazıyor:

"Zonguldak Kömür Madenleri Kanunun hazırlanarak kabul edilmesinde İktisat Bakanı sıfatıyla Celal Bey en büyük rolü oynadı. Birinci Büyük Millet Meclisini ve tarihini sosyalist bir görüşle tetkik ve tahlil ederken Celal Bey'in çalışmaları önemli bir mahiyet almaktadır Celal Bey, 'Ben socialiste d'Etat'yım' diyerek sosyalist görüşünü bir program şeklinde açıkça ortaya atan ilk bakandır "

Bayar, İktisat Vekili olarak 16 şubat 1921 tarihli Hakimiyet ı Milliye Gazetesine verdiği demeçte, "Socialisme d'Etat" yani devlet sosyalizmi konusunda şunları söylüyor·

"Devlet sosyalizmine muarrız olanlar, ferdiyeti kuvveti, sermayesi mebzul memleketler ahalisidir. Tanzimatı Hayriye'den beri, gayri müsait şerait tahtında Avrupa kapitalinin tisadiyemize (ekonomik kaynaklara) hakim bulunmasının müessif tesir ve neticeleri gözümüzün önündedir

Devlet sosyalizminin veyahut bu esasata mütaallik herhangi bir iktisadi ve içtimai nazariyelerinin memleketimizde tatbikinden mütevellid faidelerini yakından görmek için Anadolu'yu baştanbaşa tetkik ile mahsulatımızı nevi ve derecelerine göre tasnif etmek ve her nevi için mahiyet ve hususi şekline nazaran karar ittihaz etmek iktiza eder.

Devlet sosyalizminin fevzidini (üstünlüğünü) müteaddid misallerle teyit etmek mümkündür.. Şu kadar söyleyeyim ki. Almanya'da devlet sosyalizminin tatbiki pek güzel neticeler vermiştir "

Bayar, Kurtuluş Savaşı günlerinde de Bursa köylerinde "komünizm propagandası" yapmış, ayrıca Bursalı burjuvaları şöyle suçlamıştı:

"İngilizleri, Yunanlıları, Bursalı'lar çağırmıştır, deniliyor. Bunu düşünen bir kuruldur. Bunu da açıklamak isterim ki, o kurul, Fransızların burjuvazi dedikleri kesimdendir. Gözlerinde mallarının, canlarının, bizim gibi yoksul olanlardan pek büyük değeri vardır Onlar, savunma olanağı görmedikleri zaman herhalde can ve mallarının da boşa gitmemesini istiyorlardı. Eğer bu kabahat ise bundan da kurul sorumludur Burjuvazi kesiminden Bursalı'lar sorumludur

Doğan Avcıoğlu, Milli Kuruluş Tarihi adlı ünlü yapıtında, "Bayar'ın solculuğu"nu belgelere dayanarak açıklamaktadır

Bayar'ın, Çerkez Etem ile birlikte "İslam Komünizmini" getirmeye çalışan "Yeşil Ordu"nun kurucularından biri olduğu da tarihin ilginç olaylarından birisidir.

Kurtuluş Savaşı günlerinde Bolşevikliğe özenerek kırmızı kalpakla dolaşan Bayar, sonraları, bu görüşleri terkederek "liberal kapitalist" bir dönemin siyasal liderliğine soyunmuştur

Soldan sağa çark eden bütün siyaset adamlarının, yazar ve çizerlerinin "manevi babası" Bayar'dır.

Bunları okuduktan sonra "Bayar niçin böyle oldu?" diyeceksiniz. Ne bilelim!

Yağmur yağdı böyle oldu...

Sağ basın Bayar'ın gençlik yıllarını yazsa da okusak, diyorum..

(Cumhuriyet, 24 Mart 1981)

KİM BASIYOR?

Baskı teknikleri çok ilerledi. Ülkemizde "Ofset tesis" oldukça yaygınlaştı. Her teknik ilerleme bir ileri aşamayı vurgular Basın ofset tesis sistemi de elbette kitle haberleşmelerine önemli katkılarda bulunuyor.

Ofset tesisleri çok pahalıdır Pahalı olduğu için de bu tekniğe sahip matbaalar büyük gazetelerin elindedir Bazı büyük gazetelerin de yurtdışında ofset tesisleri bulunmaktadır Yurtdışında ofset tesislere sahip olmak, çok büyük olanakları, çok büyük paraları gerektirmektedir

Türk basınında en ileri tekniği kullanan gazeteler, en gerici fikirleri savunurlar, çünkü bu tekniğe sahip olmak gazetenin zenginliği ile eşanlamlıdır Zenginlik de, tutuculuğa yol açmaktadır İlerici fikirleri savunan gazeteler de zengin olmadıkları için geri teknikleri kullanmak zorunda kalmaktadırlar Türk basınının yazgısı ve kısır döngüsü buradan kaynaklanmaktadır

Gazetelerin, işadamları ve müteahhitler eliyle basın dışı alanlardaki kazanç kapılarının kalkanı olarak kullanılması, hiç şüphesiz, basın özgürlüğü için çok olumsuz bir gelişme olmuştur

Türkiye'de basın alanında çok garip çelişkilere rastlanıyor. Bu çelişki yumağı, Bab i Ali piyasasında bütün yoğunluğu ile geçerlidir. Örneğin, en sağcı gazeteler, okuyucu önünde bu gazetelerin yazarlarınca suçlanan yayın organlarını ofset tesislerinde basarlar. Bazı sosyalist partilerin günlük yayın organları da bu sağcı, milliyetçi, muhafazakar gazetelerin ofset tesislerinde basılır!...

Öyledir ama, sorarsanız, yanıt hazırdır:

Efendim ideoloji başka ticaret başka...

"İdeoloji" ve "ticaret" ayrı ayrı kavramlar olduğu içindi ki, eldeki gazete aracılığı ile azınlık düşmanlığı yapıp, sonra aynı azınlıklarla dışalım şirketleri kurmak ve sosyalizme sabah akşam sövdükten sonra aynı sosyalist ülkelerle ticaret yapmak "milliyetçi ahlaka" da uygun düşmektedir!!

Ne yapalım efendim, ideoloji ayrı, ticaret ayrı...

Yani, söz konusu para ise komünizm tehlikesi, sosyal bir sınıfın öteki sosyal sınıflar üzerindeki hakimiyeti, aşırı uçlar, zehirli düşünceler hemen yokolur; yerini, dışalım, dışsatım ilişkileri alır..

Canım, hiç öyle uzun uzadıya araştırma yapmaya gerek yok, kimlerin şirketi, hangi ülkelerle ticaret yapıyor? Hangi firma Sovyetler'in temsilciliğini üstlenmiş? Kimler, Bulgar'larla ulaşım şirketleri kuruyor? Bu kadar bilgi bile kimin ne yaptığını açıklamaya yeter

Sosyalist ülkelere söv, onlarla ticaret yap; azınlıklara saldır, onlarla şirket kur; sosyalist partileri gammazla, onların yayın organlarını bas; ileri gazetelere binbir türlü iftira yağdır, bunları ofset tesislerinde bas!...

Devam edelim mi?

Etmeden önce Almanya'daki "Ter Druckerei GMBH" matbaasının sahibinin kım olduğunu soralım, belki bize okuyucularımız arasından "Tercüman" olan çıkar...

İşkence iddialarını yazan bir yayın organı bu matbaada basılıyor da "acaba" diyoruz, "komünistler bu matbaaya da mı sızdılar?"

Ilıcak'ın Açıklaması:

Tercüman Gazetesi işvereni Kemal Ilıcak, geçenlerde bu köşede yayınlanan "Karaman Çiftliği" ile ilgili bir açıklama gönderdi. Açıklamanın ilgili bölümünü aktarıyorum:

"1-31 parsel sayılı tarla 405 hektar 2080 metrekare değil, sadece 1938 metrekaredir. Tapulama tahdit ve tesbiti ile 1.800 metrekaredir. 2 31 parsel sayılı tarla hiçbir zaman Bayan Eleni ve Bay Salamon'a ait olmamıştır

2-Bay Salamon ve Bayan Eleni, ölmeyip yaşadıklarından, mirasçıları olup olmaması söz konusu değildir

3-31 parsel sayılı tarlayı, Tercüman Mesken Sanayii 1979'da, Abbas Tevfik Dilmaç ve Fatma Melek Soypak'tan almıştır Arazi Hazine'ye değil, Tevfik Dilmaç ve Fatma Melek Soypak'a aitti... Bu iki şahıs da hâlâ hayatta bulunuyorlar

4-2 ve 8 sayılı parsellerin % 75'i Bayan Eleni'ye. 3, 5, 10, 16, 18 sayılı parsellerin % 75'i Debay Salamon'a aittir Gerek Bayan Eleni'nin, gerekse Bay Salamon'un bu tarlaların sahibi olduğu tapuda tescil edilmiştir. 1975 yılında Tercüman Mesken Sanayii bu iki şahsın arazilerini bizzat kendilerinden almıştır. Yani, mal sahiplerinin ölüp de, mirasçısı bulunmadığından arazinin Hazine'ye intikali, dolayısıyla bizim Hazine malına "konmamız" bahis konusu değildir.

5-Hazine ile ihtilaf şundan kaynaklanıyor Eskiden gayrımenkullerin 4 sınırı belli edilir ve bu sınırların ihtiva ettiği yüzölçümü tahmini olarak tapuya yazılırdı. Bilahare tapulama tesbiti de fenni ölçümleme yapılmaya başlanınca, bazı tahminler fazla, bazıları noksan çıkmıştır İşte Hazine bu miktar fazlalarını istiyor Buna mukabil bazı parsellerın miktarı, eksik olarak tapuya geçirilmiştir Miktar fazlası olduğu gibi miktar noksanı da vardır Hazine'nin miktar fazlasını talep edebilmesi için, fazla çıkan yere sınır bir araziye sahip olması gerekmektedir Halbuki Hazine'nin ne Karaman Çiftliği içinde, ne sınırında bir yeri veya tarlası vardır Asliye Hukuk Mahkemesi'nin hissedar lehine verdiği kararı, 1972'de Yargıtay "noksan tetkikat" sebebiyle bozmuştur. Yani, Asliye Mahkemesi'nden, sadece Karaman Çiftliği'nin değil, komşu tarlaların kayıtlarının da incelenmesi istenmiştir."

Yanıt Verelim:

1- Karaman Çiftliği'nin toplam yüzölçümü 405 hektar, 2080 metrekaredir Bana ulaşan bilgilerde, Salamon Benvesti ve Eleni Andonyadis'in öldükleri yazılmaktaydı. Ilıcak'ın açıklamasından bu şahısların yaşadıkları anlaşılmaktadır

2- Kadıköy, Küçükbakkalköy'de tapulamaca (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 30 ve 31) parselleri oluşturan toplam 405 hektar, 2080 metrekarelik yer, Fatma Melek Soyperi, Yorgi Andonyadis varisi Eleni Andonyadis, Berkok Ziya İlkünsal ve Salamon Benvesti adlarına tapuya kayıtlanmasına Hazine'ce itiraz edilmiş, bu arada, Salamon Benvesti ve ortakları, tapulama kanununun 81'inci maddesine göre, "mahkemece verilecek tesbit kararı neticesinin bütün hukuki vecibelerini kabul etmek şartıyla" Karaman Çiftliği'ni Tercüman Mesken Sanayii A.Ş.'ye satmıştır. Resmi yazışmalar bunu göstermektedir

3- Ayrıca, İstanbul Valisi Sayın Nevzat Ayaz'ın bu köşede yayınlanan açıklamasında Karaman Çiftliği'ndeki bir kısım parseller üzerindeki uyuşmazlığın devam ettiği ve altı yıldır bir türlü bitmeyen davanın Kadıköy Birinci Asliye Hakimliğinde görülmekte olduğu belirtilmiştir

4- Son yirmi yıldır, dönmedik köşe bırakmayan Ilıcak'ın bu uyuşmazlık sona erer ermez, gazetesi tarafından şiddetle savunulan toplu konut yasasının verdiği olanaklardan da yararlanarak Karaman Çiftliği'ndeki köşeleri de biran önce dönmesini bekler, bu köşe oyununda başarılarının devamını dilerim!.

(Cumhuriyet, 25 Mart 1981)

KUMPANYA

"Neftechim Promexport" bir Sovyet firmasıdır Bu Sovyet firmasının Türkiye temsilcisi, "Pet, Mühendislik, Müşavir lik, Mümessillik Limited Şirketi"dir Neftechim Promexport ile Pet arasında 15 Şubat 1977 tarihinde bir anlaşma imzalanmış, 9 Mayıs 1980 tarihinde bu antlaşmaya ek bir anlaşma daha imzalanmıştır Bu antlaşmaya göre Pet, Sovyet firmasının Türkiye'de üstleneceği işlerden, komisyon alacaktır

Pet firmasının temsilcisi Güntekın Köksal'dır AP hükümetinin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Dr Esat Kıratlıoğlu da bu firmanın yadsınmaz belgelerle kanıtlanmış olan ortaklarından dır.

Türkiye'de bir çok kuruluş Sovyet kredisi ile yapılmaktadır Seydişehir Alüminyum Tesisleri, Aliağa Rafinerisi, Orhaneli Termik Santralı, İskenderun Demir Çelik Fabrikaları'nın mali ve teknik kaynakları Sovyetler Birliği hükümetince karşılan maktadır

Bu gibi kuruluşlar için yapılan antlaşmalar, hükümetten hükümete, devletten devletedir. 1980 yılında bu kuralın dışına çıkılarak, ilk kez, Sovyet ve Türk hükümetleri arasında değil, bir Soyet ve bir Türk firması arasında sözleşme yapılmıştır Sovyet, "Neftechim Promexport" ile TPAO arasında Aliağa rafinerisinin genişletilmesi amacıyla 5 Mayıs 1980 tarihinde 53 milyon dolarlık "71 02/70301" sayılı bir sözleşme imzalanmıştır

Bu gibi sözleşmeler, devletten devlete, hükümetten hükümete iken, niçin birdenbire devreye hükümetler yerine şirketler sokuluyordu?

5 Mayıs 1980 günü, Sovyet firması ile TPAO arasında Aliağa Rafinerisi'ni genişletmek için sözleşme imzalandıktan yalnızca dört gün sonra, 9 Mayıs 1980 günü, "Neftechim Promexport" ile "Pet, Mühendislik, Müşavirlik, Mümessillik Limited Şirketi" arasında komisyonculuk sözleşmesi imzalanmıştır

Bu sözleşmeye göre, Sovyet firması ile TPAO arasında Aliağa Rafinerisi ile ilgili genişletme çalışmalarını kapsayan 53 milyon dolarlık sözleşmenin imzalanmasından sora, Sovyet firmasının Türkiye temsilcisi Pet'e 1 milyon 130 bin dolar komisyon ücreti ödenecektir

TPAO ile Sovyet firması arasındaki bu sözleşmeyi imzalayan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Kıratlıoğlu, Pet firmasının ortağıdır bu ortaklık yadsınmaz belgelerle kanıtlanmıştır

Aliağa Rafinerisi'nın genişletilmesi çalışmaları ile ilgili sözleşme iki hükümet arasında imzalanmış olsa Pet Şirketi, 1 milyon 130 bın dolarlık komisyonu alamayacaktır Ama Pet Şirketi devreye sokulmuş ve Enerji ve Tabii Kaynaklar eski Bakanının ilişkili olduğu şirkete 1 milyon 130 bin dolarlık kazanç sağlanmıştır!

Sovyet firması ile Pet arasındaki 9 Mayıs 1980 tarihli sözleşmeye göre Pet, "Neftechim Promexport" ile TPAO arasındaki sözleşmede yeralan ödemelerın başladığı tarihi izleyen ilk bir ay içinde 791 bin dolar bır yıl sonra 56 bin 500 dolar, iki

yıl sonra yine 56 bin 500 dolar, bu tarihten sonraki ilk yıl içinde de 226 bin dolar komisyon ücreti alacaktır Sözleşmeye göre bu komisyon ücretleri, Akbank Yenişehir Şubesi'nde Pet'in 5309 sayılı hesabına yatırılacaktır

Siyasal kavgalara, "kahrolsun komünizm" edebiyatına sarılarak girenlerin, ticari ilişkilerde nasıl Sovyet firmalarının temsilcisi şirketlerle ortak olduklarını, bu olay ve bu belge yeterince açıklamaktadır. İşte içyüzleri budur

Şimdi ben, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Serbülent Bingöl'e soruyorum:

Hükümetler arası antlaşmalar yerine şirketten şirkete yapılan özel sözleşmelerin anlamı ve sözleşme koşulları nelerdir, kredilerin faizleri ne kadardır? Ve nedir komisyonculuğun anlamı? Sözleşmelerde "kumpanya" diye anılan Pet Şirketi, neyin nesi, kimin fesidir?

(Cumhuriyet, 26 Mart 1981)

GEÇMİŞE BAKIP...

Genelkurmay Sıkıyönetim Askeri Hizmetler Koordinasyon Başkanlığının terörist eylemlerle ilgili olarak açıkladığı sayısal gerçekler, geçmiş dönemlerde yaşadığımız korkunç olayların boyutlarını anlatmaya yetmektedir.

Türkiye gerçekten korkunç ve sonu gelmez bir kanlı serüvene itilmişti. Bu kanlı serüvenin rejisörleri, senaristleri kımlerdi? Bu kanlı senaryoyu kim yazmıştı, kim, rolleri dağıtmış, kim figüranları seçmişti?

Bunlar, bu aşamada henüz kanıta bağlanarak ortaya çıkarılmış değildir Önümüzdeki günlerin yargılamaları, belki, bu senaristleri, bu aktörleri, bu sahne ışıkçılarını ve de suflörlerini tek tek kamuoyu önüne getirecektir

Bir ülkede terör varsa, bir ülkede, günde yirmiyi aşkın kişi siyasal nedenlerle öldürülüyorsa, iller, ilçeler, mahalle ve köyler, silahlı zorbaların egemenliklerine terk ediliyorsa, o ülkede demokrasi yoktur, Anayasa düzeni yoktur, yaşam güvencesi yoktur. Yaşam güvencesinin olmadığı yerde de devletin kendisi yok olmuş demektir.

12 Eylül öncesi yaşadığımız ortam, böyle bir ortamdı, geçmişi unutmadık!

Bu korkunç ortamı duygu, düşünce ve vicdanlarımızda yeniden canlandırıp, düşünmek zorundayız...

Hele sağcısı ve solcusu ile biz basın emekçileri, köşe yazarları, terör ile hergün burun burunaydık. Sağcı yayın organlarında çalışanlar, sol görüntülü terör örgütlerinin, ilerici basında yeralan bizler de sağcı terör örgütlerinin hedefleri halindeydik. Aramızdan, bir Abdi İpekçi, bir Ali İhsan Özgür, bir Recai Ünal, bir İlhan Darendelioğlu, bir İsmail Gerçeksöz bu kanlı serüvene kurban gittiler.

İtiraf edelim, daha altı ay öncesine kadar sağcısı ve solcusu ile bütün köşe yazarları, elimizde tabanca, sıranın ne gün bize geleceğini düşünüyorduk...

Sağ ve sol arasında düşünce ayrılıklarının olmasından doğal ne var ki? Elbette, bu görüş ayrılıkları, barış ortamında özgürce savunulacaktır. Ama geçmişin kanlı bir ortamında sağcısı ve solcusu ile bütün köşe yazarları, bütün basın emekçileri, terörü ve teröristi suçlamada beraber olabilirdik, ama olamadık!

Biz kendi hesabımıza alçakça öldürülen sağcı meslekdaşlarımıza yönelen saldırıları açıkça kınadık; sağ ve sol ayrımı gözetmeden, bütün teröristleri en ağır sözcüklerle suçladık. Ama ne acı ki, sağ basında benzer çabalara tanık olamadık. Arşivler ortada!

Geçmişin gerilim dolu günlerini geride bırakırken, bugün bile "sağcı eylemciler, meşru savunma yapıyorlardı" gibisinden satırlar yazmak ve böylece teröristin bir kesimine özür gerekçeleri aramak, alçakça öldürülen meslekdaşlarımızın ruhlarına karşı çok kabaca işlenmiş saygısızlık olmuyor mu?

Oluyor, oluyor elbette...

Terör çeteleri arasında böylesine ayrımlar yapıp, bir kesimi savunmak, manevi iştirak türünden değil de nedir acaba?

Her konuyu tartışalım, gerektiğinde her konuyu en sert biçimde tartışalım, ama silahın, kanın, ölümün girdiği yerde terörü ve teröristi ayrım yapmadan suçlayalım.

Böyle bir insanlık çizgisinin sağcılığı, solculuğu olur mu?

Ama oluyor, ne yapalım?

(Cumhuriyet, 27 Mart 1981)

41...

Geçenlerde, Tıp Fakülteleri'nden birinden Gümrük ve Tekel Bakanlığı memurlarından bir hasta için "rakımı 41 olan bir yerde görev yapması zorunludur" diye rapor verildiğini yazmıştım.

Bazı okurlarım, buna inanmamışlar. Diyorlar ki, "Olmaz böyle şey, böyle bir rapor varsa, açıklayın..

Açıklayayım:

Rapor, 2.9.1977 gün ve 2435 sayılıdır. Raporu veren Fakülte Ankara Tıp Fakültesi, Kürsü, Genel Şirürji'dir. Hastanın adı, Mustafa Hanlı'dır. Poliklinik tarihi 2.9.1977'dir Teşhis: Deodönüm ülseri, irritabi kolon, ekrasietol'dur Bu hastalıkların hepsi de sinir sistemi ile ilgilidir.

Şimdi gelelim bu raporun altındaki imzalara...

Genel Şirürji T T ve D. Kürsüsü Profesörü İsmail Kayabalı, aynı Kürsü Profesörü Zeki Çandar, Dahiliye Kürsüsü Profesörü Fevzi Renda ve Genel Şirürji ve T. ve D. Kürsüsü Profesörü Ercüment Gürel..

Bu değerli öğretim üyelerinin kararları kelimesi kelimesine şöyledir:

Hastanın bu durumu ile heran acil müdahale yapılabilecek tam teşekküllü hastanesi bulunan ve rakımı (41) olan bir yerde görev yapması zorunludur

Hastanın istirahatı bitiminde göreve başlamasında bir sakınca yoktur

Görüldüğü gibi, değerli öğretim üyeleri, raporda hastanın görev yapacağı yer için iki koşul öngörmektedirler. Koşullardan biri, hasta gümrükçünün, "Tam teşekküllü hastanenin bulunduğu" bir yerde görevlendirilmesi, ikincisi de bu yerin, "41rakımlı" olmasıdır.

Bu tanıma göre hasta gümrükçü ancak, belli bir sınır kapısında çalışacaktır.

Değerli hocalarımız herhalde bu yazıya bir açıklama gönderecektir İzninizle, bu konuda aklımı kurcalayan bazı soruları şimdiden sorayım da sayın hocalarımız bunları da yanıtlasınlar

"Acaba" diyorum, bu hata gümrükçü, rakımı 41 yerine 40 olan mahallede, bir bodrum katında ev tutarsa, deodönüm ülseri artacak ve irritabi kolon kendisini rahatsız edecek midir?

Yine söz gelişi, hastamız, görev gereği, bir TIR kamyonunun üzerine çıksa, rakım 41'den 42'ye yükseleceğinden hastamızın eksrasistrol'ü artacak mıdır?

"İrritabl Kalon" adı verilen hastalığın, sinir sisteminden kaynaklanan bağırsak hastalığına yolaçtığı bilindiğine göre hastamızın ishal ya da kabız olması gümrük işlerini aksatmayacak mıdır?

Değerli hocalarımızı bu konuda açıklama yapmaya çağırır, deodönüm ülserinden müztarip olan bu satırların yazarının çalışabileceği rakımın saptanmasında yardımcı olmalarını özellikle ve güzellikle rica ederim.

(Cumhuriyet, 28 Mart 1981)

ORMAN ARAZİSİ...

Kamu tüzel kişilerin arazileri kimlerin işgali altındadır? Bakanlıkların, Belediyelerin, Vakıfların arazilerinden kimler yararlanmaktadır? Bunlar, devlet olanakları ile şöyle bir araştırılsa kimbilir, ne ilginç konular çıkar...

Bizlerin, gazete köşelerinden bu görevi yapması olanaksızdır Bizim yaptığımız, bazı olayları, yalnızca bazı dosyaları, kamuoyunun ve ilgililerin bilgilerine sunmaktır. Bizim değindiklerimiz, olanların yanında "devede kulak" ölçüsündedir. Değindiklerimiz, yazdıklarımız, yazabildiklerimiz, bin olayda bir olay, oranındadır

Neyse, gelelim bugünkü konumuza.

Bugünkü konumuz, bir orman arazisi ile ilgilidir İstanbul, Boğaziçi, Paşabahçe, Polonez köyü Sazlıdere mevkiinde bulunan yirmi dönümlük arazi, 1947 tarihinde "Orman Tahdit Komisyonu"nca, Karlıtepe orman sınırları içine alınmış ve bu arazi 300 hektar yüzölçüm ile Hazine üzerine kayıtlanmıştır

Daha önce özel kişilerin elinde bulunan bu arazinin bulunduğu bölge kadastro uygulaması görmüş ve 1958 yılında 46 pafta, 261 ada, 32 parsel orman arazisi olarak bırakılmıştır Orman arazisi olarak bırakılan yer, 26 bin 938 metrekaredir

1973 yılında Orman Yasası'nın bazı maddelerini değiştiren yasa yürürlüğe girdikten sonra Orman Kadastro Komisyonu,

bu arazinin orman bölgesi dışına çıkartılmasına karar vermiştir Bir arazinin önce orman bölgesi içine alınması, sonra da çıkartılması, Maliye Bakanlığı ile Orman Genel Müdürlüğü arasında çeşitli yazışmalara konu olmuş ve ilgili Genel Müdürlük, Maliye Bakanlığı'na, bu bölgenin 1961 yılında "orman niteliğini kaybetmiş olduğunu" bildirmiştir.

Son olarak, 1980 yılında 16 Ocak tarihli Maliye Bakanlığı (3268 108/80 sb. 311) yazısı ile bu bölge özel kişilere terk edilmiştir.

Olayın çeşitli özellikleri olabilir Bunların ayrıntısına girmiyorum. Ancak, bu olay nedeniyle ortaya çıkan gerçeğin altını kalın çizgilerle çizmek istiyorum.

Başka ülkelerde, değil ormanlar, bir tek ağaç bile devletin korunmasına alınırken, bizler, orman arazilerini özel kişilerin mülkiyetine vermeye çalışıyoruz.

İstanbul'un çevresini kuşatan yeşillikleri böyle yokettik; ağaç dikilecek yerleri kapkaççı müteahhitlerin düzensiz yapılarına terkederek, çirkin beton duvarları, doğal güzelliklerle değiştik... Orman arazilerine şöyle bir bakın; Ege kıyılarına, Akdeniz kıyılarına bir bakın, kimler işgal etmiş buraları?

(Cumhuriyet, 29 Mart 1981)

GELECEĞE DOĞRU...

Devlet Başkanı Evren, önümüzdeki sonbaharda Kurucu Meclis'in açılacağını, bu meclisin, anayasayı, siyasal partiler ve seçim yasalarını hazırlayacağını, son Alaşehir konuşmasında yeniden açıkladı.

Evren'in bu konudaki sözleri şöyle:

Anayasa halk oyuna sunulup, kabulünden sonra, yeni kurulacak partilere de bir süre tanıyıp. partı faaliyetlerine müsaade edileceğini ve tayın edilecek bir tarihte seçime gidileceğini belirtmiştım. Bunu, burada bir daha tekrar ediyor ve bu seçim tarihinin, Kurucu Meclis'in çalışmalara başlamasından bir müddet sonra açıklanabileceğine işaret etmek istıyorum...

Bu konuşma "demokrasiye dönüş takvimi" konusunda genel bir fikir vermeye yetmektedir. 30 Ağustos ile 29 Ekim a-

rasında oluşturulacak Kurucu Meclis, anayasa ile birlikte siyasal partiler ve seçim yasalarını çıkartacaktır. Bundan sonra Anayasa halk oyuna sunulacaktır Bu çalışmaların bir yıldan az sürmeyeceğini düşünmek, sanırım gerçekçi bir yaklaşım olur

Bundan sonra "yeni kurulacak partilere de..." bir süre tanınacaktır. Bu süre bir ay, iki ay gibi kısa bır süre midir, yoksa altı ay, sekiz ay, bir yıl gibi bir süre midir, bunu bugünden kestirmek kolay değildır Öngörülen bu sürelerin, dünyada ve Türkiye'de, önümüzdeki günlerde yaşanacak olaylara ve siyasal koşullara göre uzayıp kısalması, akla yatkın bir olasılık gibi görünmektedir.

Bu aşamada, olaylara, çok geniş açılardan bakmak gereği, güncel bir zorunluluk olarak beliriyor. Türkiye'de son otuz yıl içinde üç askeri müdahale oldu. Bu üç askeri müdahalenin kendilerine özgü ve birbirlerine benzer bir dizi nedeni vardır Türkiye, çok partili yaşama adımını atar atmaz niçin bu bunalımlara sürükleniyor?

Tek partili düzene ve "kuvvetli icra" eğilimine göre hazırlanmış 24 Anayasası ile 1960 ihtilaline, çoğulcu demokrasi ve yargı erkinin üstünlüğü ilksine göre hazırlanmış 1961 Anayasası ile 12 Mart ve 12 Eylül günlerine gelindi. Olaya bu açıdan bakarsak, geçmiş dönemlerdeki kargaşaları Anayasalara değil başka nedenlere bağlamamız gerekecektir. Bu nedenlerin tartışılmasında hoşgörülü olmazsak, eski yanılgılar yapay çözümler olarak belirir ve bizleri yanlış noktalara sürükler.

Kurucu Meclis'in yeni anayasayı, yeni siyasal partiler ve seçım yasalarını hazırlamasından sonra acaba bugün "kayyım" ile yönetilen 12 Eylül öncesi siyasal partileri kapatılacak mıdır? Evren Paşa'nın konuşmalarından böyle bir sonuç çıkmıyor Paşa, "yeni kurulacak partilere de.. süre tanıyıp" derken, 12 Eylül öncesi partilerin "faaliyetlerine müsaade edileceğini", ancak, bu siyasal yarışa katılacak yeni siyasal partilere de olanak tanıyacaklarını anlatmak istiyor.

"Yeni kurulacak partiler" 27 Mayıs ihtilalinden sonra oluşturulan "Yeni Türkiye Partisi" gibi, köksüz ve gelip geçici partiler mi olur, belli desteklerle sağa dönük bir "merkez partisi" mı oluşturulur, bunları bugünden kestirmek olanaksızdır

Demokrasi, çok partili yaşam, Batı türü demokrasi ise, her türlü siyasal düşünceye söz ve örgütlenme hakkı veren sıyasal

düzen demektir Siyasal partisiyle, işçi ve işveren kuruluşları ile toplumun emek ve sermaye kesimlerine açılmamış bir siyasal düzen, yeni sorunların, yeni bunalımların kaynağı olur.

İleriye böyle bakabilirsek, çağdaşlaşma yolunda yeni adımlar atabiliriz. Yok eğer, eski yanılgılarda direnirsek, geçmiş bunalımların kilometre taşlarını, gelecek bunalımların kavşaklarına şimdiden bir bir dikmiş oluruz...

(Cumhuriyet, 30 Mart 1981)

YA BUNLAR NE?

Sağ terör ile ilgili görülüp tutuklanan ve önümüzdeki günlerde yargılamaları başlayacak bazı örgütlerin yurtdışı uzantıları, askeri savcıları ve yargıçları yıpratmak için sistemli yayınlara girişmiş bulunuyorlar Bu sistemli çabaların ve yayınların amacını ve de bunların mali destekçilerinin kimler olduğunu, herhalde, devlet organları yakından izlemektedirler.

Örneğin "Yeni Hedef" adındaki yayın organı bazı savcı ve yargıçların adlarını vererek şunları yazıyor:

" 'ler, 'ler, devletimizin, bağımsızlığımızın değil, başka merkezlerin hizmetindedirler Ve arkadaşlarımızın tutuklu bulundurulmaları ancak bu karanlık merkezlerin emellerine hizmet eder

"Yeni Hedef", Batı Almanya'da, "Avrupa Demokratik Ülkücü Dernekleri Federasyonu"nun yayın organıymış; derginin Genel Yayın Müdürü de M. Serdar Çelebi adındaki bir Türk yurttaşıymış. Adresi de verelim:

Gütleutstr 173.6000, Frankfurtum...

Bu Serdar Çelebi, Sıkıyönetim Komutalığınca aranıyor Ancak kendisi yurtdışında, Almanya'da bulunduğundan, rahat rahat bu yayınları sürdürebiliyor

"Yeni Hedef" görevlerini yapan onurlu yargıç ve savcıları hedef gösteriyor; bazı polis yetkililerinin adlarını da vererek, tutuklu bulunan yandaşlarını kurtarmak için yıkıcı bir propaganda savaşına girişiyor

Peki kim finanse ediyor bunları? Bu yayın organlarını parayla destekleyenler kimlerdir, bunların da araştırılması gerekmez

mi? Devletin yargıcına, savcısına "karanlık merkezlerin hizmetindeler" diye yazmak ve bu yayınları yurt içinde ve dışında dağıtmak ne demek oluyor?

Almanya'da yayınlanan bir başka yayın organının adı "Anadolu", sahibi Erdoğan Olcayto, adresi de şöyle:

5300 Bonn. 2 Konstantin Str 94...

Yayın organının basıldığı "Ter Druckerel Gmbh" matbaasının kimin matbaası olduğu çok ilginizi çekecektir Anadolu adlı sağcı yayın organı da Türkiye'de sağcı tutuklulara işkence yapıldığını ileri sürüyor Evet böyle...

Sağ basındaki değerli arkadaşlarımız bu yayınlara acaba ne buyururlar?.. Yoksa, yoksa, bunlar da sağcı kılığına girmiş beynelmilel komünistler mıdır?..

Vicdani bir değerlendirme konusu olarak bilgilerinize...

(Cumhuriyet, 31 Mart 1981)

KENNEDY VE REAGAN...

ABD Başkanı Reagan'ın uğradığı silahlı saldırının ardında kimler var? ABD gibi bir ülkede bu gibi sorular, nedense, karşılıksız kalıyor! Başkan Kennedy'nin 1963 yılında Teksas'ta uğradığı silahlı saldırı sonucunda öldürülmesinden sonra da bu gibi sorular sorulmuş, ancak, bu sorular karşılıksız kalmıştı.

Başkan Reagan'a suikast girişiminde bulunan Amerikalının, zengin bir petrolcünün oğlu olduğu ve ruhsal dengesinin bozuk olması nedeniyle tıbbi bakım gördüğü bildirilmektedir Suikastçının kişiliği ve kimliği olayın kolaylıkla örtbas edilmesini kolaylaştırabilir Herhalde bu saldırıyı planlayanlar "Canım işte nihayet bir delinin işidir" gibisinden izlenimler yaratmayı da tasarlamış olabilirler

Bu gibi cinayetleri, böylesine basit nedenlere bağlamak olası değildir Saldırı, hiç şüphesiz, belli bir siyasal amaç ile yapılmıştır

"Siyasal amaç" deyince insanın aklına hemen CIA geliyor Geçen yıl televizyon ekranlarında izlediğimiz "Kapalı Kapılar Ardında Washington" adlı dizide CIA ile Beyaz Saray ilişkilerini değerlendirme olanağı bulmuştuk. Acaba CIA'nın bu işte parmağı var mıdır? Bilemiyoruz.

Son günlerde Reagan yönetimi ile CIA arasında bir uyumsuzluk doğduğunu Reagan ve Dışişleri Bakanı Haig'in uluslararası sorunlarla ilgili demeçlerinin CIA tarafından yalanlandığını bütün dünya basını yakından izlemekteydi.. "Acaba" diyoruz, bu saldırı CIA ile Beyaz Saray arasındaki uyumsuzluğu daha da arttırmak için mi düzenlenmiştir? Bu yalnızca akla gelen bir sorudur. Belki de bu olasılık hiç söz konusu değildir

Başkan Kennedy ile kardeşi Senatör Kennedy'nin beş yıl ara ile art arda öldürülmeleri, Başkan Kennedy'nin katilinin de olaydan hemen sonra kuşkulu biçimde öldürülmüş olması, bu son saldırı için de benzer kuşkuların doğmasına yolaçmaktadır

Bir devlet başkanı niçin öldürülmek istenir? Böyle bir saldırıyı kimler düzenler, kimler planlar? Dünyanın, özellikle bölgemizin gebe olduğu siyasal sorunlar, bu gibi soruların önemini büsbütün artırmaktadır.

(Cumhuriyet, 1 Nisan 1981)

BİR TARTIŞMA...

Sovyet "Neftechim Promexport" ile bu şirketin Türkiye temsilcisi Pet arasında imzalanan 1 milyon 130 bin dolarlık komisyonculuk anlaşmasını belgelerle açıklamış ve Pet şirketi ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Esat Kıratlıoğlu'nun ortaklık ilişkilerine değinmiştik. Bu yazının yayınlanmasından sonra Kıratlıoğlu, büromuza geldi ve aşağıda okuyacağınız açıklamanın yayınlanmasını istedi. Önce açıklamayı okuyalım:

"Sayın Mumcu,

26 Mart 1981 tarihinde Gözlem sütunundaki ***Kumpanya*** *başlıklı yazınıza cevap veriyorum. Aliağa Rafinerisi'nin tevsii işi 1976 yılında zamanın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Selahattin Kılıç ile Sovyetler Birliği arasındaki protokolün imzalanmasıyla başlamıştır. Aşağıdaki sıraladığım resmi vesikalar kredinin hükümet kredisi değil, ancak ticari kredi şeklinde verilebileceğinin karara bağlanmasını öngörmüştür. Kredinin şeklinin ne olacağına ilişkin protokolün imzasından sonra Dışişleri Bakanlığı kanalı ile yürütülen görüşmelerin resmi vesikalarına bakalım.*

Vesika No: 1 Tarih 6.11.1979 Sayı: İEİD 471.152. 1179 239 Dışişleri Bakanlığından TPAO'na giden yazı İzmir Aliağa Rafinerisi'nin genişletilmesine ilişkin finansman konusunda yapılan çeşitli temaslar hakkında Moskova Büyükelçiliği'mizden alınan bilgiler aşağıda kayıtlıdır. Büyükelçimiz ile SSCB Dış Ekonomik İlişkilerle görevli Başbakan Yardımcısı Ahripof arasında yapılan ve rafineri nin genişletilmesi için gerekli olan kredinin hükümet kredisi olması istendiğinin tarafımızdan vurgulandığı görüşmede Ahripof, bir uzlaşma formülü olarak niteleyerek, kredinin ticari kredi şeklinde olabileceği ve bunun ülkemizin ihraç edebileceği sınai tüketim malları ile ödenebileceği yolunda bir öneride bulunmuştur. Aynı konuda Büyükelçimizin görüştüğü, anılan Komite Başkan Yardımcısı Kulyov, tesis genişletilmesi finansmanının ticari kredi ile yapılacağının TPAO tarafından üç yıldır bilindiğini, Ahripof'un ticari kredi esasına dair görüşleri baki kalacak şekilde ileri sürdükleri uzlaşma formülü üzerinde çalışılmasını istediğini bildirmiştir. Söz konusu önerinin ayrıntıları konusunda, anılan Komite Türkiye Grubu Başkanı Nurizade, Ankara'daki Sovyet Büyükelçiliği Sanayi Müşaviri Petruçhev'den aldıkları bir mesajda TPAO Genel Müdürü İsmail Ertan ile ticari kredi esası hakkında anlaşmaya varıldığını bildirdiği, ifade ile rafineri bedelinin 69.500.000 dolar olduğu da belirtilmektedir).

Dış kredilerin şartları ve şekli ise ancak Maliye Bakanlığınca karara bağlanır.

Vesika No: 2 Dışişleri Bakanlığının TPAO'ya yazdığı 12.12.1979 tarih İEİD 471.152 1179 233 yazıda (.. Bu konuda Maliye Bakanlığından alınan cevabi yazıda, özetle, Aliağa Rafinerisi'nin tevsii için Sovyetler'den sağlanacak kredinin hükümet kredisi olmasında ısrar edilmesi, ancak Sovyetler'in ticari kredi konusundaki ısrarlı tutumlarını değiştirmemeleri halinde yüzde 10 peşin ödemek kaydıyla en fazla yüzde 6 faizli ve malzemelerin teslim edildiği tarihten 1 yıl sonra başlamak üzere en az 6 yıl vadeli ticari kredi sağlanmasının uygun görüldüğü..) belirtilmektedir. Bu yazının manası ise, ticari krediye Maliye Bakanlığınca evet, denilmektedir.

Vesika No: 3 Maliye Bakanlığının TPAO'ya 21 Mayıs 1980 tarih ve Doğu Av. Kred. Şb. 57 15/1 60 sayılı yazısı (Aliağa Rafinerisi'nin tevsii projesiyle ilgili olarak Genel Müdürlüğümüz'le Sovyet Neftechim Promexport firması arasında aktedilen klirink

53.000.000 dolarlık mukavele koşulları, ödemelerin tümünün klirink hesabından ödenmesi kaydıyla bakanlığımızca uygun görülmüş olup ilgi'de kayıtlı yazınızla istenen garanti mektubu ilişikte gönderilmektedir).

Vesika No: 4 14 Eylül 1977 tarihli TPAO ve Neftechim Promexport arasında imzalanan protokolün 3'üncü sayfasında ve 2., 2., 5., 4. maddesinde aynen 'Mühendislik, hizmet, ekipman ve malzeme temininde fiyat tesbiti dünya pazar fiyatları gözönüne alınarak yapılır' denilmektedir.

Vesikalar şunu ortaya koymaktadır. Müzakereler Dışişleri Bakanlığı kanalı ile yürütülmüş ve Sovyetler'in yalnız ticari kredi verebilecekleri tespit edilmiş; bundan vazgeçmemişler, kredinin şartlarını ve ticari kredi alınabileceğini Maliye Bakanlığı tasdik ederek karara varılmıştır. Usul de budur.

Kredi şartları için ise aşağıdaki kıyaslamayı veriyorum:

İpraş Rafinerisi 5.000.000 tonluk tevsii: Bedeli 102 milyon dolar ortalama faiz yüzde 8, ortalama vade 5 ila 6 yıl.

Kırıkkale Rafinerisi 5.000.000 tonluk yeni rafineri bedeli 153 milyon dolar; 131 milyon dolarlık Romanya kredisi, faiz yüzde 7, 1.5 yıl ödemesiz 10 yıl vadeli.

Aliağa Rafinerisi 5.000.000 tonluk tevsii bedeli 53.000.000 dolar; Sovyetler Birliği kredisi, yüzde 6 faiz, 3 yılı ödemesiz, 10 yıl vade.

Ortaklık iddialarına gelince: 1973 yılında milletvekilliğini kaybedince ben kendi adıma bir firma kurdum ve ticaret yaptım. Eğer ortaklık düşünseydim Pet firmasıyla ortak olmama engel olacak bir hâl yoktu.

Yadsınmaz belgeler diye yakıştırılmaya çalışılan zorlamalar dahil, hangi babayiğit varsa ortaya çıksın ve 'Ey Kıratlıoğlu, sen Bakan iken falana, filana şu menfaati temin ettin, desin!' desin de görelim bakalım.

Şu anda sade bir Türk vatandaşıyım. Ve Allah'tan başka da kimseden korkum yoktur. Kim olursa olsun, dileyenle dilediği yerde, dilediği şekilde hesaplaşmaya hazırım.

Bilginizi rica ederim."

Bu açıklamayı yarın yanıtlayacağız

(Cumhuriyet, 2 Nisan 1981)

YANIT

Dün Enerji ve Tabii Kaynaklar eski Bakanı Esat Kıratlıoğlu'nun açıklamasını okudunuz. Şimdi lütfen bu açıklamayı önünüze alarak, açıklamada yer alan konuları aşağıdaki yanıtlarla karşılaştırınız.

1 Tartışma konusu şudur: Sovyet kredileri, daha önce, devletten devlete iken, niçin Aliağa genişletme çalışmaları ile ilgili kredi için ticari kredi yoluna başvurulmuştur?

Kıratlıoğlu diyor ki, "Bunu Sovyetler istedi... Sovyetler'in ticari kredi konusunda ısrarlı göründükleri doğrudur Kredi konusu pazarlıkla çözüme bağlanır Kredi görüşmelerinde Moskova'da pazarlık masasına oturan Türk heyeti, devlet kredisi verilmesi için ısrarda bulunmuş, ancak bu heyet, Kıratlıoğlu'nun Bakanlığa gelmesinden bir süre sonra geri çekilmiştir. Nedir bunun anlamı?

2 Bu sözleşmeden önce ve sonra Sovyetlerle yapılan kredi anlaşmalarında devletten devlete kredi verilirken, Bakan Kıratlıoğlu'nun ilişkili bulunduğu Pet şirketinin arada olduğu Aliağa genişletme kredilerinde ticari kredi alınması dikkat çekici değil midir? Var mı bunun bir başka anlamı?

3 28 Nisan 1978 gün ve P 478 123 sayı ile Pet şirketinden, Dışişleri Bakanlığı Milletlerarası Müşterek Güvenlik Dairesi Başkanlığına yazılan yazıda Kıratlıoğlu, şirketin ortağı olarak bildirilmektedir Kıratlıoğlu, bu yazının ne anlama geldiği yolundaki sorumu, "İki ay sonra bir başka yazı ile bu yazı geri alınmıştır" diye yanıtladı. Pet, niçin Kıratlıoğlu'nu ortak gösteriyor? Kıratlıoğlu, sonradan niçin bu yazıyı geri aldırıyor? Evet, nedir anlamı?

4 8 mayıs 1978 gün ve P 578/227 sayılı teleks notunda da Pet adına Kıratlıoğlu'nun imzasına rastlıyoruz. Bunun ne anlama geldiği ilgimizi çekmez mi?..

5 Pet faaliyet raporunun, şirketin öteki ilgilileri, Ş. Ertürk, E. Kavuncu, S. Özbayoğlu ile birlikte Kıratlıoğlu'na da dağıtıldığına ilişkin şirket temsicisi Güntekin Köksal'ın el yazısı, Kıratlıoğlu'nun dikkatini çekecekse, bu fotokopiyi de sunmaya hazırız.

6 25.9.1978 tarihinde Federal Almanya'da "211929 Lut d" sayılı telekse "Lütter ve Mr. Herzog"a, "P 978/455" sayı ile

Güntekin Köksal'ın gönderdiği teleks notunda Kıratlıoğlu'ndan "Adamımız Kıratlıoğlu" biçiminde bir ifade geçmektedir. Bütün bunlar, sizin şirketle ilişkinizi kanıtlamaz da neyi kanıtlar, Sayın Kıratlıoğlu, neyi?

Madem bu tartışma açıldı, şunu da soralım:

11 ekim 1979 günü öğleden sonra neredeydiniz Sayın Dr Kıratlıoğlu?

Ben hafızanızı tazeleyeyim: Sovyetler Birliği Ankara Büyükelçiliği Sanayi Müsteşarı Petruşev'in odasındaydınız. Petruşev ile sakın Pet adına bir görüşme yapmış olmayasınız? Bir düşünün bakalım!..

Ve Sayın Kıratlıoğlu, bu konunun, üyesi bulunduğum Çağdaş Gazeteciler Cemiyeti'nin düzenleyeceği bir açık oturumda, belgeleriyle tartışılmasına ne dersiniz?

Hodri meydana, hodri meydan!..

(Cumhuriyet, 3 Nisan 1981)

İŞTE MAFYA BU...

Gümrük ve Tekel eski Bakanlarından Tuncay Mataracı ile ilgili soruşturma komisyonu raporu, Türkiye'de kaçakçılığın hangi boyutlara ulaştığını kanıtlayıcı olayları ortaya koyuyor

Kaçakçılığın rahatça yapılabilmesi için gümrük kapılarının kaçakçıların denetiminde olması gerekir

Bunun böyle olduğunu hepimiz duyardık. Duyardık ama bunları kanıtlayamazdık. Mataracı raporunda gümrük kapılarına atamaların nasıl yapıldığını, soluk kesici bir roman gibi okuduk, MAFYA'yı biraz daha yakından tanıdık.

MAFYA'nın el attığı bu atama işlerinden bir tanesini, rapora dayanarak özetleyelim:

İpsala gümrüğü kendisine teslim edilen Harun Gürel, emekli jandarma astsubayıdır. Jandarma astsubayı olarak görev yaptığı süre içinde Gürel'in eylemleri raporda şöyle sıralanır:

Jandarma astsubayı olarak görev yaptığı süre içinde, resmi elbise ile bara girmek ve sarhoş olarak silah atmak, manevi cebir ile 12 yaşındaki bir kızın ırzına geçmek, memuriyet görevini kötüye kullanmak, yalan yere usulsüz şikayet, görevi ih-

mal, mesken masuniyetini ihlal, sarkıntılık, sarhoşluk ve şartlı tehdit suçlarından ve çeşitli disiplin kabahati ve tecavüzlerinden dolayı hakkında soruşturma açılmış ve bir kısmı hakkında men i muhakeme ve beraat kararı almış... Evet, biz devam edelim; bir kısmında ise mahkum olmuştur...

Harun Gürel, İstanbul Avcılar Jandarma Karakol Komutanı iken adı bir kaçakçılık olayına karışır, bu nedenle İstanbul İl Jandarma Komutanlığı tarafından bir başka il'e gönderilmesi istenir.

Mataracı, böyle bir kişiyi İpsala Gümrük Müdür Vekilliğine atar

Ünlü kaçakçılardan Uğurcan Elmas ile orduda görev yaptığı günlerde ilişki kuran Harun Gürel, yukarıda sayılan eylemlerine rağmen, Jandarma Genel Komutanlığı'ndan "Sicil durumu müsbettir" diye bir belge almayı da başarır. Bu belgenın Harun Gürel'in kendisi tarafından düzenlenip, düzenlenmediği sonradan soruşturma konusu yapılır.

Harun Gürel'in göreve başlamasından hemen sonra hakkındaki bir ihbar üzerine Edirne Valisi durumu Gümrük ve Tekel Bakanlığına bildirir

Bu noktada, yine rapora bir yollama yapalım. Raporda deniyor ki:

Harun Gürel hakkında soruşturma yapmaya giden müfettişin çantasında bulunan evrak İpsala'da çalınmış, en önemlisi Harun Gürel'in Gümrük ve Tekel Bakanlığı'nda muhafaza edilmesi gereken dosya kaybolduğu için...

Raporda daha ilginç olaylara da yer verilmiş. Örneğin yabancı uyruklu kaçakçıların üzerlerinden Harun Gürel'in ev telefonunun çıkması, teftişe gelen müfettişin arabasının yakılması gibi.

Edirne Valisi Bekir Öztürk, kaçakçılığa adı karışan Harun Gürel'e işten el çektirir, ancak Bakan Mataracı'nın "Namus sözü veriyorum, siz göreve başlatın, iki gün sonra görevden alacağım" yollu ısrarı üzerine Harun Gürel yeniden göreve başlatılır Vali Öztürk, bir süre sonra, Harun Gürel'e yeniden işten el çektirir Bunun üzerine Bakan Mataracı, Gürel'in göreve başlatılması için Valiye yazılı emir verir!..

Rapora göre, Harun Gürel, "İstanbul MAFYA'sı olarak adlandırılan kaçakçı çevrelerin adamı"dır ve bu göreve, adını bu

köşeden sık sık duyduğunuz ünlü kaçakçı Abuzer Uğurlu tarafından Mataraci'ya rüşvet verilerek getirilmiştir.

Türkiye'de en yaygın "illegal" nitelikli gizli örgüt, MAFYA örgütüdür. Bu örgüt ortaya çıkarılmadan, yaşanan terörü anlamaya olanak yoktur

(Cumhuriyet, 4 Nisan 1981)

KİM BİLMİYOR?

Kopenhag Çalışma ataşemiz Cavit Demir'in uğradığı silahlı saldırı, Ermeni soykırım örgütlerinin belli bir kanlı planı uygulamakta kararlı olduklarını göstermektedir

Bu kanlı saldırılara karşı, başta Fransız polisi olmak üzere, Avrupa'daki güvenlik örgütlerinin utanç verici bir çaresizlik içinde bulundukları da gözlenmektedir Bu utanç verici çaresizliğe karşı özür gerekçeleri hazırdır:

Efendim ne yapalım; uluslararası terörizme karşı çaresiz kalıyoruz. Bakın Reagan'ı bile vurdular

Önce şu soruyu sormak gerekir: Eğer bu saldırganlar, başka ülkelerden geliyorlarsa, örneğin Fransız sınırından, örneğin Danimarka sınırından silahlarını saklayarak bu ülkelere nasıl girebiliyorlar? Yok eğer, bu örgütler, örneğin Fransa'da, örneğin Danimarka'da üslenmişlerse, Fransız ve Danimarka güvenlik örgütleri, nasıl oluyor da bu cinayet örgütlerinin varlığından haberli olmuyorlar?

Bu gibi saldırılar, belli mali desteklerle, belli siyasal desteklerle oluşturulmuş örgütler eliyle düzenlenir Öyleyse, bu saldırılar, Avrupa'nın herhangi bir ülkesinde karargah kurmuş örgütlerce planlanmaktadır Bu örgütleri, bu örgütlerin arkasındaki siyasal ve mali desteği, Avrupa polisi nasıl bulamaz?

Hiç şüpheniz olmasın bunlar bilinir Avrupa polisi bu örgütleri, bu örgütlerin mali ve siyasal destekçilerinin hepsini tek tek bilir Belki, kimin ne zaman, nerede saldırıya uğrayacağı bilinemez, ama Ermeni saldırılarını örgütleyen çevreler, Avrupa polisince tanınır ve bilinir

Evet, hemen hemen her güvenlik örgütü, bu tür saldırıların kaynaklandığı ana örgütleri tanır, bilir

Ancak, belki, kuşku ve elde edilen istihbarat, hukukça geçerli kanıta dönüştürülemez. Ama insaf ediniz, bu cinayetlerden bir tanesi aydınlansa, bu saldırıların ana kaynakları da ortaya çıkarılamaz mı? Güçlük, güçlük ile birlikte engel, belki bu noktadan kaynaklanıyor Avrupa polisi, bir türlü Ermeni soykırım örgütleri konusunda caydırıcı önlem alamıyor Ama bilmiyor mu bu örgütleri, bilmiyor mu?

Böyle günlerde iç kamuoyunda duygusal tepkiler haklı olarak doruk noktalarına tırmanır. Bu aşamada kışkırtıcıların eylemlerine de dikkat etmek gerekir Yurtdışındaki bu kanlı saldırılardan yararlanarak, yurdumuzda yaşayan Ermeni kökenli yurttaşlarımıza karşı tavır almak isteyenler çıkarsa, bu gibi davranışlar, Ermeni terör örgütlerinin planlarına yardım eder Yeni "6 7 Eylüller" ise, Türkiye'nin haklı davasını zedeler Bu noktada çok duyarlı olmak zorundayız.

Çünkü bütün uygar insanlık bilir: Irkçılığa karşı ırkçılık, şovenizme karşı şovenizm, güçlülüğün, haklılığın değil, güçsüzlüğün ve çaresizliğin göstergesidir.

Ermeni soykırım örgütlerini, siyasal ve parasal olarak destekleyenler kimlerdir? Ana sorun budur.

Çocuk Kandırıyor...

Tercüman Gazetesi'nde Ahmet Kabaklı efendi, MHP Genel Başkanı Türkeş'in, Devlet Başkanı'na yazdığı mektubu milliyetçilik düşüncesini... belagatla anlatan" bir "okuyucu mektubu" gibi sunarak aklınca yandaşlarına hizmet ediyor

Kandırma efendi, kandırma! Açıkça yaz! "Bu, Türkeş'in mektubu" de... De ki, kimlere "tercüman" olduğun daha açık anlaşılsın. Cesaret efendi, cesaret!..

(Cumhuriyet, 5 Nisan 1981)

CANALICI NOKTA...

Gümrük ve Tekel eski Bakanı Tuncay Mataracı ile ilgili Soruşturma Hazırlık Komisyonu raporunda şu görüş yer almaktadır:

Türkiye'de ideolojik amaçlı cinayetlerin ve silahlı eylemlerin arkasında (diğer etkenlerle birlikte) beynelmilel kaçakçılık şebekelerinin yeraldığı açık bir gerçektir...

Elbette anarşi ve terörün, ideolojik amaçlı cinayetlerin birçok karmaşık nedeni vardır Anarşi ve terörü besleyen, bu kanlı ortamın doğmasına yolaçan nedenlerden biri de, hiç şüphesiz, "beynelmilel kaçakçılık şebekeleri"nin varlığıdır. Bu nokta, terörün canalıcı noktalarından birisidir

Kaçakçılar ve teröristler arasında çok sıkı bır bağ vardır Kaçakçılar ve teröristler arasındaki halkalar bir bir ele geçmedikçe, bu nedeni tanımaya, bu olguyu sergilemeye, anarşi ve terörün kaynağına inmeye hiç olanak yoktur

Komisyon raporu işte bu gerçeğe parmak basıyor. Türkiye'de bütün hukukçuların, bütün devlet yetkililerinin ve basının bu nokta üzerinde durmalarında ve bu konuya hukuksal çözüm bulmalarında sayısız yarar vardır.

Siyasal amaçlı suçların arkasında suç örgütleri varsa, ki var, ve siyasal amaçlı suçlar "örgütlü suç" niteliğinde ise, ki böyle, o zaman suç örgütlerinin en yaygın olanı "Mafya" üzerinde olağanüstü duyarlılıkla durulmalıdır

Kaçakçılık, doğası gereği, "beynelmilel" özellikler taşır. Kaçakçılığın bir ucu burada, bir ucu Batı başkentlerindedir Ve bu yüzden, kaçakçılığın bir ucundan tutularak sonuç alınması olanaksızdır Söz gelişi, Avrupa ülkelerindeki uyuşturucu madde kaçakçılığı, yıllardır kimler tarafından yapıldı? Silah kaçakçılığı nerelerde planlandı? Smith Wesson'lar, Browning'ler, Kalaşnikof'lar, Map'lar, Beretta'lar kimler tarafından, hangi para karşılığı ülkemize sokuldu?

Bu soruyu sorduğunuz zaman, rapor da değinildiği gibi, "beynelmilel kaçakçılık şebekelerının" varlığını gözardı edemezsiniz.

Öyleyse kim bunlar?

İşte bu "Kim bunlar?" sorusunu sorduğunuz zaman, geriye dönüp, başta gümrükler olmak üzere, birçok duyarlı görev halkasının kimlerin denetiminde olduğunu da düşünmek zorundasınız. Bu konuları düşünmeye başladığınız zaman da Türkiye'deki terörün ipuçlarını görmeye başlarsınız.

Birtakım ideolojik ambalajlı sözlerle, basmakalıp siyasal sövgülerle yapay gerilimler yaratmak yerine, basın olarak, hepimiz

bu konulara eğilsek ve bu konuda yapılan çalışmalara elımızden geldiği kadar yardımcı olsak, anarşi ve terörün kaynağına inmede çok önemli adımlar atılmış olur.

Sağ basına sesleniyoruz:

Anarşi ve teröre karşı gelin bu noktada birleşelim...

Var mısınız, yok musunuz!?

(Cumhuriyet, 6 Nisan 1981)

UTANÇ VERİCİ...

Bazı konuların açıkça tartışılmasında yara vardır Çünkü. açıkça yapılmayan tartışmalar, kendiliklerinden yeni yeni sorunlar doğururlar

Açıkça tartışılması gereken konulardan biri, kaçakçılık olaylarına karışan Bulgar şirketlerinin varlığıdır. Bu konulara değinince "şematik solcular"dan öfkeli mektuplar alıyoruz: Dünya sosyalizmine küfrediyorsunuz...

Bu mantığı anlamakta güçlük çektiğimizi hemen belirtelim.. Resmi ideolojisi "Marksizm Leninizm" olan bir ülkede "piyasa ekonomisi" kurallarına göre kurulmuş şirketler, Türkiye'de, resmi siyasetleri "antikomünizm" olan çevrelerle "kazanç paylaşmak amacı" ile şirket kurarlar, bu, "sosyalist ahlaka" ters düşmez de bu ilişkilerin sergilenmesi "dünya sosyalizmine küfür" sayılır, ne mantıktır bu!

Sosyalist ülkelerdeki firmaların Türkiye temsilcilerine. Türkiye'deki bağlantılarına bakın, hepsi de ülkemizde antikomünizm ticaretinin bayraktarıdırlar

Kahrolsun komünizm, gelsin paralar!.. leva, ruble, dolar, ne olursa olsun... Nasıl olsa komünizm ticareti, komünistlerle ticaret kadar kazançlı bir ticaret dalıdır!

Peki, bu "şematik solcu" arkadaşlarımız, ünlü kaçakçıların Bulgaristan'da Sofya otellerinde karargah kurmalarını nasıl yorumluyorlar?

Birkaç kez yazdık: kaçakçıların Bulgaristan'da barınabilmeleri, bir sosyalist ülke için yüzkarasıdır Eğer, "dünya sosyalizmine küfür" söz konusu ise, bu küfür, Türkiye'deki kanlı teröre silah sağlayan kaçakçıların sosyalist bir ülkede barınabilmeleridir. Başka ne olabilir?

Bulgaristan, Türkiye'yi Avrupa'ya bağlayan karayolu üzerindedir Bu coğrafi konum nedeniyle Bulgaristan "kaçakçılık trafiğinde stratejik bir yer" tutmaktadır. Bu kaçakçılık yolundan yalnızca silah değil, sigara, viskı ve her türlü kaçak yedek parça gelmektedir.

Ayıptır söylemesi, sanayicilerımizin bir kısmı da geçmiş dönemlerde, Bulgaristan üzerinden yapılan kaçakçılığa bel bağlamamış mıydı? "Hür teşebbüs" hacı yolu beklercesine, kaçakçılık yolu beklememiş miydi? Böyle değilse şu "stok affı"na konu olan mallar nerelerden, nasıl gelmişti? Sormaz mısınız, efendim, sormaz mısınız?!.. Görüldüğü gibi, çok ama çok karışık işlerdir bunlar

Biz, Türkiye'de, emekçi sınıf ve tabakaların, anayasal yollar ve barışçı yöntemlerle, siyasal parti ve sendikalar çerçevesinde toplanmamalarını ve kurulu düzenin emekçiler yararına değişmesini isteriz. Bu siyasal görüşümüzün hareket noktası, ulusal bağımsızlık düşüncesidir.

Bulgaristan gibi bir sosyalist ülkede karargah kuran kaçakçılarla ilgili yayınlarımızı "dünya sosyalizmine küfür" sayan "şematik solculara" şu soruyu soralım:

Diyalektik materyalizmde, Abuzer Uğurlu, Bekir Çelenk ve Şaban Vezir gibi kaçakçıların Sofya otellerinde barınmalarını, Türkiye'deki antikomünist çevrelerle "kazanç paylaşmak amacı" ile "piyasa ekonomisine" göre şirketler kurmayı gerektiren bölümler var da bızler mi bundan habersiziz?..

Evet, yine yazıyoruz: Silah kaçakçılarını barındırmak, bir sosyalist ülke için utanç vericidir, bir yüzkarasıdır!

(Cumhuriyet, 7 Nisan 1981)

SÜRÜYOR...

Bugüne dek incelediğimiz her yolsuzluk dosyasında bir siyasal ilişkiye rastladık. Çünkü, yolsuzluk siyasal etkinliklere dayanılarak yapılmaktaydı. Siyasal partilerden devlet bürokrasisine, devlet bürokrasisinden banka yönetıcilerine, banka yöneticilerinden türedi işadamı ve müteahhitlere kadar uzanan yolsuzluk örgütleri, devleti içten içe yiyip bitirmişti.

Günlerdir sözünü ettiğimiz "Mataracı dosyası" bu yolsuzluk zincirinin halkalarından yalnızca birisidir Bu zinciri tamamlayan daha yüzlerce, binlerce halka daha bulunmaktadır

Ünlü "Mobilya yolsuzluğu"ndan başlayıp, "Mataracı" ve "İşgüzar" dosyalarına kadar uzanan, kimi zaman "Babalar" kimi zaman "yeğenler" kimi zaman da devlet bankalarını dolandıran sırtı kalın şirketlerle gözler önüne serilen bu olaylar, "Devlet" adını verdiğimiz en büyük tüzel kişinin kimlerin elinde haksız kazanç aracı olduğunu kanıtlamıyor mu?

Örneğin, Mataracı dosyasında adı geçen demir tüccarı Suat Sürmen kim? Mataracı ve İşgüzar dosyalarında adına sık sık rastlanan müteahhit Ali Yıldız kim? Bunlar nasıl zengin oldular, hangi siyasal ilişkileri kullandılar? Ne gibi işlere el attılar?

Sürmen örneğini alalım: Suat Sürmen, 1947 doğumluymuş, öğrenimi ise ortaokul!... Sürmen ortaokulundan öteye gidememiş, ama milyonlarla, milyarlarla oynayan bir işadamı olmuş..

Sürmen'in Mataracı dosyasında yeralması, Haydarpaşa Gümrüğü'nde bekleyen demirlerle ilgilidir Bu konudaki Soruşturma Komisyonu raporuna göre Sürmen, bu demirlerin gümrükten çekilmesi için Gümrük ve Tekel eski Bakanlarından Tuncay Mataracı'ya 115 milyon lira rüşvet vermiştir

Suat Sürmen'in şirketleri ile merkezi İsviçre'de bulunan "Ünidor S. A. şirketinin ilişkisi vardır Unidor şirketine, ünlü Mıgırdıç Şellefyan ve Mobilya dosyasında adı geçen Atilla Özçelik'in ortak oldukları belirtilmektedir

Sürmen'e Türk Ticaret Bankası Aksaray ve Perşembe Pazarı şubelerinden "provizyon alınmadan" karşılıksız çeklerle milyonlarca lira ödeme yapıldığı ileri sürülmektedir Aksaray şubesinden yapılan 638 milyon, Perşembepazarı şubesinden yapılan 267 milyon lira ile ilgili olarak soruşturma başlatılmıştır Bu soruşturma dosyası, şu anda İstanbul Cumhuriyet Savcılığı'nın 1981/2177 sayısında işlem görmektedir

Sürmen'in banka hesapları ve siyasal bağlantıları, çok ilginç görüntüler sergilemektedir 1947 doğumlu ve ortaokul mezunu Suat Sürmen'in ortağı olduğu "Sürtaş Haddecilik" "Uğurel Eziç" "Ergenekon A.Ş." ile Türk Ticaret Bankası'ndaki banka hesapları, bu hesapların gördüğü hareket, Mataracı dışında başka ilişkileri de gözler önüne serebilir

Şu Türk Ticaret Bankası'ndaki hesaplara biraz daha yakından bakılsa, diyorum. Örneğin Aksaray Şubesi eski Müdürü Şakir Ateş'in hesaplarına falan, filan...

Sürmen'i sürdürmekte yarar var Çünkü Sürmen'ler hep sürüyor!..

(Cumhuriyet, 8 Nisan 1981)

AYIPTIR...

Gümrük ve Tekel eski Bakanlarından Gün Sazak'ı öldürenler de yakalanmış bulunuyor Eski Başbakanlardan Nihat Erim'i öldürenler de daha önce yakayı ele vermişlerdi. Bu iki politikacıyı sol militanlar öldürmüştür

Maden İş Sendikası Başkanı Kemal Türkler, Milliyet Gazetesi Başyazarı Abdi İpekçi, Savcı Doğan Öz, Prof. Ümit Doğanay, Doç. Bedrettin Cömert, Necdet Bulut, yazar Ümit Kaftancı da sağ militanlar tarafından öldürülmüşlerdir.

Her cinayet alçakçadır, her cinayet insanlık dışıdır O günlerde, Erim'lerin, Sazak'ların, İpekçi'lerin, Türkler'lerin, Doğanay'ların, Öz'lerin öldürüldükleri günlerde, biz ilerici basın olarak, her cinayeti en ağır sözcüklerle suçladık. Bu cinayetlere "alçakçadır" dedik, "namussuzcadır" dedik. Gazetelerin geçmiş kolleksiyonları söylediklerimizin tanıklarıdır

Katilin sağcısı, solcusu, sosyalisti, kapitalisti olmaz. Katil, hangi kılığa girerse girsin, cinayet hangi ideolojik ambalajla sarılırsa sarılsın, sonuç değişmez. Her cinayet alçaklıktır

Bütün bunlar gösteriyor ki, sağ ve sol görüntülü terör örgütleri, acımasız bir kan davasının intikam mangaları gibi, ülkemizi bir iç savaşa sürüklemek için bu cinayetleri işlemişler, bu kanlı eylemlere başvurmuşlardır

Yine görülüyor ki, belli bir plan uygulanmış, bir takım uğursuz beyinler, herbiri zavallı bir alet olan bu katilleri kullanarak, bu planı adım adım, aşama aşama uygulamışlardır.

Bu kanlı tablonun sonucu, beş bin siyasal cinayet ve ele geçen yirmibeşmilyar liralık silah ve mermidir

Açıkça görelim; bu bir iç savaş hazırlığıydı!

Böyle bir tablo ortaya çıktıktan sonra, bir takım yosunlaşmış ve tek yanlı yargıları bir yana bırakmak ve terör çetelerini, sağ sol diye ayırmadan suçlamak gerekmez mi?

Şu açık gerçek nasıl görülmez? Son üç dört yıl içinde sağcı ve solcu terör örgütleri, beş bin cana kıymışlardır Terör kurbanlarının bir kısmı sağcı, bir kısmı solcu bilinen yurttaşlarımız, öğrencilerimiz, öğretmenlerimiz, aydınlarımız ve politikacılarımızdır Elbette, bunların katilleri de ya sağcı ya da solcu görünen militanlardır Yapılan operasyonlar da bunu kanıtlamaktadır Durum böyleyken, "Efendim, gençlerimizin bir kısmı meşru müdafaa hakkını kullandılar" gibisinden yorumlar yapmak, en azından, öldürülenlerin anılarına karşı çok kaba bir ayıp sayılmaz mı?

Meşru müdafaanın nerede başlayıp, nerede bittiğini, bir bireysel adi suçta bile kestirmek güç iken, toplumsal kargaşanın orta yerinde binlerce cana kıymış militan örgütlerini, "Ne yapsınlar, tepki gösterdiler" gibi suç kokan satırlarla savunmak ne demek oluyor?

Kim cinayet işlemişse, Dev Yol, Dev Sol, TİKKO, Apo'cu, Ülkücü, ÜGD'li, inşaa örgütü, İntikam Tugayı, Esir Türkleri Kurtarma Ordusu,. Evet bunlar kimlerse, hepsi de katildir, hepsi alçakça cinayet işlemişlerdir, hepsinin de Ceza Yasası'ndaki adresi aynı maddenin satır aralarından geçmektedir.

Başka türlü yorum yapmak, insanlık adına ayıptır efendiler, ayıp!..

(Cumhuriyet, 9 Nisan 1981)

PAN...

Siyasal alanda "antikomünizm" bayrağı ile dolaşanları şöyle bir araştırın; bunların birçoğu, sosyalist ülkelerle "ticaret" yapan yurttaşlarımızdır. Anlaşılan, komünizm ticareti ile komünistlerle ticaret birlikte yürütülmektedir.

Resmi ideolojileri "Marksizm Leninizm" olan ülkelerde "piyasa ekonomisi" kurallarına göre oluşturulmuş şirketler, her nedense, Türkiye'de resmi ideolojileri "anti Marksizm" ve "anti Leninizm" olan çevrelerle "kazanç paylaşmak amacıyla" şirket

kurarlar! Bu olgu, tekelci kapitalizmin sonucu mudur, proletarya enternasyonalizminin gereği midir, detant mıdır; bunları kavramaya doğrusu, aklımız yetmemektedir!

Sovyetler ve Bulgar şirketleri ile ilişkili olan Türk şirketlerinin sahip ve ortakları hep antikomünistlerdir Yani, Sovyet ve Bulgar yurttaşları ile "kapitalist enternasyonal" bağlantıları içinde para kazanan, leva ve ruble bölüşenler de bunlardır

Ermeni ve Yahudi kökenli yurttaşlarımıza hergün sövüp, aynı azınlık kökenli burjuvalarla dışalım şirketleri kurup, sosyalist ülkelerle ticaret yapanlar da bunlardır. Kim olacak!..

Ama iş edebiyata dökülünce bunlardan hızlısı yoktur Komünizm her görüldüğü yerde ezilmelidir

Azınlıklara söv, azınlıklarla ortak ol, sosyalist ülkelere saldır; aynı sosyalist ülkelerin ticaret temsilciliklerini al, Marksizm ve Leninizm'i sövgü yağmuruna tut, resmi ideolojileri Marksizm Leninizm olan ülkelerle ortaklıklar kurup, Moskova ve Sofya otellerinde karargah kur!

İyi niyetli sağcılara duyurulur: içyüzleri budur.

"Pan Organizasyon Limited Şirketi" Ankara Ticaret Odası'na 26587 sayı ile kayıtlıdır. Şirket, yabancı yayınların Türkiye genel dağıtıcısıdır. Sovyet yayınları, bu şirket tarafından dağıtılır Lenin'in 45 ciltlik "seçilmiş eserleri" başta olmak üzere, Marksizm'in ve Leninizm'in bütün yayınları Sovyetler Birliği tarafından bu şirkete gönderilir. Marksist Leninist yayınlar, yayınevleri tarafından bu şirketten alınır ve okuyucuya satılır

Türkiye'deki sağcılar, Marksist yayınların yayılmasından, okunmasından yakınıp, kitap yasakları konmasını isterler. Bizler de yirminci yüzyılın üçüncü çeyreğinde, düşünce yasaklarının toplumlara zarar verdiğini söyler, sağ ya da sol bütün yayınların özgürce satılmasını ve okunmasını savunuruz.

Sağcılar sorarlar: Kim sokuyor bu Marksist yayınları ülkeye?

Pan Organizasyon Limited Şirketi sahipleri, hiç öyle solcu, sosyal demokrat, sosyalist, Marksist, Leninist, Troçkist ve de Maoist falan filan değildirler. Tersine, bu yurttaşlarımız, solcu değil sağcı, ilerici değil muhafazakâr, devrimci değil milliyetçi olarak bilinmektedirler. Sovyetler'le yayın alanında iş yapan en büyük şirket, bu "Pan Organizasyon" şirketidir

İnsan karşı olduğu bir ideolojinin yayılmasına aracılık eder, üstelik bundan "avuç avuç para" kazanırsa, söylenecek söz kalmaz. Kalır mı hiç?

"Kim bunlar" diyeceksiniz; anlatalım. Bir zamanlar, devrimci öğretmen kuruluşlarının karşısına çıkarılan "Milliyetçi Öğretmen Dernekleri Federasyonu" başkanı Salahattin Arıkan'ın muhterem mahdumu Erdoğan Arıkan, bu şirketin sahibidir Ve oğul, duyduğumuza göre, babası ile aynı siyasal görüştedir

Baba bağırıyor: Komünist yayınları memleketimize kim sokuyor?..

Baba Arıkan'ın peşine takılan milliyetçi, ülkücü, muhafazakâr öğretmenler de öfkelenip bağırıyorlar: "Kahrolsun komünizm!..." Ve oğul Arıkan, Marksizm ve Leninizm'in ticaretinden milyonlarca lira para kazanıyor Kahrolsun komünizm, gelsin paralar!..

Komünizm ticareti ile komünistlerle ticaret sağcı milliyetçiliğin tekelindedir. Allah, devlete, millete zeval vermesin!

Evet, cezaevlerindeki ülkücüler; gerçekleri şimdi, biraz olsun anlıyor musunuz?

Bir Açıklama:

Önceki günkü yazıda, Mataracı dosyasında adı geçen Suat Sürmen'in ortağı bulunduğu şirketleri sayarken "Ergenekon" adlı bir şirketten de söz etmiştik. Maliye eski bakanlarından Yılmaz Ergenekon, şirket adının kendi soyadı ile bir çağrışım yapabileceğini belirterek, bu şirketle hiçbir ilişkisinin olmadığının bilinmesini istedi.

Ergenekon'un isteği üzerine durumu açıklıyoruz.

(Cumhuriyet, 10 Nisan 1981)

63 TIR...

Silah kaçakçılığının ulaştığı boyutlar, yeni soruşturma dosyaları ile belgelenip, kamuoyuna sunulmaktadır Arkadaşımız Ufuk Güldemir'in gazetemizde dün ve bugün yayınlanan haberleri, kaçakçılığın ardında yatan korkunç gerçekleri sergilemektedir

Silah dolu 63 TIR kamyonu, Güneydoğu yörelerimizde kayboluyor. Mersin limanından girdiği ve Habur sınır kapısın-

dan çıktığı ileri sürülen 63 TIR kamyonunun, Habur kapısından çıkmadığı saptanıyor.

63 TIR kamyonu dolusu silahın, merkezi Hollanda'da bulunan "Overco" firmasınca yüklendiği saptanıyor İşin ilginç yanı, "Overco"nun sahibi "V. O. Keuylian" adlı, Hollanda'da oturan bir Ermeni'dir ve TIR'lar, Kuveyt'te "Gulf and Mediterranean" adlı yine "Mensur Makail" adındaki bir Ermeni'nin firmasına gönderilmiş olarak gösterilmektedir.

Bu kamyonlardan biri 1978 yılında Gaziantep'te bir başkası da Silvan'da mağaralara roket boşaltırken yakalanmış, üçü de boş olarak ele geçmiştir. Son günlerde elde ettiğimiz bilgilere göre de kaybolduğu belirlenen TIR kamyonlarından ikisi Kuveyt'e gidip, malları boşaltamadan gerisin geri Bulgaristan'a gitmek üzere yeniden Türkiye'ye girmiştir.

TIR kamyonları "Habur" sınır kapısından çıkmış gibi görünmektedir. "Mataracı dosyası" bu Habur kapısına yapılan atamaların ne yolla yapıldığını ortaya koymaktadır

Soruşturmalar, bu konudaki harcamaların "Lübnan Mücevhercilik" (Lebanon Jewellery) adlı bir kuyumcu dükkanının sahibi Ermeni asıllı bir işadamı tarafından üstlenildiğini de ortaya koymaktadır

Hollanda'daki Ermeni firması "Overco" tarafından yüklenen silahlar, "Ortadoğu" ve "Yavuz" adlı taşımacılık şirketlerince getirilmiştir

"Ortadoğu Adi Komandit Şirketi"nin sahibi, İclal Solmaz Asena adındaki bir bayandır. Nejat Söyler, bu taşımacılık şirketinin sorumlu müdürüdür. Yavuz Nakliyat, 13.4.1977 tarihinde ticaret siciline kaydolmuş ve ilk iş olarak da transit taşımacılığı işine girmiştir Yavuz Nakliyat'ın sahipleri arasında 27 Mayıs ihtilalcilerinden Orhan Erkanlı da bulunmaktadır.

Gümrük ve Tekel Bakanlığı müfettişlerince düzenlenen 15.12.1980 tarih ve 7 sayılı raporda, "Yavuz Nakliyat firmasının Orhan Erkanli'ya ait olduğu, bilahare Ahmet Karagülle tarafından bazı TIR kamyonları satın alınarak, bu firmanın sanki faaliyetteymiş gibi kullanıldığı anlaşılmıştır" denilmektedir

Orhan Erkanlı'nın, Ahmet Karagülle ve Yavuz Nakliyat ile ilişkisinin ne olduğunu, daha doğrusu ne olmadığını kestiremedik. 27 Mayıs ihtilalcilerinin bir kısmının, son onbeş yirmi yıl içinde "köşe dönüp" zengin olduklarını biliyoruz, ancak; köşelerin nasıl dönüldüğü konusunda bilgi sahibi olamıyoruz.

Eğer Erkanlı, bu konuda gazetemize bir açıklama gönderirse, sizler gibi, bizler de bu konularda bilgi sahibi olabilme olanağına kavuşacağız. Erkanlı'yı açıklama yapmaya çağırıyoruz. Gerçi Erkanlı'nın bu gibi kirli işlere karıştığını sanmıyoruz ama nedir bu Yavuz şirketi? Kim bu Karagülle? Kimin TIR'ları bunlar? Ve nasıl elde edildi ve nasıl elden çıkarıldı bu TIR'lar, öğrenmek istiyoruz.

Bir Ermeni işadamınca Kuveyt'e gönderilmiş gibi görünen 63 TIR kamyonunun Habur sınır kapısından çıkmış gibi görünmesi, bu TIR'ların silah yüklü olması, alıcı firmanın yine bir Ermeni firması gibi görünmesi, harcamaların bir Ermeni kuyumcu tarafından yapılması, Habur sınır kapısına yapılan kuşkulu atamalar, bu atamaların arkasındaki siyasal ilişkiler, silah kaçakçılığının ulaştığı boyutları gözler önüne sermeye yetmektedir

Sağcı ve solcu terör örgütleri, bu gerçekleri okuyup, ellerindeki silahların kımlerce sağlandığını ve de nasıl sağlandığını düşünürler mi dersiniz?

Cumhuriyet Gazetesi olarak, bu gerçekleri bıkmadan, usanmadan yıllarca anlatmaya çalıştık, uyardık, uyardık, yine uyardık.. Ama ne fayda?

Şimdi bu çabalarımız, hiç olmazsa bugün, biraz anlaşılabiliyor mu? Ne dersiniz, ne dersiniz?

(Cumhuriyet, 11 Nisan 1981)

POLONYA..

Polonya olayları, Başbakan General Jaruzelski'nin "Grevler durmalı, yoksa istifa ederim" yollu açıklamasından sonra ilginç bir aşamaya gelmiş bulunuyor.

Polonya'da Bağımsız Dayanışma Sendikası'nın eylemleri başlar başlamaz, Sovyetler'in Polonya'ya askeri müdahalede bulunması beklendi. Macaristan, Çekoslovakya ve Afganistan işgallerinden sonra Sovyetlerin Polonya'ya da müdahale etmesi kaçınılmaz gibi görünmekteydi. Varşova paktı üyelerinin

Polonya sınırlarında manevralara başlamaları bu kuşkuları büsbütün arttırmıştı.

Ancak bugüne dek böyle bir müdahale olmadı. Bundan sonra belki olur belki olmaz, bunu bilemeyiz...

Sovyetler'in, Macaristan, Çekoslovakya ve Afganistan işgallerinin yarattığı tepkileri gözönüne aldıkları, bu nedenle, Polonya olayları için başka yöntemler aradıkları söylenebilir Bu yöntemler ne olabilir?

Bu yöntemlerden biri, askeri işgal yerine, Polonya silahlı kuvvetlerinin yönetimi doğrudan doğruya ele almaları olabilir Ve bu yöntem, doğrudan askeri müdahale yerine sosyalist blok için yeni bir "model" oluşturabilir.

Polonya silahlı kuvvetleri, Varşova Paktı üyesi olarak, Sovyet askeri gücüne sıkı sıkıya bağlı, yalnızca bağlı değil, Sovyet askeri gücüne "bağımlı" bir ordudur.

Bağımsız işçi sendikası eylemlerine karşı silahlı kuvvetlerin yönetime elkoyması; Sovyet ordusunun ve Varşova Paktı üyelerinin Polonya yönetimine dolaylı yoldan da olsa karışmaları, yani "askeri müdahalede" bulunmaları demektir

Polonya olayları, Polonya'da klasik Marksist Leninist yapının çatladığını göstermektedir. Marksist Leninist ideolojideki "işçi sınıfının öncülüğü" ilkesi, Polonya'da altüst olmuştur. Komünist Partisi, ideolojik öncülüğünü çoktan yitirmiştir

Polonya'daki kargaşa, Bağımsız Dayanışma Sendikası öncülüğündeki işçilerle, Marksist Leninist ideolojiye bağlı Polonya silahlı kuvvetlerini karşı karşıya getirme olasılığını gündeme yerleştirebilir.

Polonya silahlı kuvvetlerinin desteği ile Başbakanlık koltuğuna oturmuş bulunan General Jaruzelski ile Bağımsız Dayanışma Sendikası lideri Valesa arasındaki "ideolojik" ve "eylemsel" kutuplaşma, Polonya silahlı kuvvetlerinin yönetime el koymasına yolaçarsa, bu olgu, bakalım, Marksist ideologlarla, burjuva ideologları arasında ne tür bir tartışmaya yolaçacaktır?

(Cumhuriyet, 12 Nisan 1981)

YİNE PET...

Sovyetler'in komisyoncu şirketi PET ile Enerji ve Tabii Kaynaklar eski Bakanı Dr. Esat Kıratlıoğlu'nun bu şirketle olan ilişkisi konusunda yaptığımız, belgelere dayalı açıklamalara karşı Kıratlıoğlu yeni bir yanıt gönderdi.

Bugün Sayın Kıratlıoğlu'nun açıklamasını okuyalım ve yarın da bu açıklamayı yanıtlayalım. Kıratlıoğlu'nun mektubu şöyle:

"Sayın Mumcu,

Sorularınıza tek tek cevap vermeden önce aslında konu ile ilgisi bulunduğu için önce bir hususu açıklamak istiyorum.

1973 yılında milletvekilliğini kaybettikten sonra % 50 hissesi bana ait olan Meykosan A.Ş. isimli firmayı kurdum. Yönetim Kurulu Başkanlığını da üzerime aldım. Şahsıma ait emlakımdan bir kısmını 1973 sonlarında bir bankaya 5 milyon TL'ye ipotek ederek dış kredi temin ettim. Nevşehir Derinkuyu'da Meyve Konserve Fabrikası tesis ettim. Belçikalı bir firmayla fabrikanın tüm imalatını 15 yıl müddetle alacak anlaşma yaptım. Fabrikanın mamulünü bu şekilde ihraç ederken ayrıca 1974'ü 1975'e bağlayan kış, firmamız adına İran'a bedeli 3 milyon dolar tutan patates, elma ve soğan ihracını gerçekleştirdi. Bu arada Sayın Demirel bana birkaç defa genel müdürlük teklif etti. Ticaret ile meşgul olduğum için özür diledim, o da kabul buyurdu. 1976 yılı ortalarında ortağımla aramızda anlaşmazlık çıktı ve o yılın Eylül ayından itibaren Meykosan İdaresine uğramayarak işlerimi Avusturya'da beraber tahsile başladığımız 30 yıllık arkadaşım, PET firması sahibi Güntekin Köksal Bey'in bürosundaki bir odadan takibe devam ettim. 1979 yılı başlarında ise Meykosan A.Ş. ile ilişiğimi tamamen kestim. 1967'de İller Bankası Genel Müdürü iken verdiğim servet beyanım ve 1970 yılında da milletvekili iken verdiğim servet beyanım arşivlerdedir. Şimdi gelelim sorularınızın numara sırası ile cevabına:

1/2 Sovyetler Birliği, hizmete girmiş, sonradan genişletilmesi düşünülen ve rantabl şekilde para kazanan tesislere şu ana kadar hiçbir zaman devlet kredisi vermemişlerdir. Bu bakımdan Aliağa rafinerisinin genişletilmesi için ise aynı sebepten dolayı devlet

kredisi değil ticari kredi verileceği de Sovyetler'ce işin başlangıcından beri ısrarla belirtilmiştir. Bunun için de 14 Eylül 1977 tarihinde imzalanan protokol devletten devlete değil, firmadan firmaya (Neftechim Promexport TPAO) olmuştur. Ayrıca 27.12.1977 tarihinde TPAO ile Neftechimpromexport (firmadan firmaya) arasında 71.0020/70300 sayılı protokolle 2 milyon dolarlık ve TPAO tarafından peşin ödenecek ön mühendislik anlaşması, ayrıca 1979 Ekim ayında da 5.100.000 dolarlık yine TPAO'ca peşin ödemeli detay mühendislik anlaşması protokolü imzalanmıştır. Durum gayet açıktır: Anlaşmalar, işin başlangıcından beri hep firmadan firmaya yapılmıştır. Bütün bunlardan dolayı da daha önce bu sütunda neşrettiğim, 6.11.1979 tarih ve 471 1521/79 239 sayılı Dışişleri Bakanlığımızın yazısında da yalnız ticari kredi verilebileceğinin, TPAO tarafından 3 yıldır bilindiği de gayet net olarak belirtilmiştir. Önce devlet kredisi verildi, sonra ticari krediye çevrildi iddiasının da, böylece kesinlikle gerçek dışı olduğu görülmektedir. Hem de bunu bile bile, ticari kredi müzakeresi isteğini sürdürmenin manasını anlamak mümkün değildir. Üstelik müzakerelerin de Enerji Bakanlığınca değil Dışişleri ve Maliye Bakanlığınca yürütüldüğü de belgelerle açıklanmıştır.

Bir de pazarlığa giden heyeti değiştirme işine bakalım:

Daha önceki yıllarda giden heyetler bir yana, 1979 yılında TPAO'dan Fehmi Elgin başkanlığında bir heyet Moskova'ya gitmiş ve 3 Mayıs'tan 7 Haziran'a kadar kalmış, yani 40 güne yakın müzakere sürdürülmüş; daha sonra Yılmaz Sezek başkanlığında bir heyet Moskova'ya gitmiş ve 15 Eylül'den 25 Ekim'e kadar 40 günden fazla da onlar müzakere etmişler ve dönmüşlerdir. 12 Kasım 1979'da Sayın Demirel hükümet kurduktan sonra yine Yılmaz Sezek başkanlığında bir heyet Moskova'ya gitmiş 21 Kasım'dan 12 Aralık'a kadar 20 günden fazla da onlar kalmışlar, dönüşte Nejat Koşal tarafından heyet adına bir rapor hazırlanmıştır. Raporun son cümlesi aynen şöyledir:

'Neftechimpromexport tarafından hazırlanan toplantı raporu getirildi. (11.12.1979) toplantı notu yapılan görüşmelerde netice sağlanan ve sağlanmayan konuları kapsaması gerekirken, Neftechimpromexport'un hazırladığı not, TPAO heyetine baştan sona kadar haksız yere hücum ettiğinden imzalanamadı.' 1.12.1979'da hiçbirşey yapamayacağını anlayan heyet böylece kendiliğinden 12.12.1979'da yurda dönmüştür.

3 *1975 1976 yıllarında Güntekin Köksal Bey bana* 'Acaba senin ismini bazı kuruluşlara ortak diye gösterebilir miyim, zira yeni bir kuruluş olarak referansa ihtiyacım var' *dedi. Ben de mahzur yok dedim. 1979 yılında da NATO Clearance belgesi için yaptığı müracaatta adımın yine aynı düşünceden dolayı ortak olarak bildirildiğini söyleyince, artık milletvekili olduğum için bunun mahzurlu olduğunu söyledim ve derhal ikinci bir yazı ile durum düzeltildi. Düzeltme yazısı derhal yazılmıştır, belge ise kendi adlarına iki ay sonra verilmiştir. İşte bunun anlamı da bu kadar basittir.*

4 *Tarih ve sayı numarası verdiğiniz telekstен başka, diğer bazı telekslerde de adımı görmeniz mümkündür. Bu cevabımın başlangıcını işte bundan dolayı yaptım. Bunu bilmeyen bazı şeyleri çözemez. Ekseriya aynı büroda olduğum için aşağı yukarı Güntekin Köksal Bey'in ilişkili olduğu bir kısım işleri veya kimseleri biliyordum. Kendisi büroda olmadığı zaman acil bir takım şeylere cevap veriyordum.*

5 *Bana gönderilen imzalı faaliyet raporu, Güntekin Köksal Bey'e aktarılan bir ihracat işini de kapsıyordu. Bu ihracatı kendisinin yapamayacağını, kendi adıma yapabilmem için bana intikal ettiriliyordu. Şirketine ait bu faaliyet raporu elbette ki ortada dolaştırılamazdı. Dolayısıyla gizliliğin temini rica ediliyordu.*

6 *Pek çok yıl Avrupa Konseyi'nde Türkiye'yi temsil ettim. O günlerde yine Strasburg'a gidecektim ve daima da Frankfurt üzerinden giderdik. Bu şehirde de Güntekin Köksal Bey'in iş yaptığı bir Alman'a bazı konular hakkında malumat vermem istendi, teleks onun için çekildi, üstelik adamla da görüşmedim, o da aynı mesele.*

7 *Sovyetler Birliği'nin Türkiye Sanayi veya Ticaret Müşavirleri ile, sizin dediğiniz gibi bir defa değil belki üç, dört defa görüştüm. Sovyetler Birliği'ne bazı maddeleri ihraç etmek istedim. Ancak kısmet olmadı. Bu arada PET için de konuşma geçmişse ne olacak yani? Devlet kredisi verileceğinin lafı dahi edilmemiş, her defasında ticari kredi verileceği ısrarla belirtilmiş olan Aliağa Rafinerisi'nin genişletilmesi işi yıllar süren lüzumsuz müzakereler ile en az iki yıl geciktirilmiştir. Bunun Türkiye'ye verdiği zarar bugünkü hesapla tam 150 milyon dolar'dır. (Lira değil dolar.) Hesap gayet açıktır. Bakın nasıl:*

Ham petrol ithal etmek ile mazot veya fuel oil ithal etmek arasında masraflar çıktıktan sonra en az ton başına 15 dolar farkeder. Rafineri iki yılda fazla olarak (genişletilmiş olsaydı) 10 milyon ton ham petrol işleyecekti. 10 milyon x 15 dolar = 150 milyon dolar. Türkiye ham petrol yerine bu müddet zarfında mamul petrol ithal etmek durumunda bırakılmıştır. Rafinerinin genişleme bedeli ise yalnız 53 milyon dolar'dır. Peki bunun hesabını kim verecek? Bu petrol konusunda aslında açıklanacak çok şey vardır.

Sayın Mumcu, ben bu devlete hizmet ettim, hesabım da her türlü meşru zeminde yiğitçe verecek güçteyim, son olarak şunu tekrar ifade edeyim, Allahtan başka kimseden korkum yoktur. Bilginizi rica ederim."

(Cumhuriyet, 13 Nisan 1981)

PARA VE İMAN...

Dün bu köşede, Süleyman Demirel hükümetinin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Dr. Esat Kıratlıoğlu'nun "Neftechim Promexport" adlı Sovyet şirketinin komisyoncu PET şirketi ile ilgili belgesel yazılarımıza verdiği yanıtı okudunuz. Olay şu:

Aliağa Rafinerisi'nin genişletilmesi çalışmaları için devletten devlete kredi yerine, şirketten şirkete kredi alınmış ve bu kredi işlemlerinden Dr Kıratlıoğlu'nun ilişkili bulunduğu "PET Mühendislik, Müşavirlik, Mümessillik" şirketine 1 milyon 130 bin dolarlık komisyon ücreti ödenmiştir.

1- Kıratlıoğlu'nun PET şirketi ile olan ilişkisi kanıtlara bağlanmıştır. Biz bu ilişkiye "gizli ortaklık" diyoruz, Kıratlıoğlu, bu ortalığı "dostluk, arkadaşlık ilişkisi" diye niteleyip, örtbas etmek istiyor.

a) PET şirketi, 1978 yılında, Dr. Kıratlıoğlu'nun milletvekili olduğu dönemde şirketin ortağı olduğunu "NATO Clearance" belgesine yazıp, bu belgeyi Dışişleri Bakanlığı'na vermiştir Tarih, 28 Nisan 1978, sayı, P 478 123...

Kıratlıoğlu "Güntekin Köksal, acaba senin ismini bazı kuruluşlara ortak olarak bildirebilir miyim, dedi, ben de zararı yok dedim" diyerek, PET şirketinin, kendi ortaklığı hakkında, Dışiş-

leri Bakanlığı Milletlerarası Müşterek Güvenlik İşleri Dairesi gibi resmi bir makama "gerçek dışı beyanda bulunulduğunu" açıkça itiraf etmiş bulunmaktadır

b) Ceza Yasamız'ın 343'üncü maddesinde "Her kim resmi bir varaka tanzimi esnasında kendisinin veya başkasının hüviyet ve sıfatı hakkında yalan beyanatta bulunursa üç aydan bir seneye kadar hapis cezası ile cezalandırılır" denilmektedir Kıratlıoğlu, dünkü açıklaması ile kendi "sıfatı" hakkında, yani ortak olup olmadığı konusunda, PET şirketinin "resmi bir varaka tanzim" ettiğini açıklamış bulunmaktadır Bu resmi nitelikli belgenin, iki ay sonra geri alınması, sonucu değiştirmez. Sayın Kıratlıoğlu'na, bundan sonraki açıklamalarında, yanına bir de hukukçu almasını içtenlikle salık veririz.

2- Kıratlıoğlu, "Tarih ve sayı numarası verdiğiniz teleksten başka diğer telekslerde de adımı görmeniz mümkündür" diyor. Bu açıklamaya ekleyeceğimiz bir sözümüz olamaz. Bizim savımız da budur

PET, "Kıratlıoğlu ortağımız" diye resmi belge düzenler, Dr Kıratlıoğlu PET adına uluslararası yazışmaları imzalar. Ama "ortak" sayılmaz! Pet adına, Sovyetler Birliği Ankara Elçiliği'nde Sovyet Ticaret Müşaviri ile görüşmeler yapar. "Nedir bunun anlamı" dediğimizde, "Sovyet Müşaviri ile bir değil, belki üç dört defa görüştüm. Sovyetler Birliği'ne bazı maddeleri ihraç etmek istedim. Ancak kısmet olmadı. Bu arada PET adına bir konuşma geçmişse ne olacak yani" der; bu da ortaklığını kanıtlamaz.

Kıratlıoğlu'na bu konuda küçücük bir soru sormak isteriz: Şirketin ortağı olduğunuzu kabul etmiyorsunuz. Peki ortak olsaydınız, şirket adına başka ne gibi işler yapabilirdiniz? Evet ne gibi?..

3- Kredi, pazarlık sonucu alınır. Daha önce devletten devlete, daha sonra yine devletten devlete verilen kredilerin, Dr Kıratlıoğlu'nun Bakanlığı döneminde birdenbire "şirketten şirkete" verilmesini ve bu şirketin de Kıratlıoğlu'nun "ikinci makam odası" olarak seçtiği PET şirketi olmasını, şaşırtıcı rastlantıları da aşan bir "şans ve talih oyunu" mu kabul edelim?

a) Dr. Kıratlıoğlu'nun, "Neftechim Promexport" şirketinin TPAO'ya açtığı "ticari kredi" ile ilgili yazışmaların tümünü açıklamadığını, 3 Nisan 1981 günlü gazetemizde TPAO eski Ge-

nel Müdürü Sayın İsmail Ertan'ın sözlerinden öğrenmiş bulunuyoruz. Sayın Kıratlıoğlu, bu kredi pazarlıkları ile ilgili olarak TPAO'nun verdiği yanıtı neden açıklamıyor acaba?

Bu konuda, Genel Müdüre, o zaman Bakanını yalanlarsa, "Öteki belgeleri de açıklayın sayın Kıratlıoğlu" demez miyiz? Deriz.

4- İşin bir başka ilginç yanı da şudur: Siyasal platformda "antikomünizm" bayrağını dalgalandırıp, komünizm ticareti ile oy toplayanlar, her gün sövdükleri bir sosyalist ülke ile ticari ilişkiler kurup, hem "komünizm ticareti"ni hem de "komünistlerle ticaret"i birarada yürütüyorlar!

Derler ki; paranın dini imanı yoktur... Paranın dini imanı yoksa, elbette paranın Marksist'i, Leninist'i de yoktur. Öyle mi diyelim Dr. Kıratlıoğlu, öyle mi?

(Cumhuriyet, 14 Nisan 1981)

SİYASAL SUÇ...

Günlük basında, hangi suçun "adi suç" hangisinin "siyasal suç" olduğu konusunda kesin ölçülere pek rastlanmıyor. Örneğin "ideolojik maksatla adam öldürmek" eylemi, "adli suç" mudur, yoksa "siyasal suç" mu?.. Bir siyasal parti ya da sendikanın terörist eylemlerle ilgisi söz konusu ise, bu eylemler "adi suç" mu sayılacaktır, "siyasal suç" mu?..

İşin iç yüzünü araştırırsanız, bu konu hiç de öyle karışık değildir. Diyelim ki, bir yurttaş bir başka yurttaşı "ideolojik maksatla" öldürülmüştür Burada amacın "ideolojisi" suçun niteliğini değiştirmez; suç, "adi suç" niteliğindedir "İdeoloji" bir cinayet eyleminin "siyasi" sayılmasını gerektirmez. Bu yüzden bütün adam öldürme eylemleri "adi suç" niteliğindedir.

Bir siyasal parti, dernek ya da sendikanın terörist eylemlerle ilgisi kanıtlanmış, parti, dernek ya da sendika içinden bir grubun "cinayet ve sabotaj eylemleri" ile ilgisi somut kanıtlara bağlanarak belirlenmişse, bu partinin siyasal bir parti olması, bu derneğin toplumsal amaç güden bir yasal örgüt olarak görünmesi ya da sendikanın kendi üyelerinin haklarını koruyan bir kuruluş sayılması sonucu değiştirmez. Böyle bir siyasal par-

tinin, böyle bir derneğin veya sendikanın terörist eylemlerle, cinayetle, sabotajla somut ilgisi varsa bu örgüt üyelerinin suçları da birer "adi suç" niteliğindedir.

Peki "siyasi suç" nedir?.. Siyasal nitelikli suç, belli bir düşüncenin konuşulmasından ya da belli bir siyasal düşünceye dayalı örgütlenmelerden kaynaklanan suçlardır. Yasa belli bir ideolojiyi ya da siyasal düşünceyi suç saymıştır. Örnek verelim:

Türk Ceza Yasası'nı 141. ve 142. maddeleri, "sosyal bir sınıfın, öteki sosyal sınıflar üzerindeki egemenliğini" yasaklayan yaptırımlar öngörmektedir. Yine aynı yasanın 163. maddesi, "devletin temel düzenini" dinsel amaçlarla değiştirmeyi suç saymaktadır Her üç madde, siyasal düşüncelerin propagandasını ve örgütlenmesini yasaklamaktadır İşte bu suçlar "siyasal nitelikli" sayılan suçlardandır.

Bir tutuklunun "siyasal tutuklu" sayılıp sayılmamasının ölçüsü de bu yasal dayanaklarda aranmalıdır. "İdeolojik amaçla" adam öldürmekten sanık bir kişi "siyasal tutuklu" sayılmaz. Ancak belli bir düşüncenin propagandası ya da örgütlenmesi gibi suçlardan ötürü tutuklu bulunan kişilere "siyasal tutuklu" denebilir Bu kişiler sağ ya da sol, siyasal parti, dernek veya sendika yöneticisi olabilirler

Teröre hiç karışmamış siyasal parti dernek ve sendika yöneticilerinin suç sayılan eylemleri "adi" değil, "siyasal" içeriklidir Suç sayılan, sol ya da sağ belli bir düşüncenin, parti, dernek ya da sendika olarak örgütlenmesidir Bu tür suçlardan tutuklu bulunanlara "adi suçtan tutuklu" denemez; bunların herbiri "siyasal tutuklu"dur

Özetle, bir kişinin terörist eylemlerle somut kanıtlara bağlanmış bir ilişkisi varsa, bu kişinin suçu hangi siyasal ambalaja sarılırsa sarılsın "adi suç" niteliğindedir; böyle bir ilişki yoksa, söz konusu değilse, suç "siyasal suç"tur ve tutuklu da "siyasal tutuklu"dur.

Evet, terör ve terörist eylemler, birçok konunun ölçüsüdür Teröre karıştın mı, karışmadın mı?.. Sorun budur Ve bu ölçü, hukukun olduğu kadar insanlığın ve uygarlığın da şaşmaz ölçüsüdür.

(Cumhuriyet, 15 Nisan 1981)

EN YAYGINI...

Önceki gece televizyonda, Uğur Dündar'ın "Günlerin Getirdiği" adlı programını herhalde izlemişsinizdir, Dündar, bu programda gerek Gaziantep'teki kaçakçılığı, gerekse İskenderun'da "Soğukoluk" adı verilen fuhuş ve eğlence örgütünü gözler önüne serdi. Bu program nedeniyle TRT yönetimi ile Uğur Dündar'ı yürekten kutlarız.

İzlediğimiz program, genel olarak "mafya" adıyla andığımız yeraltı dünyasının, yoksul genç kızları ne gibi yollarla ağlarına düşürüp, bu kara yazgılı insanları nasıl kullandıklarını, unutulmaz görüntülerle ortaya koydu.

Kabul edelim ki, Türkiye'de yıllarca yasa ve devlet tanımayan yeraltı dünyasının kuralları egemen oldu. Uyuşturucu madde, silah, sigara ve yedek parça kaçakçılığından başlayıp, eğlence ve fuhuş ticaretine kadar uzanan suç örgütleri, siyaset dünyası ile de içlidışlı ilişkilerle ayakta kalmasını becerdi. Silah kaçakçılarından gazino patronlarına kadar uzanan bir kirli çizgi, Türk mafyasının parmak izlerini yansıtmaktadır.

Uğur Dündar'ın programında izledik. Gazino patronlarının "acenta" dedikleri bir "fuhuş örgütü" çeşitli yollarla genç kızları aldatıp kaçırıyor. Ve bu genç kızlar bu örgüt tarafından, uyuşturucu haplarla bayıltılıp, Soğukoluk'taki fuhuş ve eğlence merkezine getiriliyor. Artık buradan kaçıp kurtulmak olanaksızdır Gizli dehlizler, mağaralar yapılmış, muhafızlar ve silahlı eşkıya kiralanmıştır On iki on üç yaşlarındaki kız çocukları, esir pazarlarında satılırcasına, ellibin liraya, altmışbin liraya bu fuhuş ticaretine teslim ediliyor Ve bu kirli, bu iğrenç çark, yıllarca böyle döndürülüyor

Bu arada memnuniyetle öğreniyoruz ki, Adana Sıkıyönetim Komutanlığı bu fuhuş yuvasına baskın düzenleyerek sorumluları gözaltına almıştır Bu fuhuş tacirlerinin yargılanması, hiç şüphesiz bu fuhuş yuvasının bugüne kadar kimlerin desteği, ya da göz yumuşları ile açık tutulduğunu da ortaya çıkarabilecektir Ve belki bu yargılama, "mafya" adı ile bildiğimiz yeraltı dünyasının bir bölümünü, siyasal destekleri ve ilişkileri ile birlikte gözler önüne sermeye yetecektir.

Uğur Dündar'ın programını gördükten sonra şu gözlememizi bir kez daha yineleyelim: Ülkemizde en yaygın, en uzun süre ayakta kalmış, en tehlikeli ve en yoğun siyasal destekli gizli örgüt "mafya"dır.

(Cumhuriyet, 16 Nisan 1981)

BABALARIN BABASI!

Piyasa ekonomisinin ünlü mimarı, günümüz kapitalizminin peygamberi, Amerikalı Profesör Milton Friedman, ne dese beğenirsiniz:

Yeraltı ekonomisinden yanayım...

Fransız "Le Nouvel Observateur" dergisine demeç veren Fridman, kelimesi kelimesine şöyle konuşmuş:

İtalyan resmi ekonomisinin yanı sıra bir de yeraltı ekonomisi devletin baskısından ve kontrolünden ustaca kurtulmayı başarıyor. Bu kesim çok yaratıcı ve hızla ilerleyen bir yapıya sahip...

Değerli profesör, iyi ki bizim gecekonduları görmemiş. Bir görse, hiç şüphesiz bu konudaki görüşleri daha da renklenir ve devletin denetimden kaçan bazı açıkgöz yurttaşların devlet arazileri üzerinde evler yapıp, bu evleri yoksul yurttaşlara kiralayıp, nasıl da "ustaca" işler yaptığını ballandıra ballandıra anlatırdı! Ya da "kapitalizmin peygamberi" örneğin İstanbul'da Kalender tepelerinde, devlet arazisi üzerine kondurulan lüks meskenlerin, devlet denetiminden kaçıp nasıl "ustaca" yapıldığını bir öğrense, kimbilir o bulunmaz öğretisine neler neler katardı? Efendime söyleyeyim, Dr Friedman, eğer bizim yapsatçı müteahhitlerimizi bir tanımış olsaydı, Türk ekonomisinin İtalyan ekonomisinden kat kat üstün olduğunu, bilimsel biçimde açıklar, "Asya tipi üretim tarzı"ndan bugünkü "take off" aşamasına nasıl geldiğini, "milli ve manevi değerlerimize" uygun olarak nasıl da güzel yorumlardı!

Şu bilimselliğe bakınız:

Yeraltı ekonomisi...

"Yeraltı ekonomisi" devletten kaçan özel sektör kesimi, demektir Aslına bakarsanız, ekonomide "hür teşebbüs" dışın-

da bir de "esir teşebbüs" bulunur. "Esir teşebbüs", devlet girişimleri, KİT'ler v.s. demektir. "Hür teşebbüs" ise kendi içinde "özel teşebbüs" ve "güzel teşebbüs" olmak üzere ikiye ayrılır Güzel teşebbüs, "yeraltı ekonomisi" demektir.

Yeraltı ekonomisinin yatırımcılarına, kısaca "Baba" denmektedir. "Babalar" öz ve üvey olmak üzere ikiye ayrılırlar Öz babalar, yeraltı dünyasında doğup büyüyenlerdir Bunlara "lumpen babalar" da denilmektedir. "Üvey babalar" özel teşebbüs mensubu olup da sonradan döviz yokluğu nedeniyle "öz babalar" ile işbirliği yapmak zorunda kalmış, bir ayağı özel teşebbüse bir ayağı güzel teşebbüse dayalı değerli yurttaşlarımız.

Amerikalı Profesör Friedman, ki Amerika, İngiltere, Şili, Brezilya, Güney Kore ve Tayvan'da uygulanan ekonomilerin teorisyenidir, son demeci ile "yeraltı ekonomisi" kavramını ortaya atarak, ülkemizdeki "Babalar dünyasına" yeşil ışık yakmıştır

"Kökü dışarıda bir yabancı ideolojinin" sözcüsü olan Friedman bu görüşleri ile, sosyal bir sınıfın öteki sosyal sınıflar üzerindeki tahakkümünü kurmaya ve cemiyetin çeşitli sınıflarını birbirine karşı kışkırtmaya çalışmaktadır Firedman'ın bu görüşleri "Babalar"ın eylemlerine "manevi iştirak hali"nin suç öğelerini taşımaktadır Bizden söylemesi!..

Friedman, babaların babasıdır. "Babalar günü"nde ülkemize çağrılarak "Babalar" tarafından ağırlanmasını salık veririz...

(Cumhuriyet, 17 Nisan)

İÇİ VE DIŞI

Dünkü gazetelerde okuyoruz: Son bir ayda ele geçen silah sayısı seksen beş bindir. Yine dünkü gazetelerde okuyoruz: Pentagon: "El Salvador'a Amerika'nın yolladığı silah, sosyalist ülkelerin yolladığı silah sayısından daha fazladır" Ve dün aldığımız bir başka haber: Fransa Devlet Başkanı'nı taşıyan uçağın indiği havaalanına patlayıcı madde konmuştur

Geçmiş günlerin önemli olaylarından biri, ABD Devlet Başkanı Reagan'ın "akli dengesi yerinde olmayan" bir genç ta-

rafından tabanca kurşunu ile yaralanmasıydı. Yine geçmiş günlerin, Türk kamuoyu için duyarlı ve önemli haberi, Kopenhag Çalışma Ataşemizin, Ermeni soykırım örgütlerince silahlı saldırıya uğramasıydı.

Şu, on beş yirmi günün olayları bile dünyamızın uluslararası terörizmle nasıl içiçe yaşadığını göstermektedir Gözlerimizi yakın çevremize çevirelim. Lübnan'da yeniden başlatılan iç savaşın boyutları, ülke sınırlarını aşacak gibidir Lübnan olaylarına karşı, gerek İsrail'in gerekse Suriye'nin her an bir askeri müdahalede bulunma olasılıkları söz konusudur. ABD böyle bir kargaşada seyirci kalmayacak ve Lübnan olayları nedeniyle bölgede yitirdiği etkinliği yeniden kazanma olanağı arayacaktır ABD ile Ortadoğu'da bir çeşit "bilek güreşi" yapan Sovyetler'in, böyle bir müdahalede takınacağı tavır, Ortadoğu ve dünya dengesini bir anda değiştirme olasılığı taşımaktadır.

Bütün bu tabloya, bir de Polonya olaylarını ekleyiniz. Olaylar Polonya'da, Sovyetler'in Polonya'yı işgal etmesinden çok. Sovyet ordusuna sımsıkı bağlı bulunan Polonya Silahlı Kuvvetleri'nin yönetimi ele almasını kolaylaştırıcı koşullara doğru gelişiyor. Polonya Silahlı Kuvvetleri'nin "Devletin güvenliği ve antisosyalist kışkırtmalar" gibi gerekçelerle yönetime el koyması, Batı Doğu ilişkilerini büsbütün gerginleştirecektir.

Üçüncü Dünya Savaşı'nın patlak verip vermeyeceğini, verirse bu savaşın ne nitelikte ve boyutta bir savaş olacağını kestirmek kimse için olası değildir Ama şu gerçek çok açık ve kesin olarak gözler önündedir.

Uluslararası terörizm, çağımızın en yaygın ve sürekli savaşlarından biri halini almıştır Uluslararası terörizm, amacı, niteliği ve boyutları ile ele alındığında çok karmaşık nedenlerle karşılaşmaktayız. Herhangi bir olayı, bir savaşı, bir kargaşayı, tek bir nedene bağlayarak açıklamak insanı çok yanlış yargılara sürükler Ama şu da bir gerçek:

Herhangi bir yerel ya da ulusal sorun, kendiliğinden uluslararası nitelik ve önem kazanmaktadır. El Salvador El Salvador'lulara, Lübnan Lübnan'lılara, Filistin Filistin'lilere özgü savaşlar olmaktan hemen çıkıyor ve her olay büyük askeri güçlerin yönettiği dünya dengelerinde tartılıyor.

Türkiye'de yaşadığımız terörü de böyle bir çerçeve içine oturtmak gerekir. Bir ülkede, bir ayda seksen beş bin silah ele geçerse, bu basit bir "zabıta vakası" olamaz.

Peşin yargısız düşünelim; sağcısı solcusu, ilericisi gericisi, askeri sivili, savcısı yargıcı, hep birlikte düşünelim:

Ülkemize bir iç savaşa yetecek ölçüde silah sokanlar kimlerdir? Kimlerdir, bunların uluslararası alandaki siyasal destekçileri?

Yaşayan Türkçe

Tercüman gazetesi'nin yayınladığı, "Türk ve İslam Ansiklopedisi" yarın, (ı) harfi ile ilgili ünlüleri tanıtacak. Herhalde Nazlı Ilıcak ile ilgili bölüm şöyle olacak:

"Ilıcak, Nazlı; Türk yazar ve yorumcusu. 1944 yılında Ankara'da doğdu. İstanbul'da Notre Dame de Sion Lisesi'ni (1963), Lozan'da Ecole de Sciences Sociales et Politiques'i bitirdi (1967).

Tercüman gazetesinde yazar olarak görev alan Nazlı Ilıcak, sağlam ve akıcı Türkçesi, işlediği konularda derin gözlemleri ve yorumları ile geniş bir ilgi toplamıştır. 'Yaşayan güzel Türkçe'mizin korunması ve kendi kurallarına uygun olarak zenginleşmesi için çalışanlar arasında ön sırayı alan Ilıcak'ın bu konuda ve belgesel nitelikte birçok makalesi vardır. 1976 1980 yılları arasında yazdığı siyasi yorumları, milli kültür ve özellikle yaşayan Türkçe'nin korunması ile ilgili makaleleri üç cilt halinde yayınlanmıştır. Ilıcak'ın ayrıca, '15 Yıl Sonra 27 Mayıs Yargılanıyor' ve 'Salim Başol'u Yargılıyoruz' adlı eserleri de vardır. Nazlı Ilıcak evli ve iki çocuk annesidir"

Böyleyse, tanıtma yazısındaki "görev, akıcı, konu, gözlem, yorum, ilgi kurmak, kural, uygun, belgesel nitelikte, yayın" gibi Türkçe sözcükleri nasıl yorumlayacağız?

Nazlı hanımefendinin dünkü yazısından da anlaşılıyor: Komünistler, Tercüman gazetesine de sızmışlardır

(Cumhuriyet, 18 Nisan 1981)

ERMENİ SORUNU

Yurtdışındaki soykırımcı Ermeni örgütlerinin alçakça saldırıları sürerken, yurdumuzda barış ve huzur içinde yaşayan Ermeni kökenli yurttaşlarımız da bu saldırılardan tedirginlik duymaktadırlar.

Ermeni kökenli bir yurttaşımızın, İstanbul S.P Ermeni Hastanesi eski Başkanı F. Tamer aracılığıyla gazetemize gönderilen bir mektubunu özellikle yurtdışındaki Ermeniler'in okumaları için yayınlamak istiyoruz:

"1964 yılında İçişleri Bakanlığı, görevli olarak beni Beyrut'a gönderdi. Görevim şu idi: 1961 yılının 24 Nisanı'nda Beyrut'taki Ermeni cemiyetlerinin büyük taşkınlıklar yapacaklan çok önceden biliniyordu. Zamanın hükümeti, Ermeniler nezdinde girişimlerde bulunarak gösterilerin daha küçük bir boyuta sokulabilmesi görevini vermişti bana. Ben de çabucak hazırlıklarımı tamamlayıp derhal Beyrut'a gittim ve aynı gün oradaki ileri gelen Ermeni soydaşlarımla ilk toplantımı yaptım. O tarihte, Anadolu'da yaşayanlan da hesaba katarsak, Türkiye'de 124 bin Türk Ermeni'si yaşıyordu. Bu Ermeni ileri gelenlerle görüşmem sırasında öğrendim ki çoğunlukla bizim Türkiye'deki yaşantımızdan pek fazla haberleri yoktu. Türk-Ermeni toplumu olarak nasıl yaşadığımız ve ne gibi haklara sahip olduğumuz hakkında ayrıntılı bilgi verdim ve açıklamalar yaptım. Cemaat müesseselerine ait tüm güçlüklerimizin ilgili bakanlıklarda en olumlu biçimde halledildiğini, sürüncemede kalan hemen hiçbir işimiz bulunmadığını uygun bir dille anlattım Aksini söylemenin tam bir haksızlık olacağını, buna da hiçbir Türk-Ermenisi'nin vicdanının izin vermeyeceğini söyledim. Ricalarının hiçbirinin, kendi başkanlık dönemimde reddedilmemiş olduğunu ve bu nedenle de zamanın hükümetlerine şükran borçlu olduğumu açıkça ve göğsümü gere gere anlattım. Türk makamlarınca gösterilen anlayış ve toleransla, gerçekleşmesine imkan ve ihtimal olmayan işlerin en güzel biçimde çözüldüğünü örneklerle açıkl[illegible] Beni dinleyenler sonunda hayretlerini gizlemediler, 'Demek mutlusunuz Türkiye'de' dediler ve doğru idi bu kanı: Türkiye'de mutlu idik gerçekten.

Bir yıl sonra, 1965'te yine İçişleri Bakanlığı tarafından Kaliforniya'ya gönderildim. Kuşkusuz, Bakanlığımızın bu denli önemli bir konudaki isteği, benim için bir emir telakki edilirdi. Orada, S.P

Ermeni Hastanesi'nin yardım kollan ile buluştum ve tanıştım. Beyrut'ta olduğu gibi burada da aynı biçimde konuşmalar yaptım. Türkiye'de, Türk-Ermenisi olarak ne kadar mutlu ve refah içinde olduğumuzu anlattım. Bilmiyorum neden, hepsi hayretler içinde kaldı ve çok memnun oldu. Fakat yine de birkaç Amerikalı, Ermeni'liğin Türkiye'de kaybolduğunu söylediler. Fakat ben Ermeni toplumunun asıl Amerika'da bölündüğünü söyledim. Bizim çocuklanmızın Türkiye'deki Ermeni okullannda Ermenice'yi layıkiyle öğrendiklerini açıkladım.

Şimdi, büyük çoğunlukta olduklanndan kuşkum olmayan sağduyulu, ciddi, Türk vatandaşı veya başka ülkelere yerleşmiş tüm Ermeniler'e, özellikle dışandaki ciddi Ermeni kuruluşlanna, bilim adamlanna, meslek yaşamlannda önemli aşamalara ulaşmış, etkileyici bir durum kazanmış Ermeniler'e sesleniyorum: Bizler Türkiye'de Türk-Ermenisi olarak çok iyi yaşamaktayız. Bazı kişilerin, çıkarlan ve menfaatlerini sürdürebilmeleri için bizleri rahatsız etmemelerini rica ederim.

Son olaylara gelince, yani Ermeni terörü diye adlandınlan konuda, bir manyak Yanıkyan'ın dışında ortaya kimse çıkmamıştır. Bir örgüt vardır kuşkusuz. Ve bu örgüt 'uluslararası' bir örgüttür Fakat bu örgüt, Ermeni gücünün çok üstündedir. Çalışkan, zeki, vakur, mert ve güvenilir vatandaşlar olan Ermeniler'i küçültmek için bıkmadan sürdürülmekte olan bir taktiktir bu. Ortada bir Ermeni sözüdür gidiyor. Basınımızda, TV ve radyolanmızda bunlan duydukça, Türk-Ermenisi olarak rahatsız oluyoruz. Bu katillerin Ermeni olduklan nereden biliniyor? Ermeni, yer yüzünde ve dünyanın dört bir yanında dağılmış durumdadır. Hangi ülkede yaşıyor ve hangi ülkenin kimliğini taşıyorsa, kişi o ülkeye ve o ulusa aittir.

Biz Türk-Ermeniler'i bu topraklarda yaşıyoruz. Ecdadımız, dedelerimizin dedeleri bu topraklarda gömülmüştür. Kuşku yok ki benim de dedemin dedesinin dedesi bu topraklarda gömüldüğüne göre, Türk nüfusu taşıyan her vatandaş gibi biz de bu topraklan kendi öz vatanımız olarak kabul ediyoruz.

Ve tekrar yurtdışında yaşayan ırkdaşlarımızdan önemle rica ediyorum:

El ele vererek en iyi biçimde çözelim bu sorunu. Bu yolda gayret edelim. Uygar toplumlara yakışmayacak davranışlardan kaçınalım. Ölçülü olalım ve 24 Nisan'da bir yanlışlık yapıp Türkiye'deki Türk vatandaşlanmızın da sabnnı tüketmeyelim."

Türkiye, Ermeni soykırımcıların alçakça eylemlerine, "ırkçılığa karşı ırkçılık" yaklaşımı ile bakmıyor.

Uygar Batı'nın bundan ders çıkarması gerekmez mi?

(Cumhuriyet, 19 Nisan 1981)

BİR YENİ KÖŞE...

Yurtdışında çalışan işçilerimiz paralarını niçin yabancı bankalarda tutuyorlar?

Bunu çeşitli nedenleri vardır. Nedenlerden biri geçmiş dönemlerde yapılan zincirleme devalüasyonlardır Bu devalüasyonlarla yabancı paranın değeri, Türk parasına göre durduğu yerde arttığı için işçi, hemen para gönderme yerine devalüasyon sonuçlarını beklemeyi uygun görmüştür.

Bir başka neden de işçinin Türkiye'de güvenli yatırım alanları bulamayışıdır Yurtdışındaki işçilerimizin alın terlerini çarçur eden ve sömüren sözde yatırımcılarla bazı açıkgözlerin zengin olduklarını hepimiz biliyoruz. İşçilere yeterli güvencenin sağlanması için "vatan millet" edebiyatı ile kurulan tuzaklarla, işçi yurttaşlarımızın paralarını kendi şirketlerinin yatırımlarına aktarmak isteyen açıkgözlerin oyunlarına karşı "devlet" adını verdiğimiz en büyük tüzel kişinin etkili önlemler alması gerekir Devlete yakışan budur

Bu tuzaklara karşı devlet ne yapabilir, nasıl önlem alabilir?

Örneğin şöyle alabilir Geçmiş dönemlerde yurtdışındaki işçilerimizin paralarını alarak şirket oluşturup yatırım yapmış görünen kişilerin bu yatırımlarından, Almanya'daki işçilerimiz yararlanmışlar mıdır? Devlet öncelikle bu konuyu araştırabilir Sonra ne yapacağını kararlaştırır.

Bu sorular başlı başına inceleme konusu olmalıdır. Kimler Almanya'daki işçilerimizin paralarıyla şirket kurmuşlardır? Kimler Almanya'daki işçilerin paralarıyla yatırımlara girmişler ve köşe dönmüşlerdir

Yurtdışında çalışan işçilerimizin yabancı bankalarda duran paralarının Türkiye'ye getirilmesi için yapılacak ilk iş, devlet eliyle konut üretimine geçmek ve yurtdışındaki işçilerimize istenen nitelik ve boyutta konutlar yapmak... Yurdumuzda dikili

ağaçları olmadığı için el kapılarında çalışmaya zorlanan emekçi yurttaşlarımıza devlet eliyle ve güvencesi ile konut sağlanması, akla gelen ilk önlemlerden birisidir

Sanıyoruz ki işin "püf noktası" da burada yatmaktadır. Özel kesimin konut üretiminde bir çıkmaza girdiği biliniyor. Otomotiv sanayii ile konut sektörü büyük bir durgunluğun içindedir. Konut sektörü bu çıkmazdan kurtulmak için bir yandan "Toplu Konut Yasası" ile büyük devlet desteği sağlamaya çalışırken, öte yandan da yurtdışındaki işçilerimizin paralarını toplamayı ve kullanmayı planlıyor.

Yurtdışındaki işçilerimize, SSK eliyle ve devlet öncülüğünde konut üretmek "milli ve manevi değerimize" aykırı mı kı, ille de araya devlet desteğiyle yıllarca köşe dönmüş sırtı kalın, ayrıcalıklı açıkgözler sokulmaktadır?

Evet, neden, neden, neden?..

(Cumhuriyet, 20 Nisan 1981)

BİTMEDİ...

Şu olaya bakınız: Denizcilik Bankası Deniz Nakliyat T.A.Ş'nin "Gaziosmanpaşa" adlı gemisi, önce İstanbul'da "Giresun'dan kaçak fındık yüklemiştir" diye durduruluyor. Gemi mühürleniyor. Aynı gemi üç dört gün sonra bu kez İzmir'de piyasa değeri bir belirlemeye göre beşyüzmilyon, bir başka belirlemeye göre ikibuçukmilyar TL'lik uyuşturucu madde ile yakalanıyor!..

Giresun'dan yüklenen elli ton fındığın Hamburg'a teslim edileceği bildiriliyor. İzmir'de yapılan ilk belirlemelere göre, aynı gemideki beşyüz milyon liralık uyuşturucu madde, Fransa'nın Marsilya limanına teslim edilmek üzere gemiye yükleniyor. Demek ki, Gaziosmanpaşa gemisi uluslararası kaçakçılık işi için kullanılıyor.

Şimdi, kamuoyu ile beraber öğrenmek isteriz: Giresun'dan gemiye elli ton fındık yükleyen firmanın adı nedir? Elli ton fındık hangi işlemlerden sonra gemiye yükleniyor? Gemi, elli ton fındık ile İstanbul limanında mühürlendikten sonra nasıl yoluna

devam ediyor? Geminin İzmir'e varışından sonra gemi personeli ile temas edenler kimlerdir? Ve kimlerdir, uyuşturucu maddeyi Marsilya'da teslim alacak olanlar?

Genel olarak uyuşturucu madde ticaretinin silah kaçakçılığı karşılığında yapıldığına ilişkin kuşkular söz konusudur Türkiye'den uyuşturucu madde gittiği, buna karşılık Avrupa'dan silah ve mermi geldiği yolundaki kuşkular gün geçtikçe artmaktadır Her kaçakçılık olayının, bu ilişki çerçevesinde incelenmesi, geçmiş olaylara da ışık tutabilecektır

Şimdiye dek yapılan her soruşturma gösteriyor ki, kaçakçılık ülke çapında ve uluslararası boyutta siyasal destek görmektedir Sınır kapılarında, devlet bürokrasisinde, siyasal partilerde köprü başları tutulmadan kaçakçılık yapmak kolay değildir Şimdiye kadar kaçakçıların yaptıkları budur. Böyle yaptıkları için de geçmiş dönemlerde siyasal destek görmüşler, bu kirli ve kanlı ticaret dalından milyonlar ve milyarlar vurmuşlardır

Kaçakçılık olayları üzerinde çok yönlü ve derin soruşturmaların başladığı şu dönemde, bir devlet kuruluşunun gemisinde böylesine bir kaçakçılık olayı ile karşılaşılması, bu konuda duyulan kuşkuları büsbütün artırmıştır.

Kaçakçılık, uluslararası çıkar çevrelerine ve bu kirli çıkarların ayrılacağı üzerinde egemenlik kurmuş uluslararası örgütlere dayanmaktadır Bizim, kamuoyunda "babalar" olarak bildiğimiz kabadayılar, bu çetelerin önemsiz ve basit birer aracıdırlar Kaçakçılık olayının kökenine inmek için çok daha derine gitmek gerekmektedir

Geçen yıllarda, İstanbul-Londra seferini yapan THY uçağında da seksenmilyon TL'lık uyuşturucu madde ele geçmiş; ancak olay unutulup gitmiştir Gaziosmanpaşa gemisinde yakalanan uyuşturucu madde olayı üzerinde ısrarla ve özenle durulması, belki çok önemli ipuçlarını ortaya çıkartacaktır

Uyuşturucu madde İstanbul'dan Marsilya'ya, Marsilya'dan Amerika'ya gidiyor Peki karşılığında ne geliyor? Ve bunun karşılığı kimlere, nasıl ödeniyor? Türk parası mı,mark mı, frank mı, dolar mı?.. Bu işin yurtdışındaki "babaları" kim?

(Cumhuriyet, 21 Nisan 1981)

SEZAİ BEY'İN GÖREVİ...

Tercüman gazetesinin düzenlediği "İşçi Kurultayı" hepimizin ilgisini çekti. Niçin çekmesin?.. Önce "kurultay" sözcüğü dikkatimizi çekti. Öz Türkçe'ye bu denli karşı olan bir gazete, toplantı için "içtima" değil, nedense "kurultay" sözcüğünü kullanmaktaydı. Demek ki, herbiri komünist olan öz Türkçeciler, bu milliyetçi ve de mukaddesatçı gazetemizi de etkilemiş bulunuyorlar. Aman dikkat! Ne olur ne olmaz!

Almanya'da çalışan iki milyon yurttaşımızı temsil ettikleri söylenen sayın delegeler, Sezai Akdağ başkanlığında Ankara'ya gelmişler. Sanırız, "Sezai Akdağ" adı size de hiç yabancı gelmemiştir.

Kimdi bu Sezai Akdağ? Kim olacak efendim. 27 Mayıs İhtilali ile devrilen Menderes iktidarının önde gelen milletvekillerinden biri... Akdağ, şimdi "gurbetçi" olmuş, Almanya'dan getirtilen işçilere başkanlık ediyor.

İyi ama hangi ağır işte çalışıyor bu Akdağ beyefendi? Bizim bildiğimiz kadarı ile Akdağ, Tercüman gazetesinin "müşavirliği" gibi gerçekten çok ağır bir işte çalışmaktadır. Sezai Akdağ'ın kim olduğunu, Metin Toker üstadın sahibi olduğu, Tercüman gazetesi Genel Yayın Müdürü Güneri Cıvaoğlu arkadaşımızla Kurtul Altuğ'un çalıştıkları Akis dergisinin 29 Ekim 1966 günlü sayısında yine üstad Toker'in kaleminden öğrenelim:

DP'nin en müfrit bilinen milletvekillerinden biri, 27 Mayıs sabahı Ankara'da kaldığı yerde subaylar ve Harp Okulu öğrencileri tarafından tevkif ediliyor. Milletvekili, nefreti üzerine fazlasıyla çekmiş, kendisinden güçsüzlere yaptığı kabadayılıklan ile bilinen, Meclis'te muhalefet hatiplerine tecavüz ve küfür eden bir Menderes silahşörüdür. Karşısında ihtilal kuvvetlerinin temsilcilerini görünce bizim aslanın beti benzi atıyor ve 'Beni tevkif edemezsiniz, beni tevkif edemezsiniz, götüremezsiniz' diye feryada başlıyor. Kendisini almaya gelmiş olanlar, 'Nedenmiş o?' diye soruyorlar.

DP'nin Manisa Milletvekili Sezai Akdağ zira bahis konusu olan budur, diyor ki:

'Ben, Halk Partisi'nin bizim grup içindeki casusuydum. Ve onlar istediği için de kalmakta devam ediyordum. Grupta ve partide ne olsa, gidip Turgut Göle'ye haber veriyordum. Ben Demokratlar'ın hapı yutmuş olduklarını çoktan görmüştüm. Ama, bir gö-

rev yapmak istediğimden hâlâ onlardanmış gibi görünüyordum. İnanmazsanız, gidip Turgut Göle'ye sorun...'

Sezai Akdağ'ı almakla vazifelendirilmiş ekip bu laflara aldırmıyor ve adamı bir cipe tıkıp Harbiye'nin yolunu tutuyor. Fakat, garip bir tesadüf.. O saatlerde Turgut Göle, İsmet Paşa'nın Ayten Sokakta'ki evine gelmiş, Paşa'yla görüşmüş, sonradan oradan ayrılmıştır. O, yolda giderken Sezai Akdağ'ı taşıyan ekip de yanından geçiyor. Akdağ, Göle'yi görüyor ve feryada başlıyor. Fakat Göle kendisini farketmiyor. Yanındakiler iri yarı DP milletvekilini susturuyorlar, Harbiyeye götürüp atıyorlar.

Şimdi isterseniz Turgut Göle'yi dinleyelim:

'Sonradan bana, Sezai'nin beni görüp seslendiğini ve benim onu duymadığımı anlattıklarında gerçekten üzüldüm. Duysaydım, elbette sözlerini doğrulardım. Gerçekten de Sezai, Nisan ayından itibaren DP'de ne olursa gelip bana haber veriyordu ve ben bunları Genel Başkanımıza, Merkez Yönetim Kurulu'na iletiyordum. Hatta bana anlattığına göre, Sezai evinde kendi sesiyle bir plak doldurmuştu. Bunda, DP'nin gidişini tasvip etmediğini bildiriyor; bu plağı, felaket günü gelip çattığında bir yanlışlığa kurban gitmemek için hazırladığını söylüyormuş. Felaketten o kadar emindi ve böylesine ihtiyatlıydı. Nisan ve Mayıs aylarında bizim için çok faydalı bir ajan oldu..."

Bu satırları yazan Metin Toker, basan Kurtul Altuğ'dur. Şimdi, Tokerler, Altuğlar, Akdağlar, ya Ilıcak yalılarında ya da Tercüman gazetesi çatısı altında "milli birlik ve beraberlik ruhu içinde" yan yana, omuz omuzadırlar.

Tercüman çatısı, bazılarının yürekleri gibi geniştir. Baksanıza, altına kimler giriyor, kimler sığınıyor!

(Cumhuriyet, 22 Nisan 1981)

İŞTE KAYNAK...

21 Ekim 1920 tarihli Büyük Millet Meclisi beyannamesi, şöyle başlıyor:

"Emperyalist devletlerin, devlet ve milletimizin hayatına açıkça kastetmeleri neticesinde müdafai meşrua için toplanan Türkiye Büyük Millet Meclisi..."

Ve şöyle devam ediyor:

"Türkiye Büyük Millet Meclisi... hayat ve istiklalini, yegane ve mukaddes emel bildiği Türkiye halkını, emperyalizm ve kapitalizm tahakküm ve zulmünden kurtararak irade ve hakimiyetinin sahibi kılmakla gayesine vasıl olacağı kanaatındadır...

İlk Meclis'in, bu yurtsever, onurlu ve erdemli meclisin, Ulusal Kurtuluş Savaşımızın amacını belirleyen bildirgesi budur. Bu bildirge, ulusal tarihimizin onur belgesidir.

Okumaya devam edelim. Mustafa Kemal önderliğindeki ilk meclisin üyeleri bütün dünyaya şöyle haykırıyor:

"Türkiye Büyük Millet Meclisi, milletin hayat ve istiklaline suikast eden emperyalist ve kapitalist düşmanların tecavüzatına karşı müdafaa ve bu maksada münafi hareket edenleri tedip (yola getirme, cezalandırma) *azmiyle müesses bir orduya sahiptir..."*

Mustafa Kemal Atatürk, Ulusal Kurtuluş Savaşımızın bu inancını kendi konuşmaları ile de tarihe şöyle kazımıştır:

"Biz... hakkımızı mahfuz bulundurmak, istiklalimizi emin bulundurabilmek için, heyet-i umumiyemizce, heyeti milliyemizce bizi mahvetmek isteyen emperyalizme ve bizi yutmak isteyen kapitalizme karşı heyet-i milliyece mücahadeyi (savaşı) *caiz gören bir mesleği takip eden insanlarız...*

İşte ulusal kaynak budur; "milli mücadele ruhu" budur Atatürkçülüğün, Kemalizm'in özü ve sözü budur.

"Müstevliler ve onların mütecaviz orduları... hiçbir vakit tazyikten geri kalmadı. Fakat bu tazyik ne kadar kuvvetli olursa olsun, bu büyük fikir hareketine karşı duramayacaktır. İnsanlığa müteveccih fikir hareketi er geç muvaffak olacaktır. Bütün mazlum milletler zalimleri bir gün mahv ve nabut edecektir (yok edecektir)... *Bugün aralarında tecanüs* (dayanışma) *bulunduğunu gördüğümüz devletler, mazlumları daha sıkı esaret zincirinde bulundurmak ve bu suretle onların emeklerinden istifade ettikleri zevklerini tatmin eylemek için aralarında birçok muahedeler* (anlaşmalar) *yapmışlardır. Fakat bu muahedeler kıymeti olmayan birer kağıt parçasından başka birşey değildir. Hakka tecavüzü tazammun eden kağıtların azimkar milletler üzerinde hiçbir tesiri olmayacaktır..."*

Ve yine Atatürk sesleniyor:

"Biz, Batı emperyalistlerine karşı yalnız hakkımızı ve istiklalimizi muhafaza etmekle iktifa etmiyoruz. Aynı zamanda Batı emper-

yalistlerinin kuvvetleri ve malum olan her vasıtası ile Türk milletini emperyalizme vasıta ittihaz etmek istemelerine mani oluyoruz. Bu surette bütün insanlığa hizmet ettiğimize kaniiz..

Gün geçtikçe yüceliğini, gün geçtikçe ölmezliğini daha iyi anladığımız Mustafa Kemal Atatürk ile, emperyalist saldırılara karşı Mustafa Kemal'in çevresinde kenetlenen İlk Meclis'in, yurtsever, onurlu ve erdemli üyelerini, rahmetle ve saygıyla anıyoruz.

(Cumhuriyet, 23 Nisan 1981)

BİR KÜÇÜK SÖYLEŞİ...

Sağ basının sol kesim için yıllardır yazdıkları, aşağı yukarı şöyle özetlenebilir:

Bütün solcular komünisttir Bütün komünistler de Moskova'ya bağlıdırlar

Soğuk savaş yıllarından kalan bu demagoji, zaman zaman Abdülhamıt özlemi, Atatürk düşmanlığı ve din sömürüsü ile ayakta tutulmaya çalışılır

Abdülhamit hayranlığı ve Atatürk düşmanlığını işleyen satırlar, olağanüstü dönemlerde unutulur gibi olur; bu düşünceler gizlenir, ölçüsüz bir sol düşmanlığı ile göze girmeye çalışılır Örneklerini görüyoruz.

Bizler de şöyle düşünelim:

Bütün sağcılar faşısttir, bütün faşistler Washington'a bağlıdırlar

Bu gibi yaklaşımlar, hiç şüphesiz insanları yapay gerginliklere ve yanlış siyasal odaklara sürükler Bütün solcuların komünist olup Moskova'ya bağlı olmaları nasıl bir demagoji ise, bütün sağcıların faşıst olduğu ve Washington'a bağlı oldukları da öyle demagojidir Birbirimize bağırıp çağırmadan, hiç olmazsa bu olguyu kabul etmemiz gerekir

Solcuların bır kısmı komünist midir? Evet, öyledir Sağcıların da bır kısmı faşist mıdır? Evet, o da öyledir Ama her sağcının faşist ve CIA ajanı, her solcunun Moskova'ya bağlı komünist ve KGB ajanı olarak görülmesi çok basit, kısır, kaba ve

yanlış bir düşünce olmaz mı? O zaman bütün sosyal sorunlar, bütün siyasal sorunlar, hırsız-polis, ya da casus serüvenleri olmaktan öteye bir anlam taşır mı? Olacak iş değil bu!

Bakın Batı demokrasileri bu sorunu nasıl çözümlemiş: Her türlü düşünceye özgürlük tanımış; sağcı dememiş, solcu dememiş, bütün düşüncelere söz ve örgütlenme hakkı vermiş... Peki bu ülkelerden birinde, demokrasi yıkılmış ve devlet yok mu olmuş? İşte Fransa, işte İngiltere, işte İsveç, İsviçre, Almanya, Hollanda, Lüksemburg, Belçika, Norveç ve İspanya ve Portekiz ve Yunanistan! Evet İspanya, evet Portekiz, evet Yunanistan!..

Bugün "proletarya diktatörlüğü" ile yönetilen ülkelere bakınız, bunlardan hepsi de sosyalist iktidardan önce katı düşünce yasakları ile donatılmış ülkeler değil midir? Bu olgu üzerinde düşünsek diyorum...

Yirminci yüzyılın üçüncü çeyreğinde her olayı CIA'ya ya da KGB'ye bağlamak bir çeşit ruh hastalığı halini almıştır. CIA ve KGB'nin etkileri yok mudur? Vardır. ABD ve Sovyetler Birliği, dünya dengesinin iki karşıt ağırlık noktasını oluşturuyorlar. Elbette CIA ve KGB gibi örgütlerin, ülke ve dünya çapındaki olaylarla ilgileri vardır. Bunların bir kısmının öyküleri de biliniyor. Ama insaf edelim; her olayı ya CIA, ya KGB'ye bağlarsak, bu bir çeşit "kadercilik" olmaz mı?.. O zaman insanların, yığınların, siyasal kurumların, sosyolojik gelişmelerin, ekonomik koşulların, bu olaylar içindeki etki ve katkılarını büsbütün yok saymış olmaz mıyız?

İnsanlığa malolmuş bunca düşünürü, bunca düşünceyi, "bunlar yabancı ideolojidir" diye kestirip atarsak, dünya kültür hazineleri ile bağlarımızı tümüyle kesip atmış olmaz mıyız? "Karl Marks, Engels yabancı ideologdurlar" İyi ama örneğin, Platon, Aristo, Saint Thomas d'Aquin, Bodin, Boussuet, Locke, Rousseau... Bunlar yerli düşünürler, yerli ideologlar mıdır? Aralarında, Ispartalı, Malatyalı, Sivaslı, Gaziantepli olan mı vardır? Ve yine örneğin kapitalist ekonominin yeni peygamberi Prof. Friedman, herhangi birimizin hısmı, ya da akrabası mıdır? Karl Marks yabancı ideolog da, Friedman yüzde yüz yerli malı mıdır?

Ülkemizde "liberal aydın"a ne kadar gereksinim var bilir misiniz? "NATO ülkeleri kadar özgürlük" istemeyi, Moskova'ya

bağlı bir eylem sayan sağ basınımıza, ortaçağın hangi yüzyılında yaşadığımızı sormaz mısınız?

Yabancı sermayeye evet, yabancı ideolojiye hayır... Sağcılığımızın özeti budur.

(Cumhuriyet, 24 Nisan 1981)

VASİYETNAME

Türk Tarih ve Dil Kurumları'nın bütün mal varlıklarının yeni kurulacak "Türk Bilimler Akademisi" adlı bir kuruluşa devredileceğine ilişkin haberler çok önemli bir konuyu gündeme getirmiştir

Bir yasaya da dayansa, böyle bir devir işlemi Türk hukuk sistemi ile bağdaşır mı? Hemen belirtelim: Bağdaşmaz!

Atatürk, ölümünden iki ay önce hazırladığı vasiyetnamesinde tüm gelirini bu vasiyetnamede yazılı kişi ve kurumlara bırakmıştır Türk Dil ve Tarih Kurumları, Atatürk'ün vasiyetnamesinde yazılı mirasçılarından ikisidir.

Vasiyetname ölüme bağlı bir işlemdir Vasiyet eden, ölümünden önce, sahibi bulunduğu mal varlığının ölümünden sonra kimler arasında paylaşılmasını istediğini ve bu mal varlığının kullanılış biçimini belirler. Atatürk'ün vasiyetnamesi de Türk Miras Hukuku'nun temel kurallarına bağlıdır

Atatürk'ün kendi vasiyetnamesinde, mal varlığından doğan gelirleri kullanmaları öngörülen Türk Dil ve Tarih Kurumları'nın şu ya da bu gerekçe ile bu haktan yoksun bırakılmaları, vasiyetnamenin "iptali" anlamına gelir Medeni Kanun'umuzda bir vasiyetnamenin iptali belli koşulların varlığına bağlıdır Vasiyetname, ancak Medeni Kanun'da gösterilen yol ve yöntemlerle iptal edilebilir Atatürk'ün vasiyetnamesiyle ilgili olarak bu koşulların hiçbirinden söz edilemez.

Edilemez, çünkü, Medeni Kanun'un 499'uncu maddesine göre ölüme bağlı bir işlemin iptal edilesi için miras bırakan kişinin vasiyetname düzenlerken medeni hakları kullanma ehliyetinden yoksun olması, vasıyetnamenin hata, hile, tehdit ya da cebirle yapılması, ayrıca vasiyetnamenin yasaya ya da "ahlâka mugayir" bulunması gerekmektedir. Yasada öngörülen bır

başka iptal nedeni de, vasiyetnamenin biçim noksanı ile sakat olması halidir Bunların hiçbirisi Atatürk'ün vasiyetnamesi için söz konusu olmaz.

Türk Dil ve Tarih Kurumları'na yönetilen eleştiriler, bu iki kurumun belli kişilerin elinde olduğu, Dil Kurum'unun solcuların eline geçtiği gibi konuları kapsamaktadır. Doğaldır, vasiyetnameyle belirlenen mirasçıların kişilikleri ve bu mirası kullanma biçimleri eleştirilir. Örneğin, Atatürk'ün en yakın silah arkadaşı İsmet İnönü'nün bıraktığı mirasın İnönü mirasçıları arasında kullanılış biçimi, tarihsel Pembe Köşk'ün kazanç konusu yapılması eleştiri konusu olabilir Ama hiç kimse İsmet İnönü'nün vasiyetnamesini bir yasa ile iptal etmeyi düşünmez. Çünkü ölüme bağlı işlemler, belli koşulların varlığı halinde ancak yargıç kararı ile iptal edilebilir.

Türk Tarih ve Dil Kurumları için de aynı yaklaşım geçerli olmalıdır. Bu iki kuruma kızabilirsiniz, eylem ve işlemlerini yanlış bulabilirsiniz. Buna kimsenin bir diyeceği olamaz. Ama iş, gelip Atatürk'ün vasiyetnamesiyle ilgili konulara dayanırsa, burada susulur. Susmak gerekir Çünkü kimse, Atatürk'ün vasiyetnamesini iptal edip yeni baştan düzenleyemez. Hukukun gereğidir bu...

Bakın bizler, İsmet Paşa'nın Pembe Köşkü'ne mırasçıların apartmanlar kondurmalarına çok öfkeleniyoruz; ama "iptal edin İnönü'nün vasiyetini, sokmayın damadı Köşk'e" diyebiliyor muyuz?..

(Cumhuriyet, 25 Nisan 1981)

KİMİN ELİ KİMİN CEBİNDE?

Siyaset alanında "antikomünist" görünüp, ticaret alanında Sovyetler'le içlidışlı olan çevreler, ister istemez çok ilgimizi çekiyor.

Sovyetler'den gelen Marksist-Leninist yayınların genel dağıtıcısının "Milliyetçi Öğretmenler Dernekleri Federasyonu" Başkanı Selahattin Arıkan'ın oğlunun "Pan Organizasyon" adlı bir şirketi olduğunu kanıtlamış, ayrıca AP'li bakan Dr Esat Kıratlıoğlu'nun Sovyetler'in komisyoncu şirketi PET ile olan i-

lişkisini gözler önüne sermeye çalışmıştık. Bu dosyalardan çıkan özet şuydu:

- Kahrolsun komünizm. gelsin paralar

Bugün, Sovyetler'le içlidışlı bir AP eski milletvikilinden söz edip, bazı karışık işlere de göz gezdirmeye çalışacağız. Bu AP eski milletvekilinin adı Ertuğrul Mat'tır. AP Bursa eski milletvekillerinden Ertuğrul Mat, eski bakanlardan Hılmi İşgüzar dosyasında adı geçen müteahhit Kazım Erdem'in Gelibolu'da kurmayı tasarladığı ilaç fabrikası için Sovyetler'den yedi milyon dolarlık kredi açılmasını sağlamıştır.

Sovyetler'le yerli şirketler arasında komisyonculuk yapan AP eski milletvekilinin soyadı "Mat", bu konu ise çok nettir!..

Kazım Erdem ile Kemal Derinkök, "Şark Yağ ve Boya Fabrikaları Anonim Ortaklığı" adlı şirketin ortaklarıdır Bu şirket üzerinde kayıtlı, İstanbul-Bomonti, Fırın Sokak'taki tamamlanmamış inşaat 227 milyon TL'ye Bağ Kur'a "bakan onayı" ile satılmıştır

Kemal Derinkök'ün Malatya'da iki arsa üzerinde başlattığı iki inşaat ile İstanbul Üsküdar'da Karacaahmet Mezarlığı genişleme sahası içindeki on altı arsa ise gerçek değerlerinin çok üstünde fiyatlarla SSK'ya satılmıştır Kemal Derinkök adına bu işlemleri yürüten Avukat Cevdet Yücel Fenercioğlu da bir süre sonra SSK Genel Müdür Yardımcılığı'na getirilmiştir Bakan Hilmi İşgüzar. bu satış işlemlerinden ötürü Yüce Divan'da hesap vermektedir.

Bu işlemlerle ilgisi olan kamu görevlileri ile bazı politikacıların, Derinkök'ün sahibi bulunduğu "Mizan İthalat. İhracat Ticaret ve Sanayi A.Ş." ile Kazım Erdem ve Derinkök'ün ortak şirketleri Şark Yağ ve Boya Fabrikaları şirketlerince Hilton Oteli'nde ağırlandıkları, otel faturaları ile kanıtlanmış bulunmaktadır

Hilton Otel'i kayıtlarından, Bakan İşgüzar, oğlu Hasan İşgüzar, SSK Genel Müdürü Mustafa Enginsu ile SSK Yönetim Kurulu Üyesi Hamdi Nuhoğlu'nun, Genel Müdür Yardımcısı Cevdet Yücel Fenercioğlu'nun, MHP Genel Başkanı Türkeş Başbakan Yardımcısı iken Türkeş'in yanında çalışan Şahin Tulunoğlu'nun, MHP Kütahya Senatörü Osman Albayrak'ın ve Sovyet firmalarından yerli firmalara kredi sağlayan AP eski milletvekili Ertuğrul Mat'ın, "Mizan İthalat. İhracat Ticaret ve

Sanayi Şirketi" ile "Şark Yağ ve Boya Fabrikaları A.Ş. tarafından ağırlandıkları anlaşılmaktadır.

Bir bakan, bir genel müdür, bir genel müdür yardımcısı, bir SSK Yönetim Kurulu üyesi, bir MHP'li, Sovyetler'den kredi sağlayan bir AP'li, devlete arsa satan iki müteahhidin şirketlerince ağırlanıyorlar, nedir bunun anlamı?

Bunun anlamı çok açıktır: Arsalar, SSK ve Bağ Kur'a satılmış, iki müteahhit devlet eliyle zengin edilmiştir!

İş burada da bitmiyor Bir gazeteci, bu yolsuzluğu ortaya çıkartan ve ısrarla olayın üzerine yürüyen bir tanınmış politikacı için çirkin iftiralarla dolu bir kitap yayınlıyor Kitabın masrafını Kemal Derinkök karşılamış, bu konuda gazeteci Necmi Onur ile Kemal Derinkök arasında bir mukavele imzalanmış, bu pazarlık yapılırken, ünlü film prodüktörü Ümit Utku da hazır bulunmuş ve mukaveleyi tanık olarak imzalamıştır Evet şu Ümit Utku!

Bu baş döndürücü olayları ve ilişkileri öğrendikçe, insan bu düzenin nasıl yürüdüğünü, bu düzenin kimleri, nasıl zengin ettiğini çok daha iyi öğreniyor

Soyut siyasal tartışmaların ardındaki somut gerçek budur işte, bu!.. Sovyet komisyonculuğundan, antikomünizm ticaretine uzanan zincir, bakın neleri neleri kanıtlıyor!

(Cumhuriyet, 26 Nisan 1981)

TV İLE...

Siyasal davalar başladı. Önceki gün başlayan MSP davasından sonra, önümüzdeki bir iki ay içinde MHP davasının da başlaması bekleniyor Bu davaların yanı sıra. Anayasa Mahkemesi'nde eski bakanlardan Hilmi İşgüzar'ın davası başladı. Tuncay Mataracı ile ilgili davanın da yine önümüzdeki günlerde başlaması gerekiyor

Terörist eylemlerle ilgili, MHP, DEV-YOL, DEV-SOL, A-PO'CULAR, THKP-C örgütleri ile, artık adlarını bile aklımızda tutamaz olduğumuz silahlı fraksiyonlarla ilgili davalar da art arda mahkeme önüne getirilecek. Sendikal kesim ile ilgili DİSK

ve MİSK davalarının da hazırlık aşamalarında olduğu biliniyor. Bu arada, bir bölümü Mataracı davasına yansıyan kaçakçılık olayları ile ilgili davaların da her gün zenginleşen kanıtlarıyla hazırlık aşamalarında olduğunu öğreniyoruz.

Siyasal nitelikli davaların kamuoyuna geniş ölçüde yansıtılmasında sayısız yarar vardır Çünkü bu davalarda bir çok gerçek ortaya çıkarılacaktır. Geçmiş dönemlerde tanık olunduğu gibi, bu duruşmalar kamuoyuna geniş ölçüde yansıtılmazsa "fısıltı gazeteleri" eyleme geçer, konuşulmayan sözler konuşulmuş gibi anlatılır, belli kişilerin çevresinde "şöyle demiş, böyle demiş" diye "efsaneler" yaratılır. İşin doğrusu, bu duruşmaları en geniş biçimde ve de en etkili yöntemlerle kamuoyuna duyurmaktır

Bunun en etkili aracı TRT'dir. Örneğin, Gümrük ve Tekel eski bakanlarında Tuncay Mataracı'nın Anayasa Mahkemesi'ndeki duruşmalarında hangi gerçekler gözler önüne serilecektir? Bir polis romanı gibi okunan Soruşturma Komisyonu raporunun belgelere bağladığı olaylar, Yüce Divan önünde ne gibi yeni olgularla zenginleşecek, olayın sanık ve tanıkları daha başka ne gibi açıklamalarda bulunacaklardır? Bu duruşmanın televizyondan yayınlanmasında sayısız yarar vardır.

Bunun gibi, her dava kendine özgü özellikler taşıyor. MHP davasında ne gibi eylemler, ne gibi kanıtlar tartışılacak; DEV-YOL, DEV-SOL, THKP-C ve APO'CULAR davalarında hangi gerçekler sergilenecek? Bütün bunların televizyon aracılığı ile kamuoyuna duyurulması, Silahlı Kuvvetler'i 12 Eylül Harekatı'na zorlayan nedenlerin daha iyi anlaşılmasına yol açacaktır Söz gelişi, şu ünlü kaçakçı Abuzer Uğurlu'nun açıklamaları bile bir çok olayı, bir çok siyasal olguyu gözler önüne sermeye yetecektir.

Önemli davaların televizyon aracılığı ile sunulması, sağlı sollu teröristlerin Türkiye'yi nasıl bir iç savaşa sürüklemek üzere olduklarını göstermeye yetecektir Bir düşünsek diyorum. Bizden önermesi...

(Cumhuriyet, 27 nisan 1981)

SİCİL...

Türkiye Ticaret Sicili gazetesi ilginç bir yayın organıdır Bu gazetenin sahibi, Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği'dir

Bu gazetede yorum, fıkra, röportaj, yazı dizisi, karikatür, hac tefrikası, fotoroman, inceleme yazısına rastlanmaz. Gazetede şirketler, bankalar, kooperatifler, statü değişiklikleri, ticaret ünvanları, genel kurul toplantıları, fesih ve tasfiyeler, iflas ve konkordatolar ile ilgili kayıt ve ilanlar yayınlanır Kimlerin hangi şirketlerde ortak olduklarını, hangi şirketlerin kimlerin hısım ve akrabaları ile kurulduğunu, hangi banka yönetim kurullarında kimlerin oturduğunu, en sağlıklı biçimde Ticaret Sicili gazetesinden izleyebilirsiniz.

Şirket kurmak suç mudur?.. Hayır, değildir. Herkes dilediği alanda şirket kurar, yatırım yapar, para kazanır Bunlara kimsenin bir diyeceği olmaz.

Ancak Ticaret Sicilleri bazı gerçekleri yerli yerine oturtmamız için bizlere yardımcı olur. Örneğin, şu anda tutuklu bulunan bir işçi liderine her gün, sabah akşam söven bir gazetenin yazarlarından birinin, bu işçi lideri ile "Devrimci Gazetecilik, Matbaacılık, Reklamcılık Ticaret Limited Şirketi" adıyla şirket kurduğunu ancak bu gazeteden öğrenebiliriz. Beyimiz o günlerde hızlı solcudur; şimdi "milliyetçi ve muhafazakar" görüşte karar kılmıştır.

"Kim bu?... diye merak eden varsa, Türkiye Ticaret Sicili gazetesinin 1 Eylül 1976 gün, 111 seri ve 44 sayılı nüshasına şöyle bır gözatmasını salık veririz...

Daha neler neler

Bir "muhafazakar" gazete sahibinin, "azınlık kökenli" ortakları ile bir dışalım şirketi kurup, aralarında her gün sövülen sosyalist ülkeler olmak üzere, bazı ülkelerden lastik alıp sattığını öğrenebilmemiz için de yine bu gazeteye bakıp, ortakları saptamamız gerekmektedir

Sonra daha neler öğreniriz, neler... Lastik dışalım iznini bir devlet şirketi olan Petlas Lastik Sanayii ve Ticaret A.Ş.'ye vereceğini söyleyen bir bakanın, sözünden dönüp, ünlü gazetenın ilgili bulunduğu şirkete dışalım izni vermesi; çok önemli bir

devlet görevinde bulunan bir yetkilinin bu görevinden istifa edip, şirketlerle içlidışlı bir bankanın müşavirliğine getirilmesi; sonra bu bakanla ortak ticari büro kurması, "Kör Zeki"ler, "Patron Fuat"lar, vs. vs. vs...

Yine Ticaret Sicili gazetesini okursanız çok etkili bir gazetecinin oğlu ile, adı sık sık duyulan bir yabancı uçak şirketleri komisyoncusunun tekstil üzerine şirketler kurduğunu öğrenirsiniz ve gazetede bu ünlü komisyoncuyla ilgili haberlere hiç ama hiç şaşırmazsınız.

Çok sevdiğiniz, çok beğendiğiniz bir arkadaşınızın önemli bir gazetede yazdığı imzasız başyazıları okurken, bu arkadaşınızın, aynı zamanda bir işadamı olduğunu bilirsiniz ve yazdıklarını hiç yadırgamazsınız.

Mirage uçak şirketi temsilcilerinin telefonlarından niçin haber ajanslarının çıktığını, bu ajansların devlet bankalarına nasıl sırtını dayayıp zengin olduğunu, devlet bankaları ile ortaklık kuran özel haber ajanslarının uluslararası borsalarda kredi aramaktan savaş sanayiine kadar her işe nasıl el attıklarını da yine Ticaret Sicili gazetesinden izleyebilirsiniz. Bunları bilirseniz, birçok siyasal olay, birçok gelişme yerli yerine oturur Kimlerin çocukları kimlerin şirketlerinde çalışıyor, kimler hangi sermaye ile yeni şirketler kuruyor, bunları bilmek gerekiyor İşte, bu bilgilerin hepsi Ticaret Sicili gazetesindedir.

Yineleyelim: şirket kurmak, para kazanmak suç değildir Herkes dilediği alanda para kazanır, ortak olur, ortaklıklarını geliştirir Bunlara bir diyeceğimiz yok. Bizim diyeceğimiz şu: Siyasal güçle ticari güç nasıl iç içedir? Bizler de bunu araştırıyor ve bazı sorulara böylece yanıt arıyoruz.

Komünizme sövüp sosyalist ülkelerin komisyonculuklarını yapanlardan, azınlıklara sövüp azınlıklarla ortaklık kuranlardan başlayıp, hızlı solculuktan "hür teşebbüs" hayranlığına kadar uzanan çizgiyi tanımak çok yararlı olmuyor mu?.. Ne dersiniz olmuyor mu?..

(Cumhuriyet, 28 Nisan 1981)

DURAL...

Lockheed uçak yapım şirketinin Türkiye temsilcisi Nezih Dural'ın yeni kurulan Milli Eğitim Vakfı Ankara İl Yönetim Kurulu üyeliğine seçildiğini öğrenmiş bulunuyoruz. Kendisini kutlar, milli eğitimimize yapacağı katkılardan ötürü şimdiden üstün başarılar dileriz.

Fakat bu konuda bir sorumuz var: Acaba, kendileri daha önce milli eğitimimizle hiç ilgilenmişler miydi? Yoksa, bu merakları, yeni mi ortaya çıkmıştır? Bunları öğrenmekte yarar umuyoruz. Öyle ya, bu başarılı işadamımız milli eğitimimize ne gibi katkılarda bulunacaktır? "Uçak alıp satmayı öğretecek" desek değil, olmaz. "Komisyonculuk" nedir, bunları anlatacak desek, bu da olmaz. Ya ne yapacak?

Para verecek... Nezih Dural'ın "para babası" olduğunu bilmeyen yok. Vergi rekortmenimiz Dural'dır. Belki bu paraların bir kısmı ile okul yaptıracaktır. Yaptırsın, engel olan mı var? Ama o zaman yine soracaksınız:

- Daha önce hiç okul yaptırmış mıydı?

Yoo, duymadık! Mevzuatımızda "milli eğitime katkıda bulunmak için ille de vakıf kurulur, bu vakfın yönetim kurulunda görev alınır" diye bir hüküm yoktur İsteyen, okulsuz bir köye okul yaptırır, okullara araç gereç alır. Daha önce böyle bağışları olmuş mu Nezih Bey'in? Olmamış galiba.. Olmamış da, bundan sonra yapacak Allah'ın izniyle...

"Nezih Dural" deyince "Lockheed"; Lockheed deyince "Altay Şirketi"; Altay Şirketi deyince "Lockheed rüşveti" akla gelir. Bu konuda soruşturmalar açılmış. Dural, tutuklanmış, dosya Yargıtay'a gelmiş; bu arada Maliye Bakanlığı kararnameler çıkarmış, Genelkurmay Askeri Savcılığı, "kovuşturmaya yer olmadığı kararı" vermiş; karar Milli Savunma Bakanlığı'nca bozulmuş, incelemeler yeniden başlatılmış; eski başbakanlardan Demirel'in yazılı emri üzerine, Lockheed olayı ile ilgili belgeler, Millet Meclisi'nde kurulan komisyona gönderilmiş. ABD Adalet Bakanlığı, "mahkemelere gönderilmesi gereken belgeleri, komisyonlara gönderdiniz" diye belge akımını durdurmuş, gereken temaslardan sonra belge akımı yeniden başlamış; ve belgeler gelmeye başlamış...

Sonra ne olmuş? Sonrasını pek bilemiyoruz. Eğer belge akımı devam ediyorsa, Lockheed Şirketi'nden rüşvet alanların adları belirlenmiş demektir. Kimler dersiniz? Neyse, o ayrı konu.

Son zamanlarda bazı etkili gazetecilerin çocukları ile de şirketler kuran Nezih Dural'ın milli eğitim aşkı çok amatörce bir heyecanının sonucudur Dural herhalde bu heyecanla, kağıttan uçaklar yaparak ilkokul öğrencilerine dağıtacaktır.

(Cumhuriyet, 29 Nisan 1981)

BİR İLKE...

Demokrasilerde kişilerin ve kurumların eleştirilmesi doğaldır. Devlet adamları, politikacılar, büyük bürokratlar, iş adamları, basın tarafından eleştirilir

Yasalar, bu eleştirinin sınırını belirlemiştir Haber yalansa, yorum bu yalana dayanıyorsa, eleştiri, eleştiri olmaktan çıkıp aşağılama ve sövmeye varıyorsa, o zaman yasalar işlemeye başlar ve gazeteci yargıç önüne çıkar

Yolsuzlukların, hırsızlıkların, cinayetlerin sergilenmesinde, tutarsız politikacıların söz ve davranışlarının eleştirilmesinde, bazı iş adamlarının ve politikacılarının karanlık ilişkilerinin aydınlatılmasında, elbette "kamu yararı" vardır. Basın, bu gibi konularda en azından kovuşturma yapacak yetkililere yardım etmiş, onları uyarmıştır.

Biz bu köşede, belli kişilerin adlarını vererek ve olayları belgelere bağlayarak çok kişiyi ve kurumu eleştirdik; birçok yolsuzluğun, hırsızlığın ve kaçakçılığın aydınlatılmasına çalıştık. Ama şunu yapmadık: Kızdığımız, eleştirdiğimiz insanların kendilerine, yakınlarına yalanla, iftira ile hiç saldırmadık. Bu köşede sözünü ettiğimiz, eleştirdiğimiz insanlara, yine bu köşede, en geniş biçimde yanıt verme olanağı sağladık.

Bütün bunları şunun için yazıyoruz: Geçmiş dönemlerde bir gazeteci, bir başbakanın eşi ile ilgili çirkin haberler yayınladı. Bu gazetecinin yazdıklarına o zaman şiddetle karşı olduk. Biz bu başbakana, karşıydık, bu başbakanın kendisi ve yakınları ile ilgili dosyaları bizler, herkesten önce bizler incelemiş ve ka-

muoyuna getirmiştik. Bu başbakanı, bu politikacıyı en ağır bizler eleştiriyorduk, ama eşine saldırı!... Bu bizim defterimizde yoktu, bu saldırılardan iğrenmiş, basın adına utanç duymuştuk.

Son günlerde bir başka örnek daha yaşandı. Önemli bir yolsuzluk olayını ortaya atan tanınmış bir politikacı hakkında çirkin iftiralarla dolu bir kitap yayınlandı. Kitap yayın parasını üstlenen, bir gazeteciye, "şunu, şunu yazacaksın" diye "talimat" ve para veren işadamının bu yolsuzluk olayında adı geçmekteydi. Anlaşılan, işadamı "bastırır parayı, bu politikacıyı karalarım" diye düşünmüş ve bu çirkin işbirliği için bir de gazeteci bulmayı, daha doğrusu gazeteci "kiralamayı" da başarmıştı.

Biz, bu politikacının siyasal tutumuna, söz ve davranışlarına karşı en ağır yazıları yazmış, en sert eleştirileri art arda sıralamıştık. Ama aynı politikacıya, böylesine bir saldırıyı ve böylesine bir "komplo"yu insanlık ve gazetecilik adına iğrenç buluyorduk. Bunu için hemen kaleme sarıldık.

Şuna inanırız. Bir kavga mertçe yapılmalıdır. Mertçe, dürüstçe ve açıkça... Bazı insanların eşlerine, ölmüş babalarına ve yaşlı analarına kadar varan saldırıları, namussuzca ve alçakça buluyoruz. Basın, bu konuda bir "özeleştiri" yapmalı ve en azından bu çirkinlikleri kınamasını bilmelidir.

Kavgaysa kavga. Ama mertçe, ama dürüstçe, ama erkekçe!..

(Cumhuriyet, 30 Nisan 1981)

ATATÜRKÇÜLÜK ADINA...

Adam yazıyor:

"Ankara, Anadolu'ya ilgisini, şefkatini, merhametini çoktan kesmiş; o yolda eski payitaht İstanbul'u bile geçmişti. 'Hakimiyet kayıtsız şartsız milletindir' sözü Meclis duvarlarına ve Anayasa başlangıçlarına yazılır, fakat o sözle alay edilirdi. 'Köylü efendimizdir' gibi sahte iltifatların altında köylüye 'hayvan' muamelesi yapılır; karakollarda hayaları burulur, ölüm dayakları çekilirdi.

Öleni, sakat kalanı, açlıktan yatağa düşeni kimse arayıp sormaya cesaret edemezdi. Şaşırıp aramaya sormaya kalksan,

hakkını kımden arayacaksın ki... Emniyeti parti, vilayeti parti, adaleti parti idi. Kısacası o günler Türkiye'sindeki kapıkulu idare bugün komünist ülkelerdeki yönetime benziyordu... (Bürokrasi ve Biz, s: 490)

Adam yazıyor

"Atatürk'ü milletçe anmışız... Güzel ama bu anışın üzerindeki resmiyet, mecburiyet kabusu kaldırılsa, şüphesiz daha insani daha demokratik olur (Mabet ve Millet, s: 316)

Adam yazıyor:

o lidere yine soruyorlar: Türk ordusu Atatürk ilkelerine bağlı olduğu için mi müdahale eder?

Politikacının cevabı güzel:

Bin yıllık Türk ordusu kısa vadeli ilkelere bağlanmaz... (Müslüman Türkiye S:158)

Adam yazıyor:

"Bu ve benzeri tertipler, hızla diktatörlüğe kayan o vakitki Ankara hükümetinin Müslüman halka karşı gazabını körüklemek, eziciliğini artırmak için yapılırdı. Gaye, dinî örf ve gelenekleri susturmak, halkın inançlarını yasaklamaktı. Allahsız materyalizmi 'laiklik ve inkılapçılık' maskesi altında yaymak isteyen bu usuller, o zamanın Sovyet rejiminden alınıyordu. Ankara'da yüksek memur, müşavir ve Halk Fırkası çevrelerinde bu usullerin gayet usta düzenleyicileri vardı ki dalkavukluk ve ikna hünerleri ile şeflere yön vermesini bilirlerdi. Hem Kubilay vakaları düzenler, buna karşı basında ve gençlikte "tepkiler" hazırlar, hem de şeflerin öfkesini kışkırtıp yapacaklarını yaparlardı." (Müslüman Türkiye, s: 92)

Adam yazıyor:

"**Gizli Kuvvetler** başlığı altında Sultan Hamid için, Osmanlı devletini gençleştirerek güçlendirmek isteyen ve bunu başarmak üzere iken Türkiye'nin emperyalist-siyonist düşmanları tarafından bin hile ile (31 Mart fırsatı ganimet bilinerek) düşürülen "Büyük bir Hakandır" demiştik..." (Kültür Emperyalizmi, s: 91)

Adam yazıyor:

"Büyük Allah ile yetinmeyerek, daha doğrusu onu asla anlayıp hissetmeyerek ve Yüce Kuran'ın, Ulu Peygamber'in kıymetini bilmeyerek Gazi Mustafa Kemal'den kah bir "tanrı" kah bir "peygamber" çıkarmaya kalkanlar O'nu hiçbir dine sığdı-

ramayarak tabutu, sandukası ve heykelleri etrafında yeni, acaip ayinler icadına kalkışanlar, bu mübarek ay ile 10 Kasım'ın iç içe gelişine dikkat etsinler. Ruhlarını yıkasın, ihtiras ve kötülükten arınsın ve hatadan dönmenin fazilet olduğunu öğrensinler

Sonra birtakım dalkavuklar toplandılar O'nda uzun bir süre uğraşarak meydana getirmeye çalıştıkları kibiri okşamak için "Atatürk" sıfatını verdiler parmak zoru ile. Niçin Atatürk? Mustafa Kemal'den önce Türklük yok mu idi? Veya Türklük ondan mı doğmuştu?" (Tercüman, 10 Kasım 1976)

Bu satırlar, Tercüman gazetesi yazarlarından Ahmet Kabaklı efendinin, Cumhuriyet yönetimi, Atatürk ve Abdülhamid hakkındaki düşünceleridir.

Bugün Tercüman gazetesi, İstanbul'da Atatürkçülük Semineri düzenliyor Bu satırları, seminere katılacaklara ve yazılarını Kabaklı ile aynı sayfada yayınlatan Atatürkçü Prof. Dr Hüseyin Nail Kubalı'ya "vicdan muhasebesi" yapmaları için acıyla ve "ibretle" sunuyorum!..

(Cumhuriyet, 1 Mayıs 1981)

O GÜNDEN BU GÜNE...

Kurtuluş Savaşı ile ilgili yabancı kaynaklar incelendikçe görülüyor ki, Batı o tarihlerde Türk Kurtuluş Savaşı'nı karalamak, aşağılamak için elinden geleni yapmıştır.

"Kemalist" sözcüğü, o zamanki Batı basınında "Mustafa Kemal Paşa'nın peşinden giden isyancılar" anlamında kullanılmıştır Mustafa Kemal ve arkadaşlarının Batı basınınca "bolşeviklikle" suçlandığını biliyoruz. Oysa, Mustafa Kemal Paşa'nın başlattığı Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın bolşeviklikle hiçbir ilgisi yoktu. Savaş, tam anlamıyla "milliyetçi" ve bu nedenle "anti emperyalist" bir başkaldırıştı.

Kurtuluş Savaşımızın şu siyasal gerçeği yadsınamaz: Emperyalist Batı, Türk Kurtuluş Savaşı'nı ne gözle görmüşse, yurtiçindeki İslamcı ve gelenekçi çevrelerin bir kısmı da bu savaşı aynı gözle görmüşlerdir! Amerikan New York Times, İngiliz Times,

Mustafa Kemal ve arkadaşlarına ne gözle bakmışsa, Damat Ferit hükümeti de Mustafa Kemal'e böyle bakmıştır!

Emperyalist Batı ile sözde "muhafazakar" ve "İslamcı" çevreler arasında böyle bir işbirliği kurulmuştur Sultan Vahdettin gibi Damat Ferit de, Damat Ferit gibi bir Bolu Mutasarrıfı Osman Kadri de, Ulusal Kurtuluş Savaşı'nı ve Mustafa Kemal'i "bolşevik" olarak göstermeye çalışmışlardır. Emperyalist Batı, İstanbul Hükümeti ve iç isyanlar, hep aynı siyasal gerekçeye dayanmıştır: Mustafa Kemal bolşeviktir

Mustafa Kemal bolşevik değildi. Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın Marksizm'le, Leninizm'le bir ilgisi yoktu. Ancak Mustafa Kemal, "mazlum milletler"in "zalimleri bir gün yok edeceğine" inanan, "anti emperyalist" bir ulusal kurtuluş savaşının devrimci ve ilerici lideriydi. Bu inanç Mustafa Kemal'in ağzından şöyle dile getiriliyordu:

"Biz hakkımızı mahfuz bulundurmak, istiklalimizi emin bulundurabilmek için heyet-i umumiyemizce, heyet-i milliyemizce bizi mahvetmek isteyen emperyalizme karşı ve bizi yutmak isteyen kapitalizme karşı heyet-i milliyece mücahedeyi caiz gören bir mesleği takip eden insanlarız...

Mustafa Kemal'in ve Ulusal Kurtuluş Savaşı'nın, "mazlum milletlere" yön verecek bir başkaldırış olduğunu gören emperyalist Batı, bu kutsal isyanı bastırabilmek için başta "antikomünizm" silahı ve "din sömürüsü" olmak üzere akla gelen her araca, her yola, her yönteme başvurmuştur.

Ulusal Kurtuluş Savaşımıza karşı çıkıp, emperyalist güçlerle işbirliği yapan çevrelerin siyasal mirasçıları, bugün çeşitli ad ve giysiler altında yine sahnelerde dolaşmaktadırlar. Evet, o günden bu güne!..

Ve bunların bir kısmı da "Atatürkçülük" maskesi takarak gerçek yüzlerini gizlemeyi başarmaktadırlar. Bunları gördükçe, Kurtuluş Savaşımızın o unutulmaz türküsünü anımsarız hep:

Ankara'nın taşına bak / Gözlerimin yaşına bak / Uyan uyan Gazi Kemal / Şu dünyanın işine bak...

(Cumhuriyet, 2 Mayıs 1981)

SÖZ ADALETİN...

Terör eylemleri ile ilgili davalar Türkiye'nin geleceğini yakından ilgilendirmektedir Çünkü, terörün olduğu yerde demokrasiden söz edilemez. Yaşama özgürlüğünün olmadığı yerde, öteki özgürlüklerden söz açmak olanağı olmaz.

Bu davalar, ülkemizin bir iç savaş ortamına nasıl sokulduğunu, belge ve kanıtla ortaya koyacaktır Bu nedenle askeri savcı, yargıç ve de Yargıtay, üyeleri geleceğin yazgısıyla ilgili büyük sorumluluklar üstlenmişlerdir

Yasalarımız, "görülmekte olan davalar" ile ilgili yorum yapılmasını yasaklamaktadır. Bizler bu yasal zorunluluğa uyuyor ve herhangi bir dava ile ilgili olarak, sanıkların lehinde ya da aleyhinde herhangi bir yorum yapmaktan özenle kaçınıyoruz.

Bazı yayın organları bu yasal zorunluluğa uymuyor ve iddianame düzenleyen askeri savcılara gözdağı vermek için sinsi sözcüklerle süslenmiş köşe yazıları yayınlıyor.

Terörün dünü var, bugünü var, yarını var. Düne dönüp bakarsanız; adam öldürmek, kitle kıyımı yapmak gibi suçlardan yargılananlar, bazı yayın organlarında dün nasıl savunuldular, bugün nasıl savunuluyor; bunları tek tek öğrenebilirsiniz. Dün bu kişi ve kuruluşları savunanlar, bugün askeri savcılara gözdağı vermek isteyenlerdir!

Birtakım insanlar suç işlemiş, işletmiş, adam öldürtmüş ya da öldürtmemiş, bunları biz bilemeyiz. İddianame şu ya da bu maddeye dayandırılmış, onu da bu aşamada bizler değerlendiremeyiz. Sanıkların eylemleri şu madde yerine bu maddeye girer, o da yine bu aşamada bizim bileceğimiz iş değildir

Adam dün, belli kişi ve kuruluşların yanında yer almış onları savunmuş; bu kişi ve kuruluşlar, şimdi terör eylemlerinin baş sorumluları olarak yargılanıyorlar; bu kez adam kalemi eline alıp, "bu iddianame savcının inancıdır" gibi satırlar döşeyerek, "canım siz bu iddianameye pek aldırmayın" demeye getiren yazılar yazmaya başlamıştır. Hiç şüphe etmeyin cesaret bulurlarsa, yarın öbür gün bu konuda daha da azgınlaşacaklardır. Amaçları bellidir; yargı organları üzerinde, askeri savcılar, yargıçlar ve Yargıtay üyeleri üzerinde baskı yaratmak!..

Terör, iki ana odaktan kaynaklandı. Sağ terör ve sol terör birbiriyle çatışarak güçlendi. Şimdi, terörün bu iki odağı da

yargı organı önüne getirildi. Sol terör örgütleri yargılansın, ama sağ terör örgütlerine dokunulmasın... Beylerimizin "talebi" bu kadarcıktır!

Katilin sağcısı solcusu, milliyetçisi, ülkücüsü olmaz. Hiçbir ideoloji, hiçbir siyasal düşünce, katile rütbe vermeyi gerektirmez. Katil katildir, cinayet cinayettir. Öyle midir değil midir? Buna karar verelim.

Türkiye'de bu anlayış yerleştirilmediği içindir ki, birtakım katillerin sırtları sıvazlanmış, katil çetelerine cesaret hapları verilircesine onları kışkırtan satırlar yazılmış, katilin eylemi ve kişiliği övülmüş ve böylece bugüne gelinmiştir. Dün yazılmış olanlarla bugün yazılanlar ortada!..

Sağ yayın organları, sağ terör eylemlerinden ötürü yargılananları açıkça savunan yazılar yazabiliyorlar Ya sol terör eylemlerinden yargılananları savunan bir sol yayın organı olsaydı, bu yayın organı ve böyle yazılar yazan nasıl görülür, nasıl nitelenir ve nasıl suçlanırdı?..

Atatürk düşmanlıkları "müseccel" olan bu yazar-çizer takımı, bilmem bu cesareti kimden ve nereden alıyorlar?

Dünkü Tekzibe Yanıttır:

Ankara Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Necdet Esen'in, 2.10.1975 tarihinde "Ülkü-Bir Genel Başkanı Prof. Orhan Türkdoğan" adresine yazdığı mektubun fotokopisi elimdedir. Bu mektupta, Ticaret Odası'nın Ülkü-Bir'e onbin TL bağışladığı yazılmaktadır.

Sayın Profesör lütfedip bana uğrarsa, bu fotokopiyi gösteririm. Eğer Ticaret Odası Başkanı Necdet Esen, Ülkü-Bir Başkanının adında yanılmışsa örneğin Prof. Orhan Düzgüneş yerine "Türkdoğan" yazmışsa bunu bilemem, elimdeki fotokopi "Türkdoğan" diyor

Konuyu bir de Necdet Esen'e soralım olmaz mı? Bağış yapılmış mı, yapılmamış mı? Bence önemli olan bu!..

(Cumhuriyet, 3 Mayıs 1981)

KİME TERCÜMAN?

Geçmiş dönemlerin suç ve suçlularını belirleyecek en sağlam ölçü, "silahlı eylemler" ölçüsüdür "Teröre karışan" ve "karışmayan" kişi ve kuruluşları ayırt edecek ölçü de budur

Silahın girdiği yerde düşünce biter; suç başlar, eylem başlar. "Siyasal suç", "düşünce suçu", daha doğrusu "düşünceyi açıklama suçu" ile "adam öldürme" suçlarının sınırı, silahlarla namlıların Ceza Yasası'ndaki ve insan vicdanındaki izdüşümlerinden geçer

Adam öldürmüş, cinayet işlemiş, ama "ülkücü görüşü" benimsemiş; bir başkası, o da adam öldürmüş, insan canına kıymıştır, ama "devrimci görüş" yanlısıdır Bunların Ceza Yasası'ndaki adresleri aynı maddenin satır başlarında okunur. Biri diğerine göre "az suçlu" ya da "suça itilmiş" görünmez. "Kahve tarayan" sağcı ile aynı suçu işleyen solcu arasında, gerek suçun maddi oluşumu, gerekse bu suçun insan vicdanında yarattığı tepki bakımından bir fark olmaz; olmamalıdır

Ama eloğlu öyle mi diyor?

MHP ile ilgili iddianamenin istem bölümü ile iddianamenin dayandığı maddeler açıklandı. İddianameye göre MHP yöneticileri, ülkemizde estirilen "sağ terör" ile bu terörün kanlı meyveleri olan bazı cinayetlerden sorumlu tutulmaktadır. Böyle midir değil midir, buna mahkeme karar verecektir.

MHP ve eylemleri konusunda sizin, bizlerin ya da sokaktaki yurttaşların birbirlerinden farklı, ayrı ayrı yorumları olabilir, bu doğaldır. MHP yöneticileri suç işlemiş midir, işlememiş midir, MHP'nin sağ terördeki payı nedir? Bunları bu aşamadan sonra ancak ve ancak mahkemeler saptayacaktır İddianame düzenlenip dava açıldıktan sonra, artık "görülmekte olan dava" konusunda yorum yapılmaz. Bu, yasal bir gerektir

Şimdi ben oturup yazsam:

DİSK yöneticilerinin suçu nedir?.. TİP yöneticileri niçin tutuklanmışlardır? Ahmet İsvan niçin tutukludur? MSP ve TİKP yöneticileri neden şu şu maddelerden yargılanıyorlar?..

Ben ya da bir başka yazar, bir başka gazeteci, bu konularda yorumlar yapsak; "canım o iddianame mi, o yalnızca savcının inancını yansıtmaktadır 141 ve 142'nci madde mi? 163'üncü madde mi? hiç bu sanıklara uygulanır mı?... desek, bu, görül-

mekte olan ve açılacak davaları etkileme amacı gütmez mi? Başka örnek verelim: MHP iddianamesine konu olan eylemleri tek tek yayınlayıp, bu eylemler hakkındaki düşüncelerimizi belirtsek, bu da yargıyı etkileme amacı taşımaz mı? Şüphesiz taşır

Biz bunların hiçbirini yapmadık, yapmayız. Yasalara, askeri savcılara, yargıçlara saygı gösteririz. Belli kararları, bu kararlar "kesin hüküm" niteliğine büründükten sonra eleştiririz.

Tercüman gazetesinin MHP davası için açtığı "kampanya" çok dikkat çekicidir. Bir yandan, buram buram "Atatürk düşmanlığı" kokan satırları unutturmak için "Atatürkçülük seminerleri" düzenlemek, öte yandan Türkeş'in Devlet Başkanı'na yazdığı mektupları "okuyucu mektupları" gibi yayınlamak, MHP iddianamesini düzenleyen askeri savcılara saldırmak ve iddianameyı eleştirmek, yasalara aykırı bir ayrıcalık olarak gazete sütunlarında sergilenmektedir

Belki de iyi oluyor; bu beylerin kimlere "Tercüman" oldukları her gün daha iyi anlaşılıyor. Ama biz yine de bu "tercümanlığın" daha iyi anlaşılması için soralım:

Ceza Yasamızda "Sağ terör suç sayılmaz. Bu konuda haklarında suç işlediklerine ilişkin kuvvetli belirtiler bulunan kişi ve kuruluşlar hakkında iddianame düzenlenmez. Başkalarına uygulanan maddeler bunlara uygulanmaz" diye yasal engeller mi söz konusudur?..

Evet, kendi yargılarımızı, kendi siyasal düşüncelerimizi bırakalım; bırakalım da "adalet" kendi hükmünü versin. Gerisini sonra tartışırız. Sonra, çok sonra, "kesin hüküm"den sonra...

(Cumhuriyet, 4 Mayıs 1981)

AYNI 146...

Türk Ceza Yasası'nın 146'ncı maddesi, "anayasayı ihlal" suçunu yaptırıma bağlamaktadır Suçun konusu, "Türkiye Çumhuriyeti Teşkilatı Esasiye Kanunu ile teşekkül etmiş olan Büyük Millet Meclisi'ni iskata veya vazifesini yapmaktan men'e cebren teşebbüs..." biçiminde tanımlanmaktadır

1960 İhtilali ile devrilen Bayar-Menderes yönetimine Yüksek Adalet Divanı'nca bu madde uygulanmıştır 1963 yılında

başarısız bir ihtilal girişiminde bulunan Albay Talat Aydemir ve arkadaşları da bu madde uyarınca cezalandırılmışlardır 12 Mart 1971 öncesinde yaygın şiddet eylemlerinden sorumlu tutulan Deniz Gezmiş, Hüseyin İnan ve Yusuf Arslan, yine bu maddeye dayanılarak ölüm cezalarına çarptırılmışlardır 146'ncı madde konusunda Askeri Yargıtay'ın kararları bulunmaktadır.

1960 ihtilalinden sonra 15 sayılı yasa ile 146'ncı maddeye bir fıkra eklenerek, "anayasayı ihlal" eylemine "iştirak" hali öngörülmüş ve Demokrat Parti milletvekilleri, yapılan bu değişiklik gereğince dörder yıl ikişer ay hapis cezasına çarptırılmışlardır

15 sayılı yasa ile Ceza Yasası'nın "65 yaşını doldurmuş olanlar hakkında idam cezası" verilmeyeceğine ilişkin 56'ncı maddesi kaldırılmış ve 1950-60 döneminin Cumhurbaşkanı Celal Bayar, yapılan bu değişiklik sonunda ölüm cezasına çarptırılabilmiştir. Bu değişiklikler, "makabline şamil kanun" diye bilinen hukuk dışı bir görüşü yansıtmaktadır. 56'ncı madde de, açıkça Celal Bayar'ı ölüm cezasına çarptırmak için değiştirilmiştir.

15 sayılı yasa ile yapılan değişikliğe ilişkin olarak öğretim üyelerince verilen "ilmi rapor" devletin arşivlerindedir Bu raporu hazırlayanların bir kısmının bugünkü siyasal çizgileri gerçekten "ibret" vericidir. Dün Celal Bayar'ın ipe çekilmesi için "fetva" verenler, bugün Celal Bayar'ın çevresinde cübbelerini savura savura dolaşmaktadırlar Eee, burası Türkiye; olur böyle şeyler

146'ncı maddenin uygulanmasına karşı çıkılmak isteniyorsa, bu en azından tutarlı bir çizgiye oturtulmalıdır. Ölüm cezasına karşı çıkılıyorsa, bu da aynı tutarlılığı izlemelidir. Maddenin belli kişilere uygulanmasını alkışlayıp, aynı maddenin kendi yandaşlarına uygulanmak istenmesine karşı, "olur mu" diye kampanya başlatmak isteyenler, dünü ve önceki günü iyice, ama iyice anımsamalıdırlar "Bu madde düşmanlarıma uygulansın, ama dostlarıma uygulanmasın" görüşü, hukukun değil siyasetin ve siyasetten öte bir "siyasi ahlakın" vicdan lekesidir.

Soralım şimdi: Daha önceleri nerelerdeydiniz?!..

(Cumhuriyet, 5 Mayıs 1981)

AKILSIZ DOSTLUKLAR

Adamlar şimdiden başladılar: MHP hakkında dava açan savcılar, "başka merkezlerin hizmetinde.. imişler; çünkü Türkeş ve arkadaşlarının tutuklu bulundurulmaları, "ancak bu karanlık merkezlerin emellerine hizmet.... demek olurmuş...

Yurtdışında basılan "Yeni Hedef" adlı "ülkücü" yayın organında yazılanlar bunlardır. "Başka merkez." "karanlık merkez" dedikleri, Moskova ve TKP'dir. MHP davası başlamadan önce savcıları böyle karalamak istediler.

İşin ilginç yanı şu: Aynı savcılık, Moskova'nın ve TKP'nin ideolojik çizgisinde olduğunu ileri sürdüğü bazı örgüt ve kişiler hakkında da iddianame düzenledi; söz konusu davalar bugünlerde başladı. Geriye, Moskova dışında Pekin kalıyor! O da ilginç: Aynı savcılık, TİKP hakkında "Maocu" görüşleri benimsedikleri savıyla dava açmış, iddianame düzenlemiştir

Şimdi n'olacak? Şöyle bir mantık oluşturuyorlar: Her kim kı MHP'ye karşıdır, o ya Moskova ya da Pekin uşağıdır

Bu sakat mantıkla bir gerilim yaratılınca gerisi kolaydır: O Moskova uşağıdır, öbürü Pekin... Birileri de kalkar, Washington uşağı diye söze başlar; böyle olunca da temel sorunlar; terör, terörü yaratan nedenler ikinci, üçüncü plana itilir. Uşak aşağı, uşak yukarı!..

İstedikleri de budur... Önce yıldıracaklar Yalan, iftira, tehdit silahları ile kamu görevlilerini sindirmeye çalışacaklar; yayın organlarında açık açık yazdıkları bunlar; elbette bir de el altından yaptıkları var. Evet, bir de onlar var.

Bu kampanyaya Tercüman gazetesini de katıyorlar. Gazete köşelerinde, "o iddianame, savcının inancını yansıtır" ya da "146'ncı madde bunlara uygulanmaz" gibisinden yazılar yayınlatıyorlar. Şimdilik yaptıkları bunlar, bakalım sonra ne yapacaklar!

Geçmiş dönemlerde görüldü; bunlar hep geri teper Bunlar "akılsız dostluklar"dır. Akılsız dostluklar hep zarar verir "Menderes'i asamazlar" dedikodusunu, "Menderes, kıratına binip Eyüp Sultan'da geziyor" efsanesini anımsayalım. 21 Mayıs olaylarını, 12 Mart yargılamalarını anımsayalım. Bu silahlar hep geri tepmiştir, bu bombalar hep ellerde patlamıştır Evet, hep böyle olmuştur, böyle!

Savcı iddianamesini hazırlamış, dava açılmıştır Bundan sonra, ancak sanıklar, avukatlar, savcılar ve de yargıçlar konuşacaktır Söz artık onlarındır

MHP suç işlemiştir, işlememiştir, Türkeş suçludur suçsuzdur; bunları mahkeme saptayacak; mahkeme kararı Yargıtay denetiminden ve onayından geçecektir. Hani devlete saygı?..

Bizden söylemesi; adalete kılavuz olmaya kalkmayın; adaleti korkutmaya, sindirmeye hiç yeltenmeyin; geçmiş dönemlerde de görüldü; bu gibi çabalar hep ama hep, çok acı sonuçlarla noktalanır.

Şunu da aklınızdan çıkarmayın. Bu kuralı kimse, ama kimse değiştiremez!

(Cumhuriyet, 6 Mayıs 1981)

YENİ VE DOĞRU...

Mevlana, *"Dünle beraber gitti cancağızım / Ne kadar söz varsa düne ait / Şimdi yeni şeyler söylemek lazım..."* diyor.

Toplumlar, "yeni şeyler" bekler. İleriye, iyiye, doğruya, güzele yönelik sözler bekler. Geçmiş yaşanmıştır; yaşanmış ve bitmiştir. Gelen yeni gündür, gelen umutlarla dolu ışıklı ve güzel günlerdir. Genç yaşlı, kadın erkek, herkes umutlu beklentilerle doludur.

Türkiyemiz geçmiş dönemlerde kanlı serüvenler yaşadı. Bir çok insanımız, gençlerimiz, aydınlarımız bu kanlı serüvenin kurbanı oldular Kimse, aklı başında hiç kimse, bu olayların yeniden yaşanmasını istemez. Bu yüzden, terörün kökünün kazınması, sağcı solcu, içinde insan yüreği taşıyan herkesin ortak özlemidir.

İleriye dönük "yeni şeyler" söylerken, geçmişin verdiği dersleri, yaşanan olayları hiç unutmamak gerekir. "Yeni şeyler" eskinin acılarından süzülmüyorsa, yeni, yeni değildir; eskinin bir başka biçimde yinelenmesidir.

Önümüzdeki güncel sorunlardan biri Kurucu Meclis; Kurucu Meclis ile birlikte yeni anayasa ve Türkiye'nin siyasal geleceğidir. Söylenmesi gereken "yeni şeyler" bu yeni geleceğe yönelik olmalıdır.

Demokrasilerin erdemi, toplumun, "yeni şeyler" söyleyecek olanlara açık bulunmasıdır. "Zararlı düşünce", "zehirli akım" gibi ayrımlar, hep yanlış sınıflandırmalardır. Bir düşüncenin zararlısı, zehirlisi olmaz; ancak ve ancak doğrusu ve yanlışı olur Bu yanlışlık ve doğruluk, karşıt düşüncelerin barış ve özgürlük ortamı içinde açıkça tartışılması ile saptanır.

"Zararlı düşünce" ve "zehirli akım" yoktur; ama örneğin sağ basınımızda olduğu gibi "sabit fikir" vardır. "Sabit fikir" sahibi olmak, bir psikolojik saplantı içinde direnmek demektir

Türkiye'nin geleceği yeniden kurulurken, kamuoyunu geniş bir tartışma ortamına açmak zorunluluğu vardır Böyle olmazsa, "sabit fikirler", anayasal metinlere dönüşür; bu sabit fikirlerle oluşan anayasal düzenlemeler, yeni sorunlar, yeni güçlükler doğurur. Hem yeni güçlükler doğar, hem de hiç akla gelmeyen yanlışlar yapılır.

Anayasa'dan bir örnek verelim:

12 Mart döneminde Danıştay'ın yetki ve görev alanı daraltılmak istenmiş, bu amaçla "idari eylem ve işlem niteliğinde yargı kararı verilemez" diye bir anayasa değişikliği yapılmıştı. Bu değişikliğin hiçbir hukuksal değeri yoktu! Eğer o günlerde, bu gibi konular özgürce tartışılmış olsaydı, en azından bu tür bir değişikliğin amaca hizmet etmeyeceği de anlaşılmış olurdu.

İnsanların öfkesi gibi, devletlerin öfkesi de zaman zaman yanlış kararların alınmasına yolaçar. Nasıl, insanların öfkeli anları geçince, daha akılcı kararlar alırlarsa, devletler de zaman içinde oluşacak kamuoyu ile birlikte daha sağlıklı kararlar verebilirler

Önemli olan, kapıları, tartışmaya açık tutmak ve ülkenin aydın birikiminden alabildiğince yararlanmasını bilmektir.

(Cumhuriyet, 7 Mayıs 1981)

BAŞKA SEÇENEKLER...

Murat ve Renault'un satış fiyatları 100 bin ile 140 bin lira arasında düşürüldü; dayanıklı tüketim araçlarının satış fiyatlarında da indirim yapıldı. Taşınmaz mal satışları da durdu. Yapsatçı müteahhitlerin katları da ucuzlamış diyorlar. Bütün bunlara bakıp, "fiyatlar düşüyor" diyebilirsiniz.

Bir de şunu bilmek gerek: Bankalardaki "isimsiz mevduat" kırk milyar lirayı aşmıştır. Nedir bunların anlamı?

Bunların anlamını değerlendirmek için öyle uzun uzadıya Keynes'ten, Friedman'dan örnekler getirmeye gerek yoktur Yurttaş'ın alım gücü azalmıştır. İşin kabaca özeti budur!

Sanayici, bankalardan yüzde yetmişe varan faiz oranı ile para alıp üretime geçti; geçti ama yaptıklarını satamıyor. Araba satılmıyor, buzdolabı satılmıyor, yüzer metrekarelik daireler satılmıyor, ne olacak bunu sonu? Bunun sonuçlarından biri, bu oranda faize dayanamayan küçük sanayicinin aradan silinip gitmesidir.

Bir yandan yurttaşın alım gücü azalırken, öte yandan bankalarda toplanan kırk milyarlık "isimsiz mevduat" ne anlama geliyor? Bankalarda "isimsiz mevduat" hesabı açtıran "muhterem vatandaşlar" paralarını kimden gizliyorlar? Eşlerinden mi, çocuklarından mı, mirasçılarından mı, devletten mi?.. Namusluca para kazanan bir yurttaş, niçin durup dururken parasını gizlesin? Elbette bu gizliliğin bir nedeni vardır Biz diyoruz ki, "kara paracıların bir kısmı isimsiz mevduat hesabı açtırmışlardır." Buna kolayca "hayır" diyecek olan var mı? Sanmayız olsun!

Bir yanda kazanç kaynaklarını gizleyen para sahipleri, öte yandan alım gücü düşen kitleler... Bunlar, ekonominin sağlıklı yürüyeceğini belirten göstergeler değildir

Dışsatımı sürekli artış göstermeyen, üstelik dışalım gelirlerini petrol dışalımına yatırmak zorunda kalan bir ekonominin günlük, mevsimlik ve yıllık süreçler için geçici çözümlere bağlanması ve dış kredi musluklarına göre dalgalanması, yarın için, yarınlar için yeni yeni sorunlar doğurur

"24 Ocak Kararları", o günkü koşullar içinde, bir "erken seçim" olasılığına göre öngörülmüş uygulamalardı. Bu uygulamaların kesin ve kalıcı çözümler getirmesini beklemek, bu bakımdan çok yanıltıcı olur.

Öyleyse ne yapmalı?

"Enflasyon" ekonomide "terör" demektir. Bu ekonomik. bu mali terörü yenebilmek için çok yönlü seçeneklerin ve çeşitli çözüm yollarının var olduğu biliniyor En ölümcül hasta-

lara bile "konsültasyon" yapılmaz mı? Yapılır. Ekonomide de tek yönlü uygulamalara değil, çok yönlü tartışmalara kapıları açmak, kalıcı çözüm yollarının belirlenmesine ve çeşitli seçeneklerin ortaya çıkmasına olanak sağlayacaktır.

(Cumhuriyet, 8 Mayıs 1981)

TEKZİP

Cumhuriyet Gazetesi Yazı İşleri Müdürlüğüne,

Gazetenizin 28 Ocak 1981 tarihli nüshasında "Benimsetilmiş" başlıklı yazınızda bahsi geçen, şahsımla ilgili iddialar baştan sona gerçeklerden yoksun, tahrif sınırını aşarak iftiraya ulaşmış isnatlardır. Şahsımın maruz kaldığı bu tecavüz sebebiyle aşağıdaki hakikatleri hatırlatmak zorundayım.

1- Yüz yirmi kitabımdan hiçbirisinin alınması, tavsiye edilmesi için Milli Eğitim Bakanlığı başta olarak, hiçbir devlet dairesine veya başka bir teşekküle müracaat etmiş değilim. Eserlerimin çoğu kitapçı vitrinlerine bile ihtiyaç duymadan aile kitaplıklarında yerini aldı. Neşredilmiş eserlerimi okuyanlar arasında karar sahipleri varsa ve alakalarına mazhar olmuşsa, bu kadirşinas zevata vasıtanızla teşekkür ederim. Hemen açıklayayım: Böyle bir delalet bilgim dahilinde olsaydı, prensiplerimi ihlal ettiği için özür diler, mani olurdum. Bana, milletimin naçiz kalemimden esirgemediği güven daima yetmiştir. Bir tek resmi abone veya mahiyeti ne olursa olsun, hakim kuvvetlerin himayesine ihtiyaç duymadım.

2- "TARİH, NE ZAMAN İBRETTİR?" adlı kitabımda yer almış, İmparatorluğumuzun son on yılındaki bakır bir hadiseyi tesbitleyen yazıdan "sadece dört satırını" alarak, isnadınıza mesned yapmışsınız. Size bir teklifim var: Hiç de uzun olmayan o yazıyı olduğu gibi sütunlarınıza alarak milletimizi hakem yapmaya cesaretiniz var mı?

O yazımda sadece Bediüzzaman Said Nursi'nin devletine hizmetini değil, daha nicelerinin nesillerin, vatan hayrına olduğuna inanılmış düşünce emeklerini anlatmaya çalışmışımdır. Hem de hiçbir kesin hüküm telkin etmeden... Ben tarafsız bir tarihçiyim. Yüz yirmi eserim buna şahittir. Mason Tarihi'ni ben

yazdım, ama mason değilim. "Mustafa Suphi'den günümüze Komünist Darbe Hazırlıklar"ını ben satırlaştırdım, ama bu illetin malülü değilim. Her siyasi konuya el attım, ama hiçbir partinin kapısından girmedim. "Nurculuk" denen hareketle de uzak yakın bir ilgim yok... Ama manevi değerler kargaşası içinde yüz binlere ümid olduğu söylenen bu hareketin ön şahsiyetine ait tarafsız ve en gerçek araştırmayı ben yaptım. Bu arada tek tarafım var ki, müstakil kitaplık kuracak kadar eserlerimin tasdikindedir: Ben, İLİKLERİNE KADAR ATATÜRKÇÜ'yüm. Mikrofon ve ekran Atatürkçüsü değil.. Ebedi Şef-Milli Şef veraseti ile Atatürk'ün kapanmış mazi olduğunu vasıtalı vasıtasız telkine çalışılan günlerden günümüze belgeler, kronolojik araştırmalar, tez-antitez-sentez Atatürkçüsü...

İnsan, şerrine inandığı fikirlerin önünde susarsa, belki dertlenmez, ama eğer varsa vicdanına karşı mes'ul olur Bütün hukuk ve ahlak mevzuatında olduğu gibi, bu milletin asırlarca hukuk hayatına yön vermiş "FIKH"ın bir mantık kaidesine göre, "küfre rıza küfür, masiyete rıza masiyettir" Sizin olanak-bulanak kültürünüz yetmez ama, adlarını yazdığınız hukuk uleması arasında bu ebedi hükmün manasını belki size anlatan olur. Sorun onlara. Belki hakiki terkibinizi kendi kendinize ölçmek imkan ve fırsatını bulursunuz. Dahası var: Böylelikle çoğu zaman mahcup olacağınız afaki iddialarla perişanlık yolu yerine üstelik yürürlükteki ATATÜRK KANUNU ile vatandaşlık mükellefiyeti haline gelmiş vazifenizi de yerine getirmiş olursunuz.

3- Siz kendinizi böylesine vazife şuuru içinde görmüyorsunuz ama, ben görüyorum. Çünkü ben, Atatürk için, yazınızda adlarını sıraladığınız sayın profesörlerin yekunundan çok eser verdim. Hem de Cumhuriyet'in on beşinci yıl kitabı dahil olmak üzere "ATATÜRK HAKİKATLERİ"ni öğrenmek istiyorsanız size arşivimden yardımcı olabilirim. Elli yılı aşan meslek hayatımın tek varlığı arşivimdeki ATATÜRK BELGELERİ içinde, sizi düşündürecek, saplantılardan, afakı iddia ve demagoji malüliyetinden kurtaracak olanlar vardır.

Hakikatlara saygılı ve tahammüllü olmanız temennisiyle, ilk imzamı elli yıl evvel attığım gazetenizde bu açıklamamın yayınlanmasını saygıyla arzederim.

CEMAL KUTAY

Kabaklı Efendi'ye

"Niçin Atatürk? Mustafa Kemal'den önce Türklük yok mu idi? Veya Türklük ondan mı doğmuştu?" gibi Atatürk düşmanı satırları karalayan Kabaklı Efendi, şimdi "hızlı Atatürkçü" olup, eski kıniyle ona buna satışmaya kalkıyor.

1- 12 Mart döneminden bir süre sonra, bu dönemdeki olayları, kişileri ya da kesinleşmiş mahkeme kararlarını eleştiren yazılar yazdım, kitaplar yayınladım. Kesinleşmiş mahkeme kararlarını eleştirmek diye bir suç yoktur. Kişiler de, kararlar da belli bir süre sonra elbette eleştirilirler. Bu efendiler, yirmi yıldır Yassıada kararlarını en ağır, en acımasız biçimde eleştirmediler mi? Silahlı Kuvvetler'imizin bütününe mal olmuş 27 Mayıs İhtilali'ni yerden yere vurmadılar mı?

2- Türkeş'in, Devlet Başkanı'na yazdığı ve Almanya'dan yurdumuza, bir çok idare amirine postalanan mektupları, "okuyucu mektupları" gibi yayınlayarak, bu alaturka kurnazlıkla cezaevindeki yandaşlarına moral vermeye kalkan Kabaklı, MHP davası hakkında şimdiden yargılar oluşturmaya kalkıyor.

Biz ise susuyoruz. Lehte ve aleyhte hiçbir yorum yapılmadan mahkeme kararını beklemeyi zorunlu görüyoruz. Hukukun istediği ve beklediği de budur.

Atatürk için yazdıklarını düşün, utan ve otur yerine; sus efendi sen sus!

(Cumhuriyet, 9 Mayıs 1981)

BİR YANIT...

11 Nisan günü ve "63 TIR" başlıklı yazıda, Hollanda uyruklu "Overco" firması tarafından Türkiye üzerinden Kuveyt'e gönderilen silahların "Ortadoğu" ve "Yavuz" adlı taşımacılık şirketlerinin kamyonları ile taşındığını yazmıştım. Aynı konuda arkadaşımız Ufuk Güldemir'in haberleri de gazetemizde yayınlanmıştı. Bu yayınlarla ilgili olarak, Yavuz Nakliyat Firması sahibi Orhan Erkanlı'dan bir açıklama geldi. Açıklamayı okuyalım.

"Sayın Uğur Mumcu,

Cumhuriyet gazetesinin, 11-12-13 Nisan tarihli baskılarında "TIR Kaçakçılığı" başlıkları altında şahsımla ilgili yazıları Türkiye dışında olduğum için yeni öğrendim. Açıklamanın gecikme sebebi budur. Kanuni yollara başvurmadan bana açıklama fırsatı verdiğiniz için size teşekkür ederim.

Olayın şahsım ve sahibi olduğum "Yavuz Nakliyat Firması" ile ilgili yönleri şöyledir:

1 Yavuz Nakliyat Firması tamamı bana ait, uluslararası nakliyecilik yapan bir firma idi hiçbir ortağım yoktu. Karagülle ailesinin firmayla hiçbir ilişkileri bulunmamakta idi.

2. Yavuz nakliyatın toplam altı çekicisi ve altı remorku vardı. Bunlardan beş tanesi (halk deyimiyle TIR kamyonu) 26 Eylül 1978 tarihinde Mehmet Doğan Karagülle'ye kesin olarak satıldı. Yeni sahipleri kamyonları 27 Eylül günü teslim aldılar Satışla ilgili noter mukavelelerinin fotokopilerini ekli olarak sunuyorum.

3. Yavuz Nakliyat Firması kimseye devir edilmedi. Sadece kamyonları satıldı, firmanın nakliyecilik faaliyetleri de tarafımızdan durduruldu. Yıl sonunda firma resmen kapatıldı, gerekli makamlara bilgi verildi.

4. Satılan kamyonlardan iki tanesinin bir kaçakçılık olayında kullanıldığını ve kamyonların Yavuz Nakliyat ismi altında çalıştırıldığını. gümrük müfettişlerinin bilgime başvurmaları üzerine öğrendim. Tarihini hatırlamıyorum, tahminen 1979 başlarında olabilir Kendilerine yukardaki şekilde durumu anlattım ve belgelerin suretlerini verdim. Bu tarihden sonra hiçbir adli ve idari soruşturmaya muhatap olmadım.

5. Kanunlarımız kaçakçılık fiilini tarif etmiştir Bunu, sizin gibi bir hukukçuya hatırlatmam dahi fazladır Yukarda çok kısa olarak özetlediğim gerçekler karşısında. bahis konusu olaylarla benim hiçbir ilgimin olmadığı ve bu durum daha başlangıçta soruşturmaları yöneten makamlarca da kabul edildiğinden benim ifademe başvurulmamıştır

6. Esasen gazetenizin 12 Nisan tarihli nüshasında. açıkladığım hususlar teyid edilmektedir 12 Nisan tarihli Cumhuriyet gazetesinin 7'nci sayfasında "Orhan Erkanlı'nın müfettişe sunduğu belgeler sonunda, şirketi kaçakçılık olayı ortaya çıkarıl-

madan önce Ahmet Karagülle'ye sattığı, satış işlemini Ulaştırma Bakanlığı ve Ticaret Odası'na gönderdiği ortaya çıktı"; yine aynı sayfada "Orhan Erkanlı ve Yavuz Erkanlı Cumhuriyet Savcılığı'nca soruşturmadan vareste tutuldu" şeklinde ifadeler kullanılmak suretiyle sonuç belirtilmiştir.

Ancak, üç günlük neşriyat sırasında, birinci sayfadaki başlıklar ve iç sayfalardaki ara başlıklar ve yorumlarla okuyucularda benim bu olaylara karıştığım intibaı yaratılmak istenmiştir Kendinizi bir an benim yerine koyarak olayı değerlendirmenizi ve dürüst bir insan, kalemini kötüye kullanmamayı geçmişiyle ispatlamış bir gazeteci olarak yapılan hatanın düzeltilmesinde gazetenize ve bana yardımcı olmanızı dilerim.

Saygılarımla."

Yayınlarımızı anımsayanlar, Erkanlı'nın yazdıklarımızı doğruladığını göreceklerdir.

Bu nedenle, işadamı sayın Orhan Erkanlı'ya teşekkür eder, "27 Mayıs 1960 sabahındaki Binbaşı Orhan Erkanlı"ya da içten saygılarımızı sunarız.

Cemal Kutay Beyefendi'ye

1- Cemal Kutay'ın "Tarih Ne Zaman İbrettir" adlı kitabı Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Atatürk Öğretmen Okulu'nun 20168 demirbaş sayısına kayıtlıdır. Adı "Atatürk" olan bu okulda Atatürkçülüğün yeminli düşmanı Said-i Nursi'den övgüyle söz eden bir kitabın öğrencilere okutulmasını yadırgamış ve konuyu köşeme getirmiştim.

Kutay Beyefendi'nin Said-i Nursi ile ilgili sözleri şöyledir: "Onun içindir ki Said-i Nursi, Beddiüzzamanlık vasfını, değişen binbir kıymet ölçüsü içinde haşmetle sürdürüyor ve nesiller sonra huzur devirlerinin hasret ümidi oluyor, olmakta devam ediyor (s.50)

2- Dünkü tekzip ile ne denilmek istendiği pek anlaşılmıyor Kutay Beyefendi, Atatürkçülüğün yeminli düşmanı Said-i Nursi'den övgüyle söz ediyor mu, etmiyor mu?.. Konumuz budur. Kanıtlıyoruz ki ediyor.

Kutay Beyefendi bana yazdığı 10 Şubat 1981 tarihli mektubunda da "Ben Bediüzzaman Said Nursi'nin yeminli Atatürk düşmanı olduğunu bilmiyorum" diyor.

Beyefendi'nin araştırmalardan çok yorgun düştüğü ve bazı konuları karıştırdığı anlaşılıyor. Ama kendisinden bir ricada bulunalım, Nursi'nin de kendisi gibi Atatürkçü(!) olduğunu kanıtlayıversin. Olmaz mı?...

3- "Atatürk'e niçin Atatürk adı verilir" diyen Tercümanzade'lerden Kabaklı efendi, "Atatürkçü"(!) olduktan sonra, Cemal Beyefendi'nin açıklamalarına hiç şaşırmamak gerekiyor. Ne yapalım, şimdi adet böyle!

Cemal Beyefendi, göklere çıkardığın Said-i Nursi, bir Atatürk düşmanıdır; insaf, insaf!..

(Cumhuriyet 10 Mayıs 1981)

ÇİZGİLER...

Bugün bulunduğumuz noktadan geriye doğru bakarsak, iki ana siyasal çizgi ile karşılaşırız. Bu çizgilerden biri "ilerici çizgi" öteki sağcı, gerici ve özel girişimci çizgidir.

Türk tarihinin ilerici çizgisini Osmanlı İmparatorluğu'nun son zamanlarından başlayarak izlersek şu kilometre taşlarına rastlarız. İttihat ve Terakki, Hareket Ordusu, Kuvay-i Milliye, ulusal kongreler, İlk Meclis, Halk Fırkası, 24 Anayasası, Türkiye Cumhuriyeti, Kemalist devrimler, ekonomide devletçilik, CHP, çok partili hayat, 27 Mayıs 1960 İhtilali, sosyal adalet ilkesi, yeraltı kaynaklarının millileştirilmesi, her türlü düşünceye söz ve örgütlenme özgürlüğü tanınması...

Gerici, özel girişimci ve sağcı çizgi de şu kilometre taşlarından sonra günümüze ulaşır: Hürriyet ve İtilaf, 31 Mart, Abdülhamidcilik, Damat Ferit, Ali Galip, Serbest Fırka, Millet Partisi, Demokrat Parti, Kemalist devrimlere karşı gelenekçilik, ekonomide liberallik, yabancı sermaye işbirliği, 27 Mayıs İhtilali'ne karşı direniş, AP, MHP, MSP DP gibi partilerin oluşumu. 12 Mart 1971

Bu iki ana çizgiden ayrılan akımlar da vardır; ancak bütün partilerin kaynağı, "anası" Halk Fırkası'dır. Serbest Fırka, CHP'den, DP CHP'den, CGP CHP'den doğmuştur CHP'den doğan DP'nin içinden AP, MSP çıkmıştır Millet Partisi'nden CKMP bundan da MHP kaynaklanmıştır.

27 Mayıs 1960 Devrimi'nden sonra partiler, temsilcisi oldukları kitleler ve savundukları ideolojiler açısından gerçek kimliklerine bürünmeye başlamışlardır İlk kez, bir sosyalist parti, parlamentoya girmiş, dinsel görüşlere ağırlık tanıyan ve "sanayiide devlet" görüşünü benimser görünen bir başka parti de siyasal yaşamda varlığını duyurmuştur.

Bu iki ana çizgide zaman zaman karışıklıklar olmuştur. İlerici çizgiden kaynaklanan siyasal örgütler, ikinci çizgiye katılmış, ikinci çizgi, gününe ve koşullarına göre "antikemalist" görüşü terk eder gibi görünmüş ve tarihsel geçmişini yadsıyarak son günlerde "Atatürkçü" olduğunu ileri sürmüştür

Atatürkçülüğün temeli "Kuvayı Milliye" örgütlerine dayanır "Osmanlı"dan Atatürkçü olmaz, yabancı sermayeciden Atatürkçü olmaz, "Türk İslam Sentezi" diye yola koyulanlardan Atatürkçü olmaz; Atatürkçü antiemperyalisttir; bu bir Atatürkçü devrimcidir; bu da iki... Atatürkçü laiktir, dinsel görüşleri siyasal yaşamdan ayırır; bu da üç...

Başka doğrular da var elbet. Atatürkçülüğün Marksizm'le bir ilgisi yoktur. Atatürkçülüğün Marksizm'le bir ilgisi olmadığı gibi, "monetarist" görüşlerden kaynaklanan "piyasa ekonomisi" ile de uzaktan yakından bir ilgisi yoktur ve olamaz. Bunu da iyi bilmek gerek.

Bunları yazdıktan sonra haydi size bir bulmaca vereyim hep beraber bu bulmacayı, bu iki çizgiye bakarak çözelim:

Serbest Fırkacılar bugün yaşasalardı kimlerden yana olur, hangi yayın organını okurlardı? 31 Martçılar bugün yaşamış olsalardı, kimden yana tavır alırlardı? Ali Kemal yaşasaydı bugün hangi gazetede yazı yazardı. Abdülhamid, Vahdettin, Damat Ferit yaşasalar ve "bize anılarınızı yazın" denseydi, anılarını nerelerde yayınlarlardı? Anzavur yaşasaydı, ne yapardı?

Ne yalan söyleyim; bugün birdenbire "hızlı Atatürkçü" kesilenleri görünce aklıma bu soruların yanıtları geliyor da öfkeleniyorum.

Evet özetleyelim: Birinci çizgi, ikinci çizgi ile kesişmez. Kesiştiği sanılan yerde Atatürkçülük biter, bir başka akım, bir başka siyasal eylem başlar

(Cumhuriyet, 11 Mayıs 1981)

MİTTERRAND

Fransa'da devlet başkanı seçimlerini Sosyalist Partı adayı Mitterrand'ın kazanmış olması, hiç şüphesiz son yılların en önemli siyasal olaylarından biridir

Dünyamız, büyük çalkantıların içindedir Kapitalist ekonomilerin enflasyon depremleriyle sarsıldığı, sosyalist düzenlerin yeni arayışlarla dalgalandığı bir dönemde, Fransa gibi demokrasiye beşiklik etmiş bir ülkede devlet başkanlığına bir sosyalist politikacının gelmesi başlıbaşına büyük bir olaydır

Mitterrand, Fransa'nın özelliklerinden kaynaklanan bir sosyalizmin savunucusudur Bir kitabında, "Biz Fransızlar" der, "kendi balımızı kendimiz yaparız" Sosyalist uygulamada Marksist-Leninist merkezciliğe karşı olduğunu şöyle açıklar

"Sosyalistler, Sovyet örneğini reddeder Tek partı rejimini mahkum ederek genellikle tek adamın ya da bır klanın kendı iktidarını uygulamasına karşı çıkarlar

Fransız Devlet Başkanı, "yeni enternasyonal" adını verdiği "çokuluslu şirket"lerin, demokrasi için taşıdığı tehlikelere de değinir

"Dünya piyasasına çokuluslu firmaların çıkışı, ulusların doğuşu kadar önemlidir. Bu firmalardan on üç tanesi, küremizin başta gelen elli ekonomik varlığı arasında yer alıyor 1960'tan 1968'e kadar görülen eğilim genelleşirse, 1985'te üç çeyreği Amerıkan egemenliği altında olan altmış şirket bütün kuvvet dengelerini denetleyecektir Bunlardan her birinin bizim gibı bir ülkenin brüt ulusal üretiminden üstün bir hacmi olacaktır Birleştiler mi, Amerika Birleşik Devletleri'ni geçeceklerdir

Mitterrand, çokuluslu şirket olgusunu "Yeni enternasyonal" olarak görürken, bankaların ekonomideki egemenliklerini "Bankacılar Cumhuriyeti" olarak niteler:

"Kapitalist merkeziyetçiliği oluşturan banka her yere girmekte, her şeyi elde etmekte, yardım etmekle görevli olduklarını yutup parçalamaktadır Kredi satmakla yetinmez, bir iktıdarı da satın alır...

Mitterrand, burjuva demokrasilerine sıkı sıkıya bağlıdır Bır yazısında, "insan halkları bildirgelerinin mirasçısı" olduklarını söyler Özgürlüğü, siyasal örgütlenmelerde arar Dernek, sıyasal partı ve özgür sendikalar bu örgütlenmenin temel taşlarıdır

Çokuluslu şirketler. Şili'de halk oyu ile seçilmiş sosyalist Devlet Başkanı Allende'yi askeri darbe ile devirdiler. Böylece CIA ile ITT şirketi arasındaki anlaşma sonucu Güney Amerika'da yurttaş oyu ile gelişen ve oluşan demokratik sosyalizm yolu kapatılmış oldu.

Mitterrand olayı, yepyeni, taptaze bir örnektir. Çokuluslu şirketlerin "yeni enternasyonali" ve "Bankacılar cumhuriyeti" sosyalist iktidara, sosyalizmin demokratik yollarla gelişip kök salmasına ne ölçüde engel olacaklar, bunu önümüzdeki gelişmeler gösterecektir

Avrupa'da neo-nazist kıpırdanışların başladığı bir dönemde devlet başkanlığına seçilen Mitterrand'ın iktidardaki başarıları, Avrupa'da gelişmekte olan "yeni sol"un yazgısını da belirleyecektir.

(Cumhuriyet, 12 Mayıs 1981)

SAĞLAM BASMAK...

Ekonomik gelişmelerin doğrultusunu kendi yaşamanızdan izleyip saptamak kolaydır Diyelim ki, geçen yıl emekli oldunuz, emekli ikramiyesi ile bir kat ya da araba alabilir misiniz? Alamazsınız. Oysa beş on yıl önce emekli olan bir yakınınız, aldığı emeklilik ikramiyesi ile "yüz metre brüt" bir apartman dairesi alabilmiştir

Otomotiv sanayiinin ve inşaa. sektörünün birdenbire durma noktasına gelmesi, gözle görülür bir gerçek değil midir? Öyledir Öyle olduğu için bu durgunluğa çözüm yolları aranıyor Toplu Konut Yasası aranan çözüm yollarından birisidir Devletçiliğe kin ölçüsünde düşman olanlar, inşaat sektörü çıkmaza girince feryadı basıyorlar:

- Devlet bize yardım etsin...

Görünen köy kılavuz istemez: Enflasyon, yurttaşın alım gücünü azaltmış, yok etmiştir Dün araba alan bugün alamaz; dün emeklilik ikramiyesi ile bir kat satın alan bugün alamaz. Paranın sıfırları çoğalmış, ancak alım gücü azalmıştır Binek otolarından, dayanıklı tüketim araçlarına kadar fiyat düşüşleri, bu olguyu en çarpıcı biçimde gözler önüne sermektedir Yoruma ne gerek?

Dünya ekonomisinin darboğazlara sürüklendiği bir dönemde, geleceğini ve yazgısını dış kredilere bağlamış olan bir ekonomik yapının, bu olumsuz gelişmeden payını almaması düşünülemez.

Biz diyoruz ki, "böyle bir dönemde bunalımdan çıkış yollarının çok yönlü seçenekleri tartışılmalıdır Hemen yanıt geliyor:

- 24 Ocak kararlarına toz kondurmayız...

Enflasyon işçi ve memur gibi sabit gelirli kesimleri ezerken, yüksek ciro yapan bazı işadamlarına da yüksek kazanç sağlar Bu kısa yoldan zenginlik, kimi aydınların kafasındaki şemaları alt üst eder. Eğer bu aydınlar 24 Ocak kararları doğrultusunda zengin olmuş yeni işadamları ise, olaylar ve kavramlar bu aydınların kafasında başka başka renklere bürünür

Biz deriz ki: "47 milyarlık hamiline mevduat hesabının bir kısmı kara paradır... Solcu yazarlıktan liberalin liberali işadamı olmaya yönelmiş eski arkadaşlarımızdan hemen yanıt gelir:

- Ama bu para ekonomiye giriyor

Paranın nereye girip çıktığı elbette önemlidir Ama bu, bugünün sorunudur Bizim savımız bu değil ki... Bizim savımız şu: Paranın bir kısmı kara paradır! Kara para, "hamiline mevduat" yoluyla aklanmış, vergilendirilmiş, şu olmuş, bu olmuş... Paranın bugünü öyle; ya dünü?

Türk parasının "konvertibiliteden yoksunluğu" ve ..lah kaçakçılığı arasında bir ilgi kurmak da, "kurgubilim" yazarlarına özgü bir hüner sayılmalıdır E vallahi bravo! Pes doğrusu!

Şunu yadsımak olası mı! Yüksek faiz sanayi maliyetlerine yansır Sanayici ürettiği malı satamazsa, ekonomi bunalıma girer Dış pazarın yok, iç pazarda alım gücü sıfıra inmiş; böyle olmuşsa, "yastığın altındaki para" ekonomiye girmiş ya da girmemiş, ne değiştirir? Yüksek faiz ile kredi alıp buzdolabı yaptın, ama alan yok! N'olacak?

Böyle koşullarda gerçekten ayakları yere sağlam basmak gerekir. Ama bir ayağımız yüksek cirolu işyerlerinde ise, 24 Ocak kararlarına bir "slogan" gibi sarılır, öbü ayağımızı da işte böyle, nereye basacağımızı şaşırırız!

(Cumhuriyet, 13 Mayıs 1981)

YİNE AĞCA

Abdi İpekçi'nin katili ülkücü Mehmet Ali Ağca şimdi de Papa'ya karşı düzenlenen suikastla karşımıza çıkıyor Dün akşam BBC radyosundan, suikastçı olarak "Ağca" adını duyunca İpekçi cinayeti ile birlikte bütün olayları, geriye doğru dönüp tek tek anımsadım; tıpkı sizler gibi...

İpekçi nasıl vurulmuştu? Ağca, İstanbul'da ülkücü militanların karargahı bir lokalde nasıl ele geçirilmiş; poliste ne gibi itiraflarda bulunmuş ve tutuklu bulunduğu Kartal-Maltepe Askeri Tutukevi'nden nasıl kaçırılmıştı?

Ağca bireysel bir terörist değildi; görevliydi. Arkasında bir takım gizli örgütler, uğursuz karargahlar bulunmaktaydı. Bunların yurt içi ve dışı bağlantıları, bu azılı katili korumuşlardı. Ve Ağca cezaevinden kaçırıldıktan, İstanbul'da yeni cinayetler işledikten, Ankara'da, Yozgat'ta ve Erzurum'da elini kolunu sallayarak dolaştıktan sonra yurtdışına çıkabilmiş ve yakın bir zamana kadar Almanya'da üs kurabilmişti.

Evet, anlaşılıyor Bu bir örgüt işidir Bu. yurt içinde ve dışında örgütlenmiş uluslararası bir terör örgütünün işidir Bu bir kanlı zincirdir.

Şimdi geriye dönüp düşünelim. Acaba İpekçi cinayeti ve askeri tutukevinden kaçırılış olayı, geçmiş dönemlerde bu açıklıkta, bu netlikte görülebilmiş miydi? Sanmıyoruz.

Türkiye'deki sağ teröristlerin Batı Almanya'da örgütlendiklerini herkes biliyor Yine Almanya'daki sağ teröristlerin uyuşturucu madde kaçakçıları ile içiçe olduklarını herkes biliyor Bu karanlık ilişkiyi kanıtlayan bir çok olay, Alman mahkemelerine kadar yansımış, haftalık dergilere kadar taşmıştı.

Bugün Türkiye'de, devletin resmi belgeleri ile açıklanan gerçekler, Batı Almanya'daki örgütlü sağcı militanlarla "bazı servislerin" yani uluslararası istihbarat örgütlerinin içiçe çalıştıklarını da ortaya koymuştur

Olayları böyle bir zincir içinde düşünürsek, Hristiyan dininin bu uygar, bu insancıl liderine karşı düzenlenen suikast olayını basit bir saldırı olarak göremeyiz. Bu bir örgüt işidir ve bu örgüt Türkiye'nin dış saygınlığını yok etmeye yönelmiştir

Bu, Türk diplomatlarına karşı Ermeni soykırımı örgütlerince düzenlenen alçakça saldırıları dünya kamuoyunda mazur

göstermek ve denetlemek için sahneye konmuş kanlı bir senaryonun satırbaşıdır. Nitekim Papa'nın 1979'da Türkiye'ye yaptığı ziyaret sırasında, "Gizli Ermeni Kurtuluş Örgütü"nce Madrid'de yayınlanan bir bildiride bu gizli örgüt, "Papa'nın Türkiye'ye gitmesine engel olunmazsa saldırılarımız Türk hükümetini destekleyenlere karşı da yoğunlaşacaktır" demişti. Tüm bu olayların her türlü olasılıkla birlikte ele alınması gerekmektedir

Bize düşen, İpekçi cinayetini akla gelen ve gelmeyen bütün olasılıkları ile yeniden değerlendirmek ve Ağca'yı gerek İpekçi, gerek Papa olayında piyon olarak kullanan bu uluslararası terör çetesini daha yakından tanımaktır Bunun için zaman geçmiş değildir Papa olayı, İpekçi olayının yeniden ele alınmasını gerektirmelidir

Bakın, İpekçi cinayetinin kan izleri, nerelere kadar uzanıyor? Bu olaydan ders alalım...

(Cumhuriyet, 14 Mayıs 1981)

KİMİN ADAMI?

Papa'ya karşı düzenlenen suikast girişiminden sonra gözaltına alınan Mehmet Ali Ağca, Roma polisine Papa'yı, Sovyet ve Amerikan emperyalizmini protesto etmek amacıyla öldürmek istediğini söylemiş, El Salvador ve Afganistan'da yapılan katliamları örnek göstermiştir

Ağca bir akıl hastası değildir Ağca, uluslararası gizli örgütlerin kullandığı bir maşadır

Düşünün: Adam, çevresi tanklarla çevrili bir askeri birliğin içinden elini kolunu sallayarak kaçabiliyor ve Almanya'ya yerleşebiliyor! Demek ki, bu katili koruyan ve kollayan, ona belli hedefler gösteren örgütler söz konusudur Bu örgütler bulunup ortaya çıkarılmadıkça, ne İpekçi olayı, ne de Papa suikastı aydınlanmış sayılmaz.

Ağca, tıpkı İpekçi olayında olduğu gibi, kendisine emir veren karargahları gizleyebilmek için "El Salvador" ve "Afganistan" olaylarına sarılmış, aklınca İtalyan polisini aldatmaya çalışmıştır

Ağca kimdir? Ailesi yakınları kimlerdir? İpekçi cinayetine kadar kimlerle düşüp kalkmıştır? Ağca, İpekçi cinayetinden sonra nerelerde gizlenmiş, kimler tarafından korunmuştur? Ağca, askeri cezaevinden nasıl kaçırılmış, İstanbul'da, Ankara'da, Yozgat'ta, Erzurum'da nerelerde saklanmıştır?

Daha da önemlisi, yurtdışına nasıl kaçırılmıştır? Türk işçileri üzerine vize koyan Federal Almanya'ya, sınırlarından nasıl olmuş da geçebilmiştir? Almanya'da oturma iznini nasıl almış, alabilmiştir? Almanya'da iş bulmadığına göre neyle geçinmiş, kimler tarafından beslenmiştir? Ve Ağca, Almanya'dan İtalya'ya kimler tarafından düzenlenen pasaport ile geçebilmiştir?

Şimdi İtalyan polisini atlatmaya çalışacaktır: Sovyet ve ABD emperyalizmine karşıyım...

Bundan sonra yapılacak kovuşturma üç aşamalı olmalıdır Birinci aşama: Ağca'nın Malatya'daki ilişkileri, ülkücü örgütlerle yakınlığı, İpekçi cinayetine karar veriliş ve cinayetin işlenmesi... İkinci aşama: cinayetten sonra nerede ve nasıl saklandığı, nasıl ele geçtiği, cezaevinden kimler aracılığı ile kaçırıldığı... Üçüncü aşama: Türkiye'den yurtdışına nasıl çıktığı, kimlerden para desteği aldığı, Almanya'da nasıl barındığı, Almanya'dan İtalya'ya nasıl geçtiği...

Bunlar araştırıldıkça, olayın bireysel nitelikte olmadığı, Ağca olayının arkasında uluslararası bir terör örgütünün bulunduğu çok daha iyi anlaşılacaktır Örgüt, örgüt yine örgüt...

Bu işleri, başka türlü açıklamanın olanağı yoktur Ağca uluslararası bir terör örgütünün kanlı bir aletidir İpekçi, bu örgütün emri ile öldürülmüştür; Papa bu örgütün emri ile suikasta uğramıştır.

Türkiye Cumhuriyeti hükümeti ve özgür basın olarak bizlere düşen, Ağca olayını akla gelen ve gelmeyen bütün olasılıkları ile birlikte ele almak, bu uluslararası örgütün ele geçen kanıtlarını saptayıp sergilemektir

Papa olayı, İpekçi cinayetinin devamıdır Anlaşıldığına göre, bu örgüt başka cinayetlerin de peşindedir

(Cumhuriyet, 15 Mayıs 1981)

AĞCA VE ÖRGÜTÜ

Ağca, Abdi İpekçi'yi öldürdükten sonra olay yerinden kaçarken, Maçka'dan Aksaray'a giden yolu şaşıracak kadar İstanbul'un yabancısıydı. Şimdi anlaşılıyor ki, aynı Ağca, Türkiye'den Almanya'ya, Almanya'dan İtalya'ya ve Mayorka Adası'na gidecek yolu ve parayı bulabilmekte, yabancı dil bilmeden buralarda dolaşmaktadır. Hem de hiç yolunu şaşırmadan!..

Artık herhalde herkes anladı: Ağca, uluslararası bir terör örgütünün adamıdır Bu örgüt emir vermiş İpekçi öldürülmüş; bu örgüt emir vermiş Papa vurulmuştur. Ağca'yı cezaevinden kaçıran, katili Avrupa'da koruyan, ona para, silah ve pasaport veren, Perugia Üniversitesi'ne kaydeden de aynı örgüttür

Şundan da kimsenin şüphesi yoktur: Ağca, İstanbul'da ülkücülerin barındığı bir kahvehanede ele geçirilmiş, yurtdışına kaçışında ülkücü kişi ve kuruluşlardan yardım görmüştür Ağca'nın ülkücü kuruluşların seminerlerinde yer aldığı da ortaya çıkmıştır.

İtalyan polisi, şimdi, Ağca'yı Avrupa'da koruyan ve kollayan örgütün peşine düşmüştür. Bu azılı katil, şimdi örgütünü ele vermemek ve suç ortaklarını gizlemek için şaşırtıcı ifadelerle zaman kazanmak yolunu seçmiştir Yakalanır yakalanmaz, önce "Ermeni" sonra da "komünist" olduğunu ve "Filistin kamplarında yetiştiğini" daha sonra da "El Salvador ve Afganistan'daki katliamları protesto etmek için Papa'yı vurduğunu" söyleyen Ağca, açlık grevine de başvurmaktadır

Şu anda, Ağca'nın suç ortakları herhalde İtalya'yı terketmiş değillerdir Soruşturmaların genişletilmesi ile Ağca'nın Papa suikastında yer alan suç ortakları da ortaya çıkarılacaktır. Ağca, büyük olasılıkla suç ortaklarına zaman kazandırmak için şaşırtıcı ifadeler vermektedir Kendisi tam bir profesyonel militandır!

Ağca olayı, akla gelen ve gelmeyen bütün olasılıklarla ele alınmalıdır Önce ailesi araştırılmalıdır Babası kimdir? Babasının babası, annesinin babası kimlerdir? "Ben Türk Ermenisi'yim" sözü de iyice araştırma konusu olmalıdır "Ben komünistim" şaşırtması da... Bütün yaşamı, yakın çevresi didik didik edilmeli ve İpekçi olayından Papa suikastına kadar geçen evreler, tek tek ayrıntılı biçimde incelenmelidir

Uluslararası terör örgütleri içinde Ermeniler, devrimci geçinenler, milliyetçi olduklarını söyleyenler, goşistler, anarşistler ve mafya elemanları yan yana bulunabilir Avrupa'da, bütün bu terör örgütleri zaman zaman eylem birliği de yapabilirler. Her olasılık gözönünde tutulmalıdır Malatya'lı yoksul bir gencin banka hesabına, İstanbul'da ünlü bir gazeteciyi öldürdükten sonra paralar yatırılması, önce cezaevinden, sonra Türkiye'den kaçırılması, Avrupa'da barındırılması ve İngiliz ordusunda kullanılan Belçika yapısı Browning tabanca ile Papa'yı vurması, cebinden ikiyüzbin Fransız Frangı çıkması, çokuluslu bir terör örgütü ile karşı karşıya kalındığı kuşkusunu vermektedir

Cebinde ikiyüz bin Fransız Frangı, elinde İngiliz ordusunda kullanılan Belçika yapısı Browning tabanca! Ve Malatya'lı yoksul bir genç; "Ermeni'yim" ve "komünistim" diyen bir ülkücü militan!.. Gerisini siz düşünün artık...

(Cumhuriyet, 16 Mayıs 1981)

BİR OLASILIK...

İtalyan yetkilileri, Ağca'nın "uluslararası terör örgütlerinin adamı" olduğunu açıkladılar Türkiye'de Ağca'ya sahte pasaport düzenleyen bir polis şefi ortaya çıkartıldı. Soruşturmalar sürüyor

Soruşturmalar sürdükçe, hiç şüphesiz bu "uluslararası terör örgütü"nün Türkiye'deki bağlantıları tek tek kanıtlara bağlanacaktır. Ağca'nın Türkiye'deki "ülkücü" çevresi, kendisine yardım eden "ülkücü kuruluşlar" ile yurtdışındaki "neo-nazist" örgütler arasında "maddi ilişkiler" olup olmadığı, bu soruşturmalarla belli olacaktır Akla gelen ya da gelmeyen bütün olasılıkların araştırılması gerekmektedir

Bu gibi konularda matematik kesinlikteki kanıtlar, ya suçüstü durumlarda ya da teröristler arasında banka hesaplarına yansıyan para alış verişi ile elde edilebilir İtalyan polisi de şimdi Ağca'nın yurtdışındaki harcamalarını soruşturma konusu yapan bir çalışmanın içindedir. Ağca'yı besleyen mali kaynak ortaya çıkartıldığında, birçok kanıt çorap söküğü gibi, birbiri ardından sökülüp ele geçecektir

Bir maliyeci dostumun uyarısı üzerine şu olasılığı da belirtmekte yarar görüyorum:

24 Ocak kararları ile birlikte "Türk Parasının Kıymetinin Koruması Hakkındaki 17 Sayılı Karara Ek Karar"ın 14'üncü maddesi, 8/190 ve 8/192 sayılı Bakanlar Kurulu kararnameleri ile değiştirilmiştir. Yapılan bu değişikliklere göre, dışalımdan elde edilen dövizlerin "Türkiye gümrüklerinden fiili ihraç tarihinden itibaren en geç üç ay zarfında yurda getirilme" yükümlülüğü kaldırılmış, bunun yerine "Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu'na dahil malların ihracatçıları hariç olmak üzere ihracatçı firma ve kuruluşların 40 bin dolara kadar" yurtdışında para tutmaları kararlaştırılmıştır

Bu kararnameler, dışsatım firmalarına yurtdışında kolaylık sağlamaya ve dışsatımı kısıtlayıcı bürokratik engelleri ortadan kaldırmaya yöneliktir

Her hak ve her yetki, kötüye kullanılmaya elverişlidir. Dernek kurma hakkı kötüye kullanılacağı gibi, dışsatım yapma özgürlüğü ve bu kararnamelerle tanınan yurtdışında kırk bin dolar para tutma yetkisi de kötüye kullanılabilir.

Uluslararası taşımacılığın, silah ve uyuşturucu madde kaçakçılığı için de kullanıldığı gözönünde tutulursa, bu olasılığa hemencecik "olmaz" denemez. Bu, en azından bir olasılıktır ve öteki olasılıklar gibi bu olasılık da iyice araştırılmalıdır

Binde bir de olsa, dışsatım yapar görünen bazı şirketler yaptıkları dışsatım karşılığında yurtdışında tuttukları yabancı parayı terör örgütlerinin emrine verebilirler. Geçmiş dönemlerde görüldüğü gibi, devlet bankalarından "yurtdışından TIR kamyonu alacağım" diye kredi alıp, bu parayı "Türkiye'den mobilya aldık" diye ülkeye geri gönderen ve bu işlemlerden ötürü hiç dışsatım yapmadan ve ceplerinden beş kuruş çıkarmadan, Merkez Bankası'ndan "vergi iadesi" adı altında milyonlar vuran Şellefyan çetesinin oyunlarını gözönüne getirirsenız, şeytanın aklına gelmeyen yollara başvuran terör çetelerinin, bu konuda da boş durmayacaklarını düşünebilirsiniz.

Bu yolla yurtdışında tutulan para ile yabancı marka silah alıp, bunun karşılığının, Türkiye'de "hamiline mevduat sertifikası" yoluyla "sırdaş hesap"a ödenmesi, teröristlerin başvurduğu yollardan biri olamaz mı? Üzerinde düşünelim diyorum.

Sınır kapılarının mafyaya satıldığı, her hakkın, her yetkinin teröristlerce belli amaçlar için kullanıldığı bir ülkede, bu konunun da en az bir "olasılık" olarak ele alınmasında sayısız yarar vardır.

"Türk teröristleri ile uluslararası terör örgütleri arasındaki mali dayanışma ne yollarla yapılıyor?" Ağca olayını bir de bu olasılık ve bu ilişki zinciri içinde düşünmek gerekir

(Cumhuriyet, 17 Mayıs 1981)

NİÇİN BATIYOR?

SSK Genel Kurulu'nda, kurumun geleceğinin hiç de parlak olmadığı yetkililerin ağzından açıklandı. Resmi açıklamalara bakarsanız kurum ha battı ha batacak!.

Sosyal Güvenlik Bakanı Şide:

Ciddi tedbir alınmazsa SSK üç yıl sonra müflistir diyor Ve kurumun 1981'de 18 milyarı aşkın alacağı bulunduğunu açıklıyor

Ne alacağı bunlar? Bunlar, işverenlerin prim borçlarıdır İşverenler, çalıştırdıkları işçiler adına kestikleri primleri SSK'ya ödemişler Borç, işveren borcudur.

Bu, işin bir yönüdür Bir başka yönü de çok ilginçtir SSK alacakları icra veznelerine yatırılmakta, ancak bu paralar SSK avukatlarınca icradan çekilmemektedir. Hemen, "Olur mu!?.. diyeceksiniz. Ben de kendi kendime önce bu soruyu sordum; ama şu belgeyi görünce sustum kaldım. Okuyalım mı? Evet okuyalım:

"İlgideki yazımızla bildirilen kurum kaybının, sorumlulardan tahsili için bahsı geçen kurum faiz kaydına ait listeler ilişikte sunulmuştur

Kadıköy İcra Memurlukları'ndan 10 yıldır çekilmeyen paraların çekim işlemleri 10 yıldır devam etmekte olup, geriye 200-300 dosya kalmıştır

26.10.1979 tarihi itibariyle adı geçen memurluklardan 18.628.481,77 lira para çekilmiştir... Bunun 5.459.525. lirası 1970-78 yılları arasında yatırılıp, 1979'da çekilen 13.168.956,77 lirası 1979 yılında yatırılıp aynı yıl çekilen paralara aittir.

Bu durumda 5.459.525,00 liranın, % 24.5'tan hesaplanacak faiz kaybının sorumlulardan tahsili gerekmekte olup, geri kalan 200-300 dosyanın da parası çekildiğinde ek listeler ek bir yazımızla gönderilecektir.

Müdürlüğümüzce bu ihmalden sorumlu görülenlerin isimleri aşağıda belirtilmiş olup, gereğine emir ve müsaadelerinizi arzederim..

Bu yazı, 25 Ekim 1979 gün ve 64507 sayılıdır Yazan, SSK İstanbul Bölge Müdürü Nejat Türkmenoğlu'dur. Türkmenoğlu'nun aynı konudaki bir başka yazısı 12 Ekim 1979 gün ve 58721 sayılıdır.

"Sonuç ne olmuş?" diye soracaksınız. Sonuç şu: Bu yazıyı yazan bölge müdürü görevinden alınmıştır!

Böyledir bu işler, böyle, böyle...

(Cumhuriyet, 18 Mayıs 1981)

SÖYLEYEN VE SÖYLETEN...

MHP ve ülkücü kuruluşlarla ilgili iddianamenin bazı bölümleri ile yayınlanması, sağ basını oldukça tedirgin etmişe benziyor

Bu iddianameden önce başka örgütlerle ilgili iddianameler de yayınlandı; ancak bu yayınlara sağ basından hiç tepki gelmedi. Demek bütün sorun MHP ve ülkücü kuruluşlar!..

Basın Yasası'nın 30'uncu maddesi, "Ceza kovuşturmalarına ait talep ve iddianamelerde kararların ve diğer her türlü vesika ve evrakın aleni duruşmada okunmasından, hazırlık ve ilk soruşturmalarda takipsizlik ve yargılamanın men'i, tatili veya düşmesi kararı verilmesinden önce yayınlanması yasaktır" hükmünü içermektedir

Yasa, ceza soruşturması ile ilgili işlemlerin "tümüyle" yani "olduğu gibi" yayınlanmasını suç saymıştır Tersi söz konusu olsaydı, her hangi bir davanın açıldığını bildiren ve davanın hangi olay ve hangi Ceza Yasası maddesine dayandığını içeren haberlerin yayını da suç sayılırdı.

İşte o zaman, ne hazırlık soruşturması aşamalarında olan davalarla ilgili olarak televizyonda "Olayların İçinden" programları yapılır; ne de söz gelişi, Dev-Sol, Dev-Yol gibi kuruluşlarla

ilgili iddianame özetleri yayınlanabilirdi. Yasa, ceza kovuşturması ile ilgili her türlü belgenin yayımını, bu belgelerin tümüyle yayınlanması halinde suç saymıştır.

Anayasa Mahkemesi'nde iki eski bakan yargılanıyor. Bu bakanlarla ilgili soruşturma kurulu raporları da basında uzun uzadıya yayınlandı; aynı sağ basın "bunları yayınlamak suçtur" demedi. MSP ile TİKP ile ilgili iddianame özetleri de yayınlandı, sağ basın bunlara karşı da ses çıkarmadı. Ama ne zaman MHP iddianamesi yayınlandı, sağ basın o zaman yaygaraya başladı:

- Durdurun bu yayınları...

Bu kanunun "doktrini" de "uygulaması" da iddianamelerin ve iddianameye temel olan belgelerin duruşmadan önce "tümüyle" yayınını suç sayar. İddianamelerin özeti, dayandıkları hukuksal maddeler, kapsadıkları olaylar, oluşumlar gibi, iddianamelerin bazı bölümlerinin yayını ile Basın Yasası çiğnenmiş olmaz.

Kaldı ki, MHP ile ilgili iddianamenin özeti, devlet kuruluşu olan Anadolu Ajansı'nca yapılmış ve şimdi "bu yayınları durdurun" diyen gazete başta olmak üzere birçok gazete, devlet ajansınca verilen bu özeti ilk sayfalarında kullanmakta hiç duraksama göstermemişlerdir

İddianamenin kısa bir özeti ile geniş özetinin yayını arasında hukukça geçerli ne fark vardır? Kısa özetinin yayınlanması suç sayılırsa, geniş özetini yayınlamak da suç sayılır. Yok eğer, bunlar suç sayılmazsa, ki şimdiye dek iddianamelerin özetleri basında hep yayınlanagelmiştir, iddianamenin on satır özetini vermekle yüz satır özetini vermek arasında hukuk açısından geçerli hiçbir ayrım yapılamaz.

İyi, hoş da, aynı Basın Yasası'nın aynı 30'uncu maddesinde bir de "Ceza kovuşturmasının başlaması ile hüküm kesinleşinceye kadar hakim ve mahkemenin hüküm, karar ve işlemleri hakkında mütalaa yayınlamak yasaktır" denilmektedir.

İddianamenin, hiçbir yorum katılmaksızın, bölüm bölüm ve özet yayınlanmasını suç sayanlar, aynı dava hakkında belli yönde yorumlar yapanlardır. İlginç değil mi?!..

Neyse iyi oluyor; böylece "sahibinin sesi" daha iyi anlaşılıyor Neye "Tercüman" kime "Tercüman" oldukları daha iyi beliriyor. Ne demişler:

Söyleyene değil, söyletene bak!..

(Cumhuriyet, 1 Haziran 1981)

KİM YAKINIYOR?

Türkiye Odalar Birliği Genel Kurulu'nda konuşan Birlik Başkanı Mehmet Yazar, "iç talepteki daralma sonucunda piyasalarda meydana gelen bunaltıcı durgunluk" olgusuna değiniyor ve bu durgunluğun ilerde "değişik mahiyette ve çok ciddi sorunlara" yol açabileceğini söylüyor

Yazar haklı; yurttaşın alım gücü azalmış, yok olmuş, bu yüzden "iç talep" ticaret ve sanayi kesiminde "bunaltıcı durgunluk" yaratmıştır

Bu "bunaltıcı durgunluk" bir bakıma yüksek faiz politikasıyla sıkısıkıya ilgilidir. Üretim, tüketime bağlıdır. Tüketim azalırsa, üretim de durur Olan budur, ilerde olacak da budur.

"İç talep" böylesine durgun oluyorsa, piyasanın açılması için tüketim sürecinin yeniden işlemesi gerekir. Alınan önlemlerin amacı tüketimi kısmaktı. Bunda başarı sağlandı. Tüketim sınırlandı, azaldı, bazı kesimlerde iyiden iyiye ortadan kalktı. Şimdi yakınılıyor:

- Piyasada bunaltıcı durgunluk var...

Bankalardan yüksek faizle kredi alıp mal üreten ve ürettiği malı satamayan işadamı, oldukça tedirgin görünüyor Nasıl olmasın; mal üretiyorsun alan yok, kredi alıyorsun faizi çok. Tam bir kısır döngü; yukarı tükürsen bıyık, aşağı tükürsen sakal; çare görünmüyor.

Ama bazılarımıza sorarsanız, bundan iyisi can sağlığı; bu bunaltıcı durgunluğu gönül rahatlığı ile savunuyorlar:

- İşler tıkır tıkır yürüyor...

Yurttaş "tasarruf" edecek, parasını bankalara yatıracak; sanayici, işadamı, bankalardan bu paraları yüksek faiz ile alıp mal üretecek, aynı yurttaş bu malları alacak... Yüksek faiz ile para alan banka, aldığı parayı yine yüksek faiz ile verecek, bu alışveriş sonunda iç piyasada istem artacak, dışalımlarda da yeni pazarlar bulunacak...

İç piyasa bunaltıcı durgunluğa girerse, dış piyasada da yeni dışsatım olanakları bulamazsanız, "kredi maliyeti" gerçek faiz oranlarının da üstüne çıkacak...

Sakıp Sabancı bunun için yakınıyor:

- Para ateşten gömlektir

Para ateşten gömlektir, tişörttür, cekettir, mayodur, pantolondur; bunları, işadamları sizlerden, bizlerden çok ama çok daha iyi anlamaya başlamışlardır.

Petrol üreten ülkeler, akaryakıt fiyatlarını önümüzdeki sonbahara kadar dondurdular Sonbahardan sonra neler olur bilinmez. Yeni bir petrol zammı, bu durgunluğu tam bir bunalıma iter

"Peki" diyeceksiniz, "ne yapmalı?"

24 Ocak kararlarını dokunulmaz, parçalanmaz bir "dogma" gibi, bir "manevi şahsiyet" gibi almayıp, bu düzen içinde, bu sistem içinde başka çözüm yollarının, başka seçeneklerin de olduğunu anımsamak, "değişik mahiyette ve çok ciddi sorunlarla" karşılaşmamak için bu seçenekleri, bu çözüm yollarını göz önünde tutmak gerekir.

Bizler bu kararları, bu uygulamaları eleştirdiğimiz zaman "canım bunlar solcudur" deyip geçiyordunuz. İşte Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, büyük işadamları bile bu "bunaltıcı durgunluğa" artık "ateşten gömlek" olan bu banka faizlerine karşı sözler söylemeye başladılar.

Yazar'ın belirttiği "değişik mahiyette ve çok ciddi sorunlar" nedir bilmiyoruz, ama demek ki böyle bir dönemde büyük ekonomik sorunlarla, bugünkünden de "değişik nitelikli" sorunlarla karşılaşılacağından endişe edenler var

Endişe edenler de 24 Ocak kararlarından yararlanan işadamları!..

(Cumhuriyet, 2 Haziran 1981)

TATSIZ ŞEKER...

Cemil Özgür, devletle iş yapan büyük müteahhitlerden biridir. Şu anda, Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürü Aydın Arat'a rüşvet vermek suçundan tutuklu bulunan Özgür, dokuz şirketten oluşan büyük bir kuruluş baş yöneticisidir

Özgür, son zamanlarda Milli Eğitim işleri ile de yakından ilgilenmiş ve Lockheed şirketinin ünlü komisyoncusu Nezih Dural ile birlikte yeni kurulan Milli Eğitim Vakfı Ankara Şubesi kurucuları arasında yer almıştır

Buraya bir nokta koyup, Aydın Arat'a geçelim:

Şeker Fabrikaları A.Ş. Yönetim Kurulu, 5.6.1980 gün ve 1474/24 1475/75, 9 ve 11 sayılı kararları ile kurum inşaatlarını yapmakta olan müteahhitlere yüzde otuz oranında ek ödeme yapılmasını kararlaştırmış ve bu ek ödemeler eski ihalelere uygulanmıştır Bu karar, Şeker Fabrikaları A.Ş. ile iş yapan müteahhitlere milyonlar kazandırmış, devlet hazinesinden ise milyarlarca lira para çıkmıştır.

Bu kararlardan sonra Ağrı, Bor, Çarşamba, Elbistan, Muş, Ilgın ve Erciş'de yapılan şeker fabrikaları için, Cemil Özgür'ün de aralarında bulunduğu müteahhitlere Şeker Fabrikaları A.Ş. tarafından milyarlarca lira ek ödeme yapılmıştır.

Bunlardan başka müteahhitlere ayrıca, şirketin inşaatlara verdiği demir ve çimento bedellerinin yüzde yirmi beşi oranında kazanç da sağlanmıştır.

Müteahhitlere milyonlar kazandıran Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürü Aydın Arat'ın görev süresinde bin beş yüz kişinin yerleri değiştirilmiş, Şeker Öğrenci Yurtları da sağcı militanların karargahı olarak kullanılmıştır. Bu konular daha önce Cumhuriyet'te Erbil Tuşalp arkadaşımızın haberlerinde ve gözlem köşesinde yer almıştı.

Şimdi gelelim son olaya:

Aydın Arat, Ankara'da Çankaya Kırçiçeği Sokak, 5/9 numaralı katı 3.10.1981 tarihinde Ayla Akıncı adındaki bir bayandan beş milyon 800 bin T.L. karşılığı satın almıştır Bu para, Ayla Akıncı'ya Cemil Özgür'ün eski muhasebecisi Ramazan Şerif Şekerci tarafından yatırılmıştır

Şu özetlediğimiz olaylar, başlıbaşına kuşku verici niteliktedir Kamu kesiminde büyük müteahhitlere iş veren büyük bürokratlar, oturdukları katlardan, bindikleri arabalara kadar her şeyin hesabını açık açık vermelidirler. Aydın Arat, şimdi Ankara mahkemelerinde bu hesabı vermeye çağrılmıştır.

Şeker Fabrikalarının yaptırdığı çağrışımla bir soru daha soralım:

Şekerbank'tan 1 milyar 333 milyon kredi alıp, vermeyen işadamları ile ilgili soruşturma ne oldu? Şekerbank'tan çıkan milyarlık krediler, Şeker Fabrikaları'ndan ödenen milyarlık paralar, bu düzenin yıllarca nasıl işletildiğini ortaya koymuyor mu?

(Cumhuriyet, 3 Haziran 1981)

İSTATİSTİK...

Kim söylemiş bilmiyorum, ama iyi söylemiş: "İstatistik, yanlış rakamların doğru toplamıdır!..

Gazetelerden öğrendiğimize göre son sayımda, nüfus kayıtlarının defter üzerinde "ikame" adı verilen bir yöntemle yapay olarak artırılması yoluna gidilmiş. Bu, boş sayım defterlerinin başka yerleşim merkezlerinde sayılmış kişilerle ilgili bilgilerle doldurulması demekmiş. Defterler doldurulurken, ad ve soyad yeri boş bırakılmış, öteki bilgiler olduğu gibi kopya edilmiş. Böylece, "ikiz" köy ve mahalleler yaratılmış!..

ANKA ajansının, geçenlerde gazetemizde yayınlanan konuyla ilgili haberine göre İzmir'in Bergama ilçesi Zeytindağ bucağı, Niğde'nin Çamardı ilçesi Çukurbağ köyü, Bilecik ili Söğüt ilçesi Merkez bucağı Çaltı köyü, Bolu'nun Boynuk ilçesi merkezi, Çorum'un Osmancık ilçesi Kavil bucağında; Konaca. Aşağızeytin, Pelitçik, Alibey, Kuzulbey, Hanefi, Kuzhayat ve Aydınköy, Artvin ili Yusufeli ilçesi Kılıçkaya bucağında yapılan sayımlar örnek gösterilerek yapılan sayım sonuçlarının kesin sonucu yansıtmadığı ileri sürülüyor

Kulağımıza geldiğine göre ulusal gelir hesaplarında da böyle yanlışlıklar yapılmış...

Maliyeci ve ekonomist değilim ama şu dış ticaret rakamlarının da pek gerçeği yansıttığını sanmıyorum. Geçen yıllara göre dışsatımın "şu kadar arttığı" bildirilirken acaba devalüasyon oranları da hesaba katılıp, gerçek rakamlar mı veriliyor? Yabancı paraların değerinin artması, buna karşılık Türk parasının değer kaybetmesi, elbette gerçek rakamları değiştirir Acaba, "dışsatımımız şu kadar milyon dolar arttı" denilirken bunlar hesaba katılıyor mu?

Neyse bu istatistik güç iş... Güç iş olduğu için, bu işlerde bilgisayarlar kullanılır. Bakkal defteri ile istatistik yapılmaz. İstatistik çağımızın en önemli bilim dallarından birisidir Artık ekonomi bilimi istatistik biliminden ayrı düşünülmez. Bu nedenle Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü'nün bilimsel yöntemler, en son model bilgisayarlarla yönetilmesi ve donatılması gerekir

İstatistik çalışmalarında bu güçlükler gözönünde tutulduğu için Enstitü'de bulunan bilgisayarların on katı kapasitede ve

hızlı çalışan iki ayrı bilgisayarın getirilmesi için geçen yıl Birleşmiş Milletler Nüfus Faaliyetleri Fonu'ndan yardım sağlanmış ve biri Burroughs 1985, öteki Burroughs 2930 modeli iki bilgisayar getirtilmiştir.

İlgili firmalarla yapılan sözleşmelere göre, bu bilgisayarların 1980 yılının Kasım ayında enstitüye yerleştirilmesi gerekmekteydi. Bu yerleştirme işlemi bugüne dek bir türlü yapılamamıştır Bu son model, gelişmiş teknik ile çalışan iki bilgisayar yerine, 1970 yılında alınan "UNIVAC" model bilgisayara, on milyonluk yedek ile yeni bir bellek takılması yoluna gidilmiş, 64 K bellekle çalışan sisteme 131 K kapasiteli yeni bir model, "SANIVA" firmasınca takılmıştır. Bu yeni sistemin belleğinin eski olduğu, üzerindeki saatten anlaşıl maktadır

Özetle, yeni ve ileri teknikle çalışan iki bilgisayarın takılması, yerleştirilmesi ve devreye sokulması geciktirilmiş, yerine eski model bilgisayarların yorgun bellekleri ile istatistik çalışmaları yapılmıştır.

Bu arada, yurtdışında bilgisayar uzmanlık eğitimi yapan görevliler, çeşitli nedenlerle yerlerinden alınmış, Danıştay'dan alınan iptal kararları hiçe sayılmış, daha doğrusu kararlar bir gün için uygulanmış, ertesi gün aynı görevli yine yerinden sökülüp alınmıştır

Fiyat endeksleri, ulusal gelir öngörüleri, genel sayımlar, tarım ve sanayi sayımları, dış ticaret istatistiklerinde yanlış rakamlar verilirse "devlet" adını verdiğimiz en büyük tüzel kişi de yanıltılmış olmaz mı? Bu konuları bır de yorgun belleğe sorsak diyorum...

(Cumhuriyet, 4 Haziran 1981)

HEDİYESİ KAÇ LİRA?

Atatürk İlköğretmen Okulu kitaplığında, Cemal Kutay'ın "Tarih Ne Zaman İbrettir" adlı kitabının bulunduğunu, okula 20168 sayı ile kayıtlı bu kitabın 59'uncu sayfasında Atatürk'ün yeminli düşmanı Said-i Nursi'nin, "Onun içindir ki Said-i Nursı, Bediüzzamanlık vasfını, değişen binbir kıymet ölçüsü içinde haşmetle sürdürüyor ve nesiller sonra huzur devirlerinin has-

ret ve ümidi oluyor, olmakta devam ediyor" diye övüldüğünü daha önce yazmıştık.

Kutay, bu yazı üzerine bir mektup göndermiş ve Said-i Nursi'nin Atatürk'ün yeminli düşmanı olduğunu kanıtlayacak "hadiseye rastlamadığını" ayrıca, kitaplarından herhangi birinin Milli Eğitim Bakanlığı'nca satın alınması için başvuruda bulunmadığını kaydederek şunları yazmıştı:

Böyle bir delalet bilgim dahilinde olsaydı, prensiplerimi ihlal ettiği için özür diler, mani olurdum...

Said-i Nursi'nin nasıl bir "yeminli Atatürk düşmanı" olduğunu, daha önce belgelere dayanarak açıklamış, Cemal beyefendinin hiç rastlamadığı "hadiseyi" Nursi'nin satırlarına dayanarak kanıtlamıştık.

Kutay, Milli Eğitim Bakanlığı'na kitaplarının satışının önerilmesini bile "prensiplerinin ihlali" olarak gördüğünü açıkladıktan sonra şunları söylüyordu:

- Bir tek resmi abone veya mahiyeti ne olursa olsun hakim kuvvetlerin himayesine ihtiyaç duymadım. Şükürler Tanrı'ya, minnetler kadirbilir halkıma...

Şimdi gelelim belgelere:

Milli Eğitim Bakanlığı, Atatürk'ün en anlamlı söylevlerinden biri olan "Onuncu Yıl" söylevini, Atatürk'ün el yazısı ile birlikte yayınlamıştı. Duvarlara asılacak levhalar halinde basılan, Atatürk'ün el yazısını taşıyan Onuncu Yıl söylevinin altında küçük bir not bulunmaktaydı:

Cemal Kutay'ın özel arşivinden alınmıştır. Kısmen olsun yayınlanamaz...

Atatürk'ün Onuncu Yıl söylevinin el yazılı aslı nasıl olur da bir özel arşivde bulunur? "Suret"i anlarız; ama "aslı" nasıl özel kişilerin eline geçer? Hadi geçti diyelim, bu nasıl satılır, nasıl?!

Cemal Kutay, 24 Aralık 1976 günü Milli Eğitim Bakanlığı'na başvurarak, Atatürk'ün el yazılarının "ebedi demirbaş olarak" alınmasını istemiştir. Bu dilekçe, aynı gün Yayımlar ve Basılı Eğitim Malzemeleri Genel Müdürlüğü yazışma defterine 14392 sayı ile kayıtlanmıştır. 17 Ocak 1978 günü Milli Eğitim Bakanlığı'na başvuran Kutay'ın bu başvurusu, Yayımlar ve Basılı Eserler Genel Müdürlüğüne 19 Ocak 1978 gün ve 465 sayı ile işlem görmüştür. Bu başvuruda Kutay şu istekte bulunmaktadır:

"Muhterem efendim,

Atatürk'ün el yazıları ile 'Onuncu Yıl Nutku' ve 'Türk'ün Tarifi' ile ilgili belgelerin açıklanmasından oluşan beş bin takımı, fotokopisi ilişik alındı ile 12 Ocak 1977 tarihinde Yayımlar ve Basılı Eğitim Malzemeleri Genel Müdürlüğüne teslim edilmiş, üçbin adetinin bedeli alınmıştı.

Kalan ikibin takımının tutarı yüzelli bin liranın ödenmesini rica eder, saygılar sunarım...

Atatürk düşmanı Said-i Nursi'yi övdükten sonra verdiği yanıtta, "iliklerine kadar Atatürkçü" olduğunu belirten Kutay'ın Atatürk'ün el yazısını Milli Eğitim Bakanlığı'na satmasını nasıl yorumlayacağız bilemiyorum.

Bu konudaki bütün belgeler, 225 bin TL'lik ve cilt: 3783, varak: 45 sayılı ve 9.5.1977 tarihli tesellüm makbuzu başta olmak üzere elimizdedir. Yazışmaların, belgelerin hepsi, hepsi!

Nasıl iş bu?! Devletin kurucusunun el yazıları bir özel kişinin eline geçiyor ve bu kişi bu el yazılarını,devlete satıyor!.. Bu da mı Atatürkçülük, bu da mı milliyetçilik?! Ne Allah aşkına, ne ne?!!

"Bir tek resmi abone veya mahiyeti ne olursa olsun hakim kuvvetlerin himayesine ihtiyaç duymadım" diye Tanrı'ya şükürler edip kasılan ve meydan okuyan Cemal beyefendi, işte böyle, Atatürk'ün el yazılarını devlete satarak para kazanmıştır!

Nasıl Atatürkçülük bu?!..

(Cumhuriyet, 5 Haziran 1981)

RİCA EDİLSE...

Sosyal Güvenlik Bakanı Sadık Şide, devletin SSK'ya bu yıl "beş milyarlık" bir yardımda bulunacağını açıklayarak; "bu" demiş,

- Otuz altı yıldır ilk kez oluyor...

Şide'nin daha önceki açıklamalarını da okumuştuk. İşçi kökenli bakanımız, SSK'nın üç yıl sonra "müflis" duruma düşeceğini bildirmiş ve kurumun işverenlerden 18 milyar lirayı aşan alacağı bulunduğunu da açıklamıştı.

Matematiksel gerçek çok açık bıçımde gözler önündedir SSK'nın işverenlerden 18 milyar alacağı vardır Ancak bu alacak bir türlü tahsil edilememekte, buna karşılık devlet hazinesinden SSK'ya beş milyar destek sağlanmaktadır. Yani, işverenin vermediğini, devlet vermektedir

Sormaz mısınız; en büyük tüzel kişi olan devlet, özel kişilerin devlete olan borçlarını nasıl tahsil edemez? Etmemiş işte... 18 milyar lira işverenlerde kalmış; paranın başdöndürücü faiz oranları ile dalgalandığı günlerde bu para işveren tarafından kullanılmıştır

Bu para işçi parasıdır. Devletin SSK'ya vereceği beş milyar lira da halktan toplanan vergilerın bir kısmıdır. Bu paranın içinde işçiden, memurdan, maliyecilerin "kaynakta tevkif" dedikleri yolla alınan vergiler de bulunmaktadır. Beş milyar lira da işte bu paradır

Bu işe akıl erdirmek gerçekten çok güçtür. Örneğin, İstanbul'da işverenler tarafından Kadıköy İcra Daireleri'ne yatırılıp da SSK avukatlarınca on yıl icra veznelerinden çekilmeyen milyonlarca liranın nasıl olup da burada tutulduğuna akıl erdirmek olanaksızdır

Bu paraları hemen tahsil eden ve bu avukatlar hakkında yasal soruşturma açtırılmasını isteyen SSK İstanbul Bölge Müdürü'nün geçen dönemde hemen görevinden alınmasına da gerçekten akıl erdirmek güçtür

Baksanıza; SSK, "deprem felaketi" görmüş bölge halkına döndü... Şimdilik SSK'ya devlet yardım edecek, bu gidişle, yarın öbür gün, gönüllü yardımlar da herhalde başlayacaktır!

Ama o 18 milyarlık işveren borcu ortada.. Bu para ne olacaktır?

Arsa alımlarından müteahhit ödentilerine, müteahhit ödentilerinden tahsil edilemeyen işveren prim borçlarına kadar uzanan borç ve alacak zinciri, SSK'nın niçin bu duruma düştüğünü yeterince açıklamaktadır

İyi ama efendim, bu 18 milyar lira işverenlerden nasıl alınacaktır? Rica etsek, belki eşref saatlerine gelir de öderler ve böylece SSK da batmaktan kurtulur.

SSK'ya yardım, SSK'ya yardım...

(Cumhuriyet, 6 Haziran 1981)

BASIN NEYİN ARACI?

Kimimiz "basında holdingleşme" deriz, kimimiz "basında tekelleşme" diye söze başlarız, kimimiz ise bu oluşuma daha renkli bir ad buluruz:

- Cağaloğlu'na giren Sirkeci sermayesi...

Ülkemizde "ticaret özgürlüğü" var. Kimse kimseye "Neden şu alanda iş tutuyorsun?" diye soramaz. Parası olan bastırır parasını, kurar gazetesini... Aynı gazete sahibi, çokuluslu şirketlerin yatırım ortaklığından dışalım şirketlerine, dışalım şirketlerinden toplu inşaat yatırımlarına kadar hemen hemen kazanç getiren her alana el atabilir, kimse karışamaz.

Savaş sanayii ile, uluslararası tefecilikle ilgilenen haber ajansı olur mu? Olur Ülkemizde bu tür ilişkilere girmiş, "fevkalade milliyetçi" haber ajanslarına da rastlanmaktadır

Gazete sahibi kazanç getiren ticari ve sanayi alanlarına el atınca, elbette bu gazete ve bu gazetenin belli yazar çizerleri de devlet bürokrasisinde iş kovalayan birer memur haline gelirler Nitekim de böyle oluyor. Çok şirketli gazetelerin "Ankara temsilcileri" çoğu kez patronlarının "umumi vekilleri" gibi Ticaret Bakanlığı ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı kapılarını aşındırıyorlar

Gazete sahibi olan işverenlerle gazetesi olmayan işverenler arasında, ticaret ve sanayi alanında, ister istemez bir "haksız rekabet" oluşmaktadır Gazete sahibi işveren, sahibi olduğu siyasal ayrıcalıklarla devlet bürokrasisini ve bir siyasal parti üyesi olan bakanı etkilemekte ve teşvik belgesiydi, yatırım indirimiydi, dışalım izniydi, bunları bir çırpıda çıkarıvermektedir

Örneğin ampul sıkıntısı baş gösterdiğinde, floresan ve ampul dışalımı için bu alanda yerli üretim yapan yerleşik firmalar yerine, bu gazete sahipleri devreye girmekte ve bu gazete sahiplerinin şirketlerine milyonlar kazandıran dışalım izinleri tanınmaktadır Oldu bunlar, yaşandı.

Çok şirketli gazete sahipleri, devlet bankalarını da geniş ölçüde etkilemektedirler Bir devlet bankasının yönetiminde, iki sağcı gazetenin yazarları yer almaktadır. Bu banka, bankacılıkla hiç ilgisi olmayan gazetecilik alanına yatırım yapmakta, ayrıca, aynı gazete sahibinin dışalım şirketlerine krediler sağlanmaktadır Devlet bankalarından basına verilen reklam ve ilanlar da yine böyle bir denetimle yönlendirilmektedir

Basında bu gelişme, basın özgürlüğünü ticaret özgürlüğüne bir araç yapmış durumdadır. Bu oluşum içinde şimdi kendileri de birer küçük işadamı olan ve günden güne yüksek cirolu işlere el atan köşe yazarları, başyazarlar ve gazete temsilcileri türemiştir. Kaleminden başka geçim kaynağı olmayan gazeteciler de yavaş yavaş azınlığa düşmeye başlamışlardır. Basında, "sağcılık solculuk", "milliyetçilik devrimcilik" "ilericilik gericilik" kavgalarının ardında yatan oluşum, büyük ölçüde bu ticari ilişkilere dayanmaktadır.

Basın, çok şirketli işadamlarının bir kazanç aracı mıdır, değil midir? Buna karar vermek gerekir.

Basın özgürlüğünü yok eden ve yozlaştıran, sağcısı ve solcusu ile çeşitli düşünce sahiplerinin açık tartışmaları değil, gazetelerin, çok kazançlı şirketlerin paravanaları gibi kullanılmasıdır. Çare aranacaksa, bu soruna bir çare bulmak gerekmez mi?

(Cumhuriyet, 7 Haziran 1981)

EGE'NİN KALBİ: TARİŞ

"Tariş, Ege'nin kalbidir" derler. Gerçekten öyledir. Ege üreticisi, Tariş'in gözünün içine bakar. Bu yüzden Tariş, bütün siyasal partilerin göz diktiği en önemli tarım satış kooperatiflerinin başında yer alır.

"Ege'nin kalbi" olan Tariş'te zaman zaman damar tıkanıklıklarına, kireçlenmelere ve krizlere rastlanır Kimi zaman da Ege'nin kalbi hızlı hızlı atmaya başlar. Öyleyse Ege'nin kalbine kulağımızı dayayarak bu kalp atışlarını dinleyelim: Bakalım, atışlar sağlıklı mı, gelen sesler düzenli mi? Rahatsızlık ne?

Tariş Genel Müdürü Hakkı Gürün, 1979 yılı Kasım ayında genel müdür yardımcılığından genel müdürlüğe getirilmiştir İşin ilginç yanı, Gürün'ün, genel müdür yardımcılığından genel müdürlüğe yükselirken 1 milyon 300 bin T.L. "kıdem tazminatı" almasıdır Tazminat, bir yoksunluğun karşılığıdır Bir üst makama oturan kişinin tazminat alması, açıkça "yasaya karşı hile" yoludur.

Gürün'ün izlediği bu yolu birliğin öteki müdürleri de izlemiş, muhasebe müdürü Erol Önder, üzüm müdürü Erol Öztürk, pamuk müdürü İlhan Çayakar, zeytinyağ müdürü Şerafettin Aykar, alım müdürü Engin Kayalar, iç satışlar müdürü Metin Özgül, dış satışlar müdürü Çelik Atlı, personel müdürü Tuncay Sezgin, iç satışlar müdür yardımcısı Güner Aykul, Tariş'ten istifa edip tazminatlarını aldıktan sonra yine aynı görevlere devam etmişlerdir

Bu istifa ve yine aynı görevi yapma işlemlerinin Tariş'e maliyeti, 18 milyon T.L.'dir! İstifa eden birlik yöneticilerinin yasal olarak imza yetkilerinin olup, olmadığı ayrıca hukuksal tartışma konusudur

2834 sayılı yasa, "Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri Hakkında"ki yasal düzenlemeleri kapsamaktadır Bu yasanın 18'inci maddesi şu kuralı içermektedir:

Tarım Satış Kooperatifleri ile Birliklerin banka ve kredi işleri Ekonomi Bakanlığı'nın direktiflerine uygun olarak Ziraat Bankası'nca yapılır. Lüzum ve ihtiyaç halinde Ziraat Bankası ile yapılacak danışma üzerine bu işler Ekonomi Bakanlığı'nın göstereceği bankalar tarafından da yapılabilir

Pamuk Birliğinin 10.7.1980 günlü toplantısında alınan karar ile bu yasa hükmü bir yana itilmiş ve bir özel banka ile işlemlere girişilmiştir. 1980 yılında, bu özel banka ile yapılan dışsatım tutarı, 954 milyon 861 bin 81 dolardır Bu rakam bir fikir vermeye yetmektedir.

Burada, bu kadar dışsatım yapan bir kuruluşa banka tarafından tanınan yüzde elli oranındaki dışalım olanağının ne olduğu konusu da önem kazanmaktadır Çünkü bankalar, dışalım hakkını kullanmayan firmaların bu hakkını başkasına devretme yetkisine sahip olmaktadırlar

Bu dışalım hakkı ne olmuştur? Şimdilik durup geçelim ve bir başka konuya daha girelim:

Tarım Satış Kooperatifleri'nden pamuk alan özel firmaların bu kooperatif birliklerine olan borçları sürekli olarak ertelenmektedir Bu borçlular arasında çok "narin" bir sanayicimız de bulunmaktadır.

Tariş'e geçmiş yıllarda borcu olup da ödemeyen özel firmaların borç ertelemeleri yüzde 6 gibi düşük bir faizle yapılmaktadır. Bu yüzde 6'nın yüzde 2.5'u da destekleme kredisi

olarak Ziraat Bankası'na ödenmekte, geriye yüzde 3.5 gibi düşük bir faiz kalmaktadır Bankalarla bankerlerin boğuştuğu faiz dünyasında, işte böylece, "narin" sanayicilerimize "ulufeler" dağıtılmaktadır.

Ham yağ dışalım işlemleri de devlet bankası olan Ziraat Bankası yerine yine özel bir bankaya yaptırılmış ve bu bankaya dokuz buçuk milyon T.L.'lık komisyon ücreti ödenmiştir Pamuk ve iplik satışlarında da kuşkulu işlemlere rastlanmıştır Bu konuda soruşturmalara girişilmiş, ancak dosyalar sümen altında tutulmuştur.

Ege'nin kalbi, bu çalkantılarla son zamanlarda çok düzensiz atmaya başlamıştır Bir krizden korkuluyorsa, olaya el koymak gerekmektedir

(Cumhuriyet, 9 Haziran 1981)

POLONYA GÜNDEMDE...

Polonya'da bir süreden beri gelişen olaylar, bu ülkedeki Sovyet etkisinin kalkması ve Sovyetler Birliği desteğindeki Marksist-Leninist yönetimin değişmesini amaçlamaktaydı. Marksist-Leninist yönetim biçimi, "Bağımsız Dayanışma Sendikası"nın eylemleri ile sarsılmış ve "Komünist Partisi'nin öncülüğü" büsbütün yok olmuştu. Ancak durum "yeni Polonya rejimi" açısından da henüz kesinlik kazanmış değildi. Sovyetler, acaba Polonya'ya askeri müdahalede bulunacak mıydı? Rejimin geleceği bu olasılığa sıkı sıkıya bağlıydı.

Sovyetlerin, bir sosyalist ülkeye askeri müdahalede bulunmaları, sosyalizmin ana ilkeleri ile bağdaşmaz. "Milletlerin kaderlerini tayin hakkı" Leninist ilkelerinin başlıcalarından birisidir. Macaristan, Çekoslovakya ve son Afganistan müdahalesi, dünya genelinde sosyalizme ağır darbeler vurmuştur

Yirminci yüzyılın son çeyreğinde sosyalizmi, bir başka devletten gelecek "ithal malı" gibi düşünmek, o ülke halkına karşı işlenmiş en büyük ve en kaba saygısızlık olur Sosyalizm, ancak ve ancak bağımsız bir siyasal yapı içerisinde, anayasal yollar izlenerek, temel hak ve özgürlük demeti içinde, halkın oylarıyla kurulmalıdır. Ülke bağımsızlığını zedeleyen, yok eden

bir sosyalizm, döne dolaşa sonunda Polonya çıkmazına dayanır

Ne yapalım ki, dünya böyle bir dünyadır. Bir yanda, ABD güdümündeki kapitalist ülkeler, öte yanda Sovyet güdümündeki sosyalist ülkeler

Sovyet güdümündeki Marksist-Leninist teori ve pratiğin dışında yol ve yöntemler izleyerek ilk kez Güney Amerika'da, Şili'de iktidara gelen ve oluşan demokratik sosyalizm, ABD damgalı bir darbe ile iktidardan uzaklaştırılmış ve burjuva demokrasileri içinde gelişen sosyalizm yolu böylece bir süre için kapatılmıştır.

Polonya'da bu oluşumun tersine tanık olunuyor. Klasik Marksist-Leninist yapıya karşı direnen "Bağımsız Dayanışma Sendikası" bu yapı içinde burjuva demokrasisini geliştirmek istiyor.

Sovyet müdahalesi ya da müdahale olasılığı bu noktada önem kazanmaktadır Sovyetler, kendi etki alanlarındaki bir "Marksist-Leninist" yönetimin dağılıp çözülmesine ve bu yapıdan "burjuva demokrasisi" türetilmesine izin verirler mi?

ABD, bir "burjuva demokrasisi" içinden Marksist-Leninist değil "demokratik sosyalist" iktidar türetilmesine, geliştirilmesine ve oluşturulmasına izin vermedi; bakalım Sovyetler, bu yeni "model" arayışlarına karşı ne gibi askeri, siyasal ve ideolojik tavır alacaklar?

Bundan sonra ne olur, bilemeyiz. Yirminci yüzyılın son çeyreğinde ülkelerin ve halkların, kapitalist ve sosyalist "jandarmalarla" değil özgür seçimlerle kendi kendilerini yönetmeleri, demokrasinin, sosyalizmin, uygarlığın ve insanlığın ana amacı olmalıdır.

Çünkü "bağımsızlık" inancı, insanoğlunun bugüne dek sözlerini yazıp, bestelediği, en anlamlı türküdür

(Cumhuriyet, 10 Haziran 1981)

KAMU KESİMİNDE...

Terör nedeniyle ülkemizin birçok ana sorununu tartışamaz olmuştuk. Her gün sokaklarda adam öldürüldüğü günlerde terörden başka konuya eğilmenin, en azından "psikolojik" ortamı

yoktu. Bu yüzden gazeteler haklı olarak terörden başka konuya yer ayıramaz olmuşlardı.

Ülkemizde milyonlarca kişiyi ilgilendiren sorunlardan biri kamu kesiminde çalışan işçi ve memurların hangi hukuksal düzen içinde ve hangi akçalı haklarla çalışacakları konusuydu.

Ankara Hukuk Fakültesi'nde İdare Hukuku Asistanı olarak çalıştığım yıllarda, o günlerin güncel konusu olan "işçi memur ayrımı" konusunda bir doktora semineri hazırlamış ve o günlerde İş Hukuku Kürsü Başkanı olan şimdiki Çalışma Bakanımız Prof. Turhan Esener'e sunmuştum.

Kim işçiydi, kim memurdu? Bunu ayıracak hukuksal ölçü hemen hemen yok gibiydi. Toplu sözleşme düzenine geçildikten sonra kamu kesiminde işçi olarak çalışmanın verdiği ayrıcalıkla memur statüsünde çalışanlar işçi statüsüne geçmek istiyorlar, buna karşılık yönetim, kamu görevlilerinin memur statüsünde kalmalarında direniyordu. Yasalar ise bu soruna çok açık ve çok kesin çözüm getiremiyordu. Bu yüzden yargı kararları arasında çelişkiler ortaya çıkıyordu.

Bu kargaşa içinde çok ilginç olaylara da rastlanmıyor değildi. Örneğin, bir kamu kurumunda genel müdür işçi statüsünde çalışırken, odacısı memur statüsünde görev yapıyor; bir belediye başkan yardımcısının makam şoförü, memur statüsünde olan belediye başkan yardımcısından daha çok aylık alıyor ve devlete bağlı bir şirkette bir üst kuruluşun genel müdürlüğüne atanan bürokrat, "terfi ederken, tazminat alıyor"du!

"Olur mu canım böyle şey?" diye hayret edenleriniz varsa, TPAO Genel Müdürlüğü'ne bir telefon etsinler Geçmiş yıllarda, örneğin TPAO bağlı kuruluşlarından BOTAŞ'ta Genel Müdürlük yapan bir bürokrat, daha üst bir kuruluş olan TPAO Genel Müdürlüğü'ne atanınca, BOTAŞ Genel Müdürlüğü'nden bir iki milyonluk "tazminatını" alıp, TPAO Genel Müdürlüğü'ne yollanıyordu.

Kamu kesiminde personel rejimi kökünden değiştirilmedikçe, buna benzer sorunlardan kaçınmanın hiç ama hiç olanağı yoktur

Bu düzensizlik içinde "erken emeklilik" denen bir sorunla daha karşılaşılmıştır. Kırk yaşını henüz aşmış ve mesleğinde yetişmiş bir çok kişi, "Emekli ikramiyesini alıp, başımı sokacak bir ev alayım" kaygısı ile emeklilik dilekçeleri vermiş ve bu yüzden "genç emekliler ordusu" türemiştir

Hiç şüphesiz erken emeklilik, sosyalist ya da kapitalist hiçbir düzen içinde savunulacak bir olgu değildir Sağlıklı bir insanın kırk yaşında, kırk beş yaşında emekliye ayrılması, hem bu kişinin çalıştığı kamu kurumu hem de ülke ekonomisi bakımından kayıptır.

"Ama nedenleri var" diyeceksiniz. Doğrudur. Vardır nedenleri... Bir yandan günden güne artan hayat pahalılığı, öte yandan devlet bürokrasisini yozlaştıran partizan baskılar, kıyım ve sürgün mekanizmaları, erken emekliliği zorlayan nedenler arasında yer almıştır Bir kamu kurumundan kırk yaşında emekli olan yurttaş bir başka yerde iş bulmaya çalışmış ve evini öyle geçindirmeyi düşünmüştür

Görüyorsunuz, iş yine dönüyor, dolaşıyor, ekonomik sorunlara dayanıyor

Bütün bu sorunların çözümü, kamu kesiminde çalışanların "aynı işe eşit ücret" ilkesi ile tek bir yasal düzene bağlanmasına, bu yasal düzenin de "toplu pazarlık" ve "yönetime katılma" süreci ile oluşmasına bağlıdır

Elbette başkalarına göre başka çözümler vardır Ama ön yargısız konuşalım: Bugün kamu kesiminde karşılaşılan güçlükler ve yaşanan kargaşa, hangi görüş ve uygulamaların sonucudur?

(Cumhuriyet, 11 Haziran 1981)

YENİ SENTEZ

Yugoslavya ve Arnavutluk, Kosova'da yaşayan Arnavut kökenli Yugoslav yurttaşları nedeniyle silahlı bir kapışmanın eşiğine sürüklenmişlerdir

Resmi ideolojileri "sosyalizm" olan, ancak bu sosyalizmi farklı yorum ve uygulamalarla sürdüren iki ülke, "etnik" nedene bağlı bir çatışmanın çaresizleri [illegible]dedirler Bu çatışmada "teknik" gerçek, "sınıf" gerçeğini ve "ideolojiyi" unutturmuşa benzemektedir.

İdeolojik temeli Lenin tarafından atılan Sovyetler Birliği ile, ilk siyasal yörüngesi Mao tarafından belirlenen Çin Halk Cumhuriyeti arasındaki siyasal ve ideolojik savaş, bütün şiddetiyle

sürüyor. Vietnam ve Çin Halk Cumhuriyeti arasındaki sıcak savaş da gözler önündedir... Doğu Avrupa'daki sosyalist ülkelerde baş gösteren "anti Sovyet" akımlar, Yugoslavya ve Romanya'dan sonra Arnavutluk'u, Moskova'nın ideolojik öncülüğünün ve siyasal doğrultusunun dışında tutmuştur Şimdi, Polonya'da sonu nasıl biteceği belli olmayan anti Sovyet kaynaklı bir kargaşa yaşanıyor

Ortadoğu'da ise, yıllarca tanık olunan olaylar, Müslüman ülkeler arasındaki "din kardeşliği"nin hiç de etkili bir bağ olmadığını ortaya koymaktadır. Son Irak-İran savaşı, din duygularının, sınır çatışmalarına ve emperyalist odaklardan kaynaklanan "şövenist" kavgalara engel olmadığını kanıtlamış olmuyor mu? İdeolojik edebiyatın doruk noktasına oturtulan "Proletarya Enternasyonalizmi" gibi, İslam ideolojisinde yer alan "Müslüman kardeşliği" kavramı da birleştirici bir siyasal dayanışma oluşturmuş değildir. "Proletarya Enternasyonalizmi" de" Müslüman Enternasyonalizmi" de günümüzde gerçekleşmeyen düşler, ulaşılmayan ve belki de unutulan amaçlar olarak kalmıştır Dünya bu olgunun canlı görüntülerini ve açık gerçeklerini her gün yaşıyor.

Bütün bunlara karşı, çeşitli ülkeler arasında gelişen yeni olgu, "Yeni Enternasyonalizm", çokuluslu şirketlerin ve bankaların yönlendirdiği ilişkilerdir. Din, dil, millet ayrımı gözetmeksizin yayılan ve günden güne egemenliğini artıran tek ve yaygın "enternasyonalizm" işte bu tür enternasyonalizmdir.

Dünya döndükçe, insanlık yeni gerçeklerle, yeni olgularla ve bu gerçekler ve olgulara bağlı olarak yeni güçlükler, yeni çözüm yolları ile karşılaşır.

Bu "Yeni Enternasyonalizm"e karşı "devrimci" ve "milliyetçi" düşünceleri, yeni bir "sentez" ile oluşturmak, yaşlı dünyada siyasal gündemin ilk maddesine gelip oturmuştur.

Bu "sentezi" dünya çapında oluşturma ayrıcalığı öncelikle Türk aydınının siyasal mirasında saklıdır Çünkü Türk aydını, Kurtuluş Savaşı gibi soylu bir geçmişe sahiptir.

"Yeni Enternasyonalizm"e karşı, kökenini Kurtuluş Savaşımızdan alan ve günümüzde sömürülen yoksul ülkelere ve halklara ulusal kurtuluş yollarını açacak "yeni milliyetçilik" ve "devrimcilik", Atatürkçülüğün ve Türk devrimciliğinin adı ve soyadı olan "Kemalizmin" de çağdaş yorumudur.

(Cumhuriyet, 12 Haziran 1981)

PLANLARI NE OLABİLİR?

Cenevre Başkonsolosluğu Sözleşmeli Sekreteri Mehmet Savaş Yergüz'ün, "Gizli Ermeni Kurtuluş Ordusu" adı verilen uluslararası terör örgütü militanı Jan Kirkoryan tarafından öldürülmesinden sonra, Paris THY bürosunun bir grup Ermeni gösterici tarafından işgal edilmesi, olayların yeni bir tırmanma aşamasında olduğunu gösteriyor. Geçen hafta bir Ermeni kilisesinin bombalanması, ardından da bu bombalama olayının bir Türk-İslam örgütünce düzenlenmiş gibi gösterilmesi, belli bır planın işlemekte olduğu izlenimi vermektedir

Ermeni terör örgütleri karşısında Avrupa polisi çaresiz kalmıştır. Hem çaresiz kalmış, hem de son THY işgalinde görüldüğü gibi, olayları hafife almıştır. Türk yurttaşları için vize üstüne vize koyan Avrupa ülkeleri, bu Ermeni teröristlerin, bellerinde tabancalarla sınırlarından nasıl girıp çıktıklarını bile henüz anlamış değildir!

Uluslararası terör örgütleri, siyasal ve mali destekle ayakta durur ve bu desteklerle eylemlere girişirler. Ve bu nedenle, özellikle büyük devletlerin haber alma kuruluşları bu tür örgütler hakkında kesinlikle bilgi sahibidirler; tersi düşünülemez. Bizleri düşündüren nokta işte bu noktadır.

Ermeni örgütleri, bu tür eylemlerle Türkiye'de Ermeni kökenli Türk yurttaşlarına karşı "misilleme" yapılmasını planlıyor olabilirler Bir takım sorumsuz gruplarca, 6-7 Eylül olayları gibi taşkın gösteriler, Tanrı saklasın, bunun da ötesinde cinayetler işlenirse, Ermeni örgütlerinin istedikleri gerçekleşmiş olacaktır "Hayali" Türk-İslam örgütleri üzerine "fatura" edilen kilise bombalama senaryosu, böyle bir planın parçası gibi görünüyor

Bunun adı kışkırtmadır!.. Türkiye, bugüne dek bu kışkırtmalara kapılmadı. İç kamuoyunda, Ermeni kökenli Türk yurttaşlarına karşı girişilecek bir saldırının, doğrudan doğruya Ermeni örgütlerinin planlarına uygun düşeceğini herkes en açık biçimde değerlendirdi. Dünya kamuoyunun, ülkemizde yaşanan ve hiçbir ülkede benzeri görülmeyen terör olayları nedeniyle Türkiye'yi dikkatle izlediği bir dönemde bu tür saldırıların gerçekleşmesi, hiç şüphesiz uluslararası terörizmin ekmeğine yağ sürecektir.

Irkçılığa karşı ırkçılık, şovenizme karşı şovenizm, teröre karşı terör, şiddete karşı şiddet, hiçbir ülkede, hiçbir dönemde sağlıklı sonuçlar doğurmamıştır.

Şunu hiç unutmayalım: Ermeni soykırım intikam örgütleri, uluslararası terör örgütlerinin bir parçasıdır ve aynı uluslararası örgütlerin başka uzantıları da geçmiş dönemlerde Türkiye'yi bir iç savaşa sürüklemek için milyarlık silahlarla donatılmışlardır.

Ermeni örgütleri, yalnızca Ermeni örgütleri değildir. Tıpkı Türkiye'de yakalanan on altı yaşındaki teröristlerin yalnız olmadıkları gibi!..

(Cumhuriyet, 13 Haziran 1981)

BATI...

"Batı" deyince ne anlıyoruz?..

NATO, OECD, Avrupa Konseyi, IMF, Dünya Bankası mı, yoksa çoğulcu demokrasilerle, siyasal ve sendikal özgürlüklerle donatılmış burjuva demokrasileri, düşünce ve inanç özgürlüğü mü?.. Yoksa bazılarımızın nitelediği gibi yalnızca bir "Hıristiyan uygarlığı" mı?.. Sanayi toplumu mu?.. Tüketim ekonomisi mi, ileri teknik mi?.. Asya ve Afrika halklarının çağlar boyu kanını emmiş sömürgeci ülkeler topluluğu mu?..

Hangisi?..

"Batı" kavramı, siyasal görüşlere, olaylara ve ideolojilere göre değişen bir niteliğe sahiptir. Örneğin Kıbrıs çıkartmasından sonra Türkiye'ye "silah ambargosu" koyan da, "Sovyetlerin silahlı saldırısına karşı beraber dövüşeceğim" diye NATO'yu kuran da Batı'dır. Altmış yıl öncesi yurdumuzu saldırgan orduları ile işgal eden de Batı'dır; uygarlığın, kültürün, demokrasinin beşiği de yine aynı Batı'dır; kredi musluklarını açan kapayan, "şu kadarlık devalüasyon yap, paranın değerini düşür" diyen de, evet, onlar da Batı'dır.

Batı'nın üzerimizde bu kadar etkili olması, hiç şüphesiz bizim yoksul bir ülke olmamızın ve Batılı ülkelere el açmamızın sonucudur. Ulusal ekonomisi, siyasal yapısı güçlü ülkelerdee hiçbir Batı ülkesi, bugünkü kadar etkili olamaz.

Devlet Başkanı Sayın Evren'in yakındığı konu da budur. Bir ülke, başka ülkelere el açacak durumda ise, elbette bu borcun bir "faturası" vardır Batı, bu faturayı şu ya da bu biçimde ödetmek ister. Bu fatura, gün olur silah ambargosudur, gün olur, "şu şu yasaları değiştirin" önerileridir. Başvurulan yöntem aynıdır, sonuç aynıdır. Bu yöntemlerden birisine "evet" ötekine "hayır" denilemez. Askeri, mali ve siyasal baskılar birbirlerinden kaynaklanır

Türkiye'nin bu duruma düşmesi, son otuz yıllık uygulamaların bir sonucu değil midir?..

Bir yıllık dışsatım gelirleri akaryakıt gereksinmesini karşılamayan bir ekonomi, enflasyon-devalüasyon kıskacı içine bır günde sokulmadı; bu uygulama havadan zembil ile inmedi. Otuz yıldır benimsetilen, savunulan ekonomik kalkınma yolu, döne dolaşa bu noktaya geldi dayandı. Neden belli, sonuç belli...

Ekonomik ve askeri yardım yapan Batı'nın, iç siyasetimize yön verme hevesleri, işte bu ilişkilerden ve bu süreçten kaynaklanıyor

Kökeninde Ulusal Kurtuluş Savaşı bulunan bir ülke, bağımsızlığını herkese karşı savunmalıdır Emperyalist ordulara diz çöktürerek ulusal bağımsızlık bayrağını dalgalandıran soylu bir savaşın mirasçılarına düşen görev de budur

"Bağımsız Türkiye"

Atatürkçülüğün türküsü budur!..

(Cumhuriyet, 14 Haziran 1981)

CİMETİDİNE TEHLİKESİ...

Geçenlerde yayınladığımız "İlaç Dosyası" başlıklı yazı dizisinde ilacın, üretimden tüketime, etkin ve yeterli denetimden geçirilmediğini ortaya koymaya çalışmıştık.

İlaç, sıradan bir tüketim maddesi midir? Hiç şüphesiz değildir. Fakat, özellikle ağrı kesici ilaçların, şeker gibi, çikolata gibi kullanıldığı biliniyor. Böyle ilaç alışkanlığı olanlara argo diliyle "hapçı" da deniliyor.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'nca kurulan "Seleksiyon Komisyonu" 17.2.1981 günü "Analjezik Barbitruat" bilimsel adı

ile bilinen ağrı kesicilerin satışını sınırlayan ve satışları reçeteye bağlayan bir karar almıştı. "Hapçılığı" önleyen bu karar henüz uygulamaya konmuş değildir.

Yazının başlığına "Cimetidine tehlikesi" sözcüklerini yerleştirdikten sonra düşündüm. Terör nedeniyle hepimiz koşullandık; bu yüzden "tehlike" sözcüğünde hemencecik bir siyasal içerik aramaya alıştık. Basın olarak "faşizm tehlikesi", "komünizm tehlikesi" gibi siyasal içerikli ve ideolojik ambulaslı kavramların çevresinde yıllardır dolaşıp durduk.

Cimetidine tehlikesi bambaşka... Bu tehlike doğrudan doğruya insan sağlığı ile ilgili. "Cimetidine" ülser hastalığının tedavisi için kullanılıyor. Ve hemencecik, "şıp" diye ağrıyı kesiveriyor. Bunun için, bazı eczacı ve doktorlarca "harika ilaç" olarak niteleniyor

"Medicine Digest", İngiltere'de yayınlanan bir dergidir. Bu dergi, sağlık alanındaki son gelişmeleri doktor ve eczacılara duyuran küçük ama yaygın bir yayın organıdır Medicine Digest'in 12 Kasım 1980 günlü (cilt 6, no:11) sayısının 55'inci sayfasında "Cimetidine tehlikesi" başlıklı bir bölüm var Bu bölümde, "Lancet" adlı bir bilimsel dergiden aktarılan önemli bir konu yer alıyor

Dergide, Cimetidine alan hastaların kansere tutulduğu belirtiliyor Ülserden kurtulmak isteyen hasta, bu ilacı kullanınca mide kanserine yakalanıyor Yani, yağmurdan kaçarken doluya tutuluyor. Dolu da öyle bir dolu ki, insanı öldürüyor

Bu ilaç henüz Türkiye'de satılmıyor "İlaç Dosyası" için çalışmalar yaparken, bu maddeyi içeren mide ilaçları için başvurular yapılmakta olduğunu öğrenmiştim. Bu başvurular, büyük bir olasılıkla bugünlerde Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'na ulaşmış olacaktır. Acaba bu ilaca izin verilecek mi?

Hiç şüphesiz, Bakanlık yetkilileri, bizlerin bile eline ulaşan bu yayınları günü gününe, yakından izlemektedirler.

Bu konuyu şu nedenle gündeme getirdik: Bütün uyarılara ve bilimsel görüşlere karşın bu ilaç yine de Türkiye'de ruhsatlandırılır ve bu yüzden kanser hastalığı ve buna bağlı ölümlerle karşılaşılırsa, kimse sorumluluktan kaçamaz.

Bu yazıyı, işte bu "sorumluluğu" saptamak için yazıp noktalıyorum. Gerisini yetkililer düşünsün...

(Cumhuriyet, 16 Haziran 1981)

FRANSIZ SOLU...

Fransız seçimlerinin ilk aşamasında sosyalistler büyük başarı elde ettiler. Önce devlet başkanlığı seçimini kazanan sol, şimdi de parlamentoda çoğunluğu kazanmak üzeredir

Mitterrand'ın devlet başkanlığı seçimini kazanmasından sonra, bizim sağ basın derin bir acıya gömülmüş ve Fransız burjuvazisi adına yas tutmuştu. Seçimi Giscard d'Estaing kazanmış olsaydı, bizim sağ basın "Fransız seçmeni sola ders verdi" gibi başlıklarla çıkacaktı; hiç şüpheniz olmasın! Mitterrand kazanınca, şaşkınlıktan ne yazacaklarını şaşırıp(!), "macera, macera" demeye başlamadılar mı?

Fransa gibi, uygarlığın kültürün ve büyük siyasal olayların hamuru ile yoğrulmuş bir ülkede, halkın yüzde elli beşinin özgür iradesi "macera" olur ve bunu da bizim sağcılarımız hemencecik anlayıverirler Hani, insanın "maşallah" diyeceği geliyor!

Şimdi korkuları şu: Bize Batılılık, Fransa gibi ülkelerden geldi. Sosyalizmi ise bir "zabıta olayı" gibi hep "kuzey rüzgarlarında" aradık. Türk sağı, bu konuda İkinci Dünya Savaşı'ndan miras aldığı "soğuk savaş edebiyatı" ile bugüne kadar idare etti. Bundan sonra ne yapacak? Ya sosyalizm, kuzeyden değil de batıdan gelirse!.. Evet ya gelirse?..

Düşüncelerin gümrüğü olmuyor "Şu kadar düşünce bize yararlıdır, gerisini istemem" gibi pazarlıklar da artık geçerli görülmüyor. Bir düşünce varsa var, yoksa yok! Bu düşünce yanlıştır doğrudur, şudur budur; bunu da halk ayırt edecektir Seçme ve seçilme hakkı bunun için değil mi? E öyle. Peki öyleyse?..

12 Eylül öncesi sağ basın, Fransa'nın Beşinci Cumhuriyet Anayasası için övgüler dizmedi mi? Dizdi. Bu anayasanın örnek alınması ile yeni bir anayasa hazırlanmasını istemedi mi? İstedi...

Görüyorsunuz ya işler karışıyor. Fransa'nın anayasasına gelince "kabul gir içeri" siyasal özgürlüklerine gelince "yok istemezük... Bu arada, ITT gibi şirketlerin Fransa kolu ile ortak yatırımlar varsa, o çoktan kabul. Gelsin paralar! Bu gibi konularda "yabancı ideoloji, kökü dışarıda" gibi kavramlar hiç ama hiç söz konusu olmuyor nedense..

Ben hep merak ederim: Söz gelişi Platon ve Aristo Malatyalı mıdır? Saint Thomas d'Aquin, Sivas'ın Suşehri kazasından mıdır? Locke, Çankırılı mıdır? Rousseau, Rizeli midir, Muşlu mudur? Erzincanlı mıdır?.. Değildir. Bu bakımdan hepsinin de düşünceleri, bu açıdan "yabancı ideoloji" kavramına girer Marks da böyledir, Engels de böyledir. Ne yapacağız şimdi?..

Söz Marks'a gelince "yabancı ideoloji" Rousseau'ya, Locke'ye gelince "yerli ideoloji" Olur mu hiç? Batı ideolojisinin hangisi yüzde yüz yerli? Hangisi, Malatya'dan, Sivas'dan, Isparta'dan kaynaklanıyor? Hiçbiri!

"Yalnızca yerli kültür olsun, Batı kültürünün etkisini silelim" denirse, bunun Mao'nun "Kültür Devrimi"nden ne farkı kalır? Tartışma bu noktaya gelince işler iyice çatallanıyor, görüyorsunuz. Yanıt? Yanıt yok...

Ben Fransız burjuvazisinin aklına şaşarım. Yok mu orada, soldan çark etmiş bir gazetecinin yönettiği çok şirketli bir sağ gazete? Yok mu siyasal amaçlı vakıflar? Yok mu "milliyetçi" yazarlar? Olsaydı, görürdüm ben Mitterrand'ın ve Fransız solunun halini.

Meydanı boş bulmuşlar, boş!

(Cumhuriyet, 17 Haziran 1981)

ÇEVİK KUVVET...

"Georgetown Stratejik Araştırmalar Merkezi" ile "Türk Dış Politika Enstitüsü" tarafından Ankara'da düzenlenen toplantıya, ABD'nin en üst düzeydeki yetkilileri katıldı.

Toplantıda bir konuşma yapan Amerika'nın eski Aankara Büyükelçisi Komer'in "Ankara Washington yakınlaşması" üzerinde durduğu bildiriliyor Vietnam'da ki ünlü "pasifikasyon programı"nın kuramcısı Komer'in, kaynayan Ortadoğu kazanı ile birlikte Ankara'da birden bire boy göstermesi, itiraf edelim bizler için oldukça düşündürücü olmuştur.

Türkiye, tarihinin her döneminde Büyük Atatürk'ün değişmez dış politikası "Yurtta Sulh, Cihanda Sulh" ilkesi gereğince sıcak savaşların dışında kalmak ve bölgede güvenilir bir siyasal denge olmak yükümlülüğü ile karşı karşıyadır. Orta-

doğu'nun çok yönlü kışkırtmalarla büyük sarsıntılar geçirdiği şu son günlerde, "Çevik Kuvvet" adıyla kurulacak bir askeri birliğe Türkiye'nin de katkıda bulunması, ülkemizi hiç ummadığı çatışmaların içine sürükleyebilir. ABD kuramcılarınca yeniden geliştirildiği anlaşılan "dolaylı saldırı" görüşleri bu tür oldubittileri zorunlu hale getirme sakınca ve olasılığı taşıyor

Körfez ülkelerinin kendi kendilerini savunmaları ilkesi yerine, bölgede çokuluslu askeri güçler oluşturacak ve Türkiye'yi bu gerginliğin en duyarlı noktalarına sürükleyebilecektir

Biliriz; bu yaklaşımlar Türkiye için hiç de yeni değildir Türkiye 1952 yılında NATO'ya girerken de buna benzer istek ve girişimlerle karşılaşmıştır. O günden bu güne değişmeyen tek konu Ortadoğu petrollerinin önemidir Anlaşılıyor ki "petrol bekçiliği" yeniden gündeme getirilmektedir

ABD kaynaklı "dolaylı saldırı" kuramı, Ortadoğu'da Birleşik Devletler'in çıkarlarına aykırı görülen her siyasal gelişmeyi bir "saldırı" olarak kabul eder Bu "dolaylı saldırı" kuramı, 1960 öncesinde Türk yetkililerini o kadar etkilemişti ki, 1958 yılında Irak Kralı Falyas'ın ihtilal sonucu öldürülmesi üzerine devrin Başbakanı Menderes, Irak'a "askeri müdahale" planlamış, ayrıca İncirlik üssüne de ABD askerleri indirilmiştir

Umarız ki Ankara'da üst düzeydeki Amerikan yetkililerinin katıldığı toplantıda, bu beklentilerin tohumları yeşertilmemiştir Bu ilginç toplantıda, Atatürkçü dış politikanın temelini oluşturan Kurtuluş Savaşımızın doğrultusu konusunda birkaç söz söylenmiş midir bilemiyoruz. Ama biz, Büyük Atatürk'ün 1920'lerde söylediği ve Kurtuluş Savaşımızın ana doğrultusunu belirleyen şu sözlerinin, Amerikalı dostlarımıza çevrilip, yorumlanması için aktarmak istiyoruz:

"Biz garp emperyalistlerine karşı yalnız halas ve istiklalimizi muhafaza etmekle iktifa etmiyoruz. Aynı zamanda garp emperyalistlerinin kuvvetleri ve malum olan her vasıtayla Türk milletini emperyalizme vasıta ittihaz etmek istemelerine mani oluyoruz. Bu surette bütün beşeriyete hizmet ettiğimize kaniyiz."

(Cumhuriyet, 18 Haziran 1981)

"TARİŞ DOSYASI"

"Ege'nin kalbi" Tariş'te olup bitenlere geçenlerde değinmiş, "kıdem tazminatları"nı aldıktan sonra görevlerini sürdüren birlik yöneticilerini sergilemeye çalışmıştık.

Bir kuruluşun genel müdür yardımcısı genel müdürlüğe yükselirken, emekliliğin gerektirdiği tazminatı alıp genel müdürlük koltuğuna oturur mu? "Terfi ederken tazminat almak" yolu hukukun hangi kuralı, hangi ilkesi ile bağdaşır? Burası Türkiye, hiç merak etmeyin bağdaşır...

Geçmiş dönemlerde Tarım Satış Kooperatifleri ve Kooperatif Birlikleri birer "emme basma tulumba" gibi çalıştırılmış, bir yandan bu birliklere militanlar doldurulurken, öte yandan da "destekleme kararnameleri"ne aykırı olarak, devlet milyonlarca lira zarara sokulmuştur

Bunlardan biri, Tariş'e bağlı "Üzüm Satış Kooperatifleri Birliği" Başkanı Necip Necipoğlu döneminde destekleme kararnamesi ile kilo fiyatı 7 lira olan çekirdeksiz kuru üzüme 15 lira fiyat ödenerek bu yüzden 265 milyon lira zarara yol açması olayıdır

Bu konu ile ilgili olarak Necipoğlu ve arkadaşları hakkında İzmir 1 Asliye Ceza Mahkemesi'nde 1979/47 sayı ile dava açılmış, ancak dava konusu suç "74 affı" kapsamına sokulmuş ve ceza davası düşmüştür Ceza davası af yasası nedeniyle düşürülmüş, ancak zararın ilgililere ödetilmesi için Tariş Hukuk Müşaviri'nin yaptığı hukuksal girişimler, yönetim değişikliği nedeniyle durdurulmuştur

Açılacak tazminat davası için zamanaşımı süresi dolmak üzeredir Ancak, hakkında dava açılması gereken Necipoğlu, görev başında bulunduğundan, bu milyonlarca lira devlet parasının hesabı sorulamamaktadır

"Bu nasıl iştir?" diye sormayın. Burası Türkiye'dir; olur böyle şeyler

Tariş'in 1 milyar 723 milyon lira alacağı bulunmaktadır Bu paranın bir kısmı çok ünlü ve çok "Narin" işadamlarımızın kasalarındadır Bankalarla bankerlerin boğuştuğu bu faiz düzeninde niçin, hangi gerekçe ile birliğin hangi çıkarlarına uygun olarak bu paralar, bir kısım işadamlarının üzerinde tutulmaktadır? Var mı buna bir gerekçe?

Pamuk ve iplik satışları ile ilgili ihbarlar Ticaret Bakanlığı'na yansıtılmıştır Erol Eyilik adındaki bir aracı tüccara satılan pamuk ve ipliklerle ilgili soruşturmalar ne merkezdedir?

Ticaret Bakanı Sayın Kemal Cantürk bu konuları yanıtlar mı bilemeyiz. Bizim bildiğimiz şu: "Ege'nin kalbi" bu çarpıntılara daha fazla dayanamayacaktır.

Evet, zamanı geldi ve geçti bile... Artık "Tarış dosyası" açılmalıdır!

(Cumhuriyet, 19 Haziran 1981)

Bazılarımızın, "devletçilik" deyince tüyleri diken diken oluyor. Bunlara göre devlet ticaret yapamaz. Peki, ticareti kim yapar? Ticareti özel sektör yapar. Bu yüzden de özel sektöre çok anlamlı bir ad taktılar. "Hür teşebbüs..." Özel sektör "hür teşebbüs" olunca, bunun karşıtı ne olur? "Esir teşebbüs" değil mi?

"Devlet bu işlere karışmasın" diyenlere şöyle bir bakınız. Bunların hepsi de devlet bankalarından aldıkları kredilerle zengin olmuş kişilerdir.

-Devlet karışmasın!..

Devlet sizlere de kredi vermesin! Yok; devlet her türlü olanağı ile bunları desteklesin, kredi versin, bu kredilerin hesabını sormasın... Bunlara hiç ama hiç itirazları yoktur. İstedikleri şu açıkçası; "Devlet bizi zengin etsin..."

Devlet bunları zengin etsin, üstüne karışmasın. Karışırsa olmaz; hür teşebbüs incinir, küser, darılır... (Cumhuriyet, 22 Şubat 1981, Esir teşebbüs.)

Uğur MUMCU

ISBN 975-8084-46-1
9 789758 084463